

A-000468

సంపుటము-VIII
నెం. 1

28 జూలై, 1997,
పోడువారము,
(శక సం. 1919
శ్రావణ - 6)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

1. సభా కార్యక్రమం :
 వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి. 1
2. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు 2
3. సభా కార్యక్రమం 44
4. జీరో ఆవర్ 47
5. ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు :
 (1) 1996, ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్నిమాపక సర్వీసు
 బిల్లుపై విశిష్ట సమితియొక్క గడువును
 పొడిగించుట గురించి. 107
 (2) 1996, హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల
 (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితియొక్క
 గడువును పొడిగించుట గురించి. 107
6. నివేదిక సమర్పణ :
 విశేషాధికారముల సమితియొక్క నాల్గవ నివేదిక
 (1995-96 మరియు 1996-97) 108
7. అర్జీల సమర్పణ 00

(తరువాయి మూడవ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1998

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి శ్రీ డి.ఎన్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశ్వర్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎన్.డి. కమలాకర్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తుల్యనందసింగ్ శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజనిబాయి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి. దేవిత్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఖాజామొయినుద్దీన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ లైకూర్ రెహమాన్ అన్నారి శ్రీ ఆర్. అంజయ్య శ్రీ సయ్యద్ అహమద్ శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ శ్రీ పి. కాశిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ వి. లక్ష్మీనారాయణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు.
అధికార నివేదిక
(పదకొండవ సమావేశము. : ఏడవరోజు)

సోమవారము, 28 జూలై, 1997

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- అధ్యక్షా, మేము ఒక అడ్జర్ మెంట్ మోషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పారావు అనే వ్యక్తి గిరిజనులకు సంబంధించిన రూ. 50 లక్షల సొమ్ము మింగివేయడం జరిగింది.

శ్రీ కన్నా ఇక్ష్మీనారాయణ:- ఇంతవరకు ఫండ్స్ రసిటీజ్ కాలేదు. వచ్చిన డబ్బు అంతా ఆయన తినడానికే సరిపోతే ఎలా? దీని మీద విచారణ వేయండి, రిపోర్టు తెప్పించండి.

Mr. Speaker:- Yes, I have received it. Let me read out. I have received three notices of adjournment motion. One from Sri P. Janardhan Reddy, Sri M. Kodanda Reddy, Sri Gade Venkat Reddy, Dr. D.L. Ravindra Reddy, Sri J.C. Divakar Reddy, Sri D. Nagender, Sri K. Bapi Raju, Sri K.R. Suresh Reddy, Sri K. Lakshminarayana, Sri S. Sambaiah, Sri E. Pratap Reddy, Sri R. Venkat Reddy, Sri M. Sikamani, Sri D.S. Redya Naik and Sri R. Damodhar Reddy with regard to misappropriation of crores of rupees by Sri T.S. Appa Rao, Commissioner, from the funds allotted to the Tribal Welfare Department and it has been disallowed.

The second notice of adjournment motion was given by Sri M. Narsimhulu, Sri P. Janardhan Reddy, Sri M. Krishnama Naidu, Sri Y. Kistareddy, Sri M. Kodanda Reddy, Sri Gade Venkat Reddy, Sri R. Damodar Reddy, Sri D.S. Redya Naik, Sri P. Purushotham Rao, Sri D. Nagender and Dr. D.L. Ravindra Reddy with regard to pasting of posters at Bhongiri in the name of "Black Tigers" to kill Sri M. Narsimhulu and it has been disallowed.

The third notice of adjournment motion was given by Sri P. Indra Reddy, Sri P. Purushotham Rao, Sri R. Damodar Reddy with regard to

he proposal of the State Government to bring the Disturbed Areas Act to control the Telangana Movement, suppressing the human rights and it has been disallowed.

(Interruptions)

Whatever you wanted to raise the same can be raised after the completion of the question hour.

(at this juncture, Sir M. Narasimhulu sat at the podium and requested the Honourable Speaker to arrange for protection to his life.)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ప్రాణానికి రక్షణ కల్పించమని చెబుతూ వుంటే విసండి సర్.

Mr. Speaker:- I will permit you to speak after the completion of the Question Hour and I will ask the Government to reply. I will be with you, I will try to provide security to you. Please take your seat.

(then Sri M. Narasimhulu resumed his seat)

ప్రశ్నలు - వాగ్దూత సమాధానములు

విశాఖ నగరంలో కాలుష్యం

51—

* 4720-(ఎం)- సర్వశ్రీ ఎస్. అబ్దుల్ రహ్మాన్ (విశాఖజిల్లా), ఎస్.వి. చిన అప్పలనాయుడు (బొబ్బిలి):- అడవులు, వ్యూహిక శాఖమంత్రి దయచేసి క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విశాఖ నగరంలో, ప్రత్యేకించి పేదప్రజలు నివసించే పాతనగరంలో ఓడరేవు, ఎస్.ఆర్. గుజరాత్ వంటి వివిధ ఇతర పరిశ్రమలు కలుగజేస్తున్న కాలిష్యంముప్పతో ప్రజలు బాధలుపడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) కాలుష్య నియంత్రణ మండలి, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలెన్ని?

అటువీ. సర్వావరణ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎన్.రామకృష్ణారావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) వివరణను సభాసమక్షంలో వుంచడమయింది.

శ్రీ అబ్దుల్ రహ్మాన్, ఎన్. ఇతర శాసనసభ్యులు అడిగిన నక్షత్రపుగుర్తు ప్రశ్న నెం. 4720 (ఎం) లోని (అ) ఖండానికి సమాధానంగా సభాసభ్యులలో వుంచిన వివరాలు:

కోస్తా అంధ్రప్రదేశ్ లోని భారీ పారిశ్రామిక నగరాలలో విశాఖపట్నం నగరం ఒకటి. మెస్సర్స్ హిందుస్తాన్ పెట్రోలియం కార్పొరేషను లిమిటెడు, మెస్సర్స్ హిందుస్తాన్ షింక్ లిమిటెడు, మెస్సర్స్ కిరమాండల్ ఫ్లైలెజర్స్ లిమిటెడు, మెస్సర్స్ హిందుస్తాన్ పాలిమేర్స్, మెస్సర్స్ విశాఖపట్నం స్టేట్ ఫ్లాంట్, మెస్సర్స్ విశాఖపట్నం పోర్ట్ బ్రస్ట్, మెస్సర్స్ ఎస్పార్ గుజరాత్, మెస్సర్స్ నల్కొ మున్నగువంటి అత్యధిక కాలుష్యంతో కూడుకొని వున్న పరిశ్రమలు విశాఖ పట్నంలో వున్నాయి. అత్యధిక కాలుష్యాన్ని కలిగి వుండడాన్ని బట్టి విశాఖ పట్నంను సమస్యాత్మక ప్రాంతంగా గుర్తించడం జరిగింది. రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి సహకారంతో కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి సర్వేను చేపట్టింది. విశాఖపట్నం పట్టణ ప్రాంతంలో కాలుష్యాన్ని నియంత్రించేందుకు నిర్ణీత కాలవ్యవధి కార్యాచరణ ప్రణాళికను తయారు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండళ్ళు, కార్యాచరణ ప్రణాళిక ప్రకారం, అమలు పరిస్థితిని, కాలుష్య నియంత్రణ పరికరాల నిర్వహణను సమీక్షిస్తున్నాయి.

విశాఖపట్నంలో వివిధ పరిశ్రమలనుండి వెలువడే కాలుష్య సమస్యను అధ్యయనం చేసి, ప్రత్యుపాయ చర్యలను సూచించడానికై అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, 1991, సంవత్సరంలో ఇదిపరకట్ ఎన్.ఇ.ఇ.ఆర్.ఐ. డైరెక్టరు అయిన శ్రీ ఎస్.డి. సుందరేశ్వర్ గారి అధ్యక్షతన నిపుణుల సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సంఘం పరిశ్రమలను తనిఖీచేసి, అధికారులతో చర్చలు జరిపిన తరువాత, విశాఖపట్నంలో కాలుష్య సమస్యలను తగ్గించేందుకు కొన్ని సిఫారసులను చేసింది.

కొన్ని ముఖ్యమైన సిఫారసులు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి:-

1. నైవాసిక, వాణిజ్య ప్రాంతాల నుండి మురుగు నీటిని సేకరించేందుకు కట్టుదిట్టమైన మురుగు పారుదల వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని, ఓడరేవు ప్రాంతంలో నీటి కాలుష్యాన్ని తగ్గించేందుకు కట్టుదిట్టమైన మురుగు నీటి శుద్ధికర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషనును కోరాలి. ఘన పదార్థాలు చెత్తాచెదారాన్ని తొలగించేవ్యవస్థకోసం విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషను ఒక ప్లానును తయారుచేసి, నిధులకోసం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించాలి.

2. హిందుస్తాన్ షింక్ లిమిటెడుకు అనుకొనివున్న ములగడ, చుక్కవాని పాలెం గ్రామాలలో, అన్ని నియంత్రణ చర్యలను తీసుకొన్న తరువాతగూడ,

సీసం, తుత్తునాగం వెలువడే అవకాశమున్నందున ప్రజలు నిరంతరం వాటికి గురికాకుండా ఉండేటట్లు చూడడానికి వీలుగా ఆ గ్రామాల ప్రజలను మరోచోటికి తరలించి, పునరావాసం కల్పించాలి. ఇదే విధంగా హాని కలిగించే హెచ్.పి.సి.ఎల్., సి.ఎఫ్.ఎల్. మున్నగువంటి ఇతర పరిశ్రమలు కూడ పున్నాయి. స్థానిక ప్రజలు, ముఖ్యంగా బలహీనవర్గాల వారు వీటిమూలంగా సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. వారి ఆరోగ్యంపైన, సంక్షేమంపైన ఈ కాలుష్య ప్రభావం పడుతున్నది.

3. విశాఖపట్నం పోర్ట్ ట్రస్ట్ చాల భూభాగాన్ని కలిగివుంది. ఇక్కడ తదుపరి పారిశ్రామిక కార్యకలాపాలు కొనసాగే అవకాశం వుంది. పోర్ట్ యాజమాన్యం క్రింద వున్న ప్రాంతంలో కాలుష్యాన్ని కలిగించే ఇంకేవిధమయిన పరిశ్రమను నెలకొల్పకూడదు.

4. విశాఖపట్నం ప్రాంతంలో కాలుష్యాన్ని కలిగించే ఇంకేవిధమైన పరిశ్రమను నెలకొల్పకూడదు. అదనంగా పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలన్నప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, విశాఖపట్నం సరిహద్దు వెలుపల 15 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్నవయిన స్థలాలను గుర్తించి, అదనరమయిన ఏర్పాట్లు చేయాలి.

ప్రస్తుతం, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి, విశాఖపట్నం ప్రాంతంలో కాలుష్యాన్ని కలిగించే పరిశ్రమల స్థాననకు అనుమతించడంలేదు. మెన్సర్స్ హిందుస్తాన్ జింక్ లిమిటెడుకు అనుకొని వున్న ములగడ, చుక్క వాసిపాలెం గ్రామాలలో నివసించే ప్రజలను గాజువాక సమీపాన కుర్మన్నపాలెం గ్రామానికి తరలించి, పునరావాసం కల్పించే ప్రతిపాదనవుంది. శాసనసభ్యులు శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు ఇచ్చిన పిటిషనును పురస్కరించుకొని ఈ సభలోని పిటిషన్లకమిటీ 1996 జూలైలో ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి, హైదరాబాదులో ఈ విషయముపై అధికారులతో అనేకసార్లు చర్చలనుకూడ జరిపింది. భూమి, నిర్మాణాలతో కూడిన రూ. 4.94 కోట్ల పునరావాసప్యాకేజీని తయారుచేయడం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని చురుగ్గా పరిశీలించడమవుతున్నది.

జిల్లాలోని కాలుష్య సమస్యల గురించి చర్చించేందుకు జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన ప్రతిజిల్లాలో జిల్లా పర్యావరణ కమిటీలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. విశాఖపట్నం జిల్లా పర్యావరణ కమిటీ, ఆయా పరిశ్రమలు చేపడుతున్న కాలుష్య నియంత్రణ చర్యలను సమీక్షిస్తున్నది.

ఎన్.పి.ఎం., ఎన్.ఓ.ఎం., ఎన్.ఓ.ఎక్స్ వంటి ప్యారా మీటర్లను ఉపయోగించేందుకు నేషనల్ అంటియంట్ ఎయిర్ క్వాలిటీ మానిటరింగ్ ప్రోగ్రాం క్రింద వైజాగ్ లో మూడు అంటియంట్ ఎయిర్ క్వాలిటీ

మానిటరింగ్ స్టేషన్లను ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఏర్పాటు చేసింది. యారద హిల్ రేంజి సెంట్రల్ వ్యాలి చుట్టూ మూడు ప్రక్కల భారీగా కాలుష్యాన్ని కలిగించే పరిశ్రమలు వున్నందున, నాలుగవైపు సముద్రం వున్నందున విశాఖపట్నం నగరం స్థలాకృతి పరిస్థితుల కారణంగా కాలుష్య పదార్థాలు బయటకు వెళ్ళలేక పోవడంతో అప్పడప్పుడు ఈ ప్యారా మీటర్ల మట్టాలు పరిమితులను మించుతున్నాయి. వై పరిస్థితి దృష్ట్యా, ఈ ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేసిన పరిశ్రమలకు కఠినమైన ప్రమాణాలను నిబంధించడమవుతున్నది.

విశాఖపట్నం పోర్టును 1933లో నెలకొల్పడమయింది. దీనిని 1964లో పూర్తి హంగులతో కూడిన పోర్టుస్థాయికి పెంచడమయింది. ప్రస్తుతం విశాఖపట్నం పోర్టుబ్రస్తు 30 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల కార్గోను రవాణా చేస్తున్నది. ముడి ఇనుము, ఇనుము, ఉక్కు, పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు, ధర్మల్ బొగ్గువంటి వాటిని ఎగుమతి చేస్తున్నది. క్రూడ్ ఆయిల్, పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు, కుకింగ్ కోల్, సల్ఫర్, రాక్ ఫాస్ఫేట్, లిక్విడ్ అమ్మోనియా అటువంటి రసాయన ఎరువులను దిగుమతి చేసుకుంటున్నది.

జల కాలుష్యం :-

విశాఖపట్నం పోర్టు బ్రస్తు టౌన్ షిప్, నివాస ప్రాంతాలలోని వర్ష జలాలు ఎర్రగడ్డ, గంగులగడ్డ ద్వారా ఇన్నర్ హార్బర్లోనికి వచ్చి చేరుతున్నాయి. ఎర్రగడ్డ, గంగులగడ్డద్వారా పోర్టులోనికి వచ్చి చేరుతున్న నివాస ప్రాంతాలలోని కాలుష్య నీటితో కొంత భాగాన్ని శుద్ధి చేయడానికి విశాఖపట్నం పోర్టుబ్రస్తు 10 ఎం.ఎల్.డి.ల సామర్థ్యంగల మురుగు శుద్ధి ప్లాంటును నిర్మించింది. శుద్ధిచేసిన వర్షజలాలను వివిధ సరుకులను ఎత్తడం దింపడంవంటి కార్యకలాపాల సందర్భంగా పోర్టు ప్రాంతంలో వెలువడే దుమ్ము, ధూళిని అణిచివేయడానికి, హరితతోరణాన్ని అభివృద్ధి పరచడానికి వినియోగిస్తున్నారు. విశాఖపట్నం పోర్టు బ్రస్తు ప్రాంతంలో సుమారు 1.35 లక్షల చెట్లను నాటింది.

వాయుకాలుష్యం :-

ముడి ఇనుము, కుకింగ్ కోల్, ధర్మల్ కోల్, రాక్ ఫాస్ఫేట్, సల్ఫర్ వంటి భారీ కార్గోలను ఓడలకు ఎత్తడం, దించడం, పోర్టు నుండి వెలువలకు, పోర్టులోనికి సరుకులను రవాణా చేయడం వంటి కార్యకలాపాలవల్ల ప్రధానంగా వాయు కాలుష్యం (ధూళి, ఎస్.పి.ఎం.) ఏర్పడుతున్నది. విశాఖపట్నం పోర్టు బ్రస్తు టౌన్ హార్బర్ వద్ద ఓరి కంపెల్స్ నుండి ఐరన్ ఓర్ బెర్తవరకు నాలుగు కిలోమీటర్ల పొడవున కన్వేయర్ సిస్టమ్ను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కన్వేయరు పాతనగరంలోని నైవాసిక ప్రాంతాలతోసహా, పోర్టు ప్రాంతంగుండా పయనిస్తుంది. సరుకును హ్యాండిలింగ్ చేస్తున్నప్పుడు వెలువడే ధూళిని అణిచి వేయడానికి

నీటి స్క్రింకర్లను ఏర్పాటు చేయడమయింది. కన్వేయర్ బెల్టు యొక్క వివిధ ట్రాన్సపో పాయింట్లవద్ద వచ్చిచేరే దూనికోసం బ్యాగ్ ఫిల్టర్లను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

మెన్సర్స్ విశాఖపట్నం పోర్టుట్రస్టుకు మండలి ఆమోదంతో 1997, జూన్ వరకు ఈ క్రింది ముఖ్య షరతులను నిర్దేశించడమయింది:

విశాఖపట్నం పోర్టుట్రస్టు పోర్టు కార్యకలాపాల మూలంగా వాయు, నీరు, ఇతర పర్యావరణ ప్రభావాలను నియంత్రించడానికి కార్యాచరణ ప్రణాళికతోసహా, సమగ్ర పర్యావరణ ప్రభావాల మదింపు నివేదిక, పర్యావరణ యజమాన్య ప్రణాళికలను సమర్పించాలి.

విశాఖపట్నం స్ట్రీటు ఫ్లాంట్లకు సంబంధించిన కుకింగ్ కోల్, ఇతర సరుకును నిర్వహించడానికి గంగవరంవద్ద ఒక సెటిలైట్ పోర్టును అభివృద్ధి పరచాలనే ప్రతిపాదనవుంది. ఈ పోర్టును నెలకొల్పినట్లయితే, విశాఖపట్నం వద్ద ముఖ్యంగా విశాఖపట్నం పాతనగరంలో కాలుష్య సమస్య గణనీయంగా తగ్గిపోగలదు. ధూళి కాలుష్యాన్ని నియంత్రించి, పర్యావరణను పరిశుభ్రంగా వుంచడానికి పోర్టు ప్రాంతంలో మరిన్ని చెట్లను నాటవలసిందిగాను, మరిన్ని నీటి స్క్రింకర్లను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగాను విశాఖపట్నం పోర్టు అధికారులను ఆదేశించడమయింది.

Dr. Abdul Rehman, S.:- Speaker sir, the Visakhapatnam is now placed in five red alerted polluted cities in the Asian continent. As the Hon' ble Minister rightly said the Sundereshan Committee which has been constituted in the year 1991 has recommended certain recommendations. I would like to know from the Hon'ble Minister whether any of the recommendations made by the Sundereshan Committee are being implemented by the Government so far.

Secondly, I would like to bring to the notice of the Government that port is one of the most pollution causing areas in Visakhapatnam and the conveyor belt which is measuring 4 k.ms. is passing over my constituency, spilling dust and causing respiratory diseases to the people of Visakhapatnam and in particular to my constituency.

Thirdly, the Government has asked the Municipal Corporation for provision of better sewerage system. అసలు సేవర్జేజ్ సిస్టంను ప్రక్కన పెడితూ ఒక సెంటిగ్ యార్డ్ చూ నియోజకవర్గంలో పెట్టారు. పొల్వూషన్ వలన పేద ప్రజలు అక్కడ ఎలా నివసిస్తారు? ఏవి మీద నిమి చర్య తీసు

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణరావు:- కన్వేయర్ బెల్ట్ ఏదయితే ఉన్నదో కోల్ బెల్ట్ పర్మిషన్ తీసుకుని పెట్టడం జరిగింది.

డాక్టర్ అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్:- కోల్ బెల్ట్ కన్వేయర్ బెల్ట్ కి అనలు సంబంధంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మినిస్టర్ గారిని ఎక్స్ ప్లైన్ చేయనివ్వండి.

Dr. Abdul Rehman, S.:- Sir, the coal belt carries the iron ore and the coal jetty is situated in the thickly populated area. That is different from this issue.

Sri N. Ramakishan Rao:- The permission is granted.

డాక్టర్ అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్:- 1991లో సుందరేశన్ కమిటీ - ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్. విశాఖపట్నం గురించి. నేను అడిగిన దానికి సమాధానం కావాలి. బోర్డు పర్మిషన్ 91లో వచ్చి ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణరావు:- ఈ మధ్యన ఎన్విరాన్ మెంట్ ఇంపాక్ట్ ఎస్సెస్ మెంట్ ఒక ప్లాన్ కూడా తయారు చేయించి ఉంది. ఇది పరిశీలనలో ఉంది. దీనిలో ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవాలో అన్నది రాకముందు కూడా వీటిని బట్టి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. సభ్యులు అడిగిన స్పిరింక్లర్స్ పని చేయడం లేదన్నాడు. అవి సరిగా పనిచేసేట్లు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. నేను విశాఖపట్నం వచ్చినప్పుడు సభ్యులతో కలిసి మళ్ళీ ఇన్స్పెక్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమాల్లో యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

డాక్టర్ అబ్దుల్ రెహమాన్, ఎస్:- డంపింగ్ యార్డ్ ఉపయోగించడానికి మీరేమయినా ప్రయత్నాలు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణరావు:- సివరేజ్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కి సంబంధించి ఉంది. వారు పర్మిషన్ ఇవ్వవలసి ఉంది.

శ్రీ ఎన్.వి. చిన్న అప్పలనాయుడు:- ఈ కాలుష్య నివారణలో నామ మాత్రంగా చెప్పడం జరుగుతోంది. కాని అవి ఉపయోగించడంలేదు. దానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది? కన్వేయర్ బెల్ట్, వాటర్ స్పిరింక్లర్స్ ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఆ స్పిరింక్లర్స్ ఉంటే ఉండవచ్చు కాని ఒక్కరోజు కూడా పనిచేసిన పాపాన పోలేదు. దానివల్ల విపరీతమైన కాలుష్యం విశాఖపట్నం అంతా దద్దరిల్లుతోంది. సీమెంట్ ఫ్యాక్టరీ కూడా ఉంది. ఎక్కడా కూడా కాలుష్య నియంత్రణ పని చేయడం లేదు. దానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటారో

మంత్రిగారు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణారావు:- స్పెషియల్ పనిచేయడం లేదంటున్నారు. అవి పని చేస్తున్నాయని మాకు రిపోర్టు ఉంది. అవి పని చేయకుండా ఉంటే వాటిమీద ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించుకుని అవి పని చేసేట్లు చర్య తీసుకుంటాము. సిమెంట్ విషయం కూడా పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. అంజనేయులు (వెందుర్తి):- సర్, మీద్యారా మంత్రి గారిని కోరేది అన్సర్ లో, it was stated that there is a proposal to develop a satellite port at Gangavaram is under consideration. అది కనుక పొటిన్టీ విశాఖపట్నం-1లో ఉండే సమస్య పోతుంది అన్నారు. ఇక్కడ సమస్య పోతుంది. అక్కడ సమస్య ప్రారంభం అవుతుంది; పోర్టుకి వచ్చిన తరువాత. అసలు సమస్య పరిష్కారం ఎట్లా అవుతుంది అన్నది ఆలోచించకుండా ఇక్కడినుంచి అక్కడకు ట్రెజరీ పోర్ట్ పెడతాము కాబట్టి గంగవరంపెడితే - ఇక్కడ వారే చెబుతున్నారు Once this port is established the pollution problem at Visakhapatnam, particularly, old city at Visakhapatnam will be reduced considerably అంటున్నారు. అంటే ఇక్కడ పోతుంది కాని గంగవరంలో ప్రారంభం అవుతుంది. అసలు ఈ పోల్యూషన్ ను కంట్రోలు చేయడం ఎలా? ఈ కమిటీ ఎట్లా చెప్పింది? మీద్యారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేది, మొన్న ఈ మధ్య రెండు, మూడు మీటింగులు జరిగాయి. 1991లో సుందరేశన్ కమిటీ రిపోర్టు ఇస్తే 1994 డిసెంబరు వరకూ కూడా మళ్ళీ 4 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం ఏ చర్య ఆ సంస్థ గురించి తీసుకోలేదు. చివరకు స్టీల్ ప్లాంట్ వారు కూడా కొన్ని గ్రామాలలో అండర్ గ్రౌండ్ వాటర్ ప్యామన్ యుటిలైజేషన్ కు పనికిరాదని ఇచ్చారు. నీళ్ళు లేకపోయినా కూడా ఇంతవరకూ పోల్యూషన్ కంట్రోలు బోర్డుకానీ ప్రభుత్వం కాని చర్య తీసుకోవడంలేదు. ఈ రెండున్నర సంవత్సరాలలో ఒక్కసారి పోల్యూషన్ కంట్రోలు వారు వచ్చారు. సీరియస్ గా డిస్కస్ చేశాము. దాని కన్సిస్టెంట్ వర్క్ యూ చూసి ఆ పోల్యూషన్ పోతుందనుకోవడం లేదు కాని దానిని.... when there are industries, there is bound to be some kind of pollution but atleast we have to take some compensation from the industries. బట్ కొంచెం మినిమైజ్ చేయడానికి అయినా ఇచ్చిన సిఫారసులు అమలుజరుగుతున్నాయా అన్నది చూడకపోతే భవిష్యత్తులో విశాఖపట్నం మరో భోపాల్ లాగ అయిపోతుంది. ఇవ్వాలి పౌచ్.పి.సి.ఎల్. వారు క్రింది నుంచి గ్యాస్ పైప్ లైన్స్ విజయవాడవరకూ నడుపుతున్నారు. అది ఎక్కడైనా బ్లో అప్ అయితే ఏమి జరుగుతుందో పరిశీలించండి. వారు కూడా సక్రమంగా ప్రజలకు చెప్పడం లేదు. విశాఖపట్నం నగరానికి సంబంధించి పోల్యూషన్ కంట్రోలు బోర్డు

అధికారులతోబాటు మొత్తం పొల్యాషన్ క్రియేట్ చేస్తున్నారు ఇండస్ట్రీస్ తో. ప్రజా ప్రతినిధులతో అక్కడ ఒక మీటింగ్ వేసి సంపూర్ణంగా దీనిని చర్చించి దీనిపైన చర్య తీసుకోవడం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణారావు:- నేను మొన్న విశాఖపట్నం వెళ్ళినప్పుడు స్టీల్ ప్లాంట్ చూడడం జరిగింది. అంజనేయులుగారు నేను ఇద్దరమూ వెళ్ళి మొత్తం చూశాము. గంగవరం పోర్టు ఏదయితే ఏర్పాటు చేస్తారో దానితో ఈ ప్రాజెక్టు పోతుంది. ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నచోట కొంతవరకూ పొల్యాషన్ ఉంటుంది. కాని మేజర్ అయితే పోర్టు ద్వారా పోతుంది. పోర్టు కూడా చాలా మంచి సిస్టంతో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. పోర్టు కూడా కొత్త సిస్టంతో పని చేస్తున్నాము. దీనితో చాలావరకు తగ్గిపోతుందని ఆలోచన. మొన్న కూడా రెండుసార్లు వెళ్ళాను. రెండుసార్లు ఆ ప్రాంత శాసనసభ్యులతో ఇండస్ట్రీ దర్శించడం జరిగింది. వారు కూడా ఉన్నారు. మొత్తం వారు కంప్లీట్ గా ఎక్స్ ప్లైయిన్ చేశారు. పాచ్.పి.ఎన్. వారు స్టీల్ ప్లాంట్ వారు వారు చేస్తున్నది చూపించారు. ఏవేవి మేజర్ మెంట్స్ తీసుకున్నారో చూపించారు. చాలా మంది చెల్లు కూడా నాటారు. 1500 ఎకరాలలో స్టీల్ ప్లాంట్ వారు చెల్లు నాటారు. ఇప్పటి వరకూ అయితే చాలా కంప్లీట్ చేస్తున్నారు.

ఎన్.సి., ఎన్.టి.లక్ష్మి ఉద్దేశించిన దుకాణాల సముదాయాలను

ఇతరులకు కేటాయింపులు

52—

***5009- సర్వశ్రీ ఎన్.వి. చిన అప్పలనాయుడు, జి. విజయరామారావు (గజ్వేల్), వి. చందర్ రావు (కోదాడ), పి. కృష్ణయ్యాదవ్ (హిమాయత్ నగర్), ఎస్. అబ్దుల్ రహ్మాన్, ఇ. వెద్దిరెడ్డి (పాజారాబాద్), కె. హరిశ్చంద్రరెడ్డి (నల్గొండ), బి. జనార్థన్ (చిన్నూర్), జి. గోపర్థన్ (కామారెడ్డి), వై. కిష్టారెడ్డి (కల్వకుర్తి), ఎన్. వెంకటేశ్వరరావు (నెల్లవరం), పి. కనకసుందరరావు (తాడేపల్లిగూడెం), కె. భిక్షం (బూరంపాడ):-** సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తేలివెడలరా:

(అ) నిరుద్యోగులైన ఎన్.సి., ఎన్.టి. యువజనులకోసం ఎన్.సి. కార్పొరేషన్ నిర్మించిన దుకాణాల సముదాయాలను ఇతరులకు కేటాయింపిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, తప్పు చేసిన అధికారులపై తీసుకున్న చర్య ఏమి;

(ఇ) సినలైన ఎస్.సి., ఎస్.టి. యువకులకు దుకాణాలను అప్పగించుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. శ్రీహరి):- (అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

శ్రీ ఎన్.వి. చిన అప్పలనాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఆన్సర్ చేస్తూ లేదండి, ఉత్పన్నంకాదు అన్నారు. చాలా చోట్ల ఈ విధమైన సమాచారం వస్తున్నది. అసలు రాష్ట్రంలోనే ఎన్ని కాంప్లెక్సులు నిర్మించారు. అవి ఎన్ని ఆక్యుపేషన్లో ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు లబ్ధి పొందినవారు సబ్ లీడ్ లకు ఇచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? ఏ విధమైన బ్రాన్సాక్షన్స్ జరుగుతున్నాయి?

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు 4 కోట్ల 30 లక్షల 36 వేల రూపాయల ఖర్చుతో 333 కాంప్లెక్సులు నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. 2443 గదులను నిర్మాణం చేశాము. 2146 ఆక్యుపేషన్లో ఉన్నాయి. 298 ఇంకా ఆక్యుపై కాకుండా ఉన్నాయి. అదే విధంగా వేరే వారికి సబ్ లీడ్ కి ఇచ్చారన్నారు. సబ్ లీడ్ కి ఇచ్చిన విషయంలో కొన్ని మా దృష్టికి వచ్చాయి. వాటిపైన వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము.

Dr.G. Vijaya Rama Rao:- Speaker Sir, these shopping complexes were sanctioned long ago. In some places they were at lintel level and in some other places they were at slab level. They did not complete the whole construction. Meanwhile, some departments which did not have the proper accommodation made a request to handover the buildings to them. In this process, either the Scheduled Caste Corporation people or the other departments which are asking for the accommodation did not complete the construction of the buildings. For instance, in Gajwel it is at lintel level for the past four years and they did not complete the construction of the complexes. They were meant for generation of employment to the S.C. candidates. So, I want to know the number of shopping complexes which are under construction in various districts and the reason for not completing and for not handing over of the same for SC un-employed youth.

9.20 శ్రీ కె. శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, అసంపూర్తిగా ఉన్న షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ ఉ. నిర్మాణాలన్నింటిని పూర్తి చేయడం జరిగింది. వాటిని త్వరలోనే

లబ్ధిదారులకు అందచేయడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. హరీశ్చంద్రరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నిర్మించిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌లో 90 శాతం మూతపడ్డాయి. అనలు వాటిని ఎవరు అలాంటిమెంట్ చేశారు? మూతపడిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌లను తెరిపించడానికి ప్రభుత్వపరంగా లోన్స్ ఇస్తారా? అలాంటిమెంట్ చేసిన షాప్‌లో చాల మూతపడి, తాళాలు వేసి ఉన్నాయి. ఈ ప్రాబ్లమ్ ప్రతి మండల పాడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఉంది. అలాంటి చేసిన వారికి లోన్స్ ఇవ్వడం లేదు. అనలు రాష్ట్రంలో ఎన్ని మండల కేంద్రాల్లో ఈ షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌లు కట్టారు, ఎంత మంది ఎన్.సి., ఎన్.టి. నిరుద్యోగ యువకులకు మీరు లోన్స్ ఇచ్చింది స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లద్యు (ఇందుర్తి):- అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లా చిగురుమా మిడి మండలంలోని బొమ్మనపల్లి గ్రామంలో ఎన్.సి. కార్పొరేషన్ ద్వారా నాలుగు షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌ల నిర్మాణం చేపట్టి, దాదాపు 5 సంవత్సరాలు అయిపోయింది. నిర్మాణం అయిపోయింది. ఎంతోమంది ఎన్.సి. యువకులు నార్సు అక్కడ. లోన్స్ ఇవ్వలేక, వారికి సరైన వసతులు ఇవ్వలేదు. షాప్ కేటాయింపు పెండింగ్ లో పెట్టారు. కేటాయింపును తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ సిటీలో ఉన్న ఎన్.సి., ఎన్.టి.ల్లో ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను తొలగించాలంటే షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌ల నిర్మాణం ఒక్కటే మార్గం అని నేను భావిస్తున్నాను. గతంలో పీటీ నిర్మాణం కొరకు కలెక్టరు ఆధ్వర్యంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు ఉండేవారు. అయితే వారిని తొలగించడంవల్ల కలెక్టరేకపోతున్నారు ఎక్కడయితే డిమాండ్ ఉంటుందో అక్కడ తప్పకుండా కడతారా? కట్టిన తరువాత వెంటనే వాటిని అలాట్ చేస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు:- అధ్యక్షా, షెడ్యూల్లు కులాలవారికి అలాట్ చేసిన షాప్‌ల్లో అలాట్ చేసిన వారి పేర్లమీద కాకుండా వేరేవారి పేర్లమీద అలాట్ చేస్తున్నారు. అలా చేసిన వారి మీద మీరు ఏమి చర్య తీసుకొంటున్నారు? కొన్నిచోట్ల సబ్-లీజ్ కు కూడ ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. అన్ని మండల పాడ్ క్వార్టర్స్‌లో షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం జరగలేదు. 333 నెంబర్స్‌లో మాత్రమే షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం ఇంతవరకు జరిగింది.

అయితే 90 శాతం వేకెంట్ గా ఉన్నాయని చెప్పారు. 90 శాతం వేకెంట్ గా లేవు. ఎన్.సి., ఎన్.టి. బెనిఫిషరీస్ కు హ్యాండ్ సర్ చేసిన తరువాత కొన్ని కారణాలవల్ల, పైనాన్సియల్ ప్రాబ్లమ్స్ వల్ల వారు ఆపరేట్ చేయడంలేదు. అది మా దృష్టికి వచ్చింది. రెండవది, చిరుగునూమిడి మండలం బొమ్మనాపల్లి గ్రామంలో షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం జరిగినా అలాట్ మెంట్ చేయలేదని చెప్పారు. దానిని 10 రోజుల్లో లబ్ధిదారులకు ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాం. అట్లాగే హైదరాబాద్ సిటీలో ఎన్.సి., ఎన్.టి. నిరుద్యోగ యువకులకొరకు షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ కట్టాలని బాల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా తెలియచేసుకొంటున్నాను. అయితే సబ్-లీజుకు సంబంధించినంతవరకు, మియాపూర్ ఇండస్ట్రీయల్ ఏరియాలోని షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ సబ్-లీజు గురించి మా దృష్టికి వచ్చింది. అక్కడి ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్ వారు మాకు హ్యాండ్ సర్ చేసిన తరువాత మేము, ఎన్.సి., ఎన్.టి.లకు ఇచ్చాం. అయితే వాళ్ళు వేరే వాళ్ళకు సబ్-లీజుకు ఇచ్చుకున్నారు. వాటిని క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. అయితే సబ్-లీజుకు తీసుకొన్న వారందరూ కోర్టుకు వెళ్ళి స్టే తెచ్చుకున్నారు. ఈ విధంగా సబ్-లీజుకు ఇచ్చిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ గురించి ఎంక్వయరీచేసి, డిపార్టుమెంట్ వరంగా చర్యలు తీసుకొని, ఒరిజినల్ బెనిఫిషరీస్ కు హ్యాండ్ సర్ చేస్తామని తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్.ఎన్.డి.పి. అప్పల నరసింహారాజు (భీమునిపల్లం):- అధ్యక్షా, భీమునిపల్లంలో హరిజనులకోసం ఒక షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ కట్టారు. కట్టిన తరువాత అయిదు మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు, ఆ అయిదుగురి దరఖాస్తులను పరిశీలించమని కలెక్టరును కోరి 6 మాసాలు గడిచినప్పటికీ ఇంతవరకు పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. పురపాలక సంఘ కార్యాలయంలో అడిగితే కలెక్టరు నుండి పర్మిషన్ రాలేదని చెబుతున్నారు. ఏదైన ఒక టైమ్ ఫిక్స్ చేసి, అలాట్ మెంట్ చేస్తే, బాగుంటుంది. ఎన్.సి. కొరకు కట్టిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ ను వారికి ఇవ్వకపోతే ప్రయోజనం ఉండదు. ఒక నెల రోజుల టైమ్ ఇచ్చి, ఆ టైమ్ లోపల కేటాయింపు చేసినట్లయితే షాప్స్ పాడైపోకుండా, ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి.

శ్రీ టి. భద్రద్రు్య (పాలకొండ):- అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గపు హెడ్ క్వార్టర్స్ అయిన పాలకొండలో ఎన్.సి.ల కోసమని షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మించారు. సుమారు 10 సంవత్సరాలు కావస్తుంది. అయితే వారికి పెట్టుబడి లేక ఎన్.సి.లు ముందుకు రాలేకపోతున్నారు. దానితో అవన్నీ మూతపడి, తాళాలు వేయబడి ఉన్నాయి. అటువంటివి మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చాయా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎన్.సి. కార్పొరేషన్ నుండి డైరెక్టుగా లోనింగ్ ఇచ్చే

అవకాశాలు కూడ ఉన్నాయి. బ్యాంక్ కాంపోనెంట్ అవసరంలేదు. కాబట్టి ఎన్.సి.కొరకు నిర్మించిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్‌లను ఎన్.సి.లకు కేటాయించడానికి వారందరికీ డైరక్టుగా మీరు లోనింగ్ ఇప్పించడానికి మీరు ఏమైన చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- అధ్యక్ష, నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను - 2443 గదుల నిర్మాణం జరిగింది, అందులో 2145 మాత్రమే ఆక్యుపేషన్‌లో ఉన్నాయి. దాదాపు 298 వరకు ఖాళీగా ఉన్నాయని చెప్పాను. ఈ విధంగా ఖాళీగా ఉండటానికి కారణం భద్రయ్యగారు చెప్పిన కారణం కూడ - ఒకటి కావచ్చు. ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ లేకపోవడంవల్ల వారు ముందుకు రావడంలేదు. రెండవది, ఇవన్నీ కూడ ఇంటిరియర్ ఫ్లేనెస్‌లో ఉన్నాయి. కాబట్టి బిజినెస్ రాదేమో అని వాళ్ళు ఆలోచిస్తున్నారు. అయితే ఎవరయితే ఎన్.సి., ఎన్.టి. టెనిఫిషరీన్ ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్‌లేకుండా వ్యాపారం చేయడంలేదో వారందరికీ కూడ, గౌరవ నభ్యులు సూచించిన విధంగా ఎన్.ఎన్.ఎఫ్.డి.సి. ద్వారా నేరుగా లోన్స్ ఇప్పించి, వారందరూ నేరుగా బిజినెస్ చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పిస్తామని మీద్వారా గౌరవ నభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ జలాశయాల

మధ్యనున్న అటవీ భూమి

53—

*4219-సర్వశ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి, గాడె వెంకటరెడ్డి (వర్సూరు), ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్), డి.ఎల్. రవింద్రారెడ్డి (మైదుకూరు), జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడివలె), డి. నాగేందర్ (అసిఫ్ నగర్):- అడవులు, పర్యావరణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ జలాశయాల మధ్యనున్న 230 ఎకరాల అటవీ భూమిని అటవీ అధికారుల చురుకైన తోడ్పాటుతో ప్రయివేటు పార్టీకి అమ్మివేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ ప్రయివేటు పార్టీ రిసార్టులను నిర్మిస్తూ, ఆనక్కి కలిగిన పార్టీలకు భూమిని విక్రయిస్తూ కోట్లాది రూపాయలను గడిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ భూమి విక్రయాన్ని కొనసాగించకుండా ఆ ప్రయివేటు పార్టీని నిరోధించుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి; తప్ప చేసిన అధికారులపై తీసుకున్న చర్యఏమి?

అడవులు, వర్షావరణ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎన్. రామ్ కిషన్ రావు):-
(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ రిజర్వాయర్ల మధ్య ఉన్న 230 ఎకరాల అటవీ భూమిని, అటవీ అధికారుల సహాయంతో ఒక ప్రయివేట్ పార్టీకి అమ్మివేసిన చూట వాస్తవమేనా అని అడిగితే "లేదండీ" అన్నారు. హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ల మధ్య ఎన్ని ఎకరాల అటవీ భూమి ఉంది. అది ఎవరి ఆధీనంలో ఉంది? మీరు అమ్మివేయకముందు ఎవరికైనా లీజుకు ఇచ్చారా? లీజుకు ఇచ్చినట్లయితే, రిసార్వ్ సెంటర్ వాళ్ళు కొన్ని షెడ్స్ నిర్మించి, వ్యాపారం చేసుకొంటున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు ఆర్జిస్తున్నారు. అది మీ నోటీసుకు ఏమైనా వచ్చిందా? దానిమీద మీరు ఏమైన చర్య తీసుకొన్నారా? కృష్ణన్ వేసిన తరువాత అయినా ఏమైన చర్య తీసుకొన్నారా? ఈ అటవీ భూమిని ఎన్.ఆర్.ఐ.లకు అమ్మాలనే ప్రపోజల్ ఏమైన ఉందా?

శ్రీ ఎన్. రామ్ కిషన్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈ భూమి నిజాం దగ్గరనుండి కొన్న భూమి. ఇందులో 285 ఎకరాల 14 గంటల భూమిని ఆర్మీ ఫైరింగ్ రేంజ్ కొరకు అప్పట్లో అంటే 1970లో ఇచ్చారు. అయితే తరువాత మాత్రం 1988లో "ఎన్ రిచ్" వారికి లీజుకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇండస్ట్రిల్ పెట్టడానికి 9.30 యివ్వడం జరిగింది. ఇంతవరకూ ఏ యిండస్ట్రి కూడా పెట్టడం జరగలేదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఇవ్వడం జరిగిందా?

శ్రీ ఎన్. రామ్ కిషన్ రావు:- వాళ్ళు నెలకొల్పితే యిస్తామని చెప్పాం. ఇండస్ట్రిల్ పెడితేనే యిస్తాం.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఎవరికి ఎలాబ్ చేశారో వారి పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. రామ్ కిషన్ రావు:- రాకనేపాయె ఇండస్ట్రిల్స్. వస్తేనే కదా?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఎవరికి ఎలాబ్ చేశారుమరి?

శ్రీ ఎన్. రామ్ కిషన్ రావు:- ఎన్ రిచ్ వారికిచ్చాం.

Mr. Speaker:- It is earmarked for industries. If any private parties come forward, it will be allotted. It is not yet allotted according to the Minister.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అది యిండస్ట్రియల్ జోనుకాదు. మరి యిండస్ట్రియల్స్టులకు, ఎన్నారైలకు ఎట్లా యియర్ మార్కు చేస్తారు? ఉస్మాన్ సాగర్, హిమాయత్ సాగరుల నుంచి హైదరాబాద్ సీటీకి మంచినీళ్ళు వస్తాయి. మరి యిప్పుడే విశాఖపట్నంలో పోల్యూషను యొక్క యిబ్బంది ఉందని యిందాకటి ప్రశ్న నందర్బంలో చెప్పారు. మరి హైదరాబాదుకు త్రాగే నీరు అక్కడనుంచి వస్తున్నాయి. ఇండస్ట్రిస్ వెడితే కెమికల్స్ వాటిల్లోకి పడులుతారు. అందువల్ల క్యాన్సర్ చేయమని చెప్పండి. దీనిని నిషేధించమని, ఫారెస్ట్రీ పార్కు మెంటుకి యివ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణన్ రావు:- అటువంటి పోల్యూషనుకు ఇండస్ట్రిస్ వల్ల అవకాశం వుంటే దానిని కేన్సిల్ చేయడం జరుగుతుంది. ఈల్వాండు 1988లో లీజుకి యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఎవరికిచ్చారో చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. రామకృష్ణన్ రావు:- ఎన్ రిచ్ వారికి లీజుకి యిచ్చాం. 215 ఎకరాలు.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- కండిషను ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇందులో గోల్ మాల్ వుంది. హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ రెండు కూడా జలాశయాలు. ఈ జలాశయాలలో నీళ్ళు హైదరాబాదుకు త్రాగే నీళ్ళుగా సప్లయ చేయబడుతున్నాయి. నేను హైదరాబాదు ర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీకి చైర్ మన్ గా వున్నప్పుడు ఆ చుట్టుప్రక్కల గాంతాలలో యిండస్ట్రిస్ రాకుండాను, రెసెడెన్షియల్ గా ఉపయోగించకుండాను పాడి, గ్రీనరీకి వుంచాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. బహుశా ఫారెస్టు మినిస్టరు లికి అధికారులు నర్సెన సమాచారం అందించలేదేమో. ఇందులో గోల్ మాల్ వుంది. మంత్రిగారికి మనవి చేసేది అదనంగా సమాచారం తెప్పించుకోండి. ఈ ల్యాండును ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ ఎన్ రిచ్ వారికి యివ్వడానికి వీలులేదు. నిశ్రమలు రావడానికి వీలులేదు. ఎటువంటి కట్టడాలూ నిర్మించడానికి వీలులేదు. ఇందులో తప్పకుండా గోల్ మాల్ వుంది. దీనిమీద సభాసంఘం వేయండి. ఎప్పుడు లూప్ హోల్స్ అన్నీ బయటపడతాయి.

శ్రీ ఎన్. రామ్మోహన్ రావు:- పూర్తి వివరాలు తెప్పించుకుని, అటువంటి పరిస్థితులే కనుక వుంటే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి.పెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సపూర్):- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ స్పీకర్:- చర్య తీసుకుంటామని అంటున్నారు.

శ్రీ పి.పెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- సీటికి మంచినీళ్ళుగా వాటిని వాడుకుంటున్నారు. పొల్యాషనువస్తే దాని ఫలితాలు తీవ్రంగా వుంటాయి. ఈ భూమిని ఎవరికీ యివ్వకుండా నిషేధిస్తామని చెప్పండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ ఈ రెండూ కూడా, they are meant for drinking purpose. They are the storage tanks. They are the catchment areas. వీటి మధ్య 250 నుంచి 280 ఎకరాల వరకూ వుంటుందని అంటున్నారు. ఇది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు కంట్రోల్ లో వుంటే, డిఫారెస్టు చేయాలంటే it requires permission of the Govt. India also. ఇక, ఎన్.రిచ్ వారికి కండిషన్లు పెట్టి ఎందుకు లీజ్ కు యిచ్చారు? For what purpose the lease was given. If the lease is given, in view of the objections raised by the Members, is the Govt. prepared to cancel the lease. కోదండరెడ్డిగారు యిందులో గోల్ మాల్ వుందని అంటున్నారు. ఎంక్వయరీ చేయించండి. లేకపోతే క్యాన్సిల్ చేయమని చెబితే, యిక అనుమానాలకు తావులేకుండా పోతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు విజన్ 2020 అంటున్నారు. 2020 సం.వరకూ విజన్ చూస్తున్నారు. ఇక్కడ హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్ల మధ్య భూమి మిగిలివుంది. దురదృష్టవశాత్తూ పోసీ నా అభిప్రాయం ప్రకారం అదృష్టవశాత్తూ ఫారెస్టులాండు కొంత మిగిలివుంది. అక్కడ గ్రీనరీ వుంచాలి. దానిని ప్రైవేటు పనికి, ఎన్.రిచ్ వారికి యిచ్చి, ఎంక్వయరీ చేయడం ఏమిటి? They must be prepared to cancel it. ఒకవేళ క్యాన్సిల్ కాకపోతే ఇది అపార్థాలకు దారితీస్తుంది. కాకపోతే, హౌస్ కమిటీ వేస్తే, వాస్తవాలు, అవాస్తవాలు పరిశీలన చేయడానికి, లోపాలు ఎక్కడ వున్నాయో, 230 ఎకరాల ఫారెస్టు భూమిని ప్రైవేటు వారికి యివ్వడంలో లోతుపాతులను పరిశీలించడానికి అవకాశం వుంటుంది. రిగివ సం.లో యిచ్చారని అంటున్నారు. పరిశీలన చేసి మీ యిష్టంవున్నవారిని ముగ్గురును పంపిస్తే వారరంజిల్లో విషయాలు తెలియజేస్తారు. లేకపోతే క్యాన్సిల్ చేయండి. లేకపోతే అపార్థాలకు దారి తీస్తుంది.

శ్రీ పి.పావ. విద్యాసాగరరావు (మెట్ వల్లి):- అధ్యక్షా, కోదండరెడ్డిగారన్నట్లు యిందులో గోల్ మాల్ వుందో లేదోగాని మంత్రిగారిని మాత్రం అధికారులు గోల్ మాల్ చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు మంచివారు కాబట్టి వారు స్పష్టంగా చెప్పారు పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకుంటామని. 230 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని, కోట్లాది రూపాయల అస్త్రాని అధికారులు, ల్యాండు గ్రాబర్లు అమ్ముకోబుతున్నారు. ప్రభుత్వం చేయడాటిపోయే పరిస్థితులున్నాయి. మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, 1988లో ఎన్ రిచ్ వారికి యిస్తే, మరి 10 సంవత్సరాలు అయినా యిప్పటికీ ఒక్క యిండస్ట్రీని ఎందుకు స్థాపించలేదు? ఇతర బిల్లర్లుగాని, ఎన్నారైలు గాని వస్తే వారినెందుకు మోసం చేస్తున్నారు? రిజార్వు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. శాసనసభలో చాలా స్పష్టంగా సమాధానం రాకపోతే, దీనిని అవకాశంగా తీసుకుని ఎక్స్ ప్రోక్ చేసుకుని బదలాయింపులు జరుగుతాయి. కమిటీని ఒకదానిని వేయండి. 230 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని రక్షించవలసిన అవసరంవుంది. 10 సంవత్సరాల నుంచి ఎన్ రిచ్ వారు ఉపయోగించుకోకపోతే దానిని కెన్సిల్ చేసి కమిటీని వేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వారెందుకు అంగీకరించాలి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, ప్రధానమైన ప్రశ్నకు సమాధానంలో 'లేదు' 'లేదు' అని చెప్పారు. వివరాలలోకి పోయినకొద్దీ యిచ్చిన మాట నిజమే అని తప్పించుకునే విధంగా మూట్లాడేరు. ఇప్పటికే పట్టణంలో పొల్వూషన్ ఎక్కువైంది. ప్రజలు అవస్థలు పడుతున్నంటే యిలాంటి పద్ధతులలో అమ్ముకానికిగాని, కొంట్రాక్టుకు గాని ఆ భూమిని యివ్వడం సరైనదికాదు. 9.40 అందువలన వాస్తవ అవాస్తవాలు బయటపడాలంటే ఒక ఉన్నతస్థాయి ఉ. కమిటీని వేయండి. ఇది తప్ప మరొకమార్గం లేదు. లేకపోతే సభా కమిటీ వేయండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇందులో కన్ ఫ్యూజన్ ఉంది. 1988లో స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఎన్ రిచ్ అనే కార్పొరేషన్ కు లీజుకు ఇచ్చారు. ఇందులో నాన్ పొల్వూషన్ ఇండస్ట్రీకి అనుమతి ఇస్తూ లీజుకు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు అక్కడ ఎటువంటి ఇండస్ట్రీ పెట్టలేదు. ఆరోజు ఇచ్చిన పర్మిషన్ కూడా సరైన పద్ధతిలో లేదని గవర్నమెంట్ భావిస్తున్నది. ఆ భూమి కూడా ఫారెస్ట్ ల్యాండ్ సెక్షన్ 4 క్రింద ఉంది. పర్మిషన్ ఆ రోజులలో ఎట్లా ఇచ్చారో చూడాలి. కాబట్టి ఎన్ రిచ్ వారికి ఇచ్చిన లీజును క్యాన్సిల్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. అక్కడ ఒక అంగురం భూమి కూడా ఎవరి ఆధీనంలోనా లేదు. At present there is no development and if there is any development we will cancel it. I am assuring to this August House that it will not be given to anybody.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అయితే క్యాన్సిల్ చేయమనండి సార్.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అఫీషియల్ కమిటీ వేయండి సార్.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఆ భూమి ఆ కార్పొరేషన్ వారికి లీజ్ కు ఇచ్చారు. అక్కడ ఎటువంటి పరిశ్రమలు లేవు. ఆ ల్యాండ్ క్యాన్సిల్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. క్యాన్సిల్ చేస్తున్నాము. ఇందులో ఇబ్బంది పడవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఒక సజెషన్ సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్యాన్సిల్ చేస్తామని అన్నారు కదా? ఇంకా ఏమిటి?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- చాలా సంతోషం. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఖచ్చితమయిన నిర్ణయం తీసుకొంది. We are appreciating the Government. But we request the Government.... ఈ 280 ఎకరాలకు సంబంధించిన తవరకు ఎన్క్రోచ్ మెంట్ లేకుండా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అదృష్టా, ఆ ప్రక్కనే జంబూరివనం పేరుతో డీర్ పార్క్ ను కూడా డెవలప్ చేయడం జరిగింది. ఆ ప్రక్కనే వున్న గ్రామస్థులు ఆ భూమి తమదని క్లెయిమ్ పెట్టడం జరిగింది. ఎటువంటి పరిస్థితిలోనూ ప్రభుత్వ ఆస్తులను ప్రొటెక్ట్ చేస్తాము. ప్రభుత్వ భూములను కాపాడుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

కోరల్ల పట్టణంలోని మద్దుల చెరువు దురాక్రమణ

54—

*6132-శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కరీంనగర్ జిల్లా, కోరల్ల పట్టణంలో దాదాపు ఇరవై ఎనిమిది (28) ఎకరాల విస్తీర్ణంగల మద్దుల చెరువు దురాక్రమణ ముప్పును ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) కొంతమంది అసాంఘిక వ్యక్తులు ఆ భూమిని ఆక్రమించుకుంటూ, భూమి అమ్మకాల రిజిస్ట్రేషన్లు చేస్తూ సొమ్ము చేసుకుంటున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, చెరువు గర్భాన్ని పరిరక్షించి, దానిని ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం వినియోగించుటకు, దురాక్రమణతో ప్రమేయమున్న వ్యక్తులపై భూఅక్రమణ కేసులను పెట్టుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

(ఈ) లేనిచో, అందుకుగల కారణములెవ్వి?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) కరీంనగర్ జిల్లా కోరుట్ల పట్టణంలోని మద్దులచెరువు క్రిందగల పూర్తి శిఖం భూమిని కోరుట్ల ఎం.ఆర్.ఓ. సంరక్షణలో ఉంచడం జరిగింది. భూమి వర్గీకరణలో అవసరమైన మార్పులను చేస్తూ, ఆ భూమిలో మండల కాంప్లెక్సు, మునిసిపల్ గ్యాస్ వాన్, టాన్ పోలు నిర్మించాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తున్నది.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ సీహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, 28 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో కోరుట్ల పట్టణంలోని ఈ చెరువుపై మత్స్యకారులు జీవనోపాధి గడుపుకుంటున్నారు. నేను మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే, ఈ చెరువు బ్రిచ్ చేయ కుండా ఉండాలని హైకోర్టులో రిట్ పీటేషన్ వేసిన విషయం వాస్తవమేనా? మత్స్యకారుల ఉపాధికోసం ఆ చెరువును బ్రిచ్ చేయబోమని ఈ శాసనసభలో హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఈ కోరుట్ల బ్యాంక్ బెడ్ ల్యాండ్ ను ఇద్దరు ఎన్ క్రోచ్ చేయాలని ప్రయత్నం చేశారు. వీళ్ళు పి. రామస్వామి, ఇక్ష్మీ నర్సయ్య ఆ ప్రయత్నం చేయగా, కోరుట్ల ఎం.ఆర్.వో. వెంటనే తీసివేయించారు. ఇది పూర్తిగా సీఖం ల్యాండ్. దీని విషయమై సి.ఎల్.ఆర్.కు ప్రపోజిట్స్ పంపడం జరిగింది. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. It is yet to be decided.

శ్రీ సీహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అక్కడ కొన్ని వందల మత్స్యకారుల కుటుంబాలు ఈ చెరువులోనే చేపలు పట్టుకొని జీవనోపాధి గడుపు కొంటు న్నారు. దీనివలన వారు జీవనోపాధి కోల్పోతారు కాబట్టి హైకోర్టులో పీటేషన్ వేశారు. వారికి రక్షణ కల్పిస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు తెలియజేసిన మత్స్యకారుల సమాచారం నా దగ్గరలేదు. రిట్ పీటేషన్ కు సంబంధించిన సమాచారం

కూడా లేదు. మండల కాంప్లెక్స్ కడతామని మూత్రం జిల్లా కలెక్టరు నుండి ప్రపోజల్ వచ్చింది.

శ్రీ పి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారికి తెలియందికాదు. చెరువు బ్రిచ్ చేయాలంటే క్యాబినెట్ నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ప్రపోజల్ కలెక్టరుగారు పంపడానికి వీలులేదు. అది మంత్రిగారికే వదిలిస్తున్నాను. మత్స్యకారులు తమ ఉపాధి కోల్పోకుండా మంత్రిగారు హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, అక్కడ ఎన్క్రోచ్మెంట్ ఉంటే వారిపై క్రిమినల్ యాక్షన్ పెట్టి తొలగించి వేశాము. It is now free from all encroachments. అంతవరకు ఎన్క్యూరెన్స్ ఇస్తాను. ఎన్క్రోచ్మెంట్ తొలగించిన తరువాత మండల కాంప్లెక్స్ కట్టడానికి సంబంధించి, గవర్నమెంట్ ఆఫీసులు కట్టుకోడానికి స్థలం కావాలని జిల్లా కలెక్టరు సి.ఎల్.ఆర్.కు రాశారు. సి.ఎల్.ఆర్. మాకు రాశారు. అది పరిశీలనలో ఉంది. దానిపై క్యాబినెట్ డెసిషన్ అయిన తరువాత మార్చడానికి లేదు. గౌరవ శాసనసభ్యులు మత్స్యకారులు దానిపై రిట్ పిటీషన్ వేశారు అన్నారు. ఆ చెరువులో నిజంగా వాటర్ వుంటే మత్స్యకారులను తప్పకుండా పరిరక్షించడం జరుగుతుంది. కాంప్లెక్స్ రావడానికి ఎంతవరకు అవకాశం ఉందో కలెక్టరు రిపోర్టు చూచిన తరువాత ఒక నిర్ణయం తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎన్. విశ్వనాథం (బుగ్గారం):- అధ్యక్షా, కోరుట్ల పట్టణం నా జన్మ భూమి. అక్కడ 29 ఎకరాల పైచిలుకు ల్యాండ్ ఉంది. గౌరవనీయులైన విద్యాసాగరరావుగారు మత్స్యకారుల గురించి అన్నారు. అక్కడ కేవలం నాలుగయిదు ఎకరాలలో మాత్రమే నీరు వస్తుంది తప్ప ఎక్కవ నీరు నిలవదు. ప్రభుత్వాన్ని చాలాకాలం నుండి మండల్ కాంప్లెక్స్, హాస్పిటల్, పైర్ స్టేషన్ కు అనుమతి అడుగుగా, కేటాయించడం జరిగింది. ఇందులో మత్స్యకారులకు 10 ఎకరాలు కేటాయించి మిగిలిన 18 ఎకరాలు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు కేటాయించవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు తెలియజేసినట్లు, చెరువులు, కుంటలు, సింఘా ల్యాండ్ లో నిర్మాణం చేయాలంటే, అవి ప్రభుత్వ చెరువులని తేలిక తరువాత అనుమతి లేనిదే ఎటువంటి నిర్మాణం చేయకూడదు. ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోక పూర్వమే కలెక్టరుగారు స్వయంగా మండల కాంప్లెక్స్ నిర్మించడానికి నిర్ణయం తీసుకొని వివిధంగా ప్రారంభించారు? అక్కడ వర్క్ ప్రోగ్రెస్ లో ఉంది. The work is in progress Sir. If the Revenue Minister wants, he can clarify it. ఇది ఒక్కటే కాదు. కరీంనగర్ జిల్లాలో

చాలా ప్రాంతాలలో అనుమతిలేకుండా వని మొదలుపెట్టిన వారిపై చర్యలు తీసుకొంటారా? ప్రభుత్వ అనుమతిలేకుండా వని ప్రారంభించిన వారిపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటారు?

9.50 శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాజధాని చుట్టునున్న పెద్ద చెరు .
ఉ. పులయెక్క శికాలను ఆక్రమిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ చెరువును గురించి చెప్పండి. ఎందుకంటే మనకు టైమ్ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- కాప్రా బ్యాంకు చాలా పెద్ద బ్యాంకు. 5 గ్రామాలుకు నీరు ఇచ్చే బ్యాంకు. 74 ఎకరాలు ఆక్రమణ జరుగుతోంది. దానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటోంది? 5, 10 గ్రామాలుకు నీరు ఇచ్చే చెరువు. 74 ఎకరాలు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ క్వశ్చన్ కు సంబంధించినంతవరకూ అడగండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- కాప్రా బ్యాంకులో ఈనాడు ఆక్రమణ జరుగుతోంది. కాబట్టి రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెబుతారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మిమ్మల్ని పర్మిట్ చేయలేదు. క్వశ్చన్ కు సంబంధించి అడగండి, చెబుతారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- శికాలను కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమేదవుంది.

Mr. Speaker:- There are thousands of tanks in the state. It is a very big issue. You please talk about this issue.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- నేను ఎగ్జాంపుల్ చెప్పాను....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు మొత్తం ఆన్సర్ తరువాత చెబుతారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులు టీఎన్ రెడ్డిగారు అడిగారు, నేను నా జవాబులో చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. ఇంకా మేమే డెసిషన్ తీసుకోలేదు. ఆ తరువాత క్యాబినెట్ కు వెళ్ళాలి, క్యాబినెట్ డెసిషన్ అయిన తరువాత కాని మార్చి దానికి పీలులేదు. మార్చిన తరువాత కన్స్ట్రక్షన్ చేద్దామి. నాకు వున్న ఇన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం.... టీఎన్ రెడ్డిగారు చెబుతున్నారు కాంప్లెక్స్ స్టార్ట్ అయి పోయిందని. జన్మభూమిలో వునాది అయితే వేశారట....

శ్రీ జీవన్ రెడ్డి:- ఎవరు వేశారండీ పునాది?

Sri T. Devender Goud:- We have not permitted the district administration. I am very clear about it.

Sri T. Jeevan Reddy:- When you have not permitted, how can the fundation stone be laid over there? What is it.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- పర్మిషన్ ఇచ్చిన తరువాత స్టార్ట్ చేస్తారు తప్ప లేకపోతే స్టార్ట్ చెయ్యరు. that is very clear గౌరవ సభ్యులు ఎవరో రెడ్డిగారు అడిగారు. ఆయన సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే నా దగ్గర చాలా ఇన్ ఫర్మేషన్ వుంది; బ్యాంకు బెడ్స్ మీద. బ్యాంకు బెడ్స్ మీద మనం ఒక మీటింగు పెట్టాము, దానిమీద చాలా డివలప్ మెంట్ వచ్చింది. చాలా చెరువుల గురించి ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించాము. బ్యాంకు బెడ్స్ కు ఒక యాక్ట్ తీసుకురావాలని కూడా ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాము. మీరు సెవరేట్ గా క్వశ్చన్ వేస్తే డిటెయిల్డ్ ఇన్ ఫర్మేషన్ మీకు ఇస్తాను. I am making it very clear.

కొల్లాపూర్, మాలచింతలపల్లి మధ్య రోడ్డును వేయుట

55—

*4721-(డి)- సర్వశ్రీ కె. మదుసూధనరావు (కొల్లాపూర్), ఆర్. చంద్ర శేఖరరెడ్డి (వనవల్లి):- రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలియేదరా:

(అ) మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కొల్లాపూర్, మాలచింతలపల్లి మధ్య కి.మీ. 11/1 మరియు 12/8 వద్ద మళ్ళింపు రోడ్డును వేయాలను ప్రతిపాదన ఏదైన కలదా;

(ఆ) అయినచో, ఆ రోడ్డు పనులకు మంజూరు చేసిన మొత్తమెంత;

(ఇ) ఆ రోడ్డును వేయడంలో ఇరుగుతున్న జాప్యానికిగల కారణములెవ్వి; అది ఎప్పటికి పూర్తవుతుంది?

రోడ్డు, భవనాలు, ఒడరేవుల శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎన్.వి. సుబ్బారెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) 1994లో ఈ రోడ్డు నిర్మాణానికి రూ. 14.55 లక్షలతో ఎస్టిమేషన్ వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు లేటెస్టుగా రూ. 25.20 లక్షలతో ఈ రోడ్డు నిర్మాణానికి ఎస్టిమేషన్ తయారు చేయడం జరిగింది.

(ఇ) ఈ రోడ్డు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో రిజర్వాయర్ కు పుల్ గా వాటర్

వచ్చినపుడు నబ్ మెర్ట్ అవుతోంది. అందుకని ఈ రోడ్డును శ్రీశైలం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టువారు టేకప్ చేయాలి. మేము ఎస్టిమేషన్ తయారుచేసి శ్రీశైలం ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ వారికి పంపించడం జరిగింది. నిన్న ఫోన్ చే కనుకున్నాను, వారు తొందరలోనే నిధులు నిడుదల చేస్తామని చెప్పారు. త్వరలోనే పని ప్రారంభిస్తాము.

శ్రీ కె. మధుసూదనరావు:- అద్యక్షా, ఇది కొల్లాపూర్, మాలచింతపల్లి మధ్యలో వున్న రోడ్డు, శ్రీశైలం ముంపు జరిగింది. బ్యాక్ వాటర్ మీద రూ. 60.00 లక్షల వైచిలుకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టి నిర్మాణం చేశారు. నిర్మాణం పూర్తి అయి సంవత్సరం కావస్తోంది. కాని దానికి అప్రోచ్ రోడ్డు మాత్రం - ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు - కేవలం రూ. 25.00 లక్షలతో అప్రోచ్ రోడ్డు లేక అక్కడ వున్న జనానికి చాలా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. మీద్యారా మంత్రిగారిని అడిగేది, దాదాపు రూ. 60.00 లక్షల వైచిలుకు ఖర్చుపెట్టి బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేశారు కాని అప్రోచ్ రోడ్డు నిర్మాణానికి ఇంత జాప్యం ఎందుకు జరిగింది? దీనికి కావలసిన నిధులు శ్రీశైలం నుండి వస్తాయని చెబుతున్నారు కాని ఇది గత 1 సంవత్సరం నుండి చెబుతున్న మాటే. దానికి కావలసిన నిధులు ఏమిటి? ఎంత కాలంలో పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరెడ్డి:- మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఇది బాగా రిమోట్ ఏరియా. అక్కడ ఈ అప్రోచ్ లేకపోవడంవల్ల మినిస్టర్ గారు చెప్పినట్లు - 1994లో రూ. 14.00 లక్షల ఎస్టిమేషన్ ను చేశారు. 1997కు కాస్ట్ ఎస్కలేషన్ ఇప్పుడున్న ఎన్.ఎన్.ఆర్. మీద రూ. 25.00 లక్షలు. ఇది తొందరగా తీసుకోకపోతే మళ్ళీ ఇందులో రేట్లు పెరిగిపోయి అసలు ఫీజులు కాదని రిపోర్టులు వచ్చే ప్రమాదం లేకపోలేదు. అక్కడవున్న ప్రాఫిట్ ను లెక్కపెట్టి దానిమీద ఎస్టిమేషన్ తయారు చేస్తారు. 1994లో రూ. 14.00 లక్షలు, వుండి, 1997 వచ్చేసరికి అది రూ. 25.00 లక్షలు అయింది. అప్పటికే దానిమీద రూ. 60.00 లక్షలు ఖర్చు పెట్టిన రోడ్డు. రిమోట్ ఏరియా మీద ప్రయారిటీ ఇవ్వలసిన అవసరం వుంది. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ కాని, ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్ మెంట్ కాని ఇప్పటికే ఖర్చు చేసింది రూ. 60.00 లక్షలు. 1994లో కేవలం రూ. 14.00 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి వుంటే అది ఉపయోగంలోకి వచ్చి వుండేది. కనీసం ఇప్పటికైనా ఎప్పటిలోగా పని పూర్తి చేస్తారో ఒక అన్యూరెన్సు ఇవ్వండి. We need a categorical assurance in this direction.

శ్రీ ఎన్.వి. సుబ్బారెడ్డి:- అద్యక్షా, మధుసూదనరావుగారు చెప్పింది - రూ. 63.00 లక్షలతో ఒక బ్రిడ్జి కంప్లీట్ అయింది. అక్కడ అప్రోచ్ రోడ్డుకు ఇంతకు

మొందు నేను చెప్పినట్లుగా శ్రీ 190 రిటర్నయర్లుకు ఫోటో గాలర్ వచ్చినట్లు. ఆ రోడ్డు పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉన్నది. పాస్టర్ ఇరిగేషన్ కంపెనీకి చెందిన వారు దీనిని పొందే చేయాలి. గారు అనబోయ్ ఆర్ ఎండ్ బి డిపార్ట్మెంటుకు పంపించి చస్తే మేము ఆ రోడ్డు పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉన్న ఏదైనా గీటంగా పుష్కాము. ఇప్పటికీ రిటర్నయర్లను పంపించినది. విన్నవించినట్లుగా త్వరలోనే విషయ విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. వారి విడుదల చేయబోయినా ఆ రోడ్డులో ఆ రోడ్డు పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉన్నది.

నల్లకుంట్ల, మొర్రం కృష్ణారెడ్డి భూ మరాకముల

5012-

5012-నర్సే శ్రీ. పి. కృష్ణారెడ్డి, బి. విజయనారాయణ, శ్రీమతి పై. వీరాదేవి (మదనపల్లి), నర్సే శ్రీ. రామచంద్రారావు (ఉండి), పి. కమల సుందరరావు:- రెవెన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలియదరా:

(అ) హైదరాబాద్ లోని నల్లకుంట్ల పైల్వేటాక్ సమీపాన మొర్రంకూడి (పీవర్ అనుపల్లి)వద్ద నర్సే సంఖ్య 588, 589, 590, 596, 600లలో గల మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం ఎంత;

(ఆ) అందులో ప్రభుత్వ భూమి విస్తీర్ణం ఎంత;

(ఇ) భూ మరాకములదారులు, స్వప్రయోజనములు ఈ నర్సే నెంబర్లలో గల ప్రభుత్వ భూమిలో అధిక భాగాన్ని ఆక్రమించుకున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి;

(ఉ) ఈ విషయంలో భూమరాకములదారులు, మరియు ఇతరులపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి;

(ఊ) పంపిణీ చేసిన పట్టాలెన్ని, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్):- (అ) ఈ భూమి మొత్తం విస్తీర్ణం 19 ఎకరాల 31 గుంటలు.

(ఆ) నర్సే నెం.588/23లోని 9 గుంటల విస్తీర్ణం ప్రభుత్వ భూమి 'అబాది'గా ఉంది.

(ఇ), (ఈ), (ఉ) సర్వే నెం. 588/23లోని 9 గుంటల విస్తీర్ణాన్ని ప్రభుత్వ భూమి 'అబాదీ' అంటే నైవాసిక ప్రాంతంగా వర్గీకరించడమైనది. 1975లో ఆక్రమణలను క్రమబద్ధీకరిస్తూ, 20 ఎకరాలను జారీచేయడమైనది. మిగిలిన ఇచ్చిన 5 గుంటల విస్తీర్ణపు భూమిలో గ్రౌండ్, అపై రెండు లంతస్తుల ఇండ్లను నిర్మించుకోవడానికి, 1995లో 36 ఎకరాలను జారీచేయడమైనది.

(ఉ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

Dr. G. Vijayarama Rao:- Speaker Sir, the question is very clear. What is the total extent of land is available in these five survey numbers. Out of 19 acres and 13 guntas of land, under these Survey Nos. 588, 589, 590, 596 and 600, only 0.09 guntas of land under S.No. 588/23 was given to house sites while the remaining land under other survey numbers was still in the illegal possession of various land lords. I would like to know what is the total extent of land which is illegally held by the owners under these survey numbers and how much of land the government is going to acquire in order to distribute to the houseless poor people.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు ఇంతకు ముందు తెలియజేసినట్లుగా ఇది 19 ఎకరాల 31 గుంటలు వున్న భూమి. 9 గుంటలు మాత్రమే ప్రభుత్వ భూమిగా తేలింది. దానికి ఎట్లా కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. రిమియినింగ్ ప్లేస్ కూడా 'అబాదీ'గా రికార్డు అయింది. అక్కడ ఆల్ రెడీ కన్స్ట్రక్షన్స్ వున్నాయని రికార్డులు తెలియజేస్తున్నాయి. అయినా దానికి కావలసిన, ఆర్బిన్ ల్యాండ్ సీరింగ్ క్రింద నోటీసులు ఇవ్వమని తెలియజేయడం జరిగింది. దీలో 1000 స్క్వేర్ మీటర్స్ వున్న వాటికి కాకుండా మిగతా ఎక్సెస్ వున్నవాటికి కూడా నోటీసులను ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. కవకమండరరావు:- అక్కడ ఆక్రమణలో ఇంకా ఎట్లా లేని భూములున్నాయని అంటున్నారు. ఆ ఫీవర్ హాస్పిటల్ ప్రక్కన వున్నవారికి స్థలాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం వుందా? ఇంకా కొంత ప్రభుత్వ భూమి వుంది అక్కడ.

10.00 డా. జి. విజయరామరావు:- వారిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఈ నోటీసు సర్వే చేసి ప్రొసెస్ చేసేలోపు వక్కా బిల్డింగ్స్ వచ్చాయి. వక్కా కన్స్ట్రక్షన్స్ వచ్చాయి. ఇంకా ఏమయినా మిగిలినది కాపాడడానికి సంవత్సరాల తరబడి నోటీసు సర్వే చేయడమా? లేక ఆ ల్యాండ్ ని త్వరగా తీసుకునే అవకాశం ఉందా?

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- వెన్యూ మినిస్టర్ గారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఈ సర్వే నెంబరు మొత్తం 19 ఎకరాల 31 గుంటలు. ప్రభుత్వ సర్వే నెం. 588/23లో 9 గుంటలు మాత్రమే ప్రభుత్వ భూమి అని అంటున్నారు. 19 ఎకరాల 31 గుంటలు ప్రభుత్వం భూమి అవునా కాదా? దీనిని అబాది క్రింద మొత్తం కట్టా చేసుకొన్న విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పాలి. మొదలం క్వారి అనేది ప్రభుత్వ భూమి. చాలా రోజుల నుండి ఉందని తెలిసిన విషయం. ఈ ప్రభుత్వ భూమిని ఎంత నుండి ఆక్రమించారో వివరంగా లేదు. కేవలం 9 గుంటలు, 5 గుంటలు అని వివరణ చెబుతున్నారు. ఈ ఆక్రమణదారులకు సంబంధించి రెగ్యులరైజ్ చేశారా లేదా, ప్రభుత్వ భూమిని కాపాడడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవ సభ్యులు తెలియజేస్తున్న ఎక్సెస్ 9 గుంటలు తప్ప మిగతా భూమి రికార్డ్స్ వరంగా ఇది వట్టాల్యాండ్ అని తెలిసింది. 1972-73లో అక్కడున్న ప్లాట్ ఆబాదిగా రికార్డ్ అయ్యిందని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వాగేశ్వరరావు:- సీ, డి, ఇ-ప్రశ్నలు కలిపి సమాధానంలాగా ఉంది. 'సీ' ప్రశ్న Whether it is also a fact that much of the Government land from these survey numbers has been encroached upon by the land grabbers and other vested interest persons. దానిలో అన్నర్ పాజిటివ్ ఉంది. కాబట్టి రెగ్యులరైజ్ చేయడంకోసం 1975లో కొంతమందికి పట్టాలు ఇచ్చారు. 36 pattas were issued in 1975 for construction of 1 plus 2 floor houses on five kuntas. How they are eligible? How you issued pattas? ఒకచేత పట్టాలు ఇవ్వడలచుకుంటే పేనవారికి, లాంగ్ స్టాండింగ్ గా ఉన్నవారికి ఇవ్వమనండి. 1+2 కట్టగలిగినవారికి పట్టాలు ఎలా ఇస్తారు? వారు ఎలా ఎలిజిబుల్? వారికి పట్టాలు ఎలా ఇవ్వాలి చేశారు. ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ ని ఇప్పటికయినా క్యాన్సిల్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఇక్కడ చాలా సున్నితంగా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రశ్న సర్వే నెం. 588, 589, 590, 596, 600. అయితే జవాబులో ఎలా చోటు చేసుకుందంటే, 588/23లో కొంచెం ఆలోచన చేయాలి. 588/23 ప్రస్తావన ప్రశ్నలో ఎక్కడా లేదు. వారిని అధికారులు తప్పదోప పట్టిస్తున్నారు. ఈ సర్వే నెంబర్లలో 19 ఎకరాల 31 గుంటలు ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన భూమి సర్వేస్ ల్యాండ్. వీటి విషయంలో సరయిన సమాచారం వారికి అధికారులు ఇవ్వలేదు. ఇదంతా సర్వేస్ ల్యాండ్. దీనిపైన అన్ అథరైజ్డ్ కన్స్ట్రక్షన్ వచ్చింది. అప్పట్లో రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ వారు కట్టడాలు ఎందుకు ఆరంభలేదు. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారు ఈ భవనాలు వగైరా కట్టేటప్పుడు

క్రిమినల్ ఇచ్చిందా. అది తెప్పిస్తే బందారం బయటపడుతుంది. ఇది నూటికి పూరుపాళ్లు సర్వేన్ ల్యాండ్. 528/23 రికార్డ్ లో చూపించి మనందరిని తప్పదోన పట్టిస్తున్నారు. దయచేసి సమగ్రమయిన విచారణచేసి పర్యటన తీసుకొని ప్రభుత్వ భూములను కాపాడాలని కోరుతున్నాను. 1978లో బి.గి.జే ఇప్పటివరకూ కచ్చు అవుజెప్పి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ చూస్తూ, ఈనాడు వోటీసు ఇస్తామంటే ఎలా? కోర్టుకి వెళతారు, ప్లే లెస్తారు. ఇంత పెళ్లి ల్యాండ్ కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమేద ఉంది. కాబట్టి సమగ్రమయిన విచారణ తెచ్చుకోమనండి.

శ్రీ ఎస్. రామవరెడ్డి (మిత్రకల్):- వారు సర్వే వెంటర్లు భూమి 19 ఎకరాలా? లేదా ఒక్క సర్వే వెంటర్ దా. రెండూ పట్టా ల్యాండ్ అని అన్నారు. ఇక్కడ అడిగింది ప్రభుత్వ ల్యాండ్. ఈ భూమి సర్వే వెంటర్లలో పట్టా ల్యాండ్ 9 గుంటలు ఏ సర్వే వెంటర్ లో ఉంది, 9 గుంటలే ప్రభుత్వ ల్యాండ్ అవుతుందా? ఆ ఎక్స్ టెంట్ ఎంత? ఈ వివరాలు అందజేయండి.

శ్రీ ఎ. రేవంతురావు:- 36 మందికి పట్టాలు ఇచ్చారు. అది బిల్డింగ్ కట్టుకోవడానికి ఇచ్చారా అని నాగేశ్వరరావుగారు అడిగారు. ఒక్కడ చాలా మంచి ఉండడంవల్ల 191 కట్టుకోవడానికి ఉంటుందనే కిర్తేశ్వర్తో ఇచ్చాముతప్ప వేరే కాదు. వారంతా పేదవాడు. 5 గుంటలు ఓసగ్గ ఇచ్చారు. పేదవారికి ఆ నిధంగా ఇవ్వడం బరిగింది. ఎక్కడ మంచి జనం ఉన్నారని, తక్కువ స్థలం కాబట్టి రెండవవారు పట్టారు. ఆ విధంగానే చాలా ప్రాంతాలలో తీసుకోవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. కోడుడరెడ్డిగారు అడిగారు, సర్వే వెంటర్లవారి వివరాలు ఇస్తాను. ఏ సర్వే వెంటర్ లో ఎంత ఎక్స్ టెంట్ వివరాలు ఇస్తాను. 4 సర్వే వెంటర్లు ఉన్నాయి. డిఫరెంట్ సర్వే వెంటర్లలో డిఫరెంట్ ఎక్స్ టెంట్ ఉంది. మొత్తం 19 ఎకరాలు. 4 సర్వే వెంటర్లలో ఈ ఎక్స్ టెంట్ ఉంది. వివరాలు ఇస్తాను. ఈ పట్టికలలో సర్వే వెంటర్ లో మూత్రం 9 గుంటలు ప్రభుత్వ భూమిగా తేల్చడం జరిగింది. సర్వే నెం. 5883లో 3 ఎకరాల 9 గుంటలు, సర్వే నెం. 589లో 2 ఎకరాల 11 గుంటలు, సర్వే నెం. 590లో 10 ఎకరాల 34 గుంటలు, సర్వే నెం. 596లో 2 ఎకరాల 13 గుంటలు, సర్వే నెం. 600లో 1 ఎకరం 4 గుంటలు. ఈ విధంగా 19 ఎకరాల 31 గుంటలు ఈ సర్వే వెంటర్లలో ఉన్నాయి. ఈ పట్టికలలో సర్వే వెంటర్ 9 గుంటలు ప్రభుత్వ ల్యాండ్ ఉంది. ఇచ్చిన సర్వే నెం. 588/25లో ఉన్న 9 గుంటలు ప్రభుత్వ భూమి. ఇది ఫీవర్ హాస్పిటల్ ముందు ఉన్న స్థలం అని గతన సభ్యులందరికీ తెలిసినదే.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రన్:- ఒక సర్వే నెంబర్ లో కొంత పట్టు, కొంత గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ ఎలా ఉంటుంది?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- ప్రభుత్వ భూమియొక్క పట్టు సర్వే నెం. వేరే ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రన్:- ఆ ప్లాన్ ఎక్స్ టెంట్ 9 గుంటలు మూత్రమే ఉందా?

10.10 శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- బాస్ సర్వే రికార్డుల ప్రకారంగా మిగతాది ఉ. ప్రయివేటు భూమి. సర్వే నెం. 588/23 లోనిది మూత్రమే ప్రభుత్వ భూమి.

కర్నూలు జిల్లా, ఖాజీపురం వద్ద జలాశయం నిర్మాణం
57--

*4708-సర్వశ్రీ శ. ప్రతాపరెడ్డి (అత్యుత్సాహు), డి. వాగేందర్:- చిప్పలయలో సీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కర్నూలు జిల్లా, చిప్పగిరి మండలంలోని ఖాజీపురం వద్ద జలాశయాన్ని నిర్మించాలను ప్రతిపాదనలేవైనా ప్రభుత్వం వద్ద కున్నా;

(ఆ) అయినచో, ఆ జలాశయ నిర్మాణానికి అంచనా వ్యయమెంత, అది ఎప్పటికీ పూర్తవుతుంది;

(ఇ) అది పూర్తయిన పిదప త్రాగునీరు లభించు గ్రామాలెన్ని, పొగయ్యే భూమి ఎన్నెన్ని మెంత?

మంజూరు తీరాల్ తొ మంత్రి (డా. కోడెల శివప్రసాదరావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) అంచనా వేసిన వ్యయం రూ. 3.14 కోట్లు. ఈ పనిని 1998 మార్చి నాటికి పూర్తి చేయడానికి కార్యక్రమాన్ని యాపించిందని తెలిసింది.

(ఇ) తొమ్మిది గ్రామాలు త్రాగునీరు పొందగలవు. పొగయ్యే భూమి నుంచి ఎటువంటి కేటాయింపులేదు.

శ్రీ శ. ప్రతాపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కర్నూలు జిల్లా, చిప్పగిరి మండలములోని ఖాజీపురం వద్ద రిజర్వాయరును నిర్మించే నిమిత్తం ప్రభుత్వం వద్ద నీడైనా ప్రతిపాదన ఉందా అని అడిగితే ఉందని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఆ రిజర్వాయరు

కెపాసిటీ ఎంత? దీని వాటర్ స్టోరేజీ కెపాసిటీ ఎంత? దీనికి గాను వాటర్ పోర్స్ ఎక్కడనుండి తీసుకొంటున్నారు? వని ఎవ్వడు మొదలు పెట్టారు? కావలసిన భూసేకరణ రైతులనుంచి తీసుకొన్నారా? వారితో మాట్లాడే రేటు ఫిక్స్ చేశారా? రైతులతో ఎటువంటి అడ్డంకులు కలుగకుండా చర్యలు తీసుకొన్నారా? ఫిల్టర్డ్ వాటర్ 1998 మార్చి నాటికి ఇస్తామని అంటున్నారు. ఫిల్టర్డ్ వాటర్ ఇస్తారా? లేక రా వాటర్ ఇస్తారా? ఈ రిజర్వాయర్ నిర్మాణ నిమిత్తం అయ్యే ఖర్చులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా ఎంత? కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా ఎంత?

డాక్టర్ కోడెం శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ 9 లక్షల 67 వేల రెండు వందల క్యూబిక్ మీటర్స్ అని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. రిజర్వాయర్ వసులు 1998లో పూర్తి అవుతాయి. 1998 డిసెంబర్ నాటికి ఈ స్కీమ్ పూర్తి అయిన తరువాత వాటర్ ఇవ్వగలుగుతాము. మిగతా కార్యక్రమాలన్నీ షెడ్యూల్ ప్రకారంగానే జరుగుతున్నాయి. 1998, డిసెంబరు నాటికి నీటిని అందిస్తాము.

శ్రీ శ. ప్రతాపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు రా వాటర్ ఇస్తారా? లేక ఫిల్టర్డ్ వాటర్ ఇస్తారా? భూసేకరణ విషయం మంత్రిగారు చెప్పలేదు. వర్క్ స్టాట్ చేసిన తరువాత వరైన రేటు ఇవ్వకపోవడంవల్ల రైతులు వసులు చేయనివ్వడం లేదు.

డాక్టర్ కోడెం శివప్రసాదరావు:- ఈ స్కీమ్ పూర్తయిన తరువాత ఇచ్చేది ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ తప్ప రా వాటర్ కాదు. ఎక్స్ క్యూషన్ లో కూడా ఎటువంటి సమస్యలు లేవని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

తాండవ వదిపై వంతెన నిర్మాణం

58—

*4723-(ఎన్)- శ్రీ కె. మాకరాజు (పాయకరావుపేట):- పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విశాఖవట్టణం జిల్లా, పాయకరావుపేట మండలంలోని పెదరామ భద్రా పురాన్ని, సత్యవరమును కలుపుతూ తాండవవదిపై వంతెన నిర్మాణాన్ని చేపట్టే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా;

(ఆ) అయినచో దానిని ఎవ్వడు మంజూరు చేస్తారు?

నంబాయితిరాల్ శాఖమంత్రి (జాక్వర్ కోడెల ఉపప్రధానరావు):- (అ) ప్రస్తుతం, ఈ వనిని చేపట్టుటానికి ఎలాంటి ప్రతిపాదనలేదు.

(ఆ) సవివరమైన నిర్వేదనైన పిదప, ఈ ప్రతిపాదనను పరిశీలించడమవుతుంది.

ఇనుక త్రవ్వకం

59—

*6173-వర్వశ్రీ. పి.హెచ్. విజయరెడ్డి, పి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (పరిషత్తు), పి. నాగేశ్వరరావు, డి. యాచగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట), కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్), డి. దేముడు (చింతలపల్లి), కె. ముచ్చరాజు (విజయవాడ-వడమర),

పి. కనక సుందరరావు:- గనులు, భూమి విజ్ఞాన శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో, ఇనుకను రోతుగా త్రవ్వడంవల్ల భూగర్భ జలాలు మట్టం పడిపోవుచున్నదని ప్రభుత్వమునకు ఫిర్యాదులు అందినవా;

(ఆ) అయినచో, ఈ విషయమై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవి?

గనులు, భూగర్భ శాఖమంత్రి (డా.ఎ. చంద్రశేఖర్):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) భూగర్భ జలశాఖ సూచించినట్లుగా, కౌలువత్రాలలో ఇను క్వారీలపై నిర్బంధాలను విధించడం జరుగుతున్నది. ఫిర్యాదులు అందిన ప్రాంతాలలో గనులశాఖ, భూగర్భ జలశాఖలు ఉమ్మడి తనిఖీలను నిర్వహించాయి. అట్టి ప్రాంతాలలో వివారక లేదా చక్కబడిన చర్యలను అవలంబించడానికి చర్య తీసుకోవడమయింది.

శ్రీ పి.హెచ్. విజయరెడ్డి:- దయచేసి ఈ ప్రశ్నను పోస్టపోన్ చేయండి.

Mr. Speaker:- I will try to get it postponed.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- రేపు ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమంలో వచ్చేట్లు చూడండి నార్.

Mr. Speaker:- I will try.

ఎన్.ఎల్.బి.సి. పనుల నిర్వహణ

60—

*3867-(డి)- నల్లశ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు, ఎస్. రామనరెడ్డి, ఎస్. నరసింహరెడ్డి (నల్గొండ), జి. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ), పి. రామయ్య (విడుమోలు), ఎస్. వెంకట వీరయ్య (పాలెర్), కె. రామయ్య (ఇబ్రహీంపట్నం), పి.పావ్. రాజరెడ్డి (జనగామ):- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా పీటిపొరుల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలుపెదరా:

(అ) ఎన్.ఎల్.బి.సి. పనుల నిర్వహణలో పురోగతి అంతంత మూలంగానే యున్నదను విషయం ప్రభుత్వమునకు విడతమేనా; అయినచో, అందుకుగల కారణములెవ్వి;

(ఆ) అనుకున్న విధంగా పనుల పురోగతి ఉండేట్లు చూచుటకుగాను తీసుకున్న చర్య ఏమి; అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి?

భారీ, మధ్యతరహా సాగు పీటిశాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):-
(అ) నల్లశ్రీ ప్రయోజనాలను చేకూర్చడానికై, ఎన్.ఎల్.బి.సి. ఒక ఎత్తిపోతల పథకంగా చేపట్టాలని 1995, ఏప్రిల్ లో ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అక్కంవల్లి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరుతోపాటు, ప్రధాన ఎత్తిపోతల పథకం క్రింద వివిధ అంశాలకోసం ప్రభుత్వం, 1995, సెప్టెంబరులో రూ. 227 కోట్లకు, 1997, మార్చిలో నరదసిటి కాలువ నిర్వహణ నిమిత్తం రూ. 157.4 కోట్లకు సవరించిన పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. కామన్ పాయింటు నుండి రమారమి 53 కి.మీ.ల పొడవున ప్రధాన కాలువ, 54 సి.ఎం.సి.డి., పనులు వాస్తవంగా పూర్తయ్యాయి. ఉదయనముద్రం చెరువు అక్కంవల్లి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరుకు చెందిన ఐదు ప్రధాన అక్విడెక్టులతో నహో, రూ. 42 కోట్ల విలువగల ప్రధాన కాలువ మిగులుపనులు, కొనసాగుతున్నాయి. ఎత్తిపోతల పథకం రూపురేఖలను, ఏర్పాటైన ప్రత్యేక కమిటీ ఖరారుచేసింది. ప్రధానపనులకోసం పరిపాలక ఆమోదం నిమిత్తమైన అంచనా ప్రభుత్వ ప్లాయిలో ప్రాసెస్ లో ఉన్నది. అందువల్ల ఎన్.ఎల్.బి.సి., పనులు చురుకుగా సాగుతున్నట్లు భావించడమయింది.

(ఆ) ఎన్.ఎల్.బి.సి., పనులను మేగరవరచడానికి ప్రజాప్రతినిధులతోనూ, అధికారులతోనూ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన కమిటీ అనేకసార్లు సమావేశమయింది. చాలా కాలంనుండి పెండింగులో ఉన్న ఎత్తిపోతల పథకం ప్రధాన పనుల రూపురేఖలను కమిటీ ఖరారుచేసింది. పనుల పురోగతిని కమిటీ ప్రతినెలా

సమీక్షిస్తున్నది. 2000 ఏ.డి., నాటికి పనులను పూర్తి చేయడాన్ని వేగిర పరచడానికై తీసుకోవలసిన చర్యలను నూచిస్తున్నది. కమిటీ సిఫార్సుల ప్రకారం ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ కమిటీ సిఫార్సుల ప్రకారం ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందన్నారు. ప్లడ్ ప్లో కెనాల్ ఆలైన్ మెంట్ పనులు మొదలుపెట్టమని కమిటీ రెండు వర్గాయాల నూచించడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ఇంతవరకు టెండర్లు పిలవలేదు, ఎస్టిమేషన్స్ వేయలేదు. ప్రధాన పనులకోసం పరిపాలక ఆమోదం రాలేదు అంటున్నారు. ఇదేమిటి? మెయిన్ కెనాల్ అయినా పూర్తి చేయమని కమిటీ అభిప్రాయ పడుతోంది. దీనిని పూర్తి చేయడానికి నత్తర చర్యలు మీరు తీసుకోవడంలేదు. ఎన్.ఎల్.బి.సి.కి 8 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే అవి అయిపోయాయి. ఇంకా 10 కోట్ల రూపాయలు కావాలని వారు చెబుతున్నారు. డబ్బు లేక పనులు ఆగిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అక్కడ అసలు మెటీరియల్ లేదు. వీటిని ఎంత కాలంలో సమకూరుస్తారు? ప్లడ్ ప్లో కెనాల్ యొక్క పనిని కపీసం 1999 లోపు పూర్తి చేస్తారా? లేదా? మంత్రిగారు తెలియజేయాలి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- ప్లడ్ ప్లో కెనాల్ యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అన్వూవల్ 15 రోజులలో ప్రభుత్వానికి రావాల్సి ఉంది. అది వచ్చినాక పది రోజులలోపే అన్వూవల్ ఇస్తాము. ప్రధాన కాలువకు సంబంధించిన పనులు 1999కి పూర్తి చేస్తామని రాఘవరెడ్డి గార్ని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. (అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (తుంగతుర్తి):- ఈ ప్రశ్నను పోస్టపోన్ చేయండి సార్.

Mr. Speaker:- I cannot allow. If you want I will postpone it. I will get it postponed. Please take your seat.

శ్రీ రాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ఇక్వీ కాలువ పనులు పూర్తి కాకపోవుట
39—

*3905-శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ):- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) శ్రీరామపాగర్ ప్రాజెక్టు ఇక్ష్మీకాలువ పనులు పూర్తికాని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) పూర్తి అయిన కొన్ని డిస్ట్రిబ్యూటరీలు గండ్లు పడిన విషయం, కొన్ని సీమెంట్ లైవింగ్ లేకుండాయున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అసంపూర్ణంగా యున్న పనులను పూర్తి చేయుటకు, మరమ్మత్తులకు అవసరమైన నిధులెన్నీ?

శ్రీ తుమ్మల వాగేశ్వరరావు:- (అ) అవునండీ. 3వ డిస్ట్రిబ్యూటీ ఎగువ కాలువపై పనులు కొనసాగుతున్నాయి. 1, 2 మరియు 4 డిస్ట్రిబ్యూటరీ ఇక్ష్మీకాలువపై పనులు పూర్తయ్యాయి. 3423 హెక్టార్ల విస్తీర్ణానికి పాగునీటి సామర్థ్యాన్ని కల్పించడమైనది. ఎలక్ట్రికల్, మెకానికల్ పనులకోసం రూ. 790 లక్షల మొత్తానికి టెండర్లను పిలవడమవుతున్నది. ఈ పనులను 1997, అగస్టునెలలో ప్రారంభించి 18 నెలల్లో అంటే 1999, జనవరి వాటికి పూర్తి చేసేందుకు కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ఒకటవ ఎడమ కాలువ క్రింద 1999, జూన్ వాటికి 2032 హెక్టార్లకు పాగునీటి సామర్థ్యాన్ని కల్పించడమవుతుంది. డి/3 రెండవ ఎడమ కాలువ క్రింద 2000 మార్చి చివరి వాటికి మిగిలిన 3395 హెక్టార్లకు పాగునీటి సామర్థ్యాన్ని కల్పించడమవుతుంది.

(ఆ) లేదండీ. డిస్ట్రిబ్యూటరీలకు గండి పడలేదు. ప్రాజెక్టు నవరించిన అంచనాలో ఇక్ష్మీకాలువ డిస్ట్రిబ్యూటరీలకోసం సీమెంటు లైవింగును ఉద్దేశించలేదు. అందువల్ల, వాటికి లైవింగు వేయలేదు.

(ఇ) ఇక్ష్మీకాలువ మిగిలిన పనులను పూర్తిచేయడానికి రూ. 2970 లక్షల మొత్తం కావలసి వుంటుంది. వీటికోసం, కేంద్ర రుణ మోచుకు క్రింద కేంద్రప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన "వేగరవరచిన పాగునీటి ప్రయోజన ప్రాజెక్టు"లో అవసరమైన కేటాయింపు చేయడమైనది.

(అధ్యక్ష స్థానములో శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి ఉన్నారు)

10.20 శ్రీ కె.ఆర్. మరేషల్:- అధ్యక్షా, ఈ శ్రీరామపాగర్ ప్రాజెక్టు ఉ. పరిస్థితి ఎలా వుందంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి దీనిపట్ల చిత్తశుద్ధితోపము, నిర్లక్ష్య వైఖరి ఎక్కడా వుంది. ఈ శ్రీరామపాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన ఇక్ష్మీ కెనాల్ విజామాబాద్ జిల్లాకు వాటర్ డిస్ట్రిబ్యూటరీకి సంబంధించి మెయిన్ కెనాల్. ఈ కార్య పనులు పూర్తి అయి సుమారు 3 సంవత్సరాలు

పూర్తి అయింది. కేవలం లిఫ్ట్ లేక మూడు నాలుగు సంవత్సరాలమంచి ఇది నిర్లక్ష్యపాతే గురిఅవుతున్నది. మరి దీనిని పూర్తి చేసేందుకు ఎంత కాలం పడుతుంది అన్న విషయం చెప్పండి? అందుకు వివిధమైన చర్యలు చేపడతారని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారి బహుళులో డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ లో బ్రిచ్ అయ్యాయని అడిగితే కాలేదని అన్నారు. It is very unfortunate that the Hon'ble Member has misled the House. ఇక్ష్మీ కాలువకు సంబంధించిన డి.2, డి.4 డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ వద్ద బ్రిచ్ అయ్యాయి. అలాగే ఆరుకట్టుదారులు వాటిని రిపేర్స్ చేస్తే 12 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. దానిని బడ్జెటులో కేటాయించవలసిందిగా ఈ ప్రభుత్వానికి రాసిన మాట వాస్తవమా? రాసి వుంటే ఒకవేర రాసి వుంటే ఆ విధులు మీరు రిలిజ్ చేస్తారా?

కాలువలు లైనింగ్ లేకపోవడంవల్ల ప్రతి సంవత్సరం బ్రిచ్ అవుతున్నాయి. ప్రాజెక్టు రివైజ్ ఎస్టిమేట్ లో లైనింగ్ ప్రపోజల్స్ లేవని మంత్రిగారు అన్నారు. ప్రాజెక్టు రివైజ్ ఎస్టిమేట్ లో ఎన్నో ప్రపోజల్స్ లేకపోయినా Accelerated Irrigation Benefit Programme క్రింద మీరు టేక్స్ చేశారా? ఈ ఇక్ష్మీ కాలువకు సంబంధించిన లైనింగ్ కార్యక్రమాన్ని కూడా ఏదో ఒక కార్యక్రమం క్రింద టేక్స్ చేస్తారా? చేస్తే ఏ వధకం క్రింద, ఎంతకాలంలోగా పూర్తి చేస్తారు? అలాగే ఈ ఇక్ష్మీ కెనాల్ స్టూయిన్ యొక్క లెవల్ ప్రాజెక్టులో వున్న ప్రకారం 1060, 1064 రావాలి. అయితే ఇనుకమేట పేరుడంతో కావలసిన లెవల్ కు మీరు రావడంలేదు. అందువల్ల రైతులు యిబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక పిల్ట్ రిమూవ్ చేసే చర్యలు చేపడతారా? ఎప్పటిలోగా చేస్తారు? ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం వైఖరి ప్రదర్శిస్తున్నదని, ప్రజలు, ఆ ప్రాంతపు శాసనసభా అభ్యర్థులు అనుకుంటున్నారు. అంటున్నారు. అందు వల్ల ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారితో కూడా చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అర్థిక శాఖామూల్యంగా వున్నప్పుడు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులందరితో కలిసి ఒక నమగ్ర చర్చ జరుపుతామన్నారు. ఆ చర్చకోసం మేము ఎదురుచూస్తున్నాము. మరి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయమై నమగ్ర చర్చను జరుపుతారా? జరిపేల్లయితే ఎప్పుడు జరుపుతారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నురేషేర్ డిక్టేటారికి గత 10 సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రాజెక్టు విషయం తెలుసు. ఎందుకంటే ఆ ఏరియాలో వారు వున్నారు. కనుక ఏరకంగా నిర్లక్ష్యం జరిగిందన్న విషయాలకు వేచుపోను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మొత్తం శ్రీరాంపాగెర్ ప్రాజెక్టు పనులను టేక్స్ చేశాము. అందులోని భాగంగానే మొట్టమొదటిసారిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన ఎ.ఐ.బి.పి. విధులను 425 కోట్ల రూపాయలను దీనికి ఖర్చు

పెట్టాలన్న ఆలోచనతో, ట్రేడ్ సాగర్, మిగతా వరంగల్ జిల్లాలోని పనులను చేపట్టేందుకు నిధిని కేటాయించాము. అందుకొరకు పోయిన సంవత్సరం అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టాము. ఆయకట్టు ప్రాంతపు పనులన్నిటినీ పూర్తి చేసేందుకు, ఆ భూమిని ఇరిగేట్ చేసేందుకుగాను ఇయర్ వైజ్ ప్రోగ్రామును టేకప్ చేశాము. ఎత్తిపోతల పథకం కొరకు టెండర్స్ ను కూడా పిలిచాము. టెండర్స్ ను వచ్చేనెలలో సైన్ లైజ్ చేసి ట్రేడ్ కాలవ క్రింద మొత్తం డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ కు నీరు వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వవరంగా తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. 1997-98 సంవత్సరపు ప్రోగ్రాం క్రింద 1500 హెక్టార్స్ భూమికి 840 ఎక్లర్ రూపాయలను, అదేవిధంగా 1998-99 సంవత్సరానికి గాను 1500 హెక్టార్స్ భూమికి 960 ఎక్లర్ రూపాయలను, 1999-2000 సంవత్సరానికి రెండువేల హెక్టార్స్ భూమికి 555 ఎక్లర్ రూపాయలను ఈ ట్రేడ్ కెనాల్ క్రింద పనులు పూర్తి చేయడానికి నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. టైమ్ బౌండ్ ప్రకారం ఈ ట్రేడ్ కాలవ పనులు పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోందనీ, పనులు పూర్తి చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే రైతులు తామే రివేర్స్ చేసుకుని ఖర్చుచేసిన 12 ఎక్లర్ రూపాయలకు సంబంధించిన విషయాన్ని గూర్చి కూడా ప్రెస్సివల్ పెక్రటరీ గారితో నిధులు మంజూరు చేసి, విడుదల చేయవలసిందిగా చెప్పాము. నిధులు విడుదల చేస్తామని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఇక కాలవలో పున్న సిల్టును రిమూవ్ చేసి నీరు సరిగా డిస్పార్ట్ చేసే విధంగా పనులు పూర్తి చేయిస్తామని కూడా తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారితో ప్రాజెక్టు విషయమై సంప్రదించి మీటింగును కూడా ఏర్పాటు చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు మొత్తం శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టు విషయం చెప్పారు. అయితే ఈ వేగిరవరచే కార్యక్రమం క్రింద ఎంత మొత్తం నిధులు వచ్చాయి? ఆ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేశారా? మరి మొత్తం ప్రాజెక్టు విషయంలో రెండవ దశకు క్లియరెన్స్ వచ్చినప్పటికీ ఇంతవరకు ఎలైన్ మెంట్, అక్విజిషన్ ఎందుకు చేయలేదు? దానికొరకు కేటాయించబడిన 25 కోట్ల రూపాయలలో ఎంత మొత్తం ఖర్చు చేసినదీ దయచేసి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- మొత్తం శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 425 కోట్ల రూపాయలు ఎ.ఐ.ఐ.సి. ప్రోగ్రాములో అక్షా 22 వేల 527 హెక్టార్ల భూమిని వ్యవసాయకంగా తీసుకువచ్చేందుకు, వరంగల్ జిల్లా కెనాల్స్, అలాగే ట్రేడ్ సాగర్ కాలవ, అలాగే సర్వత్రా కాలవ క్రింద పనులు చేసేందుకు

నిధులు కేటాయించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నిరుడుకూడా కేటాయింపబడిన 50 కోట్ల రూపాయలలో 43 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుచేయడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరానికి 50 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించాము. దీనికి మ్యాచింగ్ గ్రాంటు 50 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వసరంగా యివ్వాలని నిర్ణయించాము. ప్రభుత్వం ప్రతినంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈ ఎ.ఐ.బి.పి. నిధులు దుర్వినియోగం కాకుండా, పనులు నిర్లక్ష్యం చేయబడకుండా వుండేందుకుగాను టైము బౌండు ప్రకారం చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో వున్నాము. 2 వేల సంవత్సరానికి అక్షా 22 వేల 527 ఎకరాల భూమిని నేద్యంలోకి తీసుకు వచ్చేందుకు మా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక రెండవ దశ నర్వే పనులు జరుగుతున్నాయి అవి పూర్తికాగానే ల్యాండు అక్వీజేషనుకు కావలసిన నిధులు కేటాయించి, ప్రభుత్వసరంగా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సెంట్రల్ గవర్నమెంటు....
(అంతరాయం)

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు ఈ ఎ.ఐ.బి.పి. ప్రోగ్రాము టైము బౌండు గూర్చి చెప్పారు. మరి అందుకోసం 1996-97లో కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఎంత నిధులు కేటాయించబడడం జరిగింది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశించిన మేరకు డబ్బు కేటాయించబడిందా? ప్రభుత్వం ఆశించిన మేరకు నిధులు రాలేదన్న మాటవాస్తవమా?

ఈ అక్వీజిటేషన్ నుంచి రైతుల నుండి భూసేకరణ చేశారు. అయితే వారికి అందుకు గాను నష్టపరిహారం యింతవరకూ యివ్వలేదు. కాబట్టి ఈ అక్వీజిటేషన్ క్రింద రైతులనుండి సేకరించిన భూములకు నష్టపరిహారం డబ్బు టైము ప్రకారం యిచ్చే కార్యక్రమాన్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో తెలియజేయండి.

శ్రీ తుమ్మల వాగేశ్వరరావు:- ఈ విషయం గత సంవత్సరంలోనే మెటేరియలైజ్ అయింది. కాబట్టి ఫిబ్రవరి, మార్చిలోనే పనులు మొదలు పెట్టాము. ఇందుకోసం 10 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి వుంది. మాకు సచ్చివలు వంటి 31 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన మొత్తాలను మొత్తం ఖర్చుచేయడం జరిగింది. ఇక ల్యాండు అక్వీజేషను డబ్బుల విషయంలో అక్వీజిటేషన్ కు సంబంధించి త్వరలోనే ఆయా రైతులకు డబ్బులు యిచ్చేందుకు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఆర్. చామోడర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలోని అతి ప్రముఖమైన ప్రాజెక్టు ఈ శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. చాదాపు 34 సంవత్సరాల

క్రితం దీనిని ప్రారంభించారు. ఇంతవరకు పూర్తి చేయబడలేదు. మంత్రిగారిని స్పెసిఫిక్ గా కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. 34 సంవత్సరాలలో దీనిమీద ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? ఈ కాల్య క్రింద రైతులనుండి తీసుకున్న భూములకు నష్టపరిహారం ఎప్పుడు చెల్లిస్తారు? గౌరవనీయులు రామవరెడ్డిగారు అన్నట్లుగా ప్రాజెక్టు రెండవ దశకు భూములను సేకరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ఎప్పటివరకు సేకరిస్తారు? 1996లో ఘుఖ్యమంత్రిగారు ఈ ప్రాజెక్టుకు పునాది రాయివేశారు. మరి దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? ఇది మొత్తం తెలంగాణాకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు. త్వరలో దీనిని పూర్తి చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

10.30 శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి శ్రీ. శ్రీరామ్ పాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్లక్ష్యాలకు గురిఅవుతున్న విషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఎ.ఐ.బి.పి. 1976-77 సంవత్సరంలో కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు మొత్తం ఖర్చు చేయడం జరిగిందని చెప్పారు ఇది వాస్తవ విరుద్ధం. కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వకపోతే 35 శాతం కూడా ఖర్చు చేయడం జరగలేదు. ఈ సంవత్సరం ఎ.ఐ.బి.పి. ప్రాజెక్టు క్రింద వరల్డు బ్యాంకు ద్వారా దాదాపు 500 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకించి శ్రీరామ్ పాగర్ ప్రాజెక్టు కాలవల అభివీకీకరణ కొరకు ప్రభుత్వం మంజూరు పొందింది. ప్రపంచ బ్యాంకు ద్వారా మంజూరు పొందినటువంటి రుణాన్ని ఇంతవరకు మీరు సద్వినియోగం చేసుకోలేదు. 1997-98 సంవత్సరానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 30 శాతం కట్టవలసి ఉంది. ఎన్ని నిధులు కేటాయించారో ఖచ్చితంగా చెప్పండి. You make it a specific programme and plan. ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన సీటిని నిలిపివేసి ననులు చేపడతామని చెప్పారు. కాని ఇప్పటివరకు ఎస్టిమేట్సు సిద్ధంకాలేదు. పెండర్లు పిలవడానికి ప్రోగ్రాములేదు. దానికి స్పెసిఫిక్ గా ప్రోగ్రాము ఎనాన్సు చేయండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో 1997-98 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎన్ని నిధులు కేటాయించబోతున్నారు? ప్రపంచ బ్యాంకు మంజూరు చేసినటువంటి ఈ యొక్క రుణానికి మ్యాచింగ్ గ్రాంటుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని నిధులు కేటాయించబోతుంది స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్):- అధ్యక్షా, శ్రీరామ్ పాగర్ ప్రాజెక్టు సరస్వతి కెనాల్ పై డిస్టిరిబ్యూటరీ నెం. 25, 27, 28 గత 10 సంవత్సరాల నుంచి పూర్తి కాకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? అది ఎప్పటివరకు పూర్తి చేస్తారు అని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. పుల్లయ్య (మహబూబాబాద్):- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలో ఎస్. ఆర్.ఎన్.డి. కి దాదాపు 12, 13 సంవత్సరాలుగా 200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినట్లు అందరికీ తెలిసిందే. కాని కాలువలు త్రవ్వకొంటూ వెళ్ళినారు. అక్కడ ఒక్క డ్రాప్ కూడా నీరు వదలలేదు; అని అభియోగం బాగా ఆ ప్రాంతంలో ఉంది. మా నియోజకవర్గంలో కాలువలు పూర్తి అయిపోయినాయి. ఎస్.ఆర్.ఎన్.డి. నుంచి డి.బి.ఎం. 40, 48కి ఒక ఇక్ష్త ఎకరాలకి నీరు వదలే టైములోపల భూమి సేకరణ అని చెప్పి డబ్బు శాంక్షన్ చేయించారు. డబ్బు కాంట్రాక్టర్ల కోసమో ఎలాంటి భూసేకరణ స్టార్టుకాలేదు నీటి వనతి కల్పించ లేదు; అని ఆ ప్రాంతంలో బాగా ప్రచారం ఉంది. ఎప్పటిలోపల కాల్పులకు నీరు విడుదల చేస్తారా అని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎ.పి.2 ఎవ్వరు శాంక్షన్ అయిందో, ఏ రకంగా ఖర్చు పెట్టాము. ఎంత ఖర్చు పెట్టగలిగాము, ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము. ఆ వివరాల జోలికి నేను పోవడంలేదు. అభ్యర్థం జరిగింది. దానిని ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ రెక్టిఫై చేసి తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి ఎక్తక ప్రాజెక్టు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ పూర్తి చేయాలని ఆలోచనతోనే మళ్ళీ ఎ.పి. 3 క్రింద 900 కోట్ల రూపాయలు, శాంక్షన్ తీసుకొన్నాము. ఈ సీజన్ స్టార్టుకాగానే వర్షుని అన్నీ స్టార్టుచేసి దానిని కూడా 2 వేల సంవత్సరం నాటికి ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చినటువంటి 900 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి 500 కోట్ల రూపాయలతో ప్రధాన ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు చేయాలని ఆలోచన తోటి ఉన్నాము. అక్వీ కెనాల్, సరస్వతీ కెనాల్, కాని కడెం కెనాల్ ఇన్ క్లూడ్ చేసి వంపించాము కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది. దానిని కూడా టేక్ ఆఫ్ చేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తీసుకొని వస్తున్నాము. వాళ్ళు తీసుకోకపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులతోటి ఈ సంవత్సరం వసూలు టేక్ ఆఫ్ చేసి దానిలో వసూలు జరుగుతూ వున్నాయి. కడెం ప్రాజెక్టుకు క్రష్టు గేటులు పోతే క్రష్టు గేట్లు కూడా కట్టించాము. వరంగల్ జిల్లాలో డి.బి.ఎం. 38, 40, 48కి రేపు రాబోయే అగష్టు 15వ తేదీ కల్లా నీరు విడుదల చేస్తాము. కావలసిన ప్లీడ్ చానల్స్ కూడా రైతులను నమీకరించి కాలువలు త్రవ్వకొనే విధంగా ప్రభుత్వం కార్యక్రమం రూపొందించింది. ఈ సంవత్సరం ఎట్టి పరిస్థితులలో డి.బి.ఎం. 38, 40, 48 నీరు విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రధాన ప్రాజెక్టును 1400 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి తప్పకుండా నమగంగా పూర్తి చేస్తామని చెప్పి సభా పూర్వకంగా హామీ ఇస్తున్నాను.

గనుల లీజులను సరళీకరించుట

3—

*5014-సర్వశ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి, సి. కృష్ణయూదన్, జి. విజయ రామాదాస్, శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి (ఎచ్చెర్ల), శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వర రావు:- గనులు, భూ విజ్ఞాన శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గనుల లీజు మంజూరుకు ప్రస్తుతమున్న కార్య విధానాలను సరళీకరించాలను ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి;

(ఇ) అది ఏ తేదీనుంచి అమలులోకి వస్తుంది?

గనుల భూగర్భ శాఖమంత్రి (డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) తిరస్కరించబడినట్లుగా భావించే క్లాజును భారత ప్రభుత్వం తొలగించింది. తదుపరి 'సి' - భాగంలో పొందుపరచిన మొదటి అనుసూచి ఖనిజాలకు సంబంధించి అన్వేషణ లైసెన్సు/గనుల త్రవ్వకం కౌలు నవీకరణ కారకు, 30-01-1997 తేదీగల ఎన్.ఓ.నెం. 69 (ఇ) ద్వారా భారత ప్రభుత్వం అధికారాలను అప్పగించింది. గనుల లీజు/అన్వేషణ లైసెన్సులను పరిష్కరించడానికి ప్రస్తుతం కాలపరిమితిలేదు. అయితే, గనుల త్రవ్వకం కౌలు/అన్వేషణ లైసెన్సుల దరఖాస్తులను పరిష్కరించడంలో మితిమీరిన ఆలస్యాలను నివారించడానికి, కాలవ్యవధి ప్రాతిపదికపై, వాటిని పరిష్కరించడానికిగాను, తదుపరి అధికారాలను రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అప్పగించడానికి భారతప్రభుత్వం గనులశాఖ కార్యదర్శి, అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని భారత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

(ఇ) ఈ విషయం భారత ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం దగ్గర వివిధ టేబుగిరీస్ అఫీసర్లతో మైనింగ్ కోసం ఎన్ని అప్లికేషన్లు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఒక విధానాన్ని రూపొందిస్తుంది అని అన్నారు. ఈ మైనింగ్ లో స్టేటు గవర్నమెంటు పాల్గొనే ఏమిటి? What are the minerals which are incorporated in Part-C? These are the three points, Madam.

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జాన్ నెల ఆఖరి వరకు మొత్తం 1833 అప్లికేషన్లు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. దాంట్లో కలెక్టర్లు లెవెల్స్ 1055, ఎ.డి.ఎం.జి. లెవెల్స్ 718, డి.డి.ఎం.జి. లెవెల్స్ 195, డి.ఎం.జి.

అక్టోబర్ 85, ఈ రకంగా పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. మే, జూన్ నెలలలో 389 అప్లికేషన్లు డిస్పోజ్ చేయడం జరిగింది. ఈ యొక్క విధానాన్ని సరిశీలన చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో లీజ్ దరఖాస్తులు పెరుగుతూ ఉండడంవల్ల కాలయాపన తగ్గించేందుకు ఎన్.ఓ.సి.సి ఎం.ఆర్.ఓ.లెవెల్ కు తీసుకొని వస్తున్నాము. అదే విధంగా మైనర్ మినరల్స్ లీజ్ దరఖాస్తులను 3 నెలలలో పంపించాలి; మేజర్ మినరల్స్ లీజ్ దరఖాస్తులు 6 మాసాలకు పంపించాలి. ఫార్మెన్స్ విరియా లీజ్ అయితే 9 మాసాలకు పంపించాలి. గోల్డ్, ప్లేయిర్ స్టోన్స్, కావర్, ఐరన్ ఓర్, మాంగనీస్, లైమ్ స్టోన్, బాక్సైట్, యాన్టెస్టాన్ తదితర మినరల్స్ అన్నీ 'సీ'లో పొందుపరచడం జరిగింది.

10.40 శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 'తిరస్కరించబడినట్లుగా' అని ఉ. ప్రారంభంలో చెప్పటం జరిగింది. అసలు తిరస్కరించబడిన క్లాజ్ ఏమిటి? ఈ క్లాజును అడ్డుపెట్టుకుని ఎన్ని దరఖాస్తులైతే వారికి వచ్చాయో అవన్నీ కూడా లీజుకు ఇవ్వటం మానేస్తున్నారు. ఇంతవరకూ పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులను ఆమోదించటానికి చేసే ప్రయత్నాల విషయమై వివరాలు ఇవ్వలేదు. 1976 ఫార్మెన్స్ యాక్ట్ అలాగే 1980 ఫార్మెన్స్ కన్జర్వేషన్ యాక్ట్ ల ప్రకారంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి భూములు, రిజర్వ్ లేదా అన్ రిజర్వ్ లేదా ప్రాటెక్టెడ్ ఫార్మెన్స్ భూములు కానీయండి లీజుకు ఇవ్వకూడదనే విషయం వాస్తవమేనా; అటువంటప్పుడు నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఏమైనా లీజుకు ఇచ్చారా?

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్:- ఈ డివ్జ్ టు హేవ్ దీన్ రెవ్యూజ్ అనేదానికి ఇంతకు ముందు ఎవరైనా దరఖాస్తులు పెట్టుకున్న తరువాత రెండు సంవత్సరములు చూసి దానిని రిజక్ట్ చేసేవారు. తరువాత కాలంలో ఆ క్లాజును తీసివేయటం జరిగింది, కాబట్టి వారికి ఎప్పుడైనా లైసెన్స్ ఇవ్వటానికి అవకాశం ఉన్నది. పెండింగ్ లో ఉన్నటువంటి అప్లికేషన్లు యుద్ధప్రాతిపదికపై పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే గత రెండు సంవత్సరములలో 389 అప్లికేషన్లు క్లియర్ చేయటం జరిగింది. చాలా అప్లికేషన్లు పెండింగ్ లో ఉన్నాయనే ఉద్దేశ్యంతోనే రీజనల్ మీటింగ్ లు పెట్టి వాటిని క్లియర్ చేస్తున్నాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ పొందిన వాటికి మాత్రమే ట్రైబల్ విరియాన్ లో లీజుకు ఇవ్వటం జరిగింది. స్పెసిఫిక్ గా వారి నియోజకవర్గంలో లీజుకు ఇచ్చారో లేదో నాకు ఐడియాలేదు, తెలుసుకుని వారికి చెబుతాను.

శ్రీ బి. దుర్గాప్రసాదరావు (గూడూరు):- అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలోని వింజమూరు మండలంలో ఇన్ ఫీరియర్ క్వాలిటీ బైరెటన్ మైన్స్ ఉన్నాయి. వారు మైనింగ్ లీజ్ కోసము దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. కడప జిల్లా మంగం పేట

బెర్లెట్తో పోల్చితే అది చాలా ఇన్ ఫీరియర్ క్వాలిటీ, ఎందుకూ పనికిరాని క్వాలిటీ. ఐ.ఐ.ఎమ్. ప్లాన్స్ కూడా సబ్ మిట్ చేశారు, దీనికి మోరేడన్ రూ. 1 లక్ష ఖర్చవుతుంది. ఇప్పటిదాకా ప్రభుత్వం ఒక పాలసీ అనేదానిని ఇన్ వాల్వ్ చేయకపోవటంవలన అనేక అప్లికేషన్స్ పెండింగ్ లో ఉండిపోయాయి. వీటిని క్లియర్ చేసి ఎప్పటిలోగా లీజుకు ఇవ్వగలరని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్:- బెర్లెట్ విషయంలో మంగంపేట బెర్లెట్ మూత్రమే హై గ్రేడ్ మిగిలినవన్నీ దరిదాపులో గ్రేడ్ కు చెందినవే. వీటికి కూడా ప్రస్తుతం మంగంపేట బెర్లెట్ గనులకు వర్తించుతున్న రూల్స్ వర్తించుతాయి. వాటి రిలా క్సేషన్ కారకు ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. అతి త్వరలో డిపాజిటెడ్ లో గ్రేడ్ బెర్లెట్ కారకు క్రొత్త చట్టాన్ని తెచ్చి వాటిని రిలీజ్ చేయటానికి పూనుకుంటాము.

శ్రీ జి. దేముడు:- గతంలో కొన్ని ఏరియాల్లో గనులు లీజుకు ఇచ్చారు. ఇవి చాలామటుకు విశాఖ జిల్లాలో అందునా నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నాయి. మే 31వ తేదీతో వీటి టైమ్ అయిపోతుంది. లీజుకు తీసుకున్నవారు పెళ్ళిపోలేదు, అక్కడే ఉన్నారు. మరలా వారికే లీజుకు ఇస్తారా లేక వేరే ఎవరికైనా లీజుకు ఇస్తారా? ఏజన్సీలో రంగురాళ్ళకు సంబంధించిన గనులేకాక ఎన్నో రకాల గనులు ఉన్నాయి. అవి ఎక్కువగా నా నియోజకవర్గంలోనే ఉన్నాయి. రిజర్వ్డ్ ఫార్వెస్ట్ ఏరియాల్లో ఉన్నాయి కనుక వాటిని లోకల్ ట్రైబల్స్ కు లీజుకిచ్చే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా? ఏవిధంగా ఇస్తారు?

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్:- దేముడుగారి నియోజకవర్గంలో రంగురాళ్ళ గనులు ఉన్నాయి, వాటిని లీజుకు ఇవ్వటం కూడా జరిగింది. అది పెద్ద సబ్జెక్ట్ కాబట్టి వేరే ప్రశ్న వేయమనండి, అప్పుడు నేను సెసిపిక్ గా చెబుతాను. ఇప్పుడు ఉన్న ప్రశ్నకు దానికి పొంతనలేదు. ట్రైబల్ ఏరియాలో ఉన్న మినరల్స్ ను ట్రైబల్ ద్వారా లీజుకు ఇస్తున్నాము. వేరే వారికి వాటిని లీజుకు ఇవ్వటం జరగదు.

శ్రీ ఎన్. రామరెడ్డి:- రైతులు వ్యతిరేకించిన చోట్ల కూడా ఇనుక ఇస్తున్నారు, అందువల్ల భూగర్భ జలాలు ఇంకిపోతున్నాయి. దానివల్ల రైతాంగం చాలా తల్లడిల్లుతున్నది. రైతులు ఆక్షేపణ తెలిపిన చోట్ల వేలం వేయకూడదు అని ఏమైనా ఆదేశాలు ఇస్తారా? ప్రస్తుతం బావికిగాని, బోరుకు గాని 100 మీటర్లు ఉంది, దానిని 200 మీటర్లు చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎ. చంద్రశేఖర్:- దానిమీద డిటెయిల్డ్ గా కావాలన్నా ఇప్పుడు చెబుతాను. కాని ఆ ప్రశ్న ఇదివరకు ప్రత్యేకంగా పోస్ట్ పోస్ట్ చేయడం జరిగింది.

కామారెడ్డి పట్టణంలో మంచినీటి ఎద్దడి

38—

*4722-(జెడ్)- సర్వశ్రీ జి. గోపర్థన్, ఎస్. అంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి):-
పురపాలక శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కామారెడ్డి పట్టణంలో తీవ్రమైన మంచినీటి ఎద్దడియున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ పరిస్థితి నుండి గట్టెక్కడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన సహాయక చర్యలెవ్వి;

(ఇ) అయినచో, పథకములను పూర్తి చేయుటకు తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి (శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి):-
(అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

శ్రీ జి. గోపర్థన్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్లెజ్జుకు తావులేదని చెప్పటం జరిగింది. వాస్తవానికి కామారెడ్డి పట్టణంలో పరిస్థితి ఆ విధంగాలేదు. ఇక్కడ నుమారు 60,000 మంది జనాభా ఉంది. టౌన్ మొత్తానికి కేవలం మూడు ఓ.పెచ్.ఎన్.ఆర్.లు ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి 11.25 గేల్స్ రెండు 55 గేల్స్ కెపాసిటీ కలిగినవి. దీనివల్ల ప్రజలు ఎన్నో సమస్యరములు నుండి ఇబ్బందులు పడుతుంటే నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. అయినప్పటికీ స్పందనలేదు. గుర్రమొత్తడివద్ద మూడు బోర్లు వేసి అక్కడ సంవ కట్టుకుని అక్కడ నుండి పంపింగ్ చేసి పట్టణ ప్రజలకు మంచినీరు అందించటం జరుగుతోంది. దీనివల్ల కేవలం 1.6 అక్షల గేల్స్ నీరు మాత్రమే సరఫరా అవుతోంది. ఒకవేళ అక్కడ రిజర్వాయర్ ను నిర్మించినట్లయితే 2.78 అక్షల గేల్స్ నీటిని సరఫరా చేసే అవకాశం ఉన్నది. 1995 జూన్ లో పార్ట్ నెట్ వ్యూహ ప్రభుత్వం కొంత మొత్తాన్ని విడుదల చేయటం జరిగింది. అయితే అంతవరకూ పనులు ప్రారంభించలేదు. గడివద్ద ఈ మంచినీటికోసం రిజర్వాయర్ కట్టడానికి ఏమైనా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారో లేదో మంత్రిగారు క్లియర్ గా చెప్పాలి.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు కామారెడ్డిలో బోర్స్ ద్వారా ప్రజలకు మంచినీరు అందచేస్తున్నాము. ప్రస్తుతం 1.35 గేల్స్

సీటిని నరఫరా చేస్తున్నాము. అక్కడి నీరు ఉప్పనీరుగా ఉందని స్థానికులు చెబుతున్నారు. ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని హాడ్కేనుండి రూ. 37.90 లక్షలతో గడి ప్రాంతంలో నర్సీన్ రిజర్వాయర్ ను నిర్మించటానికి ప్లాన్ చేశాము. పని నత్వరమే ప్రారంభించటంకోసం 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ రూ. 2.78 లక్షలు తొలి ఇన్ స్టాల్ మెంట్ గా విడుదలచేయటం జరిగింది. 1.17 లక్షల గేలన్ల సీటిని ఈ నర్సీన్ రిజర్వాయర్ ద్వారా ఇచ్చుటకు మా ప్రభుత్వం కృషిచేస్తోంది. త్వరలోనే ఈ స్కీమ్ ను పూర్తి చేయటానికి అనవరతమైన జి.ఓ.ను జారీచేసి కామారెడ్డి ప్రజల సమస్యలను తీరుస్తాము.

(మిస్టర్ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ జి. గోవర్ధన్:- 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ ప్లాన్ ద్వారా ఈ రిజర్వాయర్ పూర్తిచేయటానికి సుమారు 2000 సంవత్సరం పట్టవచ్చును. ఇప్పటికే సుమారు 4 సంవత్సరములు నుండి అక్కడి ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. కనుక ఈ సంవత్సరమే దీనిని టేక్ చేసి పూర్తి చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- ఈ సంవత్సరమే ప్లాట్ చేస్తాము, నత్వరమే పూర్తి చేయటానికి కృషి చేస్తాము.

సభా కార్యక్రమం

శ్రీ కన్నా ఆక్టీవ్ నారాయణ (వెదకూరపాడు):- ఉదయం ఎడ్జర్ట్ మెంట్ మోషన్ ఇస్తే, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ లోని టి.ఎన్. అప్పారావుకు సంబంధించి, క్వశ్చన్ ఆవర్ అయిన తరువాత అనుమతిస్తామని అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెండు నిమిషాలలో మెన్షన్ చేసి ఇచ్చేయండి.

శ్రీ కన్నా ఆక్టీవ్ నారాయణ:- ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ కమిషనర్ టి.ఎన్. అప్పారావు ఇంతకుముందు నర్సీసులో అనేక పోజిషన్స్ లో పనిచేశాడు. పి.ఓ., ఐ.టి.డి.ఎ., పాడేరు, డైరెక్టర్ ఫ్యామిలీ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ మరియు జిల్లా కలెక్టర్ గా కూడా పనిచేశాడు. ఇతనిపై మిన్ అప్రాప్రియేషన్ కేసులు ఎన్నో ఉన్నాయి. గమ్యతైన విషయం ఏమంటే అధికార పార్టీకి చెందిన వలుగురు శాసనసభ్యులు కొల్లాపూరు మధుసూదనరావుగారు, మెహబూబ్ నగర్ జిల్లా, యూదగిరిరెడ్డిగారు, మునుగోడు ఎమ్. ఎల్.ఏ. మొదలగు వారు సి.ఎమ్. గారికి ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. 10.50 వలుగురు అధికారపార్టీ ఎం.ఎల్.ఎ.లు శ్రీ టి.ఎన్. అప్పారావు మీద ఉ. స్పెసిఫిక్ అలిగేషన్లు చేస్తూ, 30.5.1997 ఒక రిప్రజెంటేషన్

ఇచ్చారు. ఎ.సి.బి. ఎంక్వయరీ చేయించి తగిన చర్య తీసుకోమన్నారు. దానిమీద ఎటువంటి చర్య లేకపోతే మళ్ళీ 1.7.1997న ముఖ్యమంత్రి గారికి రిమెండర్ ఇచ్చారు కొల్లాపూర్ ఎం.ఎల్.ఎ. శ్రీ కె. మధుసూదనరావుగారు. అయినా కూడా యాక్షన్ లేదంటే ప్రభుత్వంలో ఆయన ఎంత ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ పెట్టారో అర్థమవుతున్నది. గిరిజనులకు రావలసిన డబ్బును దోచేసి ఐదు కోట్ల రూపాయలతో బంజారాహిల్స్ లో గాని, ఉప్పల్ లోగాని బిల్డింగ్లు కడుతున్నారు. అధికార పార్టీ సభ్యులే రెండుసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి పిటిషన్ ఇచ్చినా కూడా ఏ విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ అధికారిని పీల్డ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. ఈ విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ అధికారిపైన తగిన చర్య తీసుకోవడానికి గవర్నమెంట్ ను డైరెక్ట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. నగేష్:- అదృష్టా, ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ కె. ఇక్బీనారాయణ:- నోట్ చేసుకోవడం ఏమిటి సార్? ఆ అధికారి పైన నిర్దిష్ట ఆరోపణలు చేస్తూ రెండుసార్లు రిమెండర్ కూడా ఇచ్చారు ముఖ్యమంత్రిగారికి. ఇటీవ్ ఎ స్పెషల్ మెన్షన్. నాట్ జీరో అవర్?

Mr. Speaker:- Wait for some time. I will go through your petition and take necessary action.

శ్రీ కె. ఇక్బీనారాయణ:- ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండుసార్లు ఇచ్చారు సర్. మొదటిసారి యాక్షన్ లేకపోతే మళ్ళీ రెండవసారి 1.7.1997న తేదీన రిమెండర్ ఇచ్చారు. ఈ రోజు 28వ తేది. ఇప్పటికి మూడు మాసాలైంది. దానిమీద తగిన చర్య లేకపోతే ఎలా?

Mr. Speaker:- I will get it enquired into by the Government, because the petition has been given by some M.L.As. The Government will enquire into the matter. Now, you please resume your seat.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఆ పిటిషన్ ను ముఖ్యమంత్రిగారికి అడ్రెస్ చేశారు సార్. మీరు మంత్రిగారికి పంపించారు. ఆ కంప్లయింట్ ముఖ్యమంత్రిగారికి నలుగురు ఎం.ఎల్.ఎ.లు ఇవ్వడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- Actually, it is a Government matter. Anyhow, I will discuss with the Chief Minister and ask him to enquire into the matter.

శ్రీ కె. ఇక్ష్మీనారాయణ:- రూలింగ్ పార్టీ ఎం.ఎల్.ఎ. లే ముఖ్యమంత్రిగారికి పిటిషన్ ఇచ్చారు. దానిమీద చర్య తీసుకోకుంటే ఎలా సార్?

Mr. Speaker:- I have already told you. I had sent the same to the Government. I will ask the Government to enquire into the matter.

శ్రీ కె. ఇక్ష్మీనారాయణ:- గిరిజనుల పొట్టలు కొట్టి సంహరిస్తున్నాడు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఇచ్చింది ఎంక్వయిరీ చేయించమని పంపించాను కదా. స్టిజ్ టేక్ యువర్ సీట్...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అది ముఖ్యమంత్రిగారికి అడ్రెస్ చేసినది సార్.

Mr. Speaker:- You cannot say this Minister or that Minister. It is the collective responsibility of the Government. The Government will take necessary action.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు హౌస్ లోనే ఉన్నారు సార్. అధికార పార్టీ ఎం. ఎల్.ఎ.లే ఇచ్చారు సార్. అప్పారావు అనే ఆయన 50 అక్షల రూపాయలు స్వాహా చేశారని ఇచ్చారు సార్.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఇంతకంటే అన్యాయముండదు సర్.

Mr. Speaker:- I told you that I will ask the Government to enquire into the matter. What more you want? Please resume your seat.

శ్రీ కె. ఇక్ష్మీనారాయణ:- ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడడంలేదు సార్.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, it is a representation given by the Hon'ble MLAs.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సి.ఎం.గారున్నారు. చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్థన్ రెడ్డి గారూ it does not mean that the Chief Minister has to necessarily give answer to each and every question. Government have collective responsibility. I will send the petition to the Government asking them to enquire into the matter.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I already told you that I will ask the Government to enquire into the matter. That is more than enough. This is only Zero Hour. Hon'ble Members have to remember that. We have to stick to the rules. I request all of you to resume your seats.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మీరు ముఖ్యమంత్రిగారికి డైరెక్షన్ ఇవ్వండి సార్.

Mr. Speaker:- It is not necessary to give any direction. Please resume your seat.

జీరో అవర్

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బంజారాహిల్స్ లో ఎస్టేట్ మెమోరియల్ బ్రస్ట్ పైన సుమారు 3981 గజాల....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- స్లీప్... ఎ సబ్ మిషన్, ఎందుకంటే సర్, అది హైకోర్టులో ఉంది. సబ్ జాడిస్ అవుతుంది. అయినా మాట్లాడ తామంటే వారి విజ్ఞతకే వదిలలివెడుతున్నాను. ఈ విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మీరు ఏ డైరెక్షన్ ఇచ్చినా దాని ప్రకారం చేద్దాము. ఇటీవ్ పెండింగ్ ఇన్ ద హైకోర్టు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్.... హైకోర్టులో ఆ జి.ఓ.ను క్యాన్సిల్ చేయమని పోయారు సార్. ఆ జి.ఓ.ను క్యాన్సిల్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- హైకోర్టులో ఉంది కాబట్టి సబ్ జాడిస్ అవుతుంది. మెరిట్స్, డీమెరిట్స్ లేకుండా సబ్జెక్ట్ ఏమిటో చెప్పండి.

Sri Gade Venkata Reddy:- The Hon'ble Chief Minister had stated that as the issue is pending before the High Court, it is not proper on our part to discuss the same in the House. That is the question he put before the House. Sir, there are many incidents, wherein a matter was pending before the High Court, the same has been discussed on the Floor of the House. There are many such precedents. I sincerely feel that there is nothing wrong in discussing these issues in the House, in the larger interest of the public. I have no objection for that.

11.00 యిదివరకు కొన్ని విషయాలు కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నప్పటికీ వాటిపై ఉ. కూలంకషంగా చర్చించడం జరిగిందనే విషయాన్ని మీదృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దీనిమీద చర్చించడానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు కాని ఈ రోజు విషయం కోర్టులో వుంది కాబట్టి దీన్ని గురించి పరిశీలించమని స్పీకర్ గారిని కోరుతున్నాను. డిన్ కన్ చేయాలంటే చాలా బ్రష్టులున్నాయి. నేను అందుకు సిద్ధంగా వున్నాను. అయితే ఈ యిష్యూ కోర్టులో వుంది కాబట్టి స్పీకర్ గారికి అప్పీలు చేశాం. ఫిల్ డిన్ కషన్ చేయాలంటే నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. స్పీకర్ గారు అనుమతిస్తే డిన్ కన్ చేయడానికి నాకేమీ అబ్జెక్షన్ లేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- వారు చెప్పిన ప్రపోజల్ that is there in rules, I am not disputing about that. We have no objection for that.. యిదివరకు కొన్ని విషయాలు కోర్టులో పెండింగ్ లో వున్నప్పటికీ వాటి గురించి డిన్ కన్ చేశాం. యిప్పుడు మీరు గనుక ఈ సందర్భంగా కోర్టులో పెండింగ్ వున్న ఈ విషయం గురించి అసెంబ్లీలో చర్చించడానికి ఏలులేదని మీరు రూలింగ్ యిస్తే యివ్వండి, దిసీజ్ మై ఒపీనియన్.

(అంతరాయం)

స్పీక్ లెట్ మీ కంప్లీట్. నేను మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా, యిదివరలో సాంప్రదాయాలను పాటించాం. కొన్ని విషయాలపై చర్చించాం కాబట్టి యిప్పుడు కూడా ఈ విషయంలో చర్చించడం తప్పలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు చాలా బ్రష్టులున్నాయి లేవనికాదు. వీడయినా బ్రష్టులో తప్పులున్నప్పుడు చర్చించడంలో తప్పలేదు. దీంట్లో లోపాలున్నాయని మా పార్టీ అభిప్రాయపడింది కాబట్టి దీనిపై చర్చించడానికి అనుమతికోసం నోటీసు యిచ్చాం. అందుకు పర్మిషన్ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, ఈ బ్రష్టు విషయంలో చర్చించడానికి తనకు ఆక్షేపన లేదని అన్నారు. అయితే ఒకటేమంటే, యిప్పుడు జీరో అవర్ లో ఎన్.టి.ఆర్. గారి బ్రష్టు గురించి వాళ్ళు రెయిజ్ చేశారు. ఆ కేసేమో హైకోర్టులో వున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఒకవేళ ఈ విషయంపై చర్చకు అవకాశం యిచ్చినట్లయితే, చాలా బ్రష్టులున్నాయి, వాటిమీద కూడా చర్చించడానికి అవకాశం యివ్వవలసిన బాధ్యత వుంది. వాటి గురించి చర్చిద్దాం. అందులో చాలామంది దేశభక్తులు వున్నారు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులున్నారు. వీరందరి పేర్లమీద బ్రష్టులున్నాయి. ఏటాన్నింటి మీద కూడా సమగ్రంగా చర్చించుదాం. దేశంలో ఎంతోషుంది వున్నారు, వారిపేర్ల భూములు యిచ్చి బ్రష్టులు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత గాంధీగారి పేరుమీద, రావి నారాయణరెడ్డిగారి పేరు మీద

భూములు యిచ్చి బ్రహ్మలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ బ్రహ్మలన్నింటిమీద సమగ్రంగా చర్చించడానికి అంగీకరించండి, చర్చిద్దాం, అందరం ఆలోచించి నిర్ణయం చేద్దాం.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఈ బ్రహ్మల విషయంలో చర్చించవలసి వస్తే, ఏదో రెడ్డిగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు, అనేకమంది దేశ భక్తులపేర్ల మీద బ్రహ్మలు ఏర్పడ్డాయి. అవి నడుస్తున్నాయి. అయితే ఏదయినా బ్రహ్మ విషయం కోర్టులో వెండింగ్ లో వున్నప్పుడు దానిపైన చర్చించినట్లయితే అది సబ్ జుడీస్ అవుతుందనే విషయం జనరల్ గా మనకందరికీ తెలుసు. ఒకవేళ మీరు పర్మిషన్ యిస్తే చర్చించవచ్చు. బ్రహ్మల గురించి చర్చించవలసిందే. అయితే చాలా బ్రహ్మలున్నాయి, గాంధీ భవన్ బ్రహ్మని, రాజీవ్ గాంధీ బ్రహ్మని, ఆవిధంగా చాలా వున్నాయి. వీటన్నింటిని గురించి ఎప్పుడు చర్చిస్తామో అర్థంకాని విషయం. ప్రత్యేకంగా ఈ విషయం కోర్టులో వుంది కాబట్టి....

(అంతరాయం)

సార్, నేను చెప్పేది యింకా పూర్తి కాలేదు. విషయం ఏమిటంటే, నైగా ఈ విషయం కోర్టులో వుంది కాబట్టి, దీన్ని గురించి చర్చిస్తే సబ్ జుడీస్ అవుతుందని మీరు భావిస్తే, చర్చించకూడదని రూలింగ్ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈ అంశం గురించి చర్చించేటప్పుడు యిది 'రామునితో కపివరుండిట్లనియె' అన్న విధంగా వుంది, దాని తర్వాత 'రామునితోక పివరుండిట్లనియె' అన్న విధంగా మారిపోయింది. ఈ దివంగత ఎన్.టి. రామారావుగారి బ్రహ్మ గురించి చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మీరు అనుమతిస్తే, ఈ విషయంపై చర్చించడానికి తాను సిద్ధంగా వున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మీరు అంగీకరిస్తే సమస్య తీవ్రత తగ్గిపోతుంది. మిగతా బ్రహ్మల గురించి చర్చించాలన్నది అసంగతమయిన విషయం. ఈ బ్రహ్మకు సంబంధించి మంచిచెడ్డలు, ప్రభుత్వం యొక్క దురుద్దేశ్యం మొదలైన విషయాల్లోకి పోవడంలేదు. ఈ బ్రహ్మ గురించి యిప్పుడు చర్చిస్తే, అది సబ్ జుడీస్ అవుతుందని అంటున్నారు కాబట్టి మీరు అనుమతించకపోతే దీనిపై చర్చించవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- స్పీకర్ సార్, ఈ జీవో అవర్ లో ఎన్. టి.ఆర్. బ్రహ్మ గురించి కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ ఫార్మి నైసి డెంట్ శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డిగారు రెయిట్ చేశారు. ఈ విషయం కోర్టులో వుందని, ఇప్పుడు చర్చిస్తే అది సబ్ జుడీస్ అవుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు

చెప్పారు. మీరు ఈ విషయంలో అనుమతిస్తే, చర్చించడానికి సిద్ధంగా వున్నట్లు కూడా చెప్పారు. కొంతమంది సభ్యులు కూడా మీ అనుమతి గురించి అడిగారు. తమరు ఈ విషయంలో అనుమతిస్తే మనం చర్చించవచ్చు.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Speaker sir, according to rule 280 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the A.P. Legislative Assembly, a Member while speaking shall not refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending. I request you to give a Ruling on this issue.

Secondly, I request you to kindly protect our rights. This is zero hour and there are various public important issues which need to be discussed on the Floor of the House. This zero hour cannot be restricted to just one party. I have a right to speak and you should protect my rights. Since last eight days we are hearing only about Road No. 3; Banjara Hills. I would like to know whether this House is confined only to discuss Road No. 3, Banjara Hills. Sir, I quoted about the position of rule 280. I request you to protect my time by giving a ruling.

శ్రీమతి ఎన్. జ్యోతిపార్వతి (పాతపల్నాడు):- సార్, తెలుగు జాతికి రాజకీయ చరిత్రలోనే ఒక సూతన అధ్యాయాన్ని సృష్టించిన మహనీయుడు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుగారు. వారి పేరుమీద ఎన్ని బ్రష్టులు నెలకొల్పినా యింకా తక్కువగానే వుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆయనకు సంబంధించి పూర్తిగా ఒక మ్యూజియంను ఏర్పాటు చేయడానికి కొంత భూమిని కేటాయించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అదేవిధంగా ఆయన హయాంలో బంజారాహిల్స్, రోడ్డు నెం. 13లో బ్రష్టు బిల్డింగ్ కు ప్రభుత్వం అనేక సౌకర్యములు కల్పించడం జరిగింది. ఆ బ్రష్టులో నేను వున్నాను. అయితే యిప్పుడు ఆ బిల్డింగ్ వుధాగా వుంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసుకొని నందమూరి తారక రామారావుగారికోసం చేస్తే బాగుంటుందని నేను అభిలషిస్తున్నాను. భూమి వివాదం వుంది గనుక శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుగారి పేరు అప్రతిష్టపాలు కాకుండా ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం దీనిమీద స్పందిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

11.10 శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్ష, గత 5-6 రోజులుగా ఇన్ఫర్మేషన్ టీ. పోయినా వ్యక్తిగత దూషణచేస్తూ కొంతమంది చీఫ్ ఫాన్స్ లారిటీకొరకు రేజ్ చేస్తున్నారు.

(అందుకు కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు అక్షేపజా తెలిపారు.)

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- ఇమ్మో లేకపోయినా సరే ఏదో ఒక రాద్ధాంతం సృష్టించి సభా సమయాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. చాలా పదాలు వాడుతున్నారు. వారి నోటికి వచ్చింది వాడుతున్నారు. లైవ్ టెలికాస్టులో మాట్లాడుతున్నారు.

Mr. Speaker:- You say about your opinion.
(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- జీ.వో.లు ఉన్నాయి. చూపిస్తాము. చీఫ్ పాపులారిటీ కాదు. కబ్బాలు చేస్తున్నారు.
(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- రాజ్యాంగంలో మూడు వ్యవస్థలు ఉన్నాయి. జాడిషియరీ, ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచరు ఉన్నాయి. ఒకరి పవర్స్ను ఓవర్ రైడ్ చేయడం, ఎంక్రోచ్ చేయకూడదు. The matter is pending in the court. సబ్ జుడిస్ అవుతుంది. ఏ చర్చ చేసినా హిందాగా, గౌరవంగా వుండాలి. కోర్టులను ప్రభావితం చేసే విధంగా వుండకూడదు. కోర్టులను ప్రభావితం చేయకుండా వుండడానికి కట్టుబడి వుండాలి. న్యాయవ్యవస్థ గురించి ఏమాత్రం గౌరవం లేనివిధంగా కొంతమంది ప్రవర్తిస్తున్నారు. డెఫినేట్గా కోర్టులను ప్రభావితం చేయని విధంగా వుంటే, సబ్ జుడిష్ మాటర్ కాకుండా వుంటే స్పీకరుగారు అనుమతి యిస్తే బాగుంటుంది. రైట్ ప్రం ఢిల్లీ హైదరాబాదులో వుండే ప్రతి గిల్లికి సంబంధించినది ఇక్కడ డిస్కస్ చేయాలి సార్...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I am not going into the merits of this case. The question is of running this House. Here, we are not coming out with any judgement. Similarities of cases are there, there are lot of problems that have happened in the past. Numerous Trusts had received Government's land or other benefits. Infact, earlier while allotting lands to the Trusts there were lots of violations. If they bring it during zero hour there will not be any justice to this case because replies have to come, Members have to be satisfied. A zero hour mention and blank reply from the Government is not going to serve any prupose. More over, the other Members are agitating that the other business is getting affected. So keeping all these in mind and the factuality that it is in court, you may arrive at any decision. But as far as the Government is concerned we respect the courts, we also respect the decision of the Speaker and we will not protest any thing.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- స్పీకర్ సార్, నేను క్లియర్ గా చెప్పాను. మెరిట్స్, డిమెరిట్స్ లోకి పోవడంలేదు. రూలు పోజిషన్ చెప్పాను. సబ్ జుడిస్ అయితే డిస్కషన్ చేయకూడదని రూల్స్ లో వున్నది. దీని విషయంలో చెప్పాను. అయ్యాం నాట్ గోయింగ్ బాక్. ఇదివరకు, శాసనసభలో యిటువంటి విషయాలు చర్చించడం జరిగింది. సంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని నిర్ణయం చేయడాని కోరాను. ఇక్కడ ఒక మాట మనవి చేయాల్సిన అవసరం వున్నది. ఎన్.టి.ఆర్. బ్రస్తు గురించి మా పార్టీ తరపున జీరో అవర్ లో రేజ్ చేయడం జరిగింది. సబ్జెక్టు అయిపోయేది. కాని ముఖ్యమంత్రి గారు లేచి ఒక లీగల్ క్వశ్చన్ రేజ్ చేశారు. కాబట్టి డిస్కషన్ జరిగింది. శ్రీ అశోకగజపతిరాజుగారు హౌసు నడవాలి, హౌసు నడవాలి అంటున్నారు. మాకు ఎవరికి అభ్యంతరంలేదు. మాకు కూడా హౌసు నడవాలని వుంది. శ్రీ విరల్ రెడ్డిగారు, శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు మేము అలిగేషన్స్ చేస్తే- మా అభిప్రాయం మాకు వున్నది; డిస్కషన్ చేస్తే ఒక బ్రస్తు కాదు, సుందరయ్య బ్రస్తు, గాంధీభవన్ బ్రస్తు ఇంకొకటి, ఇంకొకటి వుండవచ్చు, ఆ బ్రస్తుల గురించి అలిగేషన్స్ ఎక్కడా రాలేదు. శాసనసభలో ప్రస్తావన జరగలేదు. గాంధీభవన్ బ్రస్తు, సుందరయ్య బ్రస్తు, బనవ తారకం ఇంకో బ్రస్తువైన, అలిగేషన్స్ వుంటే, అవకతవకలు వుంటే, ప్రభుత్వ భూములను బ్రస్తుల పేరిట స్వాధీనం చేసు కుంటే, మిన్ యూజ్ చేస్తే విచారించాలి. కట్టుబడి వున్నాం. అలిగేషన్స్ లేనివాటి గురించి మాట్లాడతామంటున్నారు. చర్చించండి కాని, మేము ఏదో బ్రస్తు విషయం బయటకు తీసుకువచ్చాము కాబట్టి అన్ని బ్రస్తుల గురించి విచారించాలనే వాదన వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడడం బాగాలేదు. అందువల్ల నేను మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలు విరల్ రెడ్డిగారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు, యీ ఇష్యూను సైడ్ బ్రాక్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏదో ఒక వంకతో ప్రక్కకు తొసేవేయాలనడం మంచిదికాదు. రూల్స్ ప్రకారం యిది సబ్ జుడిష్ మాటర్ కాదు; చట్టం మాట్లాడుతున్నాము మేమూ కూడా ఎక్కువ మాట్లాడగలము, ఎలా చేస్తే చేయండి? లేదు అంటే ఒక రూలింగు ఇవ్వండి? మాకు ఏమాత్రం అభ్యంతరం లేదు. జుడిషియల్ మాటర్ గోల చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తే ప్రయోజనం లేదు. మీరు నేర్చుకోవాల్సింది చాలా వున్నది. నేర్చుకోవలసిన ప్రాసీజరు చాలావుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేను ముందే చెప్పాను స్పష్టంగా, కోర్టులో వున్నది; సబ్ జుడిస్ కాకపోతే - మీరు అనుమతి ఇస్తారా లేదా యని దానిమీద రూలింగు ఇవ్వాలని చెప్పాను. ఇట్లా జీరో అవర్ లో తీసుకువచ్చివెట్టి, ఏ అనుమతి లేకుండా నోటీసు లేకుండా, రేజ్ చేయడం బాగాలేదు. అనేక సంస్థల

గురించి చర్చించాలని అనుకుంటారు; నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఇప్పటికీ కూడా చెపుతున్నాను. రూల్సు ప్రకారం నోటీసు ఇవ్వండి? చర్చించండి? మాకు కొన్ని అభిప్రాయాలున్నాయి. కాని కోర్టులో వుంది. సబ్ జుడిస్ అవుతుందనే అభిప్రాయం వున్నట్లయితే రూలింగు ఇవ్వండి? నోటీసు ఇవ్వండి? మా పార్టీ అభిప్రాయాలు చెపుతున్నాము. అంతేగాని, జీరో అవర్ లో తీసుకొచ్చి ఇప్పుడు చర్చిస్తారా? యీ వైఖరి సరైంది కాదు. మరొక్కసారి మనవి చేస్తున్నాను. సబ్ జుడిస్ కాదు అనుకుంటే నోటీసు ఇవ్వండి? ఏదైనా రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుచున్నాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- స్పీకరుగారు నిర్ణయం తీసుకునే ముందు సభా దృష్టికి ఒక విషయం తేదలచుకున్నాను. సార్, ఎన్.టి.ఆర్. బ్రష్టు పేర మొన్న లాండు లీజుకు ఎలాబ్ చేసిన తరువాత కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుడే - యీ శాసనసభలో వున్న శ్రీ రెడ్యానాయక్ గారు ఫర్లిక్ లిటిగేషన్ పిటిషన్ వేశారు. ఆ పార్టీ వారు కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టులో మొత్తంమీద ఆర్గ్యుమెంట్స్ కూడా అయిపోయాయి. కోర్టులు వున్న మాటర్ అని తమరు డిస్మిషన్ చేయడానికి రూలు ఫాజిషన్ చెప్పారు. దాంట్లోకి వెళ్ళదలచుకోలేదు. కాకపోతే, జీరో అవర్ లో ఒక మాటర్ ను రేజ్ చేసి, ముఖ్యమంత్రిగారిపై ఏదో ఒక అలిగేషన్ పెట్టి, సరైన సమాధానం కూడా యివ్వజాలని పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి కలుగ చేస్తూ, ఏది అయితే చేస్తున్నారో ఆ విషయం తమరి దృష్టికి తీసుకురాదల్చాను.

11.20 వారు ఇక్కడ ఉన్న వ్యక్తే, వెజెంట్ గా ఉన్నారు. ఆ వ్యక్తే కోర్టుకు ఉ. వెళ్ళారు. కోర్టులో దీనిమీద జరుగుతోంది. మళ్ళీ ఇప్పుడు జీరో అవర్ లో ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు తెచ్చి, ఏదో ఒకటి మెన్షన్ చేసి, సరైన సమాధానం చెప్పజాలని పరిస్థితిలో ఉండరాదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. సమగ్రంగా చర్చిద్దాము. మేము ఎక్కడా ఏ ఫారపాటు చెయ్యలేదు. చెయ్యము. వాస్తవ విషయాలను అన్నిటినీ మీ ముందు ఉంచడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. చాలా బ్రస్టెలను ఇచ్చాము. ఒకటి, రెండు అని కాదు, ఎన్నో ఉన్నాయి. అవన్నీ కూడా చర్చించడానికి సఫిషియెంట్ టైం ప్రొవైడ్ చెయ్యాలని, నిర్ణయం తీసుకోబోయే ముందు ఇది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్దన రెడ్డిగారు మీ ఓపీనియన్ చెప్పండి.

(అధికార పార్టీ నుండి అంతరాయం)

నన్ను అడగనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు (చెన్నూర్):- అధ్యక్షా, నేను ఏడు టర్మ్స్ నుంచి ఈ సభలో ఉన్నాను. నేను హృసింగ్ మినిస్టర్ గా ఉండగా మెహబూబ్ మాన్షన్ గురించి కేసు ఒకటి వచ్చింది. అది సుప్రీంకోర్టులో ఉంది. కొందరు ప్రతిష్టకు నాయకులు దానిని రెయిడ్ చెయ్యాలంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ అది సబ్ జుడిస్ కనుక తీసుకునే అవసరం లేదు అన్నారు. దానిమీద ఆ రోజున స్పీకర్ గారు ఇచ్చిన రూలింగ్ ఏమంటే, కేసు మెరిట్ లోకి పోకుండా, ఎందుకు జాప్యం అవుతోంది సుప్రీంకోర్టులో, దానికి పరిష్కారంకోసం మంచి అడ్వకేట్ ను వెట్టి చూడాలని సలహా ఇచ్చారు. ఈ రోజు మనవి చేస్తున్నాను. దాని పూర్వారాలలోకి పోకుండా ఉండాలి. ఎన్నో ఇన్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి. హోం మంత్రిగారు కోర్టులో ఉన్నా కూడా చర్య తీసుకుంటాము అని చెబుతున్నారు. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కోర్టులో ఉందని ఈ విషయంలో చెబుతున్నారు. అయినప్పటికీ దీని విషయంలో మాత్రం కోర్టులో ఉన్న తరువాత డిస్మిస్ చేసే సందర్భంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రాజేశ్వరరావుగారికి బహుశా తెలుసు. విరల్ రెడ్డిగారు ఉన్నారు. వారికి తెలుసు. మేము అందరం ఉన్న వారమే. 304 అంశం గురించి వచ్చినప్పటికీ కూడా అడ్మిషన్ స్టేజీలోనే ఆపడం జరిగింది. ఆ విధంగానే డిస్మిషన్ కి ఇవ్వకుండా చేయడం జరిగింది.

(ఇంటర్వెన్)

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ లో రెయిడ్ చేసి, ఎన్.టి. ఆర్. బ్రస్ట్ గురించి చర్చించడానికి అది న్యాయస్థానంలో ఉంది కనుక చర్చించడానికి ఉందా, లేదా అనేది మీరు నిర్ణయించాలి. ఈ బ్రస్ట్ గురించి చర్చించాలి అంటే దానిని నిబంధనావళి ఉంది. ఎన్నో వద్దతులు ఉన్నాయి. 307 రూల్ ఉంది. ఇతర విషయాలు ఉన్నాయి. చర్చించడానికి ఉంటే మాకు కూడా కొన్ని విషయాలు మాట్లాడే అవకాశం ఉంటుంది. మా అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి ఉంటుంది. న్యాయస్థానంలో ఉంది. చర్చించడానికి వీలు ఉందా లేదా అనే నిర్ణయాన్ని మీకే వదిలివేశాము. బ్రస్ట్ గురించి చర్చించాలంటే చాలా ఉన్నాయి. చర్చించడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి. దేశభక్తుల పేర్లతో ఉన్నాయి. ఫ్రీడం ఫైటర్స్ పేరుతో ఉన్నాయి. సాంస్కృతికంగా పెద్ద మార్పులు తెచ్చి, దేశానికి సాంస్కృతిక రంగంలో చేపట్టిన మార్పులు ఉన్నాయి. అటువంటి వ్యక్తులు ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో రావి నారాయణరెడ్డిగారికి ఇచ్చారు. సుందరయ్యగారికి ఇచ్చారు. ఎంతోమందికి బ్రస్ట్ లను ఇచ్చారు. వీటిపై చర్య కావాలంటే సమగ్రంగా కావాలి. మాకు అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను మీద్వారా మనవి చేసేది ఎన్.టి. రామారావుగారి పేరుతో బ్రష్ట్ అనే సరికి ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి కోర్టులో ఉంది అన్నారు. నేను మనవి చేసేది 22వ తేదీనాడు ఏలేరు గురించి జీరో అవర్ లో రెయిజ్ చేశాము. డిస్కషన్ జరిగింది. అది కూడా హైకోర్టులో వెండింగ్ లో ఉంది. హైకోర్టు జడ్జితో కమీషన్ వేశారు. ఇక్కడ చర్చ జరిగింది. నాకు నోటీసులు పంపడం జరిగింది. అఫిడవిట్స్ సబ్మిట్ చెయ్యమనండి. నేను చెయ్యబోతున్నాను దానిమీద. రోడ్ నెం. 3, బంజారా హిల్స్ విషయంలో కోర్టులో ఉండగా ముఖ్యమంత్రిగారే రెయిజ్ చేశారు. మేము ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరం చెప్పాము. ముఖ్యమంత్రిగారికే సంబంధం ఉంది కనుక వారు రాజీ నామా చెయ్యాలని ఆ రోజున మా పార్టీ తరపున డిమాండ్ చేశాము. ఇప్పటికీ అదే చేస్తున్నాము.

(అధికార పక్షంనుండి అంతరాయం)

ఏలేరు క్రింద నోటీసు ఇచ్చి, మాట్లాడాము. అదే విధంగా ఇప్పుడు జీరో అవర్ లో రెయిజ్ అయింది. రోడ్ నెం. 3 లో అంశంపై ప్రతిపక్షాలన్నీ మాట్లాడాయి. అధికారుల మీద చర్య తీసుకోవాలని చెప్పాము. అప్పుడు తెలియలేదా? ఆనాడు ఎందుకు మాట్లాడలేదు? సబ్ జుడిస్ అవుతుందని అప్పుడు తెలియలేదా? మీరు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత మేము నిర్ణయిస్తాము.

(ఇంటరక్షన్)

Sri Gade Venkata Reddy:- This House has already discussed the matters which are in dispute in Courts. కానీ ఒకమాట మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఉన్న యతిరాజారావుగారు రెయిజ్ చేశారు. సుప్రీంకోర్టులో ఉందన్న మాట వాస్తవం కావచ్చు. ఇంజనీరింగ్, మెడికల్ కాలేజీల విషయం, డిస్ట్రిలరీస్ విషయం కోర్టులో వెండింగ్ ఉంటే రోజు రోజూ చర్చించి, చర్య తీసుకోవడానికి కారణభూతం అయిన వారు అక్కడ కూర్చుని రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్, జ్యుడిషియరీ అని మాట్లాడడం ఏం న్యాయం?

(ఇంటరక్షన్)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- The mood of the House is being disturbed. In the B.A.C. eleven issues of importance were raised. We are on the sixth day, but we have discussed on only one. We will not be able to justify our existence before the people if we go on like this. I request you to take a decision. Before that, through you, I would like to request the Congress-men here to allow the House to transact the business.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఏదయినా అభ్యంతరకరమైన విషయం పైన వాయిదా తీర్మానం గురించి రూల్ రిగిలో స్పష్టంగా ఉంది. ఈ విషయంలో కూడా నోటీసు ఇవ్వాలి.

(కాంగ్రెస్ పార్టీనుండి అంతరాయం)

నేను చెప్పేది వినండి. నేను చదివి వినిపిస్తాను. "న్యాయ లేదా న్యాయసభ్య శమైన కర్తవ్యములను నిర్వహించుచున్న ఏదైనా చట్టబద్ధ బ్రీబ్యునల్ లేదా చట్టబద్ధ అధికారవర్గం సమక్షమున లేక ఒక విషయమును గూర్చి విచారణా లేదా దర్యాప్తు జరుపుటకు నియమించిన విచారణా సంఘము లేదా విచారణా న్యాయాలయము లేదా సమర్థ అధికారి యొక్క న్యాయాలయము సమక్షమున అపరిష్కృతముగానున్న విషయముపై చర్యను ఉత్పన్నము చేయగోరు ఎట్టి ప్రతిపాదనను ప్రతిపాదించుటకు సాధారణముగా అనుమతించరాదు". నేను తమకు 11.30 నేను తమకు ముందే మనవి చేశాను. ఇది సబ్ జుడీస్ కాదనుకుంటే ఉ. మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి. దీనిమీద చర్చించడం అవసరం అనుకుంటే వాయిదా తీర్మానం ఇవ్వమనండి. మీరు రూలింగు ఇచ్చి ఈ చర్యను ఇంతటితో ఆపు చేయమని కోరుతున్నాను. చాలా స్పష్టంగా రిగివ అధికరణలో ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, అందరూ మాట్లాడిన తరువాత మీకు ఒక పాయింట్ క్లెయర్ చేయాలి. సర్ సుందరయ్యగారు, రావి నారాయణ రెడ్డి గారి పేరుమీద ఎంతో మంచి పేరిట ప్రభుత్వ స్థలాలు ఇచ్చినట్లు బయట పడింది. మా పార్టీ వైపునుంచి మా పార్టీ పేరుమీద ఏ బ్రస్ట్ వైపునుంచి ఏమీ తీసుకోలేదని మీకు రాంగ్ ఇంప్రెషన్ ఉండకుండా ఉండడానికి చెబుతున్నాను. అందరూ తీసుకున్నారు కాని మా పార్టీవైపు నుంచి మేము తీసుకోలేదు. సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. అన్ని పార్టీలకు ఇస్తున్నారు కాని....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ లెటర్ గోటు ది సబ్జెక్ట్.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- గౌరవనీయ దేవేందర్ గౌడ్ గారు స్పష్టం చేశారు. రెడ్యానాయక్ గారు పిటిషన్ వేశారు, కోర్టులో ఉందన్నారు. రెడ్యా నాయక్ గారు పిటిషన్ వేసిన తరువాత వారూ సభలోనే ఉన్నారు. సభలో ఉండి ఈ చర్య కాని, దీనికి సరైన జవాబు కాని ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కాని కోర్టులో తేల్చుకుంటారా, శాసనసభలో తేల్చుకుంటారా అన్న విషయాన్ని నిర్ణయం చేయాలి. ఈ విషయం తేలాలంటే మీరు అవకాశం ఇస్తే తేలుతుంది. ఒకవేళ కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున కోర్టులో ఉపసంహరించుకుంటామని ప్రకటించినా ప్రకటించవచ్చు. అది మీరు అవకాశం ఇస్తే అవుతుంది. ఏది ఏమైనా నేను మీతో మనవి చేసేది వాద ప్రతివాదాలు కాని ఇవన్నీ ఈ సమస్య

పరిష్కారం ముఖ్యమంత్రివద్ద ఉంది. అసలు ఈ స్థలాన్ని పార్టీ కార్యాలయానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారా? లేదా? ఆ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టం చేస్తే అయిపోతుంది. చర్చకు తావు లేకుండా పోతుంది.

Mr. Speaker:- Let us go to the subject.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- దీనిలో ఒక ఫాయింట్ చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వండి సర్.

Mr. Speaker:- How long you tell the point?

శ్రీమతి ఎన్. ఇక్ష్మీపార్వతి:- సర్, తమరి ద్వారా కాంగ్రెస్ నాయకులకు మేము విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. అవరిష్కృతంగా ఎన్నో సమస్యలు మిగిలిపోయాయి. అన్నిటిని చర్చించడానికి వీలులేని సమయం. అది అలా ఉంచి నిజంగానే వారు చెప్పినట్లు అనేక మంది నాయకులపేర్లతో, పార్టీల పేర్లతో అనేక భూములున్నాయి. అవన్నీ కూడా గొడవలున్నాయి. ఈ రోజు ఒక మహానాయకుడు ఎన్.టి. రామారావు గారి కోసం తీసుకున్న భూమి మీద అది ఆల్ రెడ్డి కోర్టులో ఉందని గవర్నమెంటు చెబుతోంది.

(అంతరాయం)

ఎన్.టి. రామారావు గారి కోసం ఈ జాతి ఏమి చేసినా రుణం తీర్చుకోలేదు. దయచేసి వారి పేరు మాటిమాటికీ వివాదంలోకి లాగవద్దని మీ ద్వారా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కోర్టులో ఫైనల్ జడ్జిమెంట్ వచ్చిన తరువాత అప్పుడు చేయమనండి గొడవ. అనవసరంగా ఇప్పడెందుకు? వారికి మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేసేది మాటి మాటికీ వారి పేరు తెచ్చి బదనామ్ చేయవద్దు. ఇంతటితో దీనిని విరమించి జడ్జిమెంట్ వచ్చిన తరువాత ఈ అంశం లేవనెత్తమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజుకు గాను మీరు 9 గంటల నుంచి శాసనసభ....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్....

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము ఏమి చెబుతున్నామో వినరేంటి? ఏమి ఆర్గ్యుమెంట్. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. మా వాదన ఏమిటో విన్నవించుకోవద్దా?

(అంతరాయం)

శ్రీ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టుక్ యువర్ సీట్స్. ఒపీనియన్ మాత్రమే.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఈ రోజు శాసనసభ 9 గంటలకు మొదలయినప్పటికీ ఎంపీ కృష్ణనవర్, గవర్నమెంట్ మోషన్స్, షార్ట్ డిస్కషన్ ఇవన్నీ ఉంటాయని ఇచ్చారు. జీరో అవర్ కి వస్తే ఈ పట్టికలో ఉండదు. జీరో అవర్ అంటేనే ఏది అవసరమో ఏదైనా తప్పులు జరిగితే జీరో అవర్ లో ప్రస్తావన తీసుకు వచ్చే అవకాశం కలిగించారు. అందువల్ల మా పార్టీ పక్షాన మా సభా నాయకుడు ఎన్.టి.ఆర్. బ్రష్టేవైన ఒక ప్రత్యేకమైన సమస్య మీద ప్రస్తావనకు తెచ్చారు. దానికి మాకు అధికారం ఉంది. జీరో అవర్ లో చెప్పడానికి మాకు అవకాశం ఉంది. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది స్పెసిఫిక్ గా ఒక సమస్య చర్చించడానికి వచ్చినప్పుడు దానిని అన్ని కల గలపు చేసి ఇవన్నీ కూడా మాట్లాడడం మంచిదికాదు. మేము మొదటినుంచి అంటున్నాము. ఒకవేళ న్యాయస్థానంలో ఇంకా తేల్చకుంటే, తెనులకుండా ఉంటే ఇది చర్చించుకోవాలా, వద్దా అన్నది మీరు రూలింగ్ ఇస్తే బాగుంటుంది కాని ఈ రకంగా విషయం తప్పుదోవ పట్టించే రకంగా, పక్కకు నెట్టే రకంగా వాదన చేయడం మంచిదికాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ అనే దానికి తమరు నిర్వచించ వలసిన అవసరం ఉంది. ఎమర్జెన్సీగా తక్షణ సమస్య ఏదయినా తీసుకు రావాలని దానియొక్క ఉద్దేశ్యం దానిని వదిలిపెట్టి రోటీన్ గా ఉండే విషయాలు తెచ్చి రోజులకొద్దీ టైం చెడగొట్టుకునే పనివల్ల ఏమిటి ఉపయోగం? దానికి ఏదయినా నోటీసు ఇచ్చి దానిద్వారా చర్చించడం మేలవుతుంది. జీరో అవర్ లో రోటీన్ మ్యాటర్ కాకుండా తక్షణ సమస్య ఉంటే అది తీసుకు రావాలి. అదీ జీరో అవర్ ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ పాచ్. అప్పయ్యదొర (టెక్నలి):- సర్. పాయింటాఫ్ క్లారిఫికేషన్. మీరు కృష్ణనవర్ కి వనవర్ కేటాయిస్తున్నారు. రోజూ జీరో అవర్ లో అటువంటి విషయాలు వచ్చి మాట్లాడిన వారే వందల సార్లు మాట్లాడడం, మేమంతా చేతకాని వాళ్ళులా కూర్చోవడం ఈ విధంగా సభ టైం అంతా వేస్ట్ అవుతోంది. తమరు ఆలోచన చేయాలి. జీరో అవర్ కి కూడా స్పెసిఫిక్ గా ఇన్ని గంటలనుంచి ఇన్ని గంటవరకూ ఉంటుందని చెప్పండి. దానికి స్పెసిఫిక్ గా ఇంత టైం అని కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. తరువాత మిగతా కార్యక్రమాలు చేపడితే బుగుంటుంది. అజెండాలో ఎంతో ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి. విషయాలన్ని చర్చ కావాలి. 304 లు ఎలాగూ చర్చించే అవకాశం రావడంలేదు. ప్రజల సమస్యలను నిర్లక్ష్యం చేస్తూ కొద్దిమందికి మాత్రమే అవకాశం ఇచ్చినట్లయితే

ఈ చర్చలకు - సభా కాలం వృధా అవుతుందని నా మనవి. దీనిమీద ఏదైనా ఫైండింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కన్నా ఇక్ష్మీనారాయణ:- సర్ అంతమందికి అవకాశం ఇచ్చారు. నాకు ఇవ్వరా?

Mr. Speaker:- No, we don't have much time. We have got so many issues on the Agenda.

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ):- సర్, జీరో అవర్ లో గంటల కొద్దీ టైం వృధా చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు (అత్తిలి):- సర్ నాకు ఇంతకు ముందు అవకాశం ఇచ్చారు. I will not kill anybody's time. Please bear with me. Please co-operate with us. స్పెసిఫిక్ గా సి.ఎల్.పి. రీడర్ అడిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆన్సర్ చేస్తూ సబ్ జుడీస్ అవుతుందని కాబట్టి దానిని మానేయమని, అయినప్పటికీ మీరు మాట్లాడమంటే మీరు రూలింగ్ ఇస్తే చేస్తామన్నారు. దానికి అధికంగా ఆయన చెప్పినదేమంటే ఢిల్లీ నుంచి ఇక్కడిదాకా మాట్లాడి ఆ ఒక్కమాట అధికంగా మాట్లాడడం జరిగింది. స్పీకర్ గారియొక్క రూలింగు ఇస్తే గౌరవిస్తామని ఆయన స్పెసిఫిక్ గా చెప్పడం జరిగింది. ఇంతమందిని సంప్రదించే దానికంటే - తమరు నిర్ణయం తీసుకుంటే మంచిది. లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారికి ఒకమాట, తమరిద్వారా ఆయనకు ఎప్పుడూ చేయి ఎత్తే అలవాటు. అదిగో అప్పుడే నెక్స్ట్ సబ్జెక్టుకు కూడా చేయి ఎత్తేస్తున్నాడు. తమరిద్వారా లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారికి రిక్వెస్టు చేసేది ఒకసారి అంతరాత్మను అడగండి, మీ గుండెమీద చేయి వేసుకుని చెప్పండి - స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత, శాసనసభ పుట్టిన తరువాత అపోజిషన్ లో మీరు, మన ముఖ్యమంత్రి గారు - అధ్యక్షా, తమరు కూడా ఉన్నారు కాని తమరు గొడవ చేయలేదు. కాని వారిద్దరూ దయచేసి శాసనసభ వచ్చిన తరువాత, శాసనసభ మొదలు పెట్టిన తరువాత ఏ డిమాండ్స్ డిస్కంప్లైన్ కి రాకుండా, గిలిటెన్ చేసిన చరిత్ర మీకు ఉంది. ఒకసారి దయచేసి తిరగిసి చూసుకోండి. అనవసరంగా టైం కిల్ అవుతోంది. తరుచుగా లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారు లేస్తారు. ఆ మంత్రిగారు వేస్ట్ చేసినంత టైం ఎవరూ వేస్ట్ చేయడంలేదు.

(అంతరాయం)

మీరిచ్చే రూలింగ్ మేము పాటిస్తాము.

11.40 Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Everything is self-explanatory and we need not go in to them. Through you, I would like to appeal to the Congress Members to know about the mood of the House. Let us not waste the time as there is a lot of business which we are yet to complete.

Sri Kanna Laxminarayana:- Speaker Sir, one point should be clarified.

Mr. Speaker:- Time is not there. What is your clarification? Let us go to the subject.

శ్రీ కన్నా ఇక్ష్మినారాయణ:- ఒక క్లారిఫికేషన్. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఇప్పుడు జీరో అవర్ లో ఒక విషయాన్ని మా లీడర్ గారు ప్రస్తావించారు. ఆయన మాట్లాడి ఇప్పుడు దగ్గర, దగ్గరగా అరగంట పైన అయింది. ఆ అరగంటలో దగ్గర, దగ్గర 5 నిమిషాలు కూడా మా పార్టీ తరపున ఈ విషయం గురించి మాట్లాడింది లేదు. దగ్గర, దగ్గర 35 నిమిషాలు ఇక్కడ పంచాయతీ పెట్టి, మేమే ఏదో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున సమయం అంతా వృధా చేస్తున్నామంటే ఎంత దురదృష్టం సర్. ఈ రకమైన పంచాయతీ పెట్టి మేము ఏదో సమావేశ సమయాన్ని వృధా చేస్తున్నామని చెప్పి అనడం కూడా మోస్ట్ ఇంపార్టెంట్ థింగ్ సర్.

శ్రీ పి. కేశవ్:- ఒక పాయింట్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాట్ ఈజ్ యువర్ పాయింట్.

శ్రీ పి. కేశవ్:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు జరుగుతున్న ఈ చర్చలో రెండు విషయాలు ప్రధానంగా ఆలోచించాలి. అసలు జీరో అవర్ రాజ్యాంగంలో కానీ, లేకపోతే శాసనసభలో కానీ ఈ జీరో అవర్ ప్రాధాన్యత ఏమిటి? దీనిని ఎంతవరకు వినియోగించుకోవాలి అనేది కూడా ఈ రోజు సీనియర్ నాయకులు స్పష్టం చేయాలి. ఎందుకంటే ఇది ఏ రాజ్యాంగంలో రచించబడలేదు. గా ప్రధానిగారు చెప్పారు. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు ఇండియన్ కాంట్రీబ్యూషన్ ఇది. ఈ పరిధిని మనం ఇలా పెంచుకొంటూ పోతే అసలువున్న రూల్స్ ను వారించే విధంగా ఈ జీరో అవర్ తయారు అవుతుంది కాబట్టి దీనికి కూడా తమరు కొన్ని పరిధులను విధించవలసిన అవసరం వున్నది. రెండవది ఈ రోజు భారత ప్రజాస్వామ్యంలో అత్యున్నత ప్రాధాన్యత ఇచ్చే రాజ్యాంగం ఏదయితే వున్నదో మరి మూడు సిస్టమ్స్ ను క్రియేట్ చేసి ఒకరిని ఒకరు ఎవరి పరిధులను వారికి ప్రత్యేకంగా కేటాయించినప్పుడు మనం ఏ ఎగ్జిక్యూటివ్ కానీ జడ్జియరీ కానీ పార్లమెంట్ లో

కూడా చర్చలు జరిగాయి. జుడీషియల్ యాక్టివిజమ్ చాలా ఎక్కువగా వున్నది. మనం కూడా ఇక్కడ చేపట్టే చర్చలు ఒక కాన్సిట్ట్యూషనల్ క్రైసెస్ కు దారి తీయనటువంటి పరిస్థితులలో మాత్రమే అత్యంత ప్రాధాన్యం అయిన విషయాలలో గాదె వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఎక్స్ ప్రెస్స్ కొన్ని వున్నాయి. నభలో చర్చలు జరగాలని ఇలాంటి చేపడితే బాగుంటుంది కానీ, ఏదో ఒక చిన్న బ్రన్చుకు ఎగ్జంప్లన్ తీసుకొన్నంత మాత్రాన వందలాది, వీలాది బ్రన్చులు ఆ నేతు హిమాచలంవరకు వున్నాయి. మరి అన్నిటిమీద కూలంకషంగా చర్చ జరిగితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే కోర్టులు కూడా ప్రభావితం కాని విధంగా జరగానలే ఉద్దేశ్యం మేము వ్యక్తం చేస్తున్నాము.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ (తెనాలి):- అధ్యక్షా, పెద్దలు బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చాలా స్పష్టంగా రూల్ పాజిషన్ చదివి వినిపించారు. న్యాయ పరిధిలో వున్నప్పుడు ఏ విషయం కూడా సాధారణంగా చర్చ జరగాలనేది స్పష్టంగా వున్నది. అలాంటి సమయం వచ్చినప్పుడు రేపు ఎవ్వరు అయినా కోర్టు దిక్కారం క్రింద బుక్ చేస్తే మరి అంత రిస్క్ ఎవరు పడతారో తమరు కూడా ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే ఆ రూల్ పాజిషన్ ను అతిక్రమించి ఏమయినా చర్చ జరిగితే ఖచ్చితంగా కోర్టు దిక్కారం క్రింద వస్తుందని వెంకటేశ్వరరావుగారు చదివి వినిపించారు. దయచేసి తమరు డిస్టెండ్ చేయబోయే ముందు దానిని కూడా తమరు పరిశీలించవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా,

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please, don't waste the time. Let us go to the next subject. We are after the time.

(Interruptions)

You have raised a very pertinent issue. The point is whether a discussion can be allowed on that point during Zero Hour or not or whether any point can be raised during Zero Hour or not. But, there is no rule with regard to Zero Hour. So, discussion cannot be allowed unless a notice is given on any subject whether it is in the court of law or outside the court. Earlier also there were so many precedents where discussion was allowed on the matters pending even before the court of law without going into the merits and demerits of the case. Since, it is a Zero Hour and as the entire House wants to discuss this issue and if the government feels that it is not necessary to reply to the issue raised by any Member, it may not be proper to discuss that issue. Generally, Speaker reserves

the rules, because it is a pertinent issue.

As the Zero Hour is not governed by any rule, discussion cannot be allowed. But, if you want to discuss any issue, you have to give a notice, then I will bring before the House for a discussion on various aspects of that issue. If you are particular about it, you please give a notice. But as far as Zero Hour is concerned, the Members should not expect any reply from the Government for the issues raised by them. If any allegations are made then the Government will also come forward with counter- allegations and then it will lead to a debate and if it becomes a debate, the day's agenda cannot be completed. If you want to raise it, you raise, and if the Government wants to reply, it will reply.

(Interruptions)

my point is very clear. You might have understood.

- **Sri Gade Venkata Reddy:-** Speaker Sir, we will respect the rulling of the Hon'ble Speaker. One suggestion I would like to bring to your notice. It is not a question of discussion here and as you have rightly said that during Zero Hour any issue can be raised and we are happy for that. We are not going into that. If the government wants reply, let them note it down and say we have no objection for it. I feel sorry to some extent that this issue has be raised even though you have given a ruling. As you said, earlier there were number of precidents where the issues pending before the court of law were also allowed for discussion. If the government wants to reply, let them reply and if they don't want to reply, let them not reply. But to give us a permission to raise this issue for two or three minutes, it is their prerogatory.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, our good friend and Senior Legislator Sri Gade Venkat Reddy has raised an issue. As the entire House know that Zero Hour has come by a practice. As a convention it is a just mention, but there have been incidents where there was a mood of the House to discuss any issue. Though we have already completed 6 days of our sittings, we could not be able to complete atleast 1/4th of our agenda. If anybody wants to discuss this issue, let them come in a different form and the government is ready to reply and there is no doubt about it, otherwise, it will become a debate. Therefore, I request the Congress Members to co-operate with the Chair to complete the agenda. Let us not exhaust only on one particular issue. Speaker sir, we don't question your rulling, we will respect your rulling in letter and spirit.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- If you want to discuss it, you please give a notice I will bring it tomorrow before the House so that every Member of the House will get an opportunity to speak.

11.50 శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సారీ ఇప్పుడు ఈ ఇష్యూని ఒక నిమిషంలో డి. శ్రీనివాస్ అనే బ్రష్టి ఎన్.టి.ఆర్. మెమోరియల్ బ్రష్టి అనేనరికి ఇంత గొడవ చేస్తున్నారు వాళ్ళు.

Mr. Speaker:- My point is very clear. If any Member wants to raise, he can raise for two or three minutes. But if you make allegations, they will lead to a debate and as a result, it is not possible to complete the day's agenda.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అరిగేషన్ కాదు. నేను నోటీసు 9 గంటలకే ఇచ్చాను....

Mr. Speaker:- You can say the incident and its substance.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బంజారాహిల్స్ లోని డి. శ్రీనివాస్ అనే ఎన్.టి.ఆర్. మెమోరియల్ బ్రష్టి 7-4-97న...

Mr. Speaker:- You should tell only the substance of the incident.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఏమి పార్, ఏమి చెప్పకముందే అంటే ఎట్లా పార్? డి. శ్రీనివాస్ అనే బ్రష్టి ఎన్.టి.ఆర్. మెమోరియల్ బ్రష్టి కారకు 3981 చ.మీ.ల స్థలం కావాలని పిటీషన్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. అంతకు ముందే తెలుగుదేశంపార్టీ తరపున ఆ స్థలం కావాలని కోరడం జరిగింది. అయితే 12-3-1997వ తేదీన చీఫ్ సెక్రటరీగారు దానిని రిజక్టు చేశారు. రిజక్టు చేసిన తరువాత, రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆ ల్యాండ్ పాలిటికల్ పార్టీ అయిన తెలుగుదేశం పార్టీకి ఇవ్వాలని ఫైల్ లో వ్రాయడం జరిగింది. దాని తరువాత ఏమి ఆలోచించారో ఏమో, ఆ స్థలాన్ని ఎన్.టి.ఆర్. మెమోరియల్ బ్రష్టుకు ఇవ్వాలని కోరుతూ బ్రష్టి మెంబర్ డి. శ్రీనివాస్ తో అప్లికేషన్ పెట్టించడం జరిగింది. నేను మీద్యారా మనవి చేసేదేమిటంటే, a land admeasuring 3981 Sq. metres in the defunct Jubille Hills Municipality, Plot No. 1/11/A/1/D situated at Road No. 2 of Banjara Hills, Hyderabad. అయితే మీ ద్వారా నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, ఈ ల్యాండ్ గురించి శ్రీనివాస్ గారు దరఖాస్తు పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ ల్యాండ్ ను 30-4-97వ తేదీ మేమో ద్వారా హ్యాండ్ ఓవర్

చేయాలని హడా వారికి చెప్పడం జరిగింది. 7-5-97వ తేదీన కలెక్టరుగారు కూడ ఒక నోటీసు ఇష్యూ చేశారు - అబ్జెక్షన్స్ ఏమైన ఉంటే 15 రోజుల్లో ఇవ్వమని, అయితే కలెక్టరు 6-5-97వ తేదీన గోల్కొండ ఎం.ఆర్.ఓ.ను ఈ ల్యాండ్ గురించి రిపోర్టు పంపమని చెప్పడం జరిగింది. ఎం.ఆర్.ఓ. 6-5-97వ తేదీనే పంచనామా చేసి, హడా వాళ్ళ దగ్గర నుండి ల్యాండ్ ను తీసుకొని, వీళ్ళకు హ్యాండ్ ఓవర్ చేయడం జరిగింది.

నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, అంతకుముందు చీఫ్ సెక్రటరీగారు 25-4-97వ తేదీన సదరు ల్యాండ్ ను ఇట్లా బ్రెస్టులకు గాని, పాలిటికల్ పార్టీలకుగాని ఇవ్వ కూడదని ఫైల్ మీద వ్రాసి పంపడం జరిగింది. అధికారులు అభ్యంతరం చెప్పారు. అయినా, రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు, చీఫ్ మినిస్టర్ గారు అదే రోజునే ల్యాండ్ ను ఇవ్వాలని సంతకం పెట్టారు. క్యాబినెట్ మీటింగ్ లో కూడ అదే రోజున నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఎందుకు అంత ఆత్రుత చూపించవలసి వచ్చింది? చదరపు గజం రూ. 3200/- చొప్పున కలెక్టరుగారు రేటు ఫిక్స్ చేశారు. కాని ఓ.ఎం.ఎన్. నంబర్ 1787, 15-11-79వ తేదీ ప్రకారం లీజుకు ఇచ్చినట్లయితే 10 శాతం చొప్పున కార్పస్ ఫండ్ ను 13 కోట్ల రూపాయలు కట్టవలసి ఉండగా....

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- సార్, ఆయన్ని లెక్కలు అయినా కరెక్టుగా చెప్ప మనండి. మూడు వేల రూపాయల చొప్పున అయితే 13 కోట్ల రూపాయలు అవుతుందా? లెక్కలు నేర్చుకోమనండి...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్, అప్పుడు లెక్కలు వేసేటప్పుడు రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారికి జ్ఞాపకం రాలేదా? సార్.... కలెక్టరుగారు రేటు పెట్టారు. ఇప్పటి మార్కెట్ రేటు గజం 10 వేల రూ.ల వరకు ఉంది. నేను మనవి చేసేదేమిటంటే ఎన్.టి. రామారావుగారి పేరుమీద బ్రస్ట్ ఏర్పాటు చేశారు. దానికి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు లైఫ్ లాంగ్ బ్రస్టీ. నేను మీద్యారా మనవి చేసేదే వారు కేవలం 10 వేల రూ.లను మాత్రమే కార్పస్ ఫండ్ క్రింద పెట్టడం జరిగింది. డి. శ్రీనివాస్, డి. సీతారామయ్య అనే వారు పర్మినెంట్ బ్రస్టీలు కాదు. 90 వేల రూ. లకు లీజుకు అని గవర్నమెంట్ నుండి తీసుకొని... సార్ అనలు బ్రస్ట్ అంటే ఏమిటి, ఈ బ్రస్ట్ ద్వారా పేద ప్రజలకు మంచి వసులు చేయడానికి, మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి తీసుకోవాలి. కాని తెలుగుదేశం పార్టీ పేరుమీద ఆ స్థలం కావాలని కోరడం జరిగింది. యాక్చువల్ గా మొట్టమొదట ఆ స్థలంలో హడా కాంప్లెక్స్ కట్టాలని నిర్ణయించడం జరిగింది....

Mr. Speaker:- Anything from the Government.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- జీ.ఎస్. కూడ తీయడం జరిగింది. నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే, ఈ బ్రష్ డీజిల్ ను కూడ చంద్రబాబునాయుడు గారు, చంద్రబాబునాయుడి పేరుమీద చేయించుకున్నారు. నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే 10 వేల రూ.లు కట్టి నుమారు 13 కోట్ల రూ.ల విలువగల స్థలాన్ని రాజేస్తున్నారు.... సార్, మైక్ ఎల్లా బంద్ చేస్తారు? సార్ నాకు మైక్ ఇవ్వండి....

Mr. Speaker:- I am very clear. I have already given ruling. If you don't want to abide by the ruling, I am very sorry. You are a Leader.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, మైక్ ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I have made my ruling very clear. If you want to discuss you please give a notice under the rule. You tell only the substance of the case. You complete it.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, అసలుది ఇంకా చెప్పలేదు... అప్పుడే ఎల్లా పూర్తి చేయాలి....

Mr. Speaker:- If you want to discuss it, you please give a notice, I will allow so that everybody will get an opportunity so speak on it. I am following the procedure. I am very keenly following the procedure.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, ఒక నిమిషం కూడ కాలేదు. మీకు మైక్ బంద్ చేశారు.

Mr. Speaker:- Please take your seat. This is Zero Hour. You have already raise the issue. I am very strictly following the procedure.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, నాకు కొద్దిగా టైమ్ ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- Sorry Mr. P. Janardhan Reddy garu. This is Zero Hour. You please sit down.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, మాట్లాడేటప్పుడు మైక్ బంద్ చేయననకండి సార్.

Mr. Speaker:- Mr. P. Janardhan Reddy garu there should be some limit. You should know this is Zero Hour.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్ మైక్ ఇవ్వండి....

Mr. Speaker:- Anything from the Government.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్ నేను మాట్లాడేటప్పుడు లేదు. నేను ఏమి చెప్పక ముందే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- If you want to speak anything, you please give a notice. You please take your seat. Don't waste the time. What is this? This is Zero Hour.

12.00 శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను మనవి చేసేది, రూ. 10 పేలు బ్రష్టులో ఉ. పెట్టి నుమారు రూ. 13 కోట్లు తన స్వంతంగా కాజేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

(టైజర్ బెంచీల నుంచి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- You Please wind up. You close it. I am very keenly following the proceedings. I am keenly following the speech. Wherever I get objectionable matter, I will stop it.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- (టైజర్ బెంచీల సభ్యుల సుద్దేశించి) మీకు సిగ్గులేదు. దమ్ముంటే ఎంక్వయిర్ చేయించండి.

(టైజర్ బెంచీల వైపు, కాంగ్రెసు వైపు నుంచి సభ్యులు ఒక్కసారిగా లేచి అందరూ గట్టిగా మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించారు.)
(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- All the Members have raised the issues. I gave my ruling. What is this? Please resume your seats. Anything from the Government? You conclude. I will give you time to conclude.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అందులో వదిలి ఇక్కడ రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి ఆఫీడవిట్ లో 23 ఇక్కడ రూపాయలతో బిల్లింగు కట్టడం జరిగిందని అన్నారు. మరి ఆ డబ్బు ఎక్కడనుంచి వచ్చింది?

Mr. Speaker:- I am very clear. I will stick to my ruling which is very clear. you must have understood by ruling. If you fail to understand my ruling, I can't help. You confine to the ruling. The affidavit filed by the Government is in the Court. You can't refer to it. It is sub-judice.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- హడా ల్యాండులో కాంప్లెక్సు కట్టాలని నిర్ణయించేక తెలుగుదేశం పార్టీకి, బ్రష్టుకు కావాలని తీసుకోడానికి ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నించి, తన స్వంతానికి కావాలని....

(టైజర్ బెంచీలనుంచి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I am keenly following every Member. You conclude. I don't permit whatever you say. I don't permit beyond what I have said. You conclude.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- బసవరామతారకం పేరున 7 ఎకరాలు బంజారాహిల్స్ లో, ఎన్.టి. ఆర్. మెమోరియల్ పైన ఎన్.టి.ఆర్. గార్డెన్స్ కి సరిగ్గా బుద్ధపూర్ణిమలో 55 ఎకరాల స్థలం కేటాయించబడింది. తర్వాత ఎస్టీఆర్ మెమోరియల్ బ్రస్టును ఆయన ఆశయాలకోసం అంటే కిలో రెండురూపాయల బియ్యం, మద్యపానీధం.. యివన్నీ ఎక్కడున్నాయి?

Mr. Speaker:- This is not discussion. I don't give. This is not discussion. Don't go into other aspects. I am very sorry.

(Interruption by Congress-I Members)

Please resume your seats.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- బుద్ధపూర్ణిమలో భూమి....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మా గొంతు నొక్కుతున్నారు సార్.

Mr. Speaker:- Anything from the Government? We are after the time. Please resume your seats. Anything from the Government?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, వారు జీరో అవర్స్ రెయిజ్ చేశారు....

శ్రీ టి. శ్రీనివాసయ్యాదవ్:- అధ్యక్షా, యిది అసెంబ్లీలా లేదు. గుండాల మాట్లాడితే... వాళ్ళంతా...

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఏమిటిసార్. వాళ్ళు నోటికొచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు.

(శ్రీ డి. నాగేందర్ స్పీకర్ పోడియంవద్దకు వెళ్ళి కూర్చున్నారు. తదుపరి

శ్రీ కె. ఇక్ష్మీనారాయణ వెళ్ళి స్పీకర్ పోడియంవద్ద నిలచారు)

Mr. Speaker:- I have not permitted any one. I can't help for whatever he speaks without mike. I have not permitted anyone. Please resume your seats.

(Interruptions.)

(All the Congress-I Members on their legs)

I have not permitted any one. Please resume your seats. I am very keenly observing the speech.

(Sri P. Janardhan Reddi broke the mike and rushed to the podium followed by all the Congress-I Members)

Please resume your seats.

(Interruptions from the Treasury Benches)

Sri T. Devender Gowd:- We are prepared for discussion.

Mr. Speaker:- I have not permitted any Member. Please resume your seats. Please don't do that. Then I have to name you. I have not permitted. Please resume seats. I have not permitted anyone.

(Repeated interruptions from the Congress-I Members near the podium and the Treasury Benches)

I did not permit him. I have not given mike. I did not permit him. I did not permit any Member. You are also speaking from your seats and they are speaking from their seats. I have not permitted any Member. I did not permit any Member. I am very sorry. Please resume your seats.

(Interruptions)

Everybody is rising and speaking something. I have not permitted either any Minister or any Member. I have not permitted him. Whoever wants is rising and speaking from his seat. I did not give mike to any Member. I have permitted only the Minister for Revenue and he spoke. I did not give mike to any one. You are not understanding. I have not permitted any Member. Please resume your seats. I have not permitted any Member.

(Interruptions continue.)

I did not permit him. You speak under Rule 304. Tomorrow I will post it. I have no objection. I have not given mike to anybody. I am very sorry. I have not given mike. I did not permit anybody. They are also speaking and you are also speaking. I can't help. I permitted your leader and he spoke. I am very keenly observing his speech. As long as he did not violate my ruling, I have allowed him and he spoke. I did not allow any allegation which will lead to a debate in Zero Hour. That is my ruling. If you want a debate, you give a notice. You can't do anything you want. I am very clear. You confine to the ruling given. Except the personal allegations, all words have come on record. I have been observing it. If you want discussion, give notice under Rule 304. will post it tomorrow.

(Interruptions from the Congress-I Members standing near the podium)

I have given my ruling. In Zero Hour you can't raise anything which would lead to a debate. I have not given any mike. I have not permitted anybody. Zero Hour is not governed by any rules. I will go according to the system. I don't yield to anybody. In spite of the problem, I have permitted him and he spoke. If any Member raises any allegation which may lead to a debate, I don't allow. You see the records. I am keenly

observing the proceedings. We have no time. You see the agenda of today.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, this type of cross-discussion....

(Interruption by Congress-I Members)

Mr. Speaker:- I can't help. I will show you the record. Whenever he raised allegation, I cut him. I am very clear. I will cut also. If you are going against my ruling, I will cut. I will uphold my prerogative. There is no doubt about it. Whatever he spoke, has come on record. I will show you the record. Except the issues which may lead to a debate, whatever he spoke has come on record. Let him conclude. I have no objection. But, if he raises anything objectionable, then I will cut.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I want to move a resolution.

(Interruption by Congress-I Members)

Mr. Speaker:- Please resume your seats.

(All the Congress-I Members standing near the podium resumed their seats)

I am very clear. If any Member violates my ruling, I will stop him by remote control. There is no doubt about it. I have stopped him and that did not go on record. If he wants to express his views on the subject, he can, but if he makes an allegation, I will cut his mike.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I have understood it.

(Interruptions from Congress-I benches)

Mr. Speaker:- Please hear me. Let me follow the proceedings keenly. Please hear me.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- That is alright. But, there is one problem.

Mr. Speaker:- No allegation he tried to raise will go on record. I have stopped him.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, what I am trying to submit to the Chair is that some Hon. Members have broken the mikes. This is....

(Interruption from Congress-I benches)

Mr. Speaker:- I have permitted the Minister for Legislative Affairs.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we will abide by whatever decision you take. But, some Hon. Members have broken the mike. I want to move a resolution for suspending those who broke the mike. This is gross misbehaviour and totally indecent. They should be suspended from the service of the House. Whoever it may be, that Member has to be suspended from the service of the House. If the Member does not tender unqualified apology to this august House, the Member deserves suspension. He ought to be suspended.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I have not followed the full text of the proceedings. I could not hear the full text of your speech.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, there has been a gross misbehaviour in this August House. Some Hon. Members have gone to the extent of breaking the mike.

Sri Kadiam Srihari:- He is a floor leader.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Whoever it maybe. It does not matter.

Mr. Speaker:- Don't substantiate anything.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sub gross mis-behaviour warrants action. My submission is, those Members who have broken the mikes should be immediately suspended from the service of this House otherwise we will not be able to run this House. This is not the way. There is another human way and that is if the Hon. Member who broke the mike unqualifiedly tenders an apology to the August House, he may be continued otherwise he may be suspended from the service of the House.

(Interruption by Sri Ch. Vidyasagar Rao)

Mr. Speaker:- I will give you opportunity later. Let us go in a systematic way. If any Member speaks something unparliamentary, I will cut the mike or remove it from the records or ask him to withdraw.

శ్రీ సీహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, చాలా సమయం తీసుకొన్న తరువాత మీరు చాలా స్పష్టంగా ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఒకవేళ జవాబు ఇవ్వదలచుకొంటే ఇవ్వవచ్చు అని కూడా మీరు చెప్పారు. గౌరవనీయులైన జనార్దన్ రెడ్డిగారు విషయాన్ని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మిగతాదాని గురించి చర్చ కావాలంటే ఎడోండాలో పెడతామని కూడా అన్నారు. ఈ సందర్భంలో పూర్తి అవగాహన వచ్చినా, జనార్దన్ రెడ్డిగారు మైక్ విరగొట్టడం సమంజసంకాదు. మనం రూల్స్ కమిటీలో కూర్చున్నాము. శాసనసభ సంద్రాయాలు, విలువలు

పరిరక్షించడంకోసం పకడ్బందీగా. నిబంధనలు తయారుచేశాము. శాసనసభలో శాసనసభ్యులు సభను ధిక్కరిస్తే, వారి సీటునుండి స్పీకర్ పోడియంవద్దకు వస్తే సస్పెన్షన్ అనుకొన్నాము. మైక్ విరగొట్టినదానికే కాదు. శాసనసభనుండి ప్రొవోకేషన్ వచ్చినా, నిగ్రహాన్ని పాటించనవ్వకు మన సంప్రదాయాలు కాపాడుకొనట్లే అవుతుంది. నిగ్రహాన్ని కోల్పోయిన సభ్యులు గానీ, మైక్ విరగొట్టిన సభ్యులుగానీ సభకు క్షమానణ చెప్పిన తరువాత మిగిలిన కార్యక్రమాలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

12.20 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమరు సభ్యులను కూర్చోమన్న ఉద్దేశ్యం వృథా గౌరవం ఇచ్చి కూర్చోవాలి. అది గౌరవించకపోతే సభాసాంప్రదాయాలను పాటించినట్లు కాదు. మీరు రూలింగు ఇచ్చారు. రూలింగు ఇచ్చిన తరువాత మమ్మల్ని 2 నిమిషాలు వివరణ చెప్పమని అన్నారు. 2 నిమిషాలు 10 నిమిషాల దాకా డేకింది. ఒకరు మూట్లాడుతుంటే 10 మంది వెనుకనుంచి మూట్లాడుతున్నారు. అలాగే అటువైపునుంచి అధికార పక్ష సభ్యులు అగమంట్ అగకపోవడం మంచిదికాదు. స్పీకరుగారు ఇచ్చిన ఆజ్ఞను పాటించాలి. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఎవరు తక్కువ, ఎవరు ఎక్కువ అనేది ప్రశ్నకాదు. తమరు ఒక రూలింగు ఇచ్చిన తరువాత దానిని ఇంత దూరం తీసుకురావడం సరియైంది కాదు. తమరి సమక్షంలో తీసుకున్న నిర్ణయానికి విరుద్ధంగా జనార్థన్ రెడ్డిగారు ఒక పార్టీ నాయకులై వుండి మైక్ విరిచి వడెయ్యడం సరియైందికాదు. మాటి మాటికీ స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్ళకుండా వుండాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఇదెక్కడి పద్ధతి? వారు ఈ జరిగిన విషయం మీద పశ్చాత్తాపం వెలిబుచ్చాలని కోరుతున్నాము. స్పీకరుగారు మూట్లాడుతున్నప్పుడు, మినిస్టర్ గారు మూట్లాడుతున్నప్పుడు కూడా అధికార పార్టీ సభ్యులు ప్రవోక్ చేయడం మంచిదికాదు. అలాగే ఇటువైపు మూట్లాడినా ఇద్దరు ముగ్గురు మూట్లాడతారు. ఏమి పద్ధతి? ఒక నాయకుడు మైక్ విరగొట్టడం, పోడియం దగ్గరకు రావడం సరియైందికాదు. దానికి వారు పశ్చాత్తాపం వెలిబుచ్చాలి.

శ్రీ పి.హెచ్. విశ్వేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు స్పష్టమైన రూలింగు ఇచ్చారు. ఈ సందర్భంలో మీరు ప్రస్తావన చేయండిని చెప్పారు. ప్రస్తావన కూడా ఏ విధంగా చెయ్యాలో మీ రూలింగ్ లో స్పష్టంగా చెప్పారు. అయివప్పటికీ కూడా వారు జీరో అవర్ ను ఆధారంగా చేసుకుని ఉపన్యాసం మొదలు పెట్టారు; మీ రూలింగ్ కు వ్యతిరేకంగా. వేమ తమరిని ప్రార్థిస్తున్నాను, మిగతా అందరు సభ్యులనూ ఒక విషయం కోరుతున్నాను. స్పీకరుగారి అనుమతి లేకుండా ఎవరూ కూడా లేవడానికి వీలులేదు. ఎవరిని మూట్లాడమంటే వారే మూట్లాడాలి.

సభా మర్యాదలను కాపాడవలసిన బాధ్యత మనందరివైనా వుంది.

కానీ సి.ఎల్.పి. లీడరు అయిన మన జనార్దన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడేటప్పుడు 20 నుండి లేచి దానికి సమాధానం నేను చెబుతాను అంటే, స్పీకరుగారి అనుమతి లేకుండా ఎవరూ కూడా లేవడానికి వీలు లేదు, సమాధానం చెప్పడానికి వీలులేదు, మాట్లాడడానికి వీలులేదు. నేను 1962 నుండి శాసనసభ్యునిగా వున్నాను. ఇది చాలా దౌర్భాగ్యమైంది. ఇటువంటి సంఘటనల ద్వారా మన అసెంబ్లీని అప్రతిష్టపాలు చేస్తున్నాము. ఇది వివిధమైన సద్దతి? ప్రజలు చూస్తున్నారు. వారు ఎవరిపేర్లు చెబుతున్నారో వారు లేచి మాట్లాడాలి, అనుమతిలేకుండా ఎవరూ మాట్లాడడానికి వీలులేదు. పి. జనార్దన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ సహనం కోల్పోయి మైకు విరగగొట్టడం, సోడియంవద్ద కూర్చోవడం చట్ట వ్యతిరేకం, నిబంధనావళికి విరుద్ధం. వారికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను, వారు క్షమాపణ కోరవలసిన బాధ్యత వుంది, క్షమాపణ కోరిన తరువాత సభా కార్యక్రమాలను చేపట్టాలి.

శ్రీమతి ఎన్. ఇక్ష్మీపార్వతి:- సర్, ఈ విషయం మీద ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకులందరూ చెప్పారు. ఇది కోర్టులో వుంది, కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చిన తరువాత మాట్లాడవచ్చునని చెప్పారు. అంతటితో ఆ విషయాన్ని ఆపివేసి మరొక అంశాన్ని ప్రస్తావనకు తీసుకుని వుంటే బాగుండేది. మళ్ళీ మాట్లాడమని మీరే అవకాశం ఇచ్చారు. మీరే అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు, వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మధ్యలో మిగిలిన వారు అడ్డు తగిలి మాట్లాడడం సమంజసం కాదు. నిబంధనలను అనుసరించి తీసుకోవాలి. మైకులు విరగగొట్టడం, ఆవేళనడడం అనేది ప్రతిపక్ష పార్టీలలో ఎవరు వున్నా ఈ ఆవేళలు ఇప్పుడు కాదు అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిగినప్పుడల్లా అసెంబ్లీలో కానీ, పార్లమెంటులో కానీ, ఇటువంటి సాంప్రదాయాలు జరుగుతూ వస్తున్నాయి. వారిమీద ఇంతకు ముందు ఎటువంటి యాక్షన్స్ తీసుకున్నారో నాకు రూల్స్ తెలియవుకానీ ఈ రోజు ఇంతమంది ఆయనను క్షమాపణ చెప్పమనడం సమంజసంకాదు.

(అంతరాయం)

మీరు అవకాశం ఇచ్చారు మాట్లాడడానికి. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడానికి లేచి నిలబడ్డారు. వారు సమాధానం చెప్పడానికి లేచి నిలబడినప్పుడు ఇంతమంది సభ్యులు ఎందుకు అనవసరంగా సభకు అంతరాయం కలిగించారు? అధికార పార్టీవారు ఓర్పుతో, నయమనంతో ప్రతిపక్షాలు చేసే వ్యాఖ్యలకు సమర్థవంతంగా సమాధానం చెప్పడానికి రెడీ కావాలి కానీ కేవలం అనవసరమైన

పదాలతో కించపరుస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టిలో పదాలనే ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడడం ఏ సభకైనా అంతరాయమే. దయచేసి చూ పార్టీ తరపున నేను రిక్వెస్ట్ చేసేది ఏమిటంటే, జరిగింది జరిగిపోయింది, వారు మాట్లాడిన అంశానికి వారు సమాధానం ఇస్తే అంతటితో ఈ అంశం క్లియర్ అయిపోతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- సర్, సి.ఎల్.పి. లీడర్ జనార్దన్ రెడ్డిగారు జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేసిన సమస్యపై సి.ఎం.గారు వెంటనే రియాక్ట్ అయి చెప్పారు ఇది ప్రెజిడెన్ అవుతుందని, కోర్టులో వుందని చెప్పారు. మీ ఇష్టం, మీరు అనుమతిస్తే ఇవ్వందని చెప్పారు. హోల్ టాక్ అయిన తరువాత తమరు న్యాయం చేసి అనుమతి కూడా ఇచ్చారు. అనుమతి ఇచ్చి బ్రిఫ్ గా చెప్పమని చెప్పిన తరువాత అక్కడనుండి లెంగ్త్ సీచ్ వచ్చింది. అటు తరువాత ప్రొవోకేషన్ వచ్చింది; అది అటోమేటిక్ గా వస్తుంది. దాని గురించి మైకు విరగగొట్టడం మంచిదికాదు. స్పీకరుగారు అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత వారు క్షమాపణ చెబితే స్పార్టీంగ్ గా వుంటుంది. మేము లాస్ట్ వన్ వీక్ నుండి చెబుతున్నాము. మా హక్కులు అన్నీ పోతున్నాయి, మా సమస్యలన్నీ పోతున్నాయి, మైనారిటీల సమస్యలున్నాయి. మరి చంద్రబాబు నాయుడు అవినీతిని ఒక్కటే మాట్లాడితే ఎట్లా? ప్లేట్ ప్రాబ్లమ్స్ వున్నాయి.

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker, Sir, you have given a ruling. The main cause of this is running commentary. When a Member stands to speak there is running commentary and it leads to provocation, and unparliamentary behaviour. In this issue the Member should maintain the highest dignity which is required in Parliamentary practice. The people are watching us on the T.V. What is this? What kind of image we are creating? We have made a joke. This is important issue. I request you to give ruling. If he apologises this is all unnecessary. Through you, I request the Floor Leader to express regrets over the issue so that this House can be conducted in a dignified and befitting manner.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- The Floor leaders have expressed their opinion. The delinquent Member may kindly be asked for his opinion and after that a decision can be taken.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- సర్, శాసనసభ, శాసనసభా నిబంధనలు, శాసనసభ్యులకు వుండవలసిన ధక్షణ గురించి కాని, హక్కులు గురించి కాని అందరికీ వేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Allow the House to continue with its proceedings.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- నేను మొట్టమొదట తమరికి మనవి చెప్తున్నాను. ఏమైనా అసభ్యవరంగా మేము మాట్లాడడం జరిగితే వారు ప్రొటెస్ట్ చేయడం ధర్మం. కాని మేము లేవగానే ఈ రకంగా అల్లరి చేయడం ఏ శాసనసభలో చూడలేదు. రూలింగ్ పార్టీకి సంబంధించినంతవరకూ నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చెప్తున్నాను, శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగారికి మనవి చెప్తున్నాను. కొద్ది మంది శాసన సభ్యులను తయారుచేసి మీరు లేచి గోల చేయండిని చెప్పే పద్ధతి కనపడుతున్నది. నేను విజ్ఞప్తి చెప్తున్నాను, ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి సరియైన డైరక్షన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.....

(At this juncture, the Hon'ble Chief Minister rose to speak)

Sri Gade Venkata Reddy:- Let me complete, Sir.

Mr. Speaker:- I will permit your, Venkata Reddy garu.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I want to appeal to you. Please hear me.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I will permit Venkata Reddy garu later. You please take your seats. Please take your seats.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సర్, నేను కూడా మీద్వారా వెంకటరెడ్డిగారికి అప్పీల్ చెప్తున్నాను. మీరందరూ లీడర్ గా పెట్టుకున్న వ్యక్తి ఆ రకంగా మైకు విరగగొట్టి, ఆ విధంగా బల్ల ఎక్కుతూ విపరీతంగా డ్యాన్స్ చేస్తూ వుంటే మాట్లాడకుండా ఇక్కడ ఏదో కామెంట్ చేశారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కంట్రోలు చేయాలని మీరు మాట్లాడుతున్నారు అంటే మీకు ఒక రూలూ, ఇంకొకరికి ఇంకొక రూలూనా? ఒక పద్ధతి ప్రకారం హౌజ్ రన్ చేయాలి. వెనుకవారు ఎవరైనా చేస్తే అంత బాధలేదు. మీ నాయకులు అనుకున్నవారు, ప్రధాన ప్రతిపక్షం వారు చేతులు ఊపుకుంటూ నన్ను చూసి అరుస్తూ, తిడుతూ మాట్లాడే సీన్ స్థాయికి దిగజారిపోతే ఇంకేమి మాట్లాడాలో మీరే చెప్పండి.

(తీవ్ర అంతరాయం)

12.30

(అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి మరియు కొందరు కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు (టెబిల్ బెంచ్ వద్దకు వెళ్ళి తీవ్ర వాగ్వివాదం చేశారు)

మిష్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి మీరంతా మీ మీ స్థానాలకు వెళ్ళండి.

శ్రీ పి. జూర్జన్ రెడ్డి:- మీరు ఏమి చెబుతారో చెప్పండి. మీ సమక్షంలోనే జరుగుతోంది. ఇది ఏమిటి?

(అంతరాయం)

(సభ్యులు అందరూ తమ తమ స్థానాలను చేరుకున్నారు)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- నేను ఖచ్చితమయిన అభిప్రాయాలు చెప్పాలని నిలబడ్డాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మధ్యలో జోక్యం చేసుకొని మాట్లాడారని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక సభ్యుడు మాట్లాడటాన్ని విలేది రిపోర్ట్ ఇవ్వకుంటే ముఖ్యమంత్రి లేచి మాట్లాడారు. అది ధర్మమే. మేము కూర్చుంటాము. మేము సభా సాంప్రదాయం గౌరవిస్తాము. మాటిమాటికి శోస్తాము. ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. మంచి పద్ధతికాదు. ఆ విషయం తమద్వారా వారికి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. నేను బ్లెస్ చేయడంలేదు. ఇది జరిగిపోవడాని మా అభిప్రాయంగా చెబుతున్నాము.

(అంతరాయం)

న్ను పూర్తి చేయనిస్తారా, లేదా?

(అంతరాయం)

మొట్టమొదట మాట్లాడనివ్వమనండి. ఇందాక అలాగే గిరింది. మీరు నమోదైన మాట్లాడతాను. మా భావాలను చెప్పమంటారా లేదా వ. సుబ్బారా. విరల్ రెడ్డిగారు, వెంకటేశ్వర్లుగారు, ఏవిధంగా హౌస్ సడవాలో, ఏ విధంగా సభ్యులు ఉండాలో చెప్పండి. వారిలో ఏకీభవిస్తున్నాము. మాకు అభిప్రాయభేదాలు లేవు. ఒకటిమాటని ముఖ్యమంత్రిగారు మా కోరికను చెప్పి చిన్నచేసి మాట్లాడారు.

(అంతరాయం)

ఈ రోజు ఒక ప్లెర్ రిడర్స్ ని మాకు మెజారిటీ ఉందా లేదా అని ప్రశ్న వేయడం కాదు.

(అంతరాయం)

న్ను పూర్తి చేయనివ్వమనండి.

Mr. Speaker:- Please take your seats. Let him complete. You get opportunity.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- కించపరచేవిధంగా మాట్లాడడం ధర్మం కాదని అంటున్నాను. ఇది పద్ధతికాదు. ఇంకో ప్రధానమయిన విషయం గౌరవ కార్మికశాఖామాత్యులకి ఇది మొదటిసారికాదు. గతంలో రెండు మూడు సార్లు చూసాను.

(అంతరాయం)

బయటకురండి తేల్చుకుందాం, మీ విషయం తేలుస్తామనే పద్ధతిలో మాట్లాడడం మంచిది కాదు.

(అంతరాయం)

వీరు అనుకుంటున్నారా? మేము పిరికిపందలం కాదు; గుర్తు పెట్టుకోండి. ఈ విధంగా శాసనసభలో, చంద్రబాబునాయుడిగారి మంత్రివర్గంలో మంత్రిగా ఉంటూ ఈ విధంగా అయితే ఎలా? దీనిని కండెమ్ప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దురదృష్ట సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. దీనిని కంట్రోల్ చేయవలసిన బాధ్యత అందరి సభ్యులమీద ఉంది. నేను క్లియర్ గా చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా మాట్లాడడం ధర్మంకాదు. ఈ రోజు జరిగిన సంఘటనలు మరచిపోయి సభా కార్యక్రమాలు పద్ధతి ప్రకారంగా నడపుకుంటాము. శాసనసభా కార్యక్రమాలను క్లియర్ గా మాట్లాడుకుందామనే పద్ధతిలో మనవిచేస్తున్నాను.

(Interruptions)

Sri Gade Venkata Reddy:- We will forget it as past. If this sort of things will continue we will not participate in any discussion in future. We will forget as past. Instances have taken place on which we are also feeling. Let us forget it. Let us go in a clean way. Let us go in a cool way. Let us go for the conclusion by Sri P. Janardhan Reddy without alleging against anybody.

Mr. Speaker:- Further I do not permit anybody. Further I do not prolong Zero-Hour.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇంతకుముందు ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరూ మాట్లాడారు. ఇప్పుడు వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. నేను మాట్లాడిన వ్వుడు వారు ఎన్నోసార్లు లేచి డిస్టర్బ్ చేసి మాట్లాడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. నేను అప్పుడు కూర్చున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మూడుసార్లు నేను లేచి నిలబడితే, వారు మాట్లాడుతున్నారని స్పీకర్ అంటే నేను గౌరవంగా కూర్చున్నాను. వీరు ఎన్ని మాట్లాడినా, ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడకుండా రిప్లయ్ ఇద్దామని అనుకుంటే వీరే మైక్ విరగొట్టి మళ్ళీ ఇక్కడకువచ్చి మీరు మాట్లాడాలని చెబితే మాట్లాడాను. వారు బాధపడిపోయే విధంగా ఏదో

అవమానపరచేవిధంగా, కించపరచేవిధంగా నేను మాట్లాడానని వారు మాట్లాడుతున్నారు. మొత్తం వీడియో రికార్డ్ ఉంది. ఒకసారి ఏమీ మాట్లాడానో చూడమనండి. మీరు లీడర్ అనుకొన్న వ్యక్తి నన్ను ఎంత ప్రాచోక్ చేసినా నేను కూర్చో పలసిన బాధ్యత ఉంది. వీరూ పార్టీ నాయకుడిగా పెట్టుకొన్న వ్యక్తి ఆ గౌరవాన్ని కాపాడుకోలేనప్పుడు మమ్ములను మేము డిఫెండ్ చేసుకోగలము. ఆ వ్యక్తి మైక్ విరగొట్టి చేతులు ఊపుతూ ఇంకోలా ప్రవర్తిస్తున్నారని తమదృష్టికి తీసుకువచ్చాను తప్ప నేను ఇంకో మాట మాట్లాడలేదు. ఇవన్నీ మీరు ఆలోచించుకోకుండా మళ్ళీ

12.40 నన్ను తిరిగి ముఖ్యమంత్రిగారు అవమానించినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఊ. నేను సభా గౌరవాన్ని కాపాడడానికి ఉన్నాను. ఎమోషన్ కి గురి కావద్దని మా సభ్యులను కూడా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే వారు (కాంగ్రెస్) 27 మంది ఉన్నారు. ఏదో ఒకటి పెట్టాలని చూస్తారు, ఈ సభను గౌరవ ప్రదంగా నడుపుకోవాల్సిన బాధ్యత మనపైనే ఉంది. కాంగ్రెస్ వారు ఎన్ని మాట్లాడినా సమర్థవంతంగా తిప్పికొట్టి అంశాలు మనకు చాలా ఉన్నాయి. సబ్జెక్ట్ తేల్చుకోవాలే తప్ప అనవసరంగా గలాట చేయడమన్నది కరెక్ట్ కాదు. కంట్రోల్ చేయడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తాను. ఆ హందాతనాన్ని నేనూ ఫ్లోర్ లీడర్స్ ని అడుగుతున్నాను. సభా కార్యక్రమాలు ఆల్ ఇండియా లెవెల్ వీడియో ద్వారా చూపించడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. ఏమేమి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయో వాస్తవాలు బయట ఉన్న ప్రజలకు తెలియాలి అవసరం ఉన్నదప్పుడై సభలో వీడియోలు పెట్టాము. ప్రజలు నేడు చూస్తున్నారు. ఎవరెవరు ఏమేమి చేస్తున్నారో వారికి బాగా తెలుసు. ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఏ నిర్ణయం తీసుకొంటే తెలుగుదేశం పార్టీ ఈ హౌస్ లో ఆ విధంగానే ప్రవర్తించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నదని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, for gross misuse and breaking the mike, I request through you, the Floor Leaders to express their opinions. Sir, the delinquent Member may kindly be asked to give his opinion. Then we can decide as to whether to go ahead with this issue or not?

Sri T. Jeevan Reddy:- If that is the case, what about the Minister's behaviour? Every time he behaves like that.

Mr. Speaker:- Whatever it may be, breaking mike is not a Parliamentary Practice. For that Sri P. Janardhan Reddy has to give explanation.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- వారు ఎప్పుడైతే లేచి వచ్చారో ఆ పరిస్థితిలోనే ఒక సంఘటన జరిగింది.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Let me hear please. Here there are two issues. One is regarding Provocation, and the other is regarding breaking of mikes. Provocation from both sides (ruling as well as opposition) will always be there. You can even come to the Podium and either demand or request the Speaker pertaining to an issue. But you are not supposed to break the mike of the Speaker. Breaking up of Government furniture is not all a good practice. It is good if the Leader of the Congress Party says regrets on this.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. జ్యోతీనారాయణ:- ఒక మంత్రిలేచి కొట్టుకొందాం 'రా అనడం ఏమిటి?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- You are also doing the something. You are also provoking the other side. Provocation is different from breaking mikes. Provocation will always be there.

శ్రీ కె. జ్యోతీనారాయణ:- బయటకు రా కొట్టుకొందామని చాలా సార్లు అన్నారు. మీరు కంట్రోల్ చేస్తారని చూశాము.

Mr. Speaker:- As a matter of fact, I had not permitted any one. So many things were told by Hon'ble Members without a mike, for which I am not responsible. But, in case, if I give mike to any Hon'ble Member and he speaks any Unparliamentary Language, then I will definitely ask him to say regrets. Every Member will speak.. something or other without a mike. I will not take all those things into cognizance. I am only responsible if I give mike to a particular Member. Please let us not go into details. Let us not waste time.

శ్రీ కె. జ్యోతీనారాయణ:- రూల్స్ ఉన్నది మాకే కాదు సార్. ప్రభుత్వంలో ఉన్న మంత్రులదీ చాలా బాధ్యత ఉంటుంది.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I will control provided the Members will confine to the subject and follow the rules and regulations. Otherwise, I cannot help it. You also raised several points and obstructed the business several times. Everybody is doing like that. I am asking the Leader of the Congress Party to say regrets, so that we can go to the other subject.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మైక్ విషయంలో మీరు చెప్పడం జరిగింది. నేను ఇక్కడ నిలబడినప్పుడు శ్రీ శ్రీనివాస్ యాదవ్ సీపు బయటకు రా' బయటకురా అని అన్నారు. మేము సమావేశం ముగియగానే బయటకురా ఉండేది. రోజంతా బయటే ఉంటాము. దమ్ము, ధైర్యం ఉంది కాబట్టే ఉంటాము. ఆయన ఊరికే ఇరిటేట్ చేస్తున్నారు. బయటకు రా, బయటకు రా అంటే ఏమిటని అడుగుతున్నాను. నిన్న మొన్న మేము బయటే ఉన్నాము కదా? ఆయన బిల్లర్స్ కి బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర ఇంప్రెషన్ వేయించుకోవాలనీ, ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో రెయిడ్ చేయకుండా మేము ఉండాలని ఆయన చూస్తున్నారు. బయట, లోపల చాలా బరుగుతూ ఉంటాయి. మంత్రిగారు ఆ విధంగా అన్నప్పుడు ఆయన ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు మీరు ఆయనని మందలించరా?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Without my permission, you are also coming to the podium. Not only yourself, several Members are doing like that. Without mike everybody wants to speak something or the other. Some may go on record and some may not go on record. I am not responsible for such a situation. If I give mike to a Member and he speaks something Unparliamentary, then I am responsible for it. I will definitely ask that particular Member to say regrets for the same.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి గార్ని ఇవన్నీ కనిపించడం లేదా? జీరో అవర్ లో అంశం రైజ్ చేస్తూ ఉంటే నిమిష నిమిషానికి మీరు మైక్ కట్ చేస్తున్నారు. మాట్లాడుతూ ఉంటే బ్రేక్ అవుతోంది.

Mr. Speaker:- I have to do that if the Member deviates from the subject. You are raising something in the Zero Hour without a notice and you have to confine to the subject. Please say regrets for breaking up the mike.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేము అలగేషన్ పెడతామని నోట్ ఇవ్వడం, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు ఉవాబు ఇవ్వగలుగుతారుకదా!

(అంతరాయం)

మొన్న నోట్ ఇస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి అని అన్నారు. మేము అగిపోయాం. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. నేను రెండు నిమిషాలలో కంక్లూడ్ చేస్తాను.

Mr. Speaker:- First you say regrets. After that I will hear your explanation.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, if the Hon'ble Member is reluctant to express the same, with your permission, I will follow the procedure left for us.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మైక్ ఎందుకు విరిచేశానంటే....
(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- No, I do not want to hear all such things. If both of you got anything to settle I have no objection, if you go and decide outside. But here, breaking a mike is an objectionable thing.

శ్రీ కె. ఇక్ష్మీనారాయణ:- మాకు చెప్పకొనే అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎందుకు చేశానంటే దానికి అర్థం ఏమిటి? అంటే చేయవచ్చా?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను మాట్లాడుతూ ఉంటే బయటకు రా, బయటకు రా ఈ విధంగా వారు మాట్లాడుతూ ఉంటే అది మంచిది కాదనే ఆవేశముతో అట్లా చేయడం జరిగింది. మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.
(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- You hear me. Breaking a mike in the House is an unparliamentary deed. First, you say regrets for the same.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అక్కడ వారు చేసినదానికి ఏమీ అనకుండా.

12.50 మైక్ విరగొట్టినదానికి నేను చింతిస్తున్నాను. నేను మీమాటను ఉ. గౌరవిస్తున్నాను. ఇంతకంటే ఏమీ లేదు... నన్ను చెప్పనివ్వండి సార్.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, are you satisfied with this explanation? He has to express an unconditional apology.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చింతిస్తున్నాను అని చెప్పారు. నేను సాటిస్ఫైడ్ అయ్యాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేయలేదు. ఆ పరిస్థితి ఆ విధంగా వచ్చింది.

Mr. Speaker:- You please confine to the subject. I am not asking you about the circumstances under which you did such an act. Anyhow, breaking the mike is not an accepted Parliamentary behaviour.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

Mr. Speaker:- Just now, you entered the House and raising your hand. I will not allow you. Please resume your seat.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- వినండి సార్. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- డెలిక్టెంట్ అనే అన్ పార్లమెంటరీ పదం వాళ్ళు ఉపయోగించారు.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- డెలిక్టెంట్ అన్ పార్లమెంటరీ వర్డ్ సార్.

Mr. Speaker:- I will get it examined.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సార్, మెమో నెం. 29092/112/2/96/4, తేదీ: 30-4-97న 3,981 గజాలు బ్రష్ట్ పేరున తీసుకోవడం జరిగింది. దానికి ఎలా ట్ మెంట్ చేశారు. పాదా కాంప్లెక్స్ నుండి 10 లక్షలు ఖర్చుచేశారు. తరువాత గవర్నమెంట్ మెమో ఇన్యూచేస్ 3 కోట్ల 46 లక్షలుపెట్టి కాంప్లెక్స్ కట్టాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అది ప్రజల గురించి షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ కట్టి వినియోగించవలసి ఉండగా, తెలుగుదేశం పార్టీ తరపునుండి అప్లయి చేశారు. తెలుగుదేశం పార్టీకి ఇవ్వము అన్న తరువాత బ్రష్ట్ పెట్టారు. బ్రష్ట్ పెట్టి - కోట్ల రూపాయల విలువగల ఆ స్థలంలో కట్టి బ్రష్టులో ముఖ్యమంత్రిగారు లైఫ్ టైం బ్రష్ట్ మెంబరు.

Mr. Speaker:- I already told you. Please confine to the subject. Do not go into other details.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఇది చాలా క్లియర్ గా అర్థం అవుతోంది. ఆయన సబ్జెక్టు అంతా మాట్లాడి ఎలిగేషన్ పెట్టి, ఒక్కటే మెన్షన్ చేశానని చెప్పడం చాలా అన్యాయం సార్. Sir, if you want to allow a full debate on this issue, we are prepared for that. We are prepared to give any answer. దయచేసి దీనిపై తమరు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఏదయితే బ్రష్టుల గురించి మాట్లాడుతున్నారో, ఈ ఒక్కబ్రష్ట్ కాదు, చాలా బ్రష్టులకు పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రోజు ఎన్.టి.ఆర్. బ్రష్టు గురించి మాట్లాడుతూ, వేదలకు ఏమీచేయలేదు, తెలుగుదేశం పార్టీ ఆఫీసు పెట్టడానికి చేశారని ఎలిగేషన్

పెట్టిన మాట వాస్తవం. వారికి అన్ని వాస్తవాలు తెలిసి మళ్ళీ ఈ హౌస్ ద్వారా ప్రజలలో అపారాధాలు కల్పించాలి, బురద చల్లాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారు తప్ప దీని ఎయిమ్స్ అండ్ అబ్జెక్టివ్ చూచినప్పుడు... "in giving donations to any educational institution or medical or any other charitable institution of trust, in giving scholarships, prizes, awards to donor students/students and to provide free food or providing funds for prospecting student/students or to give help for advance education and to canvass to have programmes for afforestation for maintaining ecological balance, to have programmes for around development of villages and also rural community, to carry any special service work or relief work, to help the poor and disabled, to help persons affected by natural calamity, such as earthquakes, fire, floods, riots, accidents etc., in such other purpose or purposes of public utility, as the Trust may think fit." ఈ విధంగా కొన్ని అబ్జెక్టివ్స్ పెట్టుకొని ఈ బ్రాన్చ్ ను ఫాం చేయడం జరిగింది. బ్రాన్చ్ లు ఈ రోజు కొత్తకాదు. నేను అడుగుతున్నాను.... రన్నింగ్ కామెంటరీ చేయవద్దు ఆ వైపునుండి. ఈ హౌస్ ను మనం హందగా నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విధంగా చేస్తే ప్రజలు మనలను అసహించుకొనే పరిస్థితి వస్తుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ 15 సంవత్సరాల క్రితం వచ్చింది. ఈ రోజు మీకు ఎ.ఐ.సి.సి. కాంగ్రెస్ ఎట్లాగో రీజనల్ పార్టీ టి.డి.పి. కూడా మాకు అంతే. ఢిల్లీలో ఎ.ఐ.సి.సి. భవనం రాయిజానా రోడ్డులో ఉంది.....

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఇది మంచిది కాదు. ఈ విధంగా వద్దు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వద్దా... మీరు బేషరతుగా...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మాది కూడా చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇవన్నీ వద్దు. మీరు చెప్పేది కావాలి. ఏమి మర్యాద సార్ ఇది? మీరు చెప్పండి వెంకటరెడ్డిగారూ. రూల్స్ ఎవరెవరికి వర్తిస్తాయో?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఆ విధంగా మాట్లాడి డీటెయిల్డ్ గా పోవద్దు. మిమ్మల్ని నభా నాయకుడుగా గౌరవిస్తున్నాము. ఆ విధంగా డీటెయిల్డ్ గా వెళ్ళి మాట్లాడి అనవసరంగా ప్రోటోకేషన్ చేయవద్దు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కోదండరెడ్డిగారూ, స్పీజ్ మీరు ఇచ్చు కొంటే చాలా ఉదాత్తమయిన పర్సన్. టి.డి.పి. ఇస్తే ఎవరో తినివేస్తున్నారు. ఏమి మాట్లాడుతారండీ మీరు. మీరు ఇక్కడ మాట్లాడవద్దని అన్నారు.

మాట్లాడడు. నేను చెప్పే పాయింట్లు న్యాయం కాదని ఫ్లోర్ లీడర్లు చెబితే నేను కూర్చుంటాను. మీరు చెప్పిందే న్యాయం అని భావిస్తాను. ఎందుకంటే గురివింద గింజ సామెత మాదిరిగా ఈ హౌస్ లో మాట్లాడడం.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- జీరో అవర్లో వర్టిక్యులర్ సబ్జెక్టు, వర్టిక్యులర్ ఇన్స్యూ వచ్చింది దానిమీదే చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మమ్ములను పూర్తిగా మట్లాడనివ్వండి. మేము ఏమి చెప్పాలో చెప్పనివ్వండి. మమ్ములను చెప్పనివ్వండి. మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సార్, ఎన్.టి. రామారావుగారు.....

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఎన్.టి.ఆర్. బ్రష్టు గురించయితే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ అనవసరం విషయాలు చెప్పవద్దు. మేము వర్టిక్యులర్ సబ్జెక్టు లేవనెత్తాము. అందులో బంజారాహిల్స్ గురించి....

Mr. Speaker:- Let him say his version. Please take your seat.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- రెచ్చగొట్టే వద్దతి వద్దు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కోదండరెడ్డిగారూ, ఎప్పుడయినా కూడా ఏదయినా విషయం వస్తే సిమిలర్ గా ఎవరెవరు ఇచ్చారు ఏ ఏ పర్సన్ లకు ఇచ్చారు ఏ విధంగా ఉపయోగించుకొంటున్నారు అనే విషయం అనే విషయం తెలిసి మాట్లాడుతున్నారు. కాబట్టి గుర్తు చేయాల్సిన అవసరం సభానాయకుడిగా నాకుంది. గుమ్మడికాయల దొంగ మాదిరి భుజాలు తడుముకొంటున్నారు. చెప్పకముందే ఉలిక్కిపడితే ఎట్లా?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఢిల్లీ, బాంబే, కలకత్తాల గురించి మాట్లాడితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇక్కడ కూడా ఉంది. మీకు 1.00 రాజీవ్ గాంధీ, నంజయగాంధీ, ఇందిరాగాంధీ ఎలా నాయకులో మాకు ము. కూడా ఇక్కడ ఎన్.టి.ఆర్. అంతే. ముఖ్యమంత్రిగా వని చేసిన విషయం మరిచిపోవద్దు.

(అంతరాయం)

అదే చెబుతున్నాను. కూర్చోండి. కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఎన్.టి.ఆర్.ని వెన్నుపోటు పొడిచి నీవు ముఖ్యమంత్రి అయ్యావు. ఆయనను గద్దె దింపి నీవు గద్దె ఎక్కావు. మర్చిపోయావా?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- All of you please take your seats. I will ask the Chief Minister to confine to the subject.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- వారు సభా నాయకులు. ఈ విధంగా మాట్లాడడం మర్యాద కాదు. మాకు నీతి వాక్యాలు చెబుతూ మళ్ళీవారు అలా మాట్లాడడం ఏమి భావ్యం?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే గాంధీభవన్ ఉంది. అది కూడా ఒక బ్రస్ట్ అన్న విషయం మర్చిపోవద్దు. 1993 నుంచి బ్రస్ట్ కి డబ్బులు కట్టాలంటే ఒక సంవత్సరానికి రూ. 66 లు అది కూడా కట్టడంలేదు. కాని ఈ రోజు ఈ విషయం...

(అంతరాయం)

నేనేమంటున్నానంటే దేశంలో ఉండే గాంధీభవన్లు, ఆఫీసులు అన్ని బ్రస్ట్ బిల్డింగ్స్ అని మీ అందరికీ తెలుసు. అవన్నీ వదిలిపెట్టి ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నారు. ఏ ఉదాత్త ఆశయాలతో మీరు పెట్టుకున్నారో అదే ఆశయంతో మేము కూడా ఈ బ్రస్ట్ పెట్టుకున్నాము. దానిలో సందేహం లేదు. అదే విధంగా ఈ రోజు....

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- సభానాయకుడు ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. మేము బంజారా హిల్స్ ల్యాండ్ గురించి మాత్రమే ప్రస్తావించాము. అంతకంటే ఎక్కువ మాట్లాడలేదు.

Mr. Speaker:- Please resume your seat. Co-operate with the Chair. Let the business be transacted. Let the Chief Minister give his statement.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దానికి సమాధానం చెబుతాను కూర్చోండి. కోదండరెడ్డిగారూ కూర్చోండి. బాధపడవద్దు. నేను బ్రీఫ్ గానే చెబుతాను. ఇంకా చాలా ఉన్నాయి చెప్పాలంటే. ఈ బ్రస్ట్లు కొత్తగా వచ్చినవికావు,

(అంతరాయం)

మీకు అన్ని తెలుసు కూర్చోండి. ఊరికే మాట్లాడుతున్నారు. మీరు మాట్లాడేది సభ్యత. మీరేం మాట్లాడినా బ్రహ్మాండం. వేరేవాళ్ళు మాట్లాడేది మాత్రంకాదు.

మేము మాట్లాడితే మంచిదికాదు. బాపిరాజుగారు సీత నిజాయితీ, రూబ్బు అండ్ రెగ్యులేషన్స్ అందరికీ నమానంగానే ఉంటాయి. ఆ విషయం మర్చిపోవద్దు. ఈ రోజు ఆల్ ఇండియాలో 13 బిల్లింగులు కాంగ్రెస్ పార్టీ యువతకు, మహిళలకు మీరు గవర్నమెంట్ బిల్లింగ్స్ తీసుకున్నారు. అవన్నీ మర్చిపోతున్నారా? (అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము తీవ్రంగా అభ్యంతరం చెబుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దేనికి అభ్యంతరం?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- స్పీకర్, సర్ మాకు పర్మిషన్ ఇవ్వండి. మేము ఏదయితే రిలవెంట్ పాయింట్ మాట్లాడుతున్నామో దానిపైన మాట్లాడమనండి. ముఖ్యమంత్రిగారు నభా నాయకుడు. నబ్బెక్టుని డీవియేట్ చేసి మాట్లాడుతున్నారు. నబ్బెక్టు మీద మాట్లాడమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాట్లాడితే ఎన్.టి.ఆర్. గార్లైన అవి పెట్టి 54 ఎకరాలు ఇచ్చారన్నారు. శ్రీ వెంకటేశ్వర్లో రాజీవ్ గాంధీ పేరుతో... (అంతరాయం)

అది పాస్తవం కాదా? మేము మాట్లాడేది మీరు వినరా? మీరు మాత్రం అన్నీ చెప్పాలా?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఇది మర్యాద కాదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మీరు దయచేసి నబ్బెక్టు డీవియేట్ కావద్దు. ఏదైతే జీరో అవర్ ప్రస్తావనకు వచ్చిందో దానిపైన మాట్లాడితే మంచిది. ఈ రకంగా మంచిదికాదు. ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను మరీ మరీ చెబుతున్నాను. మేము ఏదయితే నబ్బెక్టు లేవనెత్తామో దానిపైన మాట్లాడమనండి. (అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇవన్నీ కాదు....

(ఈ సమయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులు పోడియంవద్దకు వెళ్ళి ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆ విధంగా మాట్లాడవద్దని గొడవ చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్. ప్లీజ్. . దిస్ట్ షాట్ ది వే. సారీ.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులు తమ తమ స్థానాలవద్దకు వెళ్ళిరి)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేము తమతో మళ్ళీ రిక్వెస్టు చేస్తున్నాము. జీరో అవర్ లో ఎన్.టి.ఆర్. బ్రస్ట్ గురించి మాట్లాడాము. దాని గురించి ఏమైనా చేస్తున్నానండి. దానిని వదిలి పెట్టి డీవియేట్ అయి మాట్లాడడం మంచిది కాదు. సభా నాయకులకు మంచిది కాదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ లెట్ మీ సే. ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- రాష్ట్రంలో ఎంతో మంది ముఖ్యమంత్రులు చేశారు. కాని ఈ ముఖ్యమంత్రి ఈ విధంగా చెప్పడం మంచిది కాదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ లెట్ మీ సే. టేక్ యువర్ సీట్స్.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను ఒక్కటే మీకు అసీల్ చేస్తున్నాను. ఫ్లోర్ లీడర్స్ ని చెప్పమనండి. వారు చెప్పింది ఏమిటి? నేను చెప్పింది ఏమిటి? నేను ఈ విషయం ఫ్లోర్ లీడర్స్ కే వదిలి పెట్టి కూర్చుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- నేను తమతో ఒక రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Please take your seat. I will ask the Chief Minister to confine to the subject. ఎరల్ రెడ్డిగారు మీరు ఏమి చెబుతారు?

1.10

మ. శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలి. ఇది మంచి వద్దతికాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. ఎరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరు మాట్లాడమని నాకు అనుమతి ఇచ్చారు. మీ అనుమతిని నేను అంగీకరించి మాట్లాడుతున్నాను. సభానాయకులు మాట్లాడేప్పుడు ఒకవేళ ఏదైనా అక్షేపణ ఉన్నట్లయితే తరువాత వారికి అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు తెలపవచ్చును. వారు మాట్లాడే ప్రతిసారి ఇంటర్ ఫీర్ కాకూడదు. పోడియం మీదకు పోవటం కూడా మంచి వద్దతి కాదు. పోడియం మీదకు పోయే వారిని నస్సెండ్ చేయాలని మనం అనుకున్నాము, దానిని మనం ఖాతరు చేయాలి. స్పీకర్ గారిని గౌరవించాలని సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మొట్టమొదటనే మా అభిప్రాయం చెప్పాము. కోదండరెడ్డిగారు లేచి మాట్లాడేప్పుడు కూడా వారిని మాట్లాడ

సీయండని విజ్ఞప్తి చేశాము. అయినప్పటికీ నాయకుడు మాట్లాడేప్పుడు ఆగకుండా అటంకము కలిగించేటటువంటి సర్దతి కాంగ్రెస్ సభ్యులకు ఏ రకంగా న్యాయము? నిజం ఎంత నిష్పక్షపాదంగా ఉన్నప్పటికీ వారు సహకరించక తప్పదు. తమరు అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు రెండు నిమిషములలో ముగించాల్సి ఉండగా ముగించలేదు. ముగించకపోగా మేము చెప్పేదే రావాలన్నారు. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆన్సర్ చేసేప్పుడు కూడా మేము అడిగినదానికే చెప్పమన్నారు. మీరు అవే కామెంట్ చేస్తున్నారా ఇక్కడ? 54 ఎకరాలని మీరు చెప్పలేదా ఇక్కడ? అవన్నీ మరచిపోయి దానికే కన్ ఫైన్ కావాలనటం సరైనదికాదు. మంత్రిగారు కూడా బాధ్యుడై ఉండి ఆ రకంగా చేయటం బాగోలేదు. మనము అధికార పక్షంలో ఉన్నాము, సహనం వహించాలి, గొడవ చేయకూడదని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు, మేము ఏకీభవిస్తున్నాము. అయితే మంత్రిగారు సీటు వదిలి రావటం ఓవర్ కాదా? అలాగే వీరడిగిన మాటకే సమాధానం చెప్పాలనటం మంచిదికాదు. వంద తిట్లు తిట్టారు మీరు, ప్రక్కన ఉండి భరించలేక చస్తున్నాము. వారి నాయకులు మాట్లాడేప్పుడు సహనం వహించకపోవటం ఏరకమైన న్యాయం? తోటివారు చెప్పేది వినాలి, సభానాయకుడు చెప్పేది వినాలి, ప్రతిపక్షాలు చెప్పేది వినాలి. కామెంట్ చేయవద్దని పదేపదే చెప్పాము. తమరు దీనిని అనుమతించినప్పుడు కూడా సబ్ జ్యుడియన్ కాదంటే, మీరు చర్యకు అనుమతిస్తే ఏదైనా రూలింగ్ ఇవ్వండి లేదంటే సరైనది కాదని రూలింగ్ ఇవ్వడమి చెప్పాము. బాపిరాజుగారు ప్రావొకేషన్ అన్నారు, అటు మాట్లాడితే ఇటు ప్రావొకేషన్, ఇటు మాట్లాడితే అటు ప్రావొకేషన్. జనార్దన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన పద్దతిని ఖండిస్తున్నాము. ఆయన తప్పనిసరిగా ఇక్కడ ఏమారాన్ని తెలియపరచాలి. మంత్రిగారు ఆ రకంగా లేచిరావటం మంచిది కాదని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- సబ్ మిషన్ సర్.

Mr. Speaker:- What is your submission. Tell me. But remember if any allegation is made against anybody, I will disconnect the mike facility.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- తమరికి ఒక మనవి. జీరో అవర్ లో ఏ సబ్జెక్ట్ రైజ్ చేయాలనే విషయంపై ఒక మాట. ఫ్లోర్ లీడర్లు చెప్పారు. నిజంగా ఈనాడు తెలుగుదేశానికి మిత్రపక్షాలుంటే బాగా ప్రూవ్ చేసుకున్నారు, సి.పి.ఐ., సి.పి.ఐ.-ఎమ్ వారు. కాని ఒక విషయం, దాని గురించి మేము బాధపడటంలేదు, సంతోషకరమైన విషయం. కాని ఒక్క విషయం, ది రిలవెన్స్.....

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- స్పీకర్ గారు తృప్తికరంగా పనిచేస్తున్నాము, మేము ఎవరికీ పూజచేయవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము ఎవరికీ పూజ చేయటానికి రాలేదు.

శ్రీ గౌరవ వెంకటరెడ్డి:- అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమంటే The Chair has to direct the House and should tell the Members what to speak and what not to speak. Sir, regarding the Trust Issue, the Hon'ble Chief Minister has come forward to give his reply. We are also prepared to listen to him. But, he should not deviate from the topic. సభా నాయకుడు, కంప్యూటరైజేషన్ మరియు శాస్త్ర పరిజ్ఞానం అన్నీ ఉన్న మనిషి, తెలిసి కూడా ప్రజలను, సభను తప్పుదోవ వట్టించటం ఎంతవరకు సమంజసం? ఏదో మీరు తప్పు చేశారు కాబట్టి మేము కూడా చేశామనే విషయాన్ని మార్చుకోవాలి. ఇది హందాతనం కూడా. ఇష్టం వచ్చినట్లు శాసనసభలో ఏ సబ్జెక్ట్ పడితే ఆ సబ్జెక్ట్ మాట్లాడటం న్యాయంగాలేదు. అమెరికా గురించి, బ్రిటన్ గురించి, రష్యా గురించి ఇక్కడ మాట్లాడుతూ ఉంటే ఎట్లా నడుస్తుంది? అందులో సబ్జెక్ట్ ఏమైనా ఉందా? మీరు చెప్పండి.

Mr. Speaker:- If any Member raises allegation against another Member, then definitely I will disconnect him the mike facility. But the Chief Minister had only cited some examples. Those are not allegations. I completely heard his speech. If he deviates from the topic, I will correct him. But here only examples were cited but not allegations.

శ్రీ గౌరవ వెంకటరెడ్డి:- 1963 నుండి గాంధీభవన్ వారు డబ్బు కట్టడం లేదనివారు స్పెసిఫిక్గా ఎలిగేషన్ చేశారు. హి మేడ్ ఎ స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్ ఎగనెస్ట్ గాంధీభవన్.

Mr. Speaker:- I had followed some specific guidelines, which I narrated to you just now.

శ్రీ గౌరవ వెంకటరెడ్డి:- బ్రన్స్ ప్రావర్టీ అంటే ఉదారంగా డబ్బు కట్టి ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించాలిగాని ఎన్.టి.ఆర్. బ్రన్స్ పేరుతో భూములన్నీ అమ్ముకోవటం మంచి పద్ధతి కాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నాయకులందరి పేర్లు తేవాలనే ఉద్దేశ్యం కాదు నాది, ఎగ్జాంపుల్స్ ఉన్నాయని చెప్పాను తప్పు ఇంకాక ఉద్దేశ్యంకాదు. 54 ఎకరాలలో ఎన్.టి.ఆర్. గార్డెన్ పెడితే ఎవరికో ఇచ్చాననడం భావ్యం కాదు. శ్రీ పెరంబుదూర్ ఎవరికీ ఇవ్వలేదు. ఎన్.టి.ఆర్. గార్డెన్ ఎవరికీ ఇవ్వలేదు. ఆ నాయకులు ఈ దేశమునకు చేసిన సేవకు గుర్తుగా వారిపేర్లు పెట్టుకున్నాము తప్పు ఇంకాకటికాదు. మేము చేస్తే తప్పు, మీరు చేస్తే తప్పు కాదని అనటం ప్రజలను మభ్యపెట్టడం అవుతుంది. ఈ విషయం గుర్తుంచుకోవటం చాలా

మంచిది. మీకు మీ విషయాలు చెబితే బాధపడుతున్నారు. గాంధీభవన్ బ్రస్ట్ 18,750 స్క్వేర్ యార్డ్లలో ఉంది. అదీ బ్రస్ట్, ఎన్.టి.ఆర్.దీ బ్రస్ట్. అదిగాని, గాంధీభవన్ బ్రస్ట్ గాని ఎవరైనా వై.పేట్ వారు తీసుకొని వెళ్ళిపోతుంటే మీరు నన్ను బ్లేమ్ చేయవచ్చు. అక్కడ మాత్రం మీరు అఫీసు పెట్టుకోవచ్చు, కిరాయికి ఇచ్చుకోవచ్చు.

(అంతరాయం)

1.20 గాంధీభవన్ కు సంవత్సరానికి 66 రూపాయల అద్దె అంటే అది కూడా సు. కట్టడంలేదు. అదే చెప్పాను. రాజేశ్వరరావుగారి గౌరవార్థం ఆయన బ్రస్ట్ కు ఐదేకరాలు ఇచ్చాము. 22,420 రూపాయలు సంవత్సరానికి కట్టమన్నాము. అదేమాదిరిగా సుందరయ్య బ్రస్ట్ కు కూడా పరిశీలన ఇచ్చాము. ఎస్టీఆర్ బ్రస్ట్ కు కూడా సంవత్సరానికి 90 వేల రూపాయల చొప్పున లీజ్ చెల్లిస్తున్నాము. ఐదు సంవత్సరాల కొకసారి 10 శాతం చొప్పున ఇన్ క్రీజ్ ఉంటుంది. గాంధీభవన్ ఎప్పుడు కట్టారో మీకు తెలుసు. అప్పటినుండి 66 రూపాయలే మీరు కడుతున్నారు. వాస్తవాలు ఈ విధంగా ఉంటే వాటిని వక్రీకరించి మూల్లాడి ప్రజల్లో అపార్థాలు తీసుకురావచ్చనుకుంటే మాత్రం ప్రజలు నమ్మరు. దీనిని గుర్తుపెట్టుకోవాలి మీరు. ఈ బ్రస్ట్ లో ఎలాంటి అవకతవకలు లేవు. చేసే ఉద్దేశం కూడా మాకు లేదు. బ్రాన్స్ పరెంట్ గా చేశాము. వాస్తవాలన్నీ ముందరే ఉన్నాయి. సెతిరోజూ ఇలాంటివి తీసుకొని విమర్శించడమే కార్యక్రమంగా పెట్టుకుంటే మాత్రం ప్రజలు మిమ్మల్ని చీకొట్టే వర్సితి వస్తుంది.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ప్రధానమైంటునంటి.....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

Mr. Speaker:- I will not permit you for discussion on the subject. I allow you to express your protest.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు గాంధీభవన్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. నేను మీద్యారా మనవిచేసేదేమంటే బంజారాహిల్స్ లో ల్యాండ్ ను బ్రస్ట్ పేరు మీద తీసుకున్నారు. దానికి

Mr. Speaker:- No you are making allegation. Already it is 1.30 p.m. Don't waste the time of the House.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- హడా కాంప్లెక్స్ నిర్మించడానికి ల్యాండ్ ను అలాగే చేయడం జరిగింది. కొన్ని అక్షర రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ భూమిని స్వాధీనం చేయాలనే ఉద్దేశంతో....

Mr. Speaker:- Please, you only express about your protest. If you again make allegation I will not permit you.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సార్, ఆ భూమిని ఇల్లీగల్ గా దురుద్దేశంతో తన అధికార దుర్వినియోగంతో....

Mr. Speaker:- I have already explained my opinion. Don't make any allegation.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధికార దుర్వినియోగం చేయడం జరిగింది సార్. నేను మీద్వారా మనవి చేసేదేమంటే దానిని వల్లిక్ వర్సస్ కారకు వెట్టింది కాబట్టి దానిని బ్రస్ట్ పేరు చెప్పి తీసుకోవడం మంచిది కాదని మేము చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి వెంటనే ఆ జి.ఓ.ను క్యాన్సిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మొండిపట్టుతో ఆ బ్రస్ట్ లో తన పేరు ఉండాలని చేస్తున్నారు కాబట్టి దానికి నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి సభనుండి నిష్క్రమించినా,
కొంతమంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారు
ప్రసంగించడం విని నిష్క్రమించకుండా ప్రవేశద్వారాల వద్ద నిలబడ్డారు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు బాపిరాజు గారు, వెంకటరెడ్డిగారు కూడా ఆలోచించాలి. ఎవరు, ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారో బయట ప్రజలు ఆలోచిస్తున్నారు. రాజీవ్ గాంధీ పౌండేషన్ కు అయితే రాజీవ్ గాంధీ కుటుంబసభ్యులే వర్మనెంట్ బ్రస్ట్ లుగా ఉన్నారు. మీ బ్రస్టులు కూడా అలాగే ఉన్నాయి. ఏ బ్రస్టులైనా లా ప్రకారం...

Mr. Speaker:- (addressing Sri D. Nagender, Sri T. Jeevan Reddy) You are not following your leader's protest. Your leader has expressed his protest, please leave the House. That is the procedure.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఏ బ్రస్ట్ కయినా లీగల్ స్క్వాట్రీనీ ఉంటుంది. ఈ బ్రస్ట్ లను ఎవరు మిన్ యూజ్ చేసినా ప్రజలకు ప్రశ్నించే అధికారముంటుంది. లీగల్ ఎంట్రీ ఉంటుంది. కోర్టుకు వెళ్ళవచ్చు. ఆ విధంగా యాక్షన్ తీసుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. ఇక్కడ ఏమాత్రం మిన్ యూజ్ చేసే అవకాశంలేదు. అదేవిధంగా రాజీవ్ గాంధీ పౌండేషన్ బ్రస్ట్ కావీ, మిగిలిన అన్ని బ్రస్టులు కూడా ఇదే రూల్స్ ఫాలో అవుతున్నాయి. దాని ప్రకారమే పెట్టాము తప్ప మరొకటి కాదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ వాకౌట్ చేయడంవల్ల నా విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది పద్ధతికాదు. నేను స్పష్టంగా చెప్పినప్పటికీ వారు చెప్పిన అవాస్తవాలతో ప్రజలను నమ్మించడానికి వాకౌట్

చేస్తున్నారు తప్ప మరొకటికాదు. దీనిని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ వారు చేసిన పని మంచిదికాదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ముచ్చరాజు:- అధ్యక్షా, విజయవాడ నగరపాలక సంస్థకు, ప్రజాప్రతినిధులకు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన పోషిని అమలుపరచనందువల్ల గత 15 రోజులుగా విజయవాడ నగరపాలక సంస్థకు చెందిన సిపిఐ, సిపిఎం, కాంగ్రెస్, బిజెపి కార్యోరేటర్లు తీవ్రమైన ఆందోళన చేస్తున్న విషయం మీద్యారా తెలియజేస్తున్నాను. అవన్నీ విజయవాడ నగరపాలక సంస్థకు చెందిన ప్రముఖమైన ఆర్థిక ఇబ్బందులు. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు, రాష్ట్రప్రభుత్వం వాటిని ఆమోదించడం జరిగింది. ఆమోదించినప్పటికీ అమలుపరచని పరిస్థితుల్లోవారు ఈ విధమైన ఆందోళనను చేపట్టవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. 15-7-1997వ తేదీన కార్యోరేటర్లందరూ శాంతియుత పాదయాత్ర జరిపారు. అలాగే 23-7-1997వ తేదీన పెద్దయెత్తున విజయవాడ నగరంలో ప్రదర్శన నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ నెల 26, 27, 28 కార్యోరేటర్లందరూ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. రేపు ఉదయం సిపిఐ, సిపిఎం, బిజెపి కార్యోరేటర్లందరూ పెద్దయెత్తున హైదరాబాదుకు వచ్చి ధర్నాచేసే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. ఇందులో ప్రభుత్వం ఆమోదించిన సున్నితమైన అంశాలు ఉన్నాయి. టీచర్ పోస్టులన్నింటినీ భర్తీ చేస్తామని ప్రభుత్వం గత రెండు సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నా ఏ రకంగా భర్తీ చేయాలన్న గైడ్ లైన్స్ రూపొందించడానికే రెండు సంవత్సరాలు గడుస్తున్నాయి. మిగతా అన్ని ప్రాంతాలలో భర్తీ అయినా అక్కడ మాత్రం భర్తీ చేయడం లేదు. 170 టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేయాలనేది వారి డిమాండ్లలో ఒకటి. అలాగే హాడ్కోవారు కార్యోరేషన్ కు ఇచ్చిన 32 కోట్ల రూపాయల ఋణానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రభుత్వం చెప్పారు. ఇప్పటికీ దాదాపు మూడు, నాలుగు మాసాలైనప్పటికీ అది ఇంకా అమలు జరగని పరిస్థితిలో ఉంది. అదేవిధంగా విద్యాసంస్థలకు సంబంధించి 2 కోట్ల 74 లక్షల రూపాయల గ్రాంటు ఒకాయిలున్నాయి. వాటిని కూడా ఇప్పించవలసిన అవసరముంది. అలాగే టెన్ట్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ కు సంబంధించి ఒక కోటి 70 లక్షల రూపాయలు రావలసివుండగా ఈరోజువరకు రాని పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి ప్రధానమైన ఆర్థికపరమైన డిమాండ్లు అమలు జరగని పరిస్థితుల్లో వారు ఆందోళన జరుపుతున్నారు. రేపు వారు ఇక్కడికి వస్తున్నారు. వారితో ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రభుత్వం కూడా చర్చలు జరిపి వారి ప్రధానమైన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కృషి చేసి వారి ఆందోళనా కార్యక్రమాలను విరమింపజేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- I want to inform to the House that by 2'o clock I will

adjourn the House. As the other Members have to raise issues during zero hour, I request your co-operation. Today, in the evening session I will take up only Government Bills. The other issues will come up tomorrow.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- అధ్యక్షా, విజయవాడ నగరపాలక సంస్థకు చెందినవి చాలా డిమాండ్లు ఇచ్చారు. వాటిలో కొన్నింటికి ఉత్తర్వులిచ్చాము. కొన్నింటిని శాంక్షన్ చేయడంకోసం ఆలోచిస్తున్నాము. తప్పనిసరిగా ఆ డిమాండ్లను సరిశీలించి సాధ్యమైనంత త్వరలో నిర్ణయం తీసుకుంటాము. శ్రీ సుబ్బరాజుగారిని వారి ఉద్యమాన్ని విరమించేలా చూడాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

1.30 శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి):- స్పీకర్ సార్, యిది చాలా విషాదకరమైన సమయం సంఘటన. 10వ తరగతి చదువుతున్న బతుల రత్నకుమారి అనే అమ్మాయిని ఈ నెల 22వ తేదీన బాణావత్ శివనాయక్, బాణావత్ వాసురామనాయక్, జి. శ్రీనివాసరావు, కె. బ్రహ్మం మరియు నల్లెల రామకృష్ణ అనే అయిదుమంది యువకులు తప్పత్రాగి బహిర్బూమికి వెళ్ళిన ఆ అమ్మాయిని పొదల్లోకి ఈడ్చుకెళ్ళి, ఒళ్ళంతా రక్తి హత్య చేయడం జరిగింది. దయచేసి హోం మంత్రిగారు వినాలి. ట్యూషన్ కి వెళ్ళిన అమ్మాయి యింకా రాలేదని తల్లి వెదికే సందర్భంలో ఆ సంఘటన చూసిన వాళ్ళు ఈ విషయం గురించి చెప్పగా వెళ్ళి చూస్తే శవం దొరికింది. యిది చాలా దారుణమయిన సంఘటన. ఆ అమ్మాయి తండ్రి కూడా కొద్ది రోజుల క్రితం చనిపోవడం జరిగింది. పాపం ఈ దారుణ సంఘటన మూలంగా అమ్మాయి తల్లి యింతవరకు కోలుకోలేని పరిస్థితి వుంది. యిది జరిగిన తర్వాత ఆమెకు షాక్ వచ్చి 10 రోజుల నుంచి అవస్థాశయి స్థితిలో వుంది. ఈ సంఘటన ఒక్కటే కాదు అధ్యక్షా. గుంటూరు జిల్లాలో ఒకవారం లోపే యిటువంటి సంఘటనలు వెరిగిపోయాయి. ఈ కేసుల గురించి....

(విష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ ఎ. మార్దవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యురాలు అక్కడ గుంటూరు జిల్లాలో జరిగిన రేప్ విషయాల గురించి చెప్పారు. తప్పకుండా ఈ విషయంలో చర్యలు తీసుకొని, చర్యలు తీసుకున్న విషయం వారికి కూడా తెలియజేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో సార్.....

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తప్పకుండా ఈ విషయంలో చర్యలు తీసుకొని, ఆ విషయం వారికి కూడా తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాజ్ గండ్):- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్ లో ఎన్నో సమస్యలమీద ఎంతోమంది మాట్లాడుతున్నారు. కాని మాకు మాత్రం మా నియోజకవర్గం గురించి మాట్లాడలేని పరిస్థితివుంది. గత సంవత్సరం 95-96లో మా నియోజకవర్గం ఫండ్ క్రింద రూ. 50 లక్షలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. అయితే అందులో రూ. 25 లక్షలు మాత్రమే విడుదల చేసి మిగతా డబ్బును సంవత్సరంన్నర గడిచినా యంతవరకు మేము అభ్యర్థించినా రిలీజ్ చేయలేదు. మాకు హౌసింగ్ లేదు, హౌసింగ్ స్కీము అర్బన్ కులేదు. మిగతా రూ. 25 లక్షల రూపాయలను నియోజకవర్గం యొక్క అభివృద్ధికి యివ్వడని ప్రాధేయపడుతూ మేము ఒక మెమోరాండమ్ యిచ్చినా యంతవరకు రిలీజ్ చేయలేదు. కోడెల శివప్రసాద్ గారు, లేబర్ మినిష్టర్ గారు మాకు యిన్ చార్జ్ గా వున్నారు. కలెక్టర్ గారి మీటింగులో కూడా ఈ నిధులు యివ్వవలసిందిగా మాట్లాడాలి. రేపు యిస్తాం, ఎల్లుండి యిస్తామని చెప్పి ఒకటిన్నర సంవత్సరం గడిచినా ఆ డబ్బును రిలీజ్ చేయడంలేదు. అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గం ప్రజలు చెల్లిస్తున్న డబ్బులంతా వారి ట్రెజరీకి వెళుతోంది.

(అంతరాయం)

మేము ఏమయినా బిక్షం అడుగుతున్నామా అధ్యక్షా. ప్రజలు ట్యాక్స్ రూపేనా వాళ్ళకు యిస్తున్నారు. అది ప్రజల సొమ్ము. కనీస వసతులు కల్పించడంలేదని ప్రభుత్వాన్ని, ఎలెక్షన్ ఎం.ఎల్.ఎ. అయిన నన్ను నియోజకవర్గ ప్రజలు అడుగుతున్నారు. వారికి కనీసం వాటర్ గాని, డ్రైనేజ్ గాని, రోడ్లుగాని, లైట్లుగాని యిటువంటి వసతులు వారికి నమకూర్చడంలేదు. అయ్యా, మాకు బిక్షం యివ్వడని అడుగుతున్నామా అధ్యక్షా. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహారాజ్ గండ్ చాలా చిన్న నియోజకవర్గం. దీని నుంచి కలెక్షన్ కొన్ని కోట్ల రూపాయలలో వుంటుంది. అలాంటప్పుడు ఆ నియోజకవర్గం ప్రజలకు మంచినిరు, డ్రైయినేజ్ సిస్టం, లైట్స్ మొదలైన వసతులు కల్పించకుండా వుంటే ఎలా అధ్యక్షా, లైట్లు లేకపోవడంవల్ల నియోజకవర్గం అంతా అంధకారం అయిపోయింది. కావాలంటే మిమ్ములను, మంత్రిగారిని తీసుకెళ్ళి చూపిస్తాను. యిటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక ఎం.ఎల్.ఎ.గా దేహీ అనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అధ్యక్షా, యిది ప్రజల సొమ్ము. 24 గంటలలోపు గనుక ఈ అమౌంట్ రిలీజ్ కాకపోతే, దాని వర్గససానాలు వేరుగా వుంటాయి. దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవసభ్యులు తమ నియోజకవర్గం యొక్క

నిధుల గురించి చెప్పారు. నియోజకవర్గం అభివృద్ధికి నిధులను ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ నిధుల గురించి వారికి అనవసరంగానీ, ఆ నియోజకవర్గంలో పనులు మొదలు పెట్టడానికి తగు చర్యలు వెంటనే తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీద్యారా తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- రూ. 25 లక్షలు జన్మభూమిలో యిస్తామని కలెక్టర్ చెప్పారు సార్. ఏది సార్?

(అంతరాయం)

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, రూ. 25 లక్షల మేరకు వారిని పనులను ప్రపోజ్ చేయమనండి, నిధులు వెంటనే యిస్తాం.

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- నో సార్, హీ ఈజ్ మిన్ గైడింగ్.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, వుయ్ విల్ వెరిఫై.....

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మాకు మైకు యివ్వండి సార్. మీరు జీ.ఓ. యిచ్చారా? రూ. 25 లక్షలకు సంబంధించి జీ.ఓ. వచ్చిందా?

شہری پی رہا اسوامی :- جی او جی ای کر کے کیلئے بولیئے ۔
شہری محمد امان اللہ خان :- جی او جی ای کر کے کیلئے سنسٹر صاحب
کو بولیئے ۔

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఈ విషయాన్ని పరాశీలించి.....

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు జీరో అవర్ లో.....

శ్రీ పి. రామస్వామి:- నో సార్, ఒకటిన్నర సంవత్సరం నుంచి మిగతా ఫండ్ యివ్వకుండా ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. ఏమిటిసార్, యిది ప్రజల సొమ్ము సార్.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్:- స్పీజ్, మంత్రిగారిని చెప్పనీయండి. చెప్పేది వినండి స్పీజ్.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- సార్, ఐ విల్ ప్రూవ్ యిట్.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- నో సార్, మిస్టర్ ఈజ్ మిన్ గడింగ్. గత ఒకటిన్నర సంవత్సరం నుండి ఈ విధంగానే చెబుతున్నారు సార్.

شری پی راماسوامی :- مسٹر صاحب غلط بول رہے ہیں ۔
میں ثابت کرنے کیلئے تیار ہوں ۔

1.40 మైకు ఇవ్వండి సార్....
మ.

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్:- కాంగ్రెసు వారు చేసినట్లు మీరు చేస్తారా? చేస్తే వాను ఎడ్జర్న్ చేస్తాను. నాకు అభ్యంతరంలేదు. నేమ్ ఇమ్యూ అయితే ఇవ్వను.

شری اسد الدین اویسی :- ابن ایرام میں ہاؤزنگ اسکیم نہیں ہے اسلئے یہ پیسہ ہمارے حلقہ میں دوسرے کاموں کے ڈیولپمنٹ کیلئے استعمال کے لئے دیجیئے ۔

شری محمد امان اللہ خان :- یہ پیسہ آفیسریں جنم بھومی کے کاموں میں استعمال کر رہے ہیں ۔
بھٹیئے جناب ۔

మిస్టర్ డెవ్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి ఇస్తాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మైకు ఇవ్వండిసార్? వన్ మినిట్...

شری پی راماسوامی :- میک دیجیٹے تاکہ وہ بھی اس مسئلہ پر بات کر سکے۔ سٹی ایم ایل ایز کے تعلق سے منسٹر صاحب کچھ بول لیے۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మాన్యస్వామిగారు రండి తమరు.

శ్రీ అనదుద్దీన్ ఒవైసీ:- డిడిఆర్ సి రెజల్యూషన్ పై.....

آپ لوگ سب ملکر اسمبلی کو تماشہ بنا رہے ہیں۔ یہ کیا پیکر ہے۔ آپ لوگ سٹھ جائے۔ اس مسئلہ پر پہلے راماسوامی صاحب کو بات کرنے دیجیٹے کیونکہ یہ ان کا مسئلہ ہے۔

شری پی راماسوامی :- یہ مسئلہ میرا ہی نہیں ہے بلکہ سٹی کے سارا ایم ایل ایز کا مسئلہ ہے۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఎం.ఎల్.ఏ. ఫండ్స్ 50 అక్షలు యిస్తే అందులో నుంచి 25 అక్షలు హౌసింగు గురించి వెదుతున్నారు. కాని అర్బన్ ఏరియాలో హౌసింగు లేదు. కాంగ్రెసు పాయాంలో శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు సి.ఎం.గా పున్నపుడు మేము సీటీ ఎం.ఎల్.ఏ. న్ అంతా కలిసి చెప్పాము. మాకు హౌసింగు లేదు; పైదరాబాదు-అర్బన్ ఏరియాలో రిలాగ్జెషన్ ఇవ్వమంటే ఇచ్చారు. గౌ టుది రికార్డు. యీ సంవత్సరంలో 50 అక్షలు వస్తే 25 అక్షలు యూజ్ చేశాము.

(ఇంటరప్షన్)

మిగిలిన 25 అక్షల రూపాయల గురించి ఒక సంవత్సరం నుంచి మేము చెపుతున్నాం. పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా మేము సీటీ ఎం.ఎల్.ఏ. న్ చెపుతున్నాము. రూ. 25 అక్షల గురించి జీవో యిచ్చి, రిలాక్స్ చేయండి. మేము కలెక్టరుకు అడిగితే కలెక్టరుగారు ఏమీ చెప్పరున్నారంటే, ప్లానింగు ఆఫీసరుగారు ఏమీ చెప్పరున్నారంటే ప్రపోజర్స్ ఇచ్చాము. ఫండ్స్ లేవంటున్నారు. మినిష్టరుగారు ఏమీ చెప్పరున్నారంటే, ప్రపోజర్స్ ఇవ్వండి, వర్క్స్ చేయిస్తామని చెప్పరున్నారు. ఆ ఫండ్స్ను జన్యుభూమి కార్యక్రమాలకు మార్చేస్తున్నారు. ఇది అనలు నమస్య. జన్యుభూమి కార్యక్రమంలో మార్చి వారి యిష్టం అయిన వారికి యూజ్ చేస్తున్నారు. 25 అక్షల గురించి జీవో ఇవ్వాలి. డి.డి.ఆర్.సి. లో

యునానిమన్ గా పాను అయింది. కోడెల శివప్రసాద్ గారు ఎక్కడికో పోయారు. సిటి ఎం.ఎల్.ఎన్. గురించి చెప్పండి? పైనాన్సు మినిష్టరుగారు, రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు, చీఫ్ మినిష్టరుకు రెక్వెస్టు చేస్తున్నాను. జీవో ఇవ్వండి? రేపే మాకు పైసలు వస్తాయి.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవనభ్యుల చెప్పిన మాట వాస్తవము. అర్బన్ ఏరియాలో వారికి ఎలాబ్ చేసిన 50 అక్షల పండ్లులో 25 అక్షలు హౌసింగుకు ఖర్చుచేసే అవకాశంలేదు కాబట్టి, వాటికి సరిపోయే వేరే పనులు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. జీవో ఇష్యూ చేయడంలో ఆలస్యం అయిందని మనవి చేస్తున్నాను. వర్క్కు ప్రపోజ్ చేయండి గ్రాంటు చేస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ప్రపోజల్ ఆల్ రెడి ఇచ్చాము....

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా, కోడెల శివప్రసాదరావుగారు ఇన్ ఛార్జి మంత్రి గారు చెప్పిన ప్రకారం వారు వర్క్కు ప్రపోజల్స్ ఇవ్వమంటున్నారు. కలెక్టరుగారికి అడిగితే మంత్రిగారు చెప్పలేదు డబ్బు లేదంటున్నారు. ప్రపోజల్ చేస్తాము. వాటర్ వర్క్కు చేస్తాము; ఎలక్ట్రిసిటీకి చేస్తాము, సీవరేజ్ బోర్డుకు చేస్తాము; కార్పొరేషన్ వారికి ఎవరు చెక్కులు ఇస్తారు. విడివిడిగా యివ్వాలి? ప్రపోజల్స్ తీసుకోమన్నారు - డబ్బులు ఎక్కడనుంచి వస్తున్నాయని చెప్పలేదు. డబ్బుల గురించి జీవో రాలేదు. ఆ డబ్బులు ఎక్కడ ఖర్చు అవుతున్నాయి చెప్పడానికి సిద్ధంగా లేరు. 50 సంవత్సరాల నుంచి సిటీలో మురుగు కాలువలు లేవు. వాటర్ లేదు. కార్పొరేషన్ కు సెవరేజ్ పెట్టాలి. ఒక ప్రపోజల్ ఇస్తే కాదు. యీ ఎవంటు అంతా కలెక్టరుగారి నుంచి చెక్కు రూపంలోపోవాలి. అది వాస్తవం.

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- మిగతా రూరల్ ఏరియాలో శాసనసభ్యులు ప్రపోజల్ చేసిన తరువాత పనులు అయిన తరువాత కొన్ని రోజుల్లో డబ్బులు యివ్వడం జరిగింది. మీరు చేయించే పనులకుకూడా వెంటనే డబ్బులు యిస్తాము. (ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- సార్, సార్, మినిష్టర్లు నవ్వుకుంటూ వున్నారు. జీవో గురించి చెప్పడంలేదు. యిది సీరియస్ నమస్య వున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రపోజల్స్ ఇవ్వమన్నారు. జీరో అవర్ ఖతమ్ హోగయ్యా.....

1.50 శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- జీరో అవర్ విషయంమీద మ. చెప్పమనండి.

شرعی پنی۔ راعا سوامی :- منسٹر صاحب کو بولنے دیجیئے ۔
شرعی محمد امان اللہ خان :- جی او جاری کرنے کیلئے بولیئے ۔

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- వారికి కావలసిన జి.వో. వన్ ఏక్లో ఇస్తాము. వర్క్ ప్రవోజల్స్ ఇవ్వమనండి.

شرعی پنی راعا سوامی :- جی او جاری کرنے کیلئے کہیئے ۔
شرعی محمد امان اللہ خان :- جی او جاری کرنے کیلئے کہہ دو ۔
منسٹر ڈپٹی اسپیکر :- منسٹر صاحب خود کہہ رہے ہیں کہ جی او جاری کیا جائے گا۔ ایک ہفتہ کے اندر جی او جاری کرینکا وعدہ کر رہے ہیں۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారికి సంబంధించి నది, సిటీ గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ విషయం. 21-7-97న ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలలోకి వస్తున్నాము. ఇప్పటికి ఎడ్యుకేషన్ అందరికీ ఉండాలి. కానీ సిటీలో 70 శాతం స్కూల్స్ టీచర్స్ లేకుండా ఉన్నాయి. పాతనగరంలో చాలా స్కూల్స్ క్లోజ్ చేశారు. ఎన్నోసార్లు ఈ సమస్య వచ్చింది. టీచర్స్ లేరు, స్కూల్స్ లేవు. కనీసం మీరు ఏర్పాటు చేసే వాటిలో ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో 15 ప్రయమరీ స్కూల్స్, 15 హైస్కూల్స్ ఇవ్వాలని గవర్నమెంట్ ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- సిటీలో చాలా ప్రయివేట్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ కి కొరత ఉంది అన్నారు. ఇది వాస్తవంకాదు. స్పెసిఫిక్ గా ఏదయినా మా దృష్టికి వస్తే పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మా నియోజకవర్గంలో ఇన్ ఫెక్షన్ కి రమ్మనండి. నేను చూపిస్తాను. 70 శాతం బండ్ అయినాయి.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- మా దృష్టికి తెస్తే పరిశీలిస్తాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, on 4-12-1995 one dumb person by name Mohd. Khiruddin was burnt alive in Medak by RSS activists. This issue was discussed in the last Assembly Session and the Hon'ble Home Minister was pleased to order CID enquiry. The issue was again raised in the Assembly on 28-2-1997. The Hon'ble Minister assured that the CID report would be placed on the table of the August House. Those six killers are roaming freely. They are P. Narender, Ramesh Goud, Krishna Reddy, Balakrishna, Sudhakar etc., They have not been arrested. Assurance was given that the action would be taken under section 302 IPC. The CID enquiry was ordered. I want to know as to what happened after the enquiry and also the progress of the case.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో నేనునోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత అధికారులతో మాట్లాడి వివరాలు ఇస్తాను. I will call for that record and look into it.

శ్రీ హెచ్. అప్పయ్యదొర:- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళంజిల్లా పేరు పొందింది. ఈ జిల్లాలో ఒకే ఒక ఫ్యాక్టరీ ఉంది. సహకార రంగంలో చక్కెర ఫ్యాక్టరీ ఉంది. 1962లో దీనిని ప్రారంభించారు. అప్పటి నుంచి పని చేస్తోంది. 1994 వరకూ సంవత్సరానికి సుమారు లక్ష బన్నుల చెరకు క్రష్ అయ్యేది. కానీ 1994-95లో దీనిని మెడ్రనైజ్ చేయాలని, 1000 బన్నుల నుంచి 1250 బన్నుల కెపాసిటీ పెంచుతామని చెప్పి, ఆ రకంగా పెంచడం జరిగింది. దానికోసం రూ. 4 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. కానీ అప్పటినుంచి అక్కడ వాడిన నాసిరకం యంత్ర సామాగ్రివల్ల క్రషింగ్ పడిపోయింది. చెరకు నుంచి రావలసిన షుగర్ తక్కువ ఉంది. ఫలితం ఏమంటే గత 3 సంవత్సరాల నుంచి రైతులకు చెరకు సరఫరా చేసిన దానికి రూ. 4.5 కోట్లు బకాయి పెట్టారు. రైతులకు ఆ డబ్బు ఇవ్వాలి. వేద రైతులు. చెల్లించడంలేదు. సుమారు 1000 మంది కార్మికులు, 10,000 మంది రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. 1000 మంది కార్మికులకు రూ. 1 కోటికిపైగా ఇవ్వాలి. ఈ విధంగా రూ. 5.5 కోట్లు నష్టంలో నడుస్తోంది. డి.డి.ఆర్.సి. మీటింగ్లో ముగ్గురు మంత్రులు ఉన్నారు. వారికి చెబితే తప్పకుండా ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి చేస్తామని, ఆదుకునే ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. సత్వరమే ఫైనాన్సియల్ ఏజెన్సీలతో సంప్రదించి, అప్పు రూపంలో అయినా వడ్డీతో సహా తీర్చడానికి, ఫ్యాక్టరీని తాకట్టుపెట్టి, రైతులను, కార్మికులను ఆదుకోకుపోతే ఈ ఫ్యాక్టరీ మూతపడుతుంది. శ్రీకాకుళంలోని ఏకైక సహకార రంగంలోని ఫ్యాక్టరీ లేకుండా పోతుందనే విషయం దారుణమైనది. దీనిమీద ప్రభుత్వం స్పందించాలి. రైతులు ఈ సంవత్సరం పంట పండించము అంటున్నారు. ఇవ్వము అంటున్నారు. చర్య తీసుకోవాలి.

2.00 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వారు అంత శ్రమపడి చెప్పినప్పుడు మ.

ఆయన తప్పి వడేట్లుగా సమాధానం చెప్పాలి కదా: అందరికీ తెలుసు. కోఆపరేటివ్ రంగంలో 18 ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. 8 ఎ గ్రేడ్, 6 బి గ్రేడ్, 4 సి గ్రేడ్ క్రింద ఉన్నాయి. ఈ నాలుగు సేల్ చేయడానికి ఇదివరకు అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. ఆముదాలవలన దాని ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదు. ఏ విధంగా దానిని రివైవ్ చేయాలన్నా దాని జోన్ ఏరియా కూడా వక్క ప్యాక్టరీలకు దారాదత్తం చేయడం జరిగింది. నమగ్రమైన ఆలోచన చేసి దానిని రివైవ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. The Government is seized of the matter and I will come up with necessary figures.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజరావు:- అధ్యక్షా, ప్రతిపారి ఈ సభ సెషన్ లో ఉన్నప్పుడు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయకూడదని ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తున్నాము. కాని పరంగల్ జిల్లా కలెక్టర్ ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి మమ్ములను పిలవడం జరిగింది. అంతే కాకుండా అంగన్ వాడీ టీచర్ల సెలక్షన్ లో శాసనసభ్యులు కూడా మెంబర్ గా ఉన్నారు. సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు అంగన్ వాడీ టీచర్ల సెలక్షన్ పెట్టి సెలక్ట్ చేశారు. అటువంటప్పుడు మేము ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ఉండాలా, లేకపోతే అక్కడ కలెక్టర్ వద్ద కూర్చోవాలా? మీరే నిర్ణయించాలి. నేను ఇప్పుడే లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడినప్పుడు వారు కలెక్టర్ గారితో మాట్లాడితే రెవ్యూ మీటింగ్ అన్నారట. సెషన్ అదివారం. సెలవు. డి.ఆర్.డి.ఎ. మీటింగ్ నిన్న, పోస్టపోన్ చేశారు. నిన్న ఢిల్లీ నుంచి గవర్నర్ బాడీ జి.పి.రావుగారు వస్తారన్నారు. వారితో ప్రత్యేకంగా సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే వారు రావడంలేదని క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. అయినప్పటికీ కూడా జన్మభూమి కార్యక్రమాలకు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిందే తప్ప కలెక్టర్ గారు యాక్షన్ ప్లాన్ మాకు ఇంతవరకూ తెలియజేయలేదు. జన్మభూమి కార్యక్రమం తెలుగుదేశం కార్యక్రమం అయినప్పటికీ దానిలో ఎం.ఎల్.ఏ.లు పూర్తిగా నిమగ్నం చేస్తున్న ఈ సందర్భంలో మమ్ములను ఆ విధంగా ఇగ్నోర్ చేయడం, అంగన్ వాడీ టీచర్ల సెలక్షన్ సభ సమావేశం జరుగుతుండగానే చేయడం న్యాయంకాదు. టీచర్ల యొక్క సెలక్షన్ క్యాన్సిల్ చేయాలి. మీటింగులు పెట్టవద్దని ఇదివరకు చాలాసార్లు హెచ్చరించినా కాని ఇంతవరకూ అమలు జరగడంలేదు. మళ్ళీ ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, I have noted down the contention of the Hon'ble Member. We have given clear instructions,

where M.LAs are to be involved, meetings should not take place during the Assembly Session days so that the Legislators will get an opportunity to participate in it.

శ్రీమతి పి. అరుణ:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు యతిరాజారావుగారు అంగన్ వాడీ టీచర్ల సెలక్షన్ విషయం చెప్పారు. దృష్టిలో పెట్టుకుని దానిమీద తగు చర్య తీసుకుంటాము. వారితో నేను మాట్లాడతాను. సెలక్షన్స్ క్యాన్సిల్ చేయిస్తాను. గౌరవ సభ్యులు దానిమీద అవకతవకలు జరిగినట్లు చెబుతున్నారు. రీ ఎగ్జామినేషన్ పెడతాము.

శ్రీమతి కె. స్రతిభా భారతి:- మంత్రిగారు ఏమనుకుంటున్నారంటే ఎక్కడైనా అవకతవకలు జరిగిన విషయం రెయిజ్ చేశారని, అలా కాదు. ఇక్కడ అసెంబ్లీ సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ అంగన్ వాడీ టీచర్లకు ఇంటర్వ్యూస్ కండక్ట్ చేశారు. ఎం.ఎల్.ఏ.లు కూడా అందులో మెంబర్స్. అసెంబ్లీ సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు ఈ సెలక్షన్స్ జరగకూడదు కాబట్టి ఎక్కడ జరిగినా కూడా అవన్నీ క్యాన్సిల్ చేసి మళ్ళీ రీసెలక్షన్ చేయాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసెంబ్లీ సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ జరిగిన సెలక్షన్స్ క్యాన్సిల్ చేయాలని.

శ్రీమతి పి. అరుణ:- అలాగే సర్. తప్పకుండా క్యాన్సిల్ చేస్తాము.

శ్రీ కె. జానకీరామ్ (నరసాపురం):- అధ్యక్షా, ఇది మత్స్య శాఖా మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మత్స్య శాఖా మంత్రిగారు లేరు. విద్యాధరరావు గారూ నోట్ చేసుకోండి.

శ్రీ కె. జానకీరామ్:- మా నరసాపురం నియోజకవర్గంలో పొల్తూరు మండలంలో పాతపాడు గ్రామంలో అనాదిగా వలకట్టలమీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. పాతపాడు గ్రామాన్ని అనుకుని ఉప్పులేరు ప్రవహిస్తున్నది. దానికి అవతల కృష్ణాజిల్లాలో అక్మీపురం, చినగొల్లపాలెం, మైనవారిలంక గ్రామాలున్నాయి. 1976 సంవత్సరంలో అక్మీపురం నుంచి చినగొల్లపాలెం వరకూ న్యూగా ఫ్లైయింగ్ కట్ తవ్వారు. కొత్తగా ఫ్లైయింగ్ కట్ తవ్వక మా మూడు గ్రామాల వారికి వలకట్ట వేసినా చేపలు పడడంలేదు. చినగొల్లపాలెం, మైనవారిలంక వారు వలకట్ట వేసుకుంటున్నారు. మా పాతపాడు గ్రామ ప్రజలను వలకట్ట వేయనివ్వకుండా నిషేధించినందువల్ల 1986లో కోర్టుకి వెళ్ళి ప్లే తెచ్చుకున్నారు. ప్లే తెచ్చుకున్న తరువాత కమిషనర్ గారు 0.3 దగ్గర వారు ప్లేస్ నూచించారు. ఆ ప్లేస్ లో

వలకట్టు వేసుకుంటుంటే చినగొల్లపాలెం, ఆక్రీపురం గ్రామస్థులు ఆ వలకట్టు పీకేస్తున్నారు. వారి జీవనాధారం పోయి బ్రతుకు భారం అయ్యి చాలా నిరాశగా ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి ఇమీడియట్ గా ఈ ప్రాజెక్టు సాల్వ్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధించిన మంత్రివర్గులతో చెబుతాను. కమీషనర్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్ళి అది ఎగ్జామిన్ చేసి తగు చర్య తీసుకునే విధంగా చూస్తాను.

2.10 శ్రీ కె. వెంకటరావు (మల్లేశ్వరం):- అధ్యక్షా, సమస్య నాది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది క్వశ్చన్ అవర్ కాదండి. మీ సమస్య అయితే నన్ను ఏమి చేయమంటారు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు:- సమస్యనాది. క్లారిఫై చేసుకోకుంటే ఎలా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వెంకటరావుగారు కంప్లెట్ కండి. ఇప్పుడు విద్యాధరరావుగారు లేరు. సంబంధిత మంత్రిగారు కూడా లేరు. మరి తమరికి అంత సీరియస్ గా వుంటే చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గం విషయం. ఉప్పటేరులో వలకట్టు కట్టారనే విషయం ఇప్పుడు జానకిరాం గారు రెయిజ్ చేసిన దానికి సంబంధిత మంత్రిగారు కానీ, అదే విధంగా కమీషనర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ ద్వారా కానీ, లేకపోతే ఎ.డి., సర్వేయర్ ద్వారా కానీ వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ బౌండరీస్ వున్నాయో రెవిన్యూ సర్వే చేసి ఎవరి పరిధిలో వాళ్ళు కట్టుకొనే దానికి పర్మిషన్ ఇప్పించవలసిందే తప్ప వెస్ట్ గోదావరి వాళ్ళు కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ లోనో, కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ వాళ్ళు వెస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్ట్ లోనో వలకట్టు కట్టుకునే అవకాశంలేదు. 52 జి.ఓ. ప్రకారం ఒక మైలు అనే దూరం వున్నది. ఆ జి.ఓ. ప్రకారమే వలకట్టు కట్టుకోవలసి వున్నది. కానీ దాని నార్మల్ కులోబడి వలకట్టు యివ్వడం జరిగింది. దానిమీద కోర్టులో కూడా కేసు జరుగుతూ వున్నది. 52 జి.ఓ. ప్రకారం ఇంప్లిమెంట్ చేసి రెండు జిల్లాల పరిధిలను సర్వే చేసి ఎవరి పరిధిలో వాళ్ళకు బౌండరీలు ఫిక్స్ చేసి వాళ్ళ పరిధిలో వాళ్ళు వలకట్టు కట్టుకునే విధంగా చూడవలసిందని నేను ప్రభుత్వానికి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వేను ఇందాక సమాధానం చెప్పినప్పుడు కూడా ఇద్దరి మధ్యవున్న వివాదం కూడా స్పష్టంగా చెప్పాను. వేను సంబంధిత

అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చి, ఎగ్జిమిన్ చేయించి న్యాయం చేస్తానని నిర్వహమాటంగా చెప్పాను. ఇవారే వెంకటరావుగారు చెప్పారు కాబట్టి తరతరాలుగా జరిగిన విధానం ఏమిటి, ఈనాడు ఆ జి.ఓ. ఏమిటి అనేది పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకొనేటట్లు చూస్తాను.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాథుక్:- అధ్యక్షా, హరిజన, గిరిజన రెండు కమ్యూనిటీలకు కాన్సెన్సువ్యాప్తనలో హక్కు కలిగి వున్నప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో హరిజనులకు కల్పిస్తున్న సౌకర్యాలు గిరిజన కమ్యూనిటీకి కల్పించకపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. హరిజన, గిరిజనుల మధ్య సౌకర్యాలలో అపారమైన వ్యత్యాసాలు వున్నాయి. కాబట్టి హరిజనులకు కల్పిస్తున్న సౌకర్యాలు గిరిజనులకు కూడా కల్పించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను. డైనమిక్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారి హయాంలో న్యాయం జరుగుతుందనే ఆశతో ఒక రెండు విషయాలు తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎన్.సి.లకు ప్రభుత్వం ద్వారా భూములు కొనుగోలు చేసి వ్యవసాయం చేసుకోడానికి అపారమైన అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారు. అదే గిరిజనుల విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఇలాంటి అవకాశాలు లేవు కాబట్టి గిరిజనుల విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం భూములు కొనుగోలు చేసి వ్యవసాయం చేసుకోడానికి అవకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా హౌస్ సైట్స్ విషయంలో కూడా అబ్ నార్మలిటీ వున్నాయి. ఎలిజబులిటీ వున్న గిరిజనులకు కూడా హౌస్ సైట్స్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. చాలా కాలంగా మేము ఎన్.సి. వెల్ ఫేర్ నుంచి ట్రయబల్ వెల్ ఫేర్ కు బైఫర్ కేషన్ టాప్ టు బాటం కోరుతున్నాము. ఇది కూడా గాకుండా ఇంకా గిరిజనులు అపారమైన నష్టాన్ని పొందుతున్నారు. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ లో సెక్రటరీలు, కమీషనర్స్ కానీ, డైరెక్టర్లు కానీ ఎన్.సి. ఆఫీసర్లను అప్పాయింట్ చేసుకొని అపారమైన సౌకర్యాలను ఎన్.సి.లకు కల్పిస్తున్నారు. అదే ట్రయబల్ వెల్ ఫేర్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఏ ఒక్క ట్రయబల్ ఆఫీసర్ ను వేయకుండా వుంటున్నందున దానిలో వున్న అబ్ నార్మల్ వ్యత్యాసాలను గమనించి ఎన్.సి.లను అప్పాయింట్ చేసిన విధంగానే వీరికి కూడా తప్పకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏడవ్ వీరియాలో విరెజ్ అసిస్టెంట్ పోస్టులు ఫిలవ్ చేయకుండా వున్నందున గిరిజనులు చాలా కష్టాలలో వున్నారు కాబట్టి ఆ పోస్టులు త్వరలో ఫిలవ్ అయ్యేటట్లు చూడవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

Ashok Gopal Reddy, నోరకపల్లి గ్రామం చెన్నై నగరం
చేరుగుబొమ్మ - ఇది సుబ్బారావు పంతులు గారికి ప్రకటన
2006-07 కాలం లాగా పంతులుగారి (2) బిల్లులకు కేసులు

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- గౌరవనీయ సభ్యుడు చెప్పినవన్నీ నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇది సంబంధిత మంత్రిగారికి అందజేయడం జరుగుతుంది. గిరిజన పథకాల అమలు విషయంలో లోపాలు వున్నట్లయితే అరికట్టే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వై. కిష్టారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది రైతులకు సంబంధించిన సమస్య. విద్యుత్ సమస్య. ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున గౌరవ మంత్రివర్యులు తుమ్మల నాగేశ్వర రావుగారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని తమ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో సంవత్సరాల తరబడి కరెంటు సమస్యవలన రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీనికి తోడు కరువు పరిస్థితితో కూడా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి కరెంటు కొరతతో బాటుగా, కరువు కొరతతోను మరియురెండు సంవత్సరాలు వడగళ్ళ వర్షం పడి రైతులకు అపారమైన నష్టం జరిగింది. ఈ రోజుకు కూడా ఈ జిల్లాలో వర్షాలు లేవు. బావులన్నీ ఎండిపోయాయి. బోర్లలో నీటిమట్టం చాలా తగ్గిపోయింది. వ్యవసాయపు పనులన్నీ ఆగిపోయాయి. మంచి నీటికి గ్రామాలలోని ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇవ్వకు వర్షాలు పడితే కనీసం రబీ సీజనులో అయినా రైతులు వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుందనే ఆశతో వున్నారు. నబ్ స్టేషన్స్ మంజూరు అయ్యాయి. వవర్ బ్రాన్స్ పార్కుర్స్ అమర్చాలి. ఓ.వై.టి.లో బ్రాన్స్ పార్కుర్స్ కు మెటీరియల్ ఇచ్చి రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో ఓ.వై.టి.లో 118 బ్రాన్స్ పార్కుర్లు ఇచ్చారు. అందులో 28 బ్రాన్స్ పార్కుర్లకు మూత్రమే పూర్తి మెటీరియల్ ఇచ్చారు. ఇంకా 90 బ్రాన్స్ పార్కుర్లకు మెటీరియల్ యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. రబీ సీజను నాటికి దయచేసి రైతులకు మెటీరియల్ ఇచ్చి వారిని ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- నోట్ చేసుకొన్నాను. సంబంధిత మంత్రిగారికి కమ్యూనికేట్ చేయడం జరుగుతుంది. తప్పక చర్య తీసుకొంటారు.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్):- అధ్యక్షా, మా మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు లేరు. ఆయన వుంటే బాగుండేది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చెప్పండి. రికార్డ్స్ లోకి పెడుతుంది.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఈ రోజు రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాల్లో కూడా జిల్లా కలెక్టర్ల కార్యాలయాల ముందు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు సత్వరం పూర్తి చేయాలని చెప్పి భారతీయ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అధ్యక్షులలో

ధర్మాలు నిర్వహిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఈ ఆల్ మట్టి, అప్పర్ తుంగ నిర్మించడంవలన ప్రత్యేకించి కరువు ప్రాంతం అయిన రాయలసీమ ప్రయోజనాలు పెద్ద ఎత్తున దెబ్బతినే అవకాశం వున్నది. ఈ విషయమై అన్ని పార్టీల నాయకులతో ముఖ్యమంత్రిగారు త్వరలో కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి తేవడానికి ప్రతినిధి వర్గం వెళ్ళాలని మేము కోరుతున్నాము. అదే విధంగా రాయలసీమ ప్రాజెక్టులు తెలుగుగంగ, హంద్రీ-సీవా, గాలేరు-నగరి, హెచ్.ఎల్.సి, కె.సి.కెనాల్ వాటికి కనీసం రూ. 500 కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించమని కోరడం జరిగింది. వాటిని వెంటనే ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టమని కోరుతున్నాము. అంతేగాకుండా రూ. 130 కోట్లు ఖర్చుచేసి నిర్మించిన టి.బి.డి.ఆర్.కు 10 టి.ఎం.సి. ల సీరు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు రూ. 500 కోట్ల కంటే ఎక్కువగానే ఖర్చు పెడతామని చెబుతూ వస్తున్నారు. అలా చెప్పడం గాకుండా ముఖ్యంగా ఈ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాయలసీమ ప్రాజెక్టులపై ఎంత ఖర్చు పెట్టారనే దానిమీద శ్వేత పత్రం విడుదల చేయాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. అదే విధంగా వెనుకబడిన కరువు ప్రాంతం అయిన అనంతపురం జిల్లాకు కూడా పంటల భీమా పథకాన్ని వర్తింప చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరాలని మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, ఇది మన శాసనసభ్యుల గౌరవానికి సంబంధించిన విషయాన్ని నేను ఇక్కడ రెయిజ్ చేస్తున్నాను. వచ్చే నెల 14వ తారీఖున మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ఆధ్వర్యాన కట్టబడిన ఒక పి.జి. సెంటర్ ను వైస్ చాన్సలర్ ఇనాగులేట్ చేయబోతున్నారు. అయితే నిన్న ఆ కాలేజ్ ప్రిన్సిపాల్ నాకు ఫోన్ చేసి ఏమి చెప్పారంటే 'సార్ మీరు రావాలి, కానీ మా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ రూల్స్ ప్రకారంగా అక్కడ వేస్తున్న స్టోన్ మీద మీ పేర్లు వేయడంలేదు' అన్నారు. అప్పుడు నేను ఏమి అన్నానంటే మరి పేరు వ్రాయకపోతే ఎందుకు పిలిచారు అని అంటే యూనివర్సిటీలో సెవరేట్ రూల్స్ పాస్ చేసుకొన్నారని చెప్పారు. యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన వారిపేర్లు మాత్రమే వేయాలి కానీ పొలిటీషియన్స్ నేమీ వేయకూడదని చెప్పారు. ఇదివరకు నియోజకవర్గాల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వవరంగా కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వరంగా కానీ జరిగే ప్రోగ్రామ్స్ అన్నిటిలో కూడా అక్కడ సంబంధించిన పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్స్ నేను ఖచ్చితంగా వేయాలని హాన్ లో కూడా రూలింగ్ ఇచ్చారు. మరి ఈవాళ ఉస్మానియా వాళ్ళు చేయబోతున్నారంటే మరి ప్రభుత్వ దృష్టికి ఈ విషయం రాలేదా? అన్ని యూనివర్సిటీలలో అలాగే వున్నదా, లేకపోతే హైదరాబాద్ లోని ఉస్మానియా

యూనివర్సిటీ మాత్రమే ఇలాగే చేస్తుందా? దీనిమీద వెంటనే సంబంధిత అధికారులకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇవ్వండి. ఆ మండలాలకు సంబంధించిన వాళ్ళను కానీ, లోకల్ ఎం.ఎల్.ఎ.లను కానీ, మంత్రులను కానీ పిలిస్తే వారిపేరు కూడా వ్రాయించాలని, ఇప్పుడు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి సంబంధించి హైయర్ ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టర్ కానీ, శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగాని యూనివర్సిటీ వాళ్ళకు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన విషయం చాలా బాధాకరమైన విషయం. ఈ విషయంలో తప్పకుండా యూనివర్సిటీ వారిని పిలిపించి మాట్లాడుతాను. తప్పనిసరిగా ప్రజాప్రతినిధుల పేర్లు వుండాలి. వారు ఏ రకంగా ఈ కార్యక్రమం చేశారో నేను తెలుసుకొన్న తరువాత తమరికి తెలియజేస్తాను.

2.20 శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (వెనుగొండ):- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మా వెస్ట్ మ. గోదావరి మినిస్టర్ గారు లేరు. అట్లాగే ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు లేరు. గోదావరి డెల్టాలో ప్రధానంగా వెస్టింగ్ డెల్టా అంతా నాశనం అయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. వెనుగొండ నియోజకవర్గంలోని దొంగరావిపాలెం దగ్గర ఉన్న కరకట్ట అంతా తెగిపోతున్నది. గోదావరిలో కలిసిపోతున్నది. ఈనెల, వచ్చే నెల వర్షాలు వచ్చాయంటే, ఈ ఏటిగట్టు అంతా నాశనం అయ్యే ప్రమాదం వస్తుంది. తద్వారా నర్సాపురం పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గంలోని వేలాది ఎకరాలు నీటమునిగిపోయే ప్రమాదం ఉంది. గతంలో 3, 4 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు వెట్టి దీనిని ఆపు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. అది ఫెయిల్ అయిపోయింది. మంత్రులు కూడ ఈ మధ్య వచ్చి విజిట్ చేసి వెళ్ళారు. ఇప్పుడు ఇక్కడ మా ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్ గారున్నారు. ఇది మీ దృష్టికి వచ్చింది. అయినప్పటికీ కూడ మీరు తీసుకున్న చర్యలు సక్రమంగాలేవు. అందుచేత ప్రభుత్వం వెంటనే వార్ ఫుటింగ్ మీద గట్టు కాపాడేందుకు యాక్షన్ తీసుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. దానిపైన తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకొంటాం.

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు : (2) 1996, హైదరాబాదు
నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

28 జూలై, 1997

107

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు

(1) 1996, ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్నిమాపక సర్వీసు బిల్లుపై
విశిష్ట సమితియొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

That the time for presentation of the report of the Select Committee on the Andhra Pradesh Fire Service Bill, 1996 be extended upto 1st day of the next Session."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now the question is:

That the time for presentation of the report of the Select Committee on the Andhra Pradesh Fire Service Bill, 1996 be extended upto 1st day of the next Session."

(pause)

The motion was adopted and the time was extended.

(2) 1996, హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల
(సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితియొక్క
గడువును పొడిగించుట గురించి

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

That the time for presentation of the Report of the Select Committee on the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1996 be extended upto 1st day of the next Session."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now the question is:

That the time for presentation of the Report of the Select Committee on the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1996 be extended upto 1st day of next Session."

(pause)

The motion was adopted and the time was extended.

నివేదిక సమర్పణ

విశేషాధికారముల కమిటీ (1995-96 మరియు
1996-97) యొక్క నాల్గవ నివేదిక

Sri Karanam Ramachandra Rao:- Sir, I beg to move:

" To present the Fourth Report of the Committee of Privileges (1995-96 and 1996-97) on the case relating to breach of Privilege against Sri R.P. Thakur, Superintendent of Police, Krishna (the then S.P., Cuddapah) on the privilege motion given by Sri G. Veera Siva Reddy, M.L.A."

Mr. Deputy Speaker:- Report presented.

అర్రీల సమర్పణ

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, హైదరాబాద్‌లోని ఎ.ఎం.ఎస్. ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కళాశాల ఇంటర్మీడియేట్ విద్యార్థినులు పెట్టుకున్న పిటీషనును తమరికీ సంపిస్తున్నాను. వారి కాలేజ్‌లో లెక్చరర్లు సక్రమంగా రావడంలేదని, సిబ్బందను పూర్తి చేయడంలేదని, స్టాఫ్ సక్రమంగా వనిచేయడంలేదంటూ పిటీషన్ పెట్టుకున్నారు. లెక్చరర్లు, స్టాఫ్ సక్రమంగా కాలేజ్‌కు అటెండ్ అయ్యేటట్లు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ ఈ పిటీషన్ సంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లా గ్రామ సంఘాయితీల పారిశుధ్య, మంచినీటి సరఫరా కార్యకులు వినిపించుకుంటున్న గోడు యొక్క పిటీషన్ ఇది. ఈ పిటీషన్‌ను పిటీషన్లు కమిటీకి సంపి న్యాయం చేకూర్చాలి. వారు ఏమి కోరుతున్నారంటే, వారికి సంబంధించిన జీ.వో. 176 ఒకటి ఉంది. దాని ప్రకారం గ్రామ సంఘాయితీ ఆదాయంలో 30 శాతం మాత్రమే వీళ్ళకు ఖర్చు పెట్టాలి. దానివల్ల వీళ్ళకు 100, 150 రూ.ల చొప్పున మాత్రమే జీతాలుస్తున్నారు. ఒక్కొక్క గ్రామంలో అయితే మూడు, నాలుగు నెలలు పాటు జీతాలు కూడ చెల్లించలేని పరిస్థితి ఉంది. ఓదాల మండలం కొమెర గ్రామంలో ఒక కార్మికునికి 300 రూ.లు చొప్పున చెల్లిస్తున్నట్లు లెక్కలు వ్రాసుకొన్నారు.

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 1997 మే 9వ తేదీన. 28 జూలై, 1997 109
 గవర్నరుగారు జారీ చేసిన 1997, హైదరాబాదు
 నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) అర్డినెన్స్ను (1997
 వెం. 9) నిరాకరిస్తూ ప్రభుత్వబిల్లు.

ఇదే విధంగా బిరుగుతున్నది. కాబట్టి దీనిని పరిశీలించి, పిటిషన్స్ కమిటీకి
 పంపవలసిందిగా తమరికి ఈ పిటిషన్ పంపిస్తున్నాను.
 (పిటిషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, చీరాల మున్సిపాలిటీకి చెందిన రిటైర్డ్
 ఎంప్లాయిన్ తమకు రిటైర్డ్ బెనిఫిట్స్ అందలేదని పెట్టుకున్న పిటిషన్ ఇది.
 ఈ పిటిషన్ను కమిటీకి పంపి, వారికి రావలసిన బకాయిలు ఇప్పించవలసిందిగా
 కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ పిటిషన్ ఇనుక వినియోగదార్లు నమ
 ర్పించుకున్నది. ఇనుక సీవరేజ్ 20 రూ.లు చెల్లించవలసి ఉండగా, 60 రూ.లు
 వసూలు చేసి దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఈ దోపిడీని అరికట్టవలసిందిగా వినియోగదార్లు
 పెట్టుకున్న ఈ పిటిషన్ను పిటిషన్ కమిటీకి పంపి న్యాయం చేయవలసిందిగా
 కోరుతూ, ఈ పిటిషన్ తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషన్ అందచేయబడింది)

Mr. Deputy Speaker:- None the House is adjourned to meet again
 at 5-30 p.m. to day.

(The House then adjourned at 2-27 p.m.)

(సాయంత్రం 5-00 గంటలకు సభ తిరిగి సమావేశమైనది)

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 1997 మే 9వ తేదీన గవర్నరుగారు జారీ చేసిన 1997,
 హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) అర్డినెన్స్ను (1997 వెం. 9)
 నిరాకరిస్తూ ప్రభుత్వబిల్లు.

1997, హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లు (వెం. 19
 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

5.00 మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రిజల్యూషను మూవ్ చేయండి.
 సా.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- If they (Congress Members) don't
 move, we have no objection.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- ముందు ఎజెండా యివ్వండి. ఏముందో చూడాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారిని ముందు బిల్లు మూవ్ చేయమనండి.

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 1997 మే 9న తేదీన
గవర్నరుగారు జారీ చేసిన 1997, హైదరాబాదు
నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) ఆర్డినెన్స్‌ను (1997
నెం. 9) నిరాకరిస్తూ ప్రభుత్వబిల్లు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Both the Resolution and the Bill are taken up simultaneously.

Sri P. Janardhan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 1997 (A.P. Ordinance No. 9 of 1997) promulgated by the Governor on 9th May, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Statutory Resolution moved.

Sri B. Satyanarayana Murthy (Minister for Municipal Administration and Urban Development):- Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now discussion.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషనులో గత ఐదున్నర సంవత్సరాల నుంచి ప్రత్యేక అధికారి పరిపాలన కొనసాగుతోంది. హైదరాబాదు నగరంలో డీలిమిటేషను వుంది. దానికి అనుగుణంగా గతంలో ఎన్నికలు జరగలేదు. ఎందుకంటే హైదరాబాదు నగర శివారు మునిసిపాలిటీలను విలీనం చేయాలని ఈ ఎన్నికలు జరగలేదు. ఈ ప్రత్యేక అధికారి పదవీకాలాన్ని గత సెప్టెంబరు నుంచి మరొక సంవత్సరకాలం పొడిగించడంకోసం ఈ చిన్న బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నాం. ప్రత్యేక అధికారి కాల పరిమితికోసం ఈ బిల్లు ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు సంబంధించి 19 అప్ 1997 విషయంలో కాన్సిల్ట్యాషనల్ ఎమెండుమెంటు అయ్యేక దీనిలో ప్రత్యేకంగా చాలా మార్పులు జరిగాయి. మేయరును కార్పొరేటర్లు ఎన్నుకునేవారు. మేయరును యిప్పుడు ఛైర్మన్‌గా ప్రజలే ఎన్నుకునే పద్ధతి ఈ బిల్లులో వుంది. కాన్సిల్ట్యాషనల్ ఎమెండుమెంటు చేశాక దీనిలో ఉన్న వివిధ లోతుపాతులను సెలక్టు కమిటీలో చర్చించేము. అందులో అశోకగజపతిరాజుగారు కూడా వున్నారు. ఈ కాన్సిల్ట్యాషనల్ ఎమెండుమెంటు చేశాక ఒక సంవత్సరంలోపు ఎన్నికలు జరపాలి. కాని యింత వరకూ ఈ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు 1986 నుంచి జరపబడలేదు. ఏమాత్రం ఆలస్యం జరిగినా మంచిదికాదు. కాన్సిల్ట్యాషనును కించపరచిన వాళ్ళు అపుతాము. ప్రతి 6 మాసాలకు స్పెషల్ ఆఫీసరు పదవీ

5.10 ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. తనిఖీల పేరుతో సా. ఎంతో ప్రయాస పడుతున్నారు. ప్రజల దగ్గర నుండి చాలా ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. హైదరాబాద్ నగరాన్ని గ్రీన్ సీటీ చేస్తామనీ, రోడ్స్ వై డెనింగ్ చేస్తామనీ, మ్యాస్టర్ ప్లాన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ చేస్తామని అంటున్నారు. ఒకటి కాదు రెండు కాదు ఇవన్నీ కావాలంటే కానిస్ట్ర్యూషన్ లో ఎమెండ్ మెంట్ చేసుకొన్న శరువాత డై రెక్టుగా మేయర్ ఎన్నికలు జరపవలసిన అవసరం ఉంది. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పూర్తి స్థాయిలో పనిచేయాలైన అవసరం ఉంది. ఎక్కడ బడితే అక్కడ చెప్పకుండా నోటీసులు ఇవ్వకుండా ఇండ్లు కూలగొడుతుంటే ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మ్యాస్టర్ ప్లాన్ ఎక్కడ వుందో అర్థం కావడం లేదు. ఇష్టం వచ్చినట్లు పనులు చేస్తున్నారు. చట్టప్రకారంగా ఎన్నికలు జరపవలసి ఉండగా, ప్రభుత్వం ఈ విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. కానిస్ట్ర్యూషన్ మీద నమ్మకం ఉంటే, ప్రజాస్వామ్యం మీద గౌరవం ఉంటే ఎన్నికలు జరపాలి. ఇప్పటికే చాలా కాలయాపన జరిగింది కాబట్టి వెంటనే ఎన్నికలు జరపడానికి లేదే ప్రకటించాలి. ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు. హైదరాబాద్ ను గ్రేటర్ హైదరాబాద్ అంటూనే మరొకసారి మరొక మాట అంటున్నారు. దీనివలన ప్రజలకు చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. దీనికి ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మీరు జాప్యం చేయాడానికి వీలులేదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్ మరొక గంట కూడా పదవిలో ఉండటానికి వీలులేదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్ కోసం 6 మాసాలకు ఒక్కసారి చట్టంలో మార్పులు తేవడానికి వీలులేదు. ఒకసారి, రెండుసార్లు, చేశారు. ఇంకా ఎన్నిసార్లు చేస్తారో చెప్పే పరిస్థితిలో లేరు. ఏ రకంగా చూచినా ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. హైదరాబాద్ సీటీ అస్థవ్యస్థంగా ఉంది. ఇది కాక నిన్న మొన్న ఒక బిల్ తెచ్చారు. పశువులకు సంబంధించిన ఆ బిల్లులో మేము వ్యతిరేకిస్తే సెలక్ట్ కమిటీకి పంపారు. ఇంకా చాలా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. హైదరాబాద్ సీటీకి కృష్ణానదీ జలాలు రావాలి. చాలా పెద్ద సమస్యలు కార్పొరేషన్ ముందు వున్నాయి. ఒక్కసారి మన హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ను బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పోల్చిచూస్తే, కావాలంటే మీరు కూడా పెల్లి చూచిరండి, బ్రాన్స్ పోర్టు, ఎలక్ట్రిసిటీ, డ్రైనేజీ, చదువు వాళ్లే చూస్తున్నారు. ఎక్కడా ఇబ్బంది లేకుండా సుమారు 1 కోటి జనాభా కల బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ చాలా చక్కగా పనిచేస్తున్నది అక్కడ ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఒక్కసారి ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. హైదరాబాద్ మునిసిపాలిటీకి ఎన్నికలు జరపడానికి మీకు ఏ ఇబ్బంది వస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. ఇక్కడ నేను రెండు మాటలు తప్ప పడుతున్నాను. మీరు ప్రతిసారి

స్పెషల్ ఆఫీసర్ కు అవకాశం ఇవ్వడానికి చట్టంలో ఎమెండ్ మెంట్ తెస్తున్నారు. ఇది మంచిపద్ధతి కాదు. మంచి సంప్రదాయం కాదు. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికలు జరగాలి. కానిస్టేబుల్స్ ఎమెండ్ మెంట్ చేసిన సంవత్సరంలోపల ఎన్నికలు జరగాలి. కానిస్టేబుల్స్ ను ధిక్కరిస్తూ, స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ను ఎక్స్ టెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈ రెండు విషయాలలో అభ్యంతరం తెలియజేస్తూ, ఎన్నికలు తేదీ ప్రకటించాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుపై మా ఆక్షేపణ తెలియజేయాలి అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాము. ఇంతకు ముందు అనేకసార్లు స్పెషల్ ఆఫీసర్ పదవీకాలం పొడిగించే బిల్లు వచ్చాయి. హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు రాజమండ్రి కార్పొరేషన్ లో ఎన్నికలు జరపకుండా దాటవేయడానికి దోహదపడే విధంగా ఈ బిల్లు ఉంది. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికలు జరుపుతామని చెప్పారు. కాబట్టి ఎన్నికలు జరపడానికి కావలసిన నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. లీగల్ గా, సాంకేతికపరంగా ఇబ్బంది వచ్చిందని చెబుతున్నారు. డివిజన్ల ఇప్పుడు తయారు చేయాలని కొత్తగా చెప్పడం కాదు. ఎన్నికలు జరపాలంటే డివిజన్లు చేయాలి. ఆ పేరుతో స్పెషల్ ఆఫీసర్ల పదవీకాలం పొడిగించడం ఎంతమాత్రం న్యాయం కాదు. ఈ ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం మాకు అర్థం అయినమేరకు ప్రజలతో ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులకు తగిన గౌరవం ఇచ్చేదానికంటే, అధికారులకు వదలి కట్టబెట్టేదానికే ఎక్కువ ఆలోచన ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఇక్షలాది మంది ప్రజలచేత ఎన్నికయిన మేయర్లకు అధికారాలు ఇచ్చేదానిపై నిర్దిష్టమయిన చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనిపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఖచ్చితమయిన ఆలోచన ఉందని నమ్మడానికి పీలులేని పరిస్థితి ఉంది. మేయర్లకు కనీస అధికారాలు కల్పిస్తూ నాచే ప్రవేశపెట్టబడిన ప్రయివేటు బిల్లును సూత్రపాయింగా అవసరమగు మార్పులతో ఈ సెషన్ లో ప్రభుత్వం బిల్లు తెస్తానన్న హామీని నిలబెట్టుకోలేదు. ఇంతవరకు హైదరాబాదు, రాజమండ్రి, కర్నూలు మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరపడానికి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఎన్నికయిన ప్రజాప్రతినిధులకు తగిన అధికారం కట్టబెట్టేదానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ మరల పొడిగించేదానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా సత్వరం తగిన చర్యలు తీసుకొని ఎన్నికలు జరపాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు గురించి నిజంగా చెప్పాలంటే ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిహసించే విధంగా ఉంది. ఒకటి ఎన్నికల నమస్య. రెండవది శాసనసభలో అర్డినెన్స్ ఇచ్చే పరిస్థితి. అటువైపు పెద్దలు ఇటు వున్నప్పుడు అర్డినెన్స్ చేయడం తప్ప అని చెప్పాము. ఈ అర్డినెన్స్ ఎప్పుడు ఇవ్వాలంటే తప్పనిసరి, విధిలేని పరిస్థితిలో ఇవ్వాలని రాజ్యాంగంలో అవకాశం కల్పించాము. దానిని ఆధారం చేసుకొని ప్రతిదానికి అర్డినెన్స్ ఇచ్చే పద్ధతి ఖండించాలని కోరుతున్నాను. అర్డినెన్స్ ఇవ్వము అది ఇదివరకు సభలో హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఇప్పుడు అర్డినెన్స్ ద్వారానే పరిపాలన సాగుతోంది. అయ్యేగాని ఉల్లిగడ్డలు తినవద్దని అందరికీ చెప్పి ఇంటికి వచ్చాక ఉల్లిగడ్డల కోసం పోట్లాడినట్లుంది పరిస్థితి. మీరు ప్రజాస్వామ్యం ద్వారా అధికారంలోకి రావాలి. అట్లాగే స్థానికసంస్థలకు ప్రజాస్వామ్యం అవసరం లేదు. దానిపై మన పెత్తనం ఉండాలి. అది స్వతంత్ర సంస్థ కనుక తన ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తుందని మీ భయం. గ్రామీణాభివృద్ధి పట్టణాభివృద్ధి చేయాలన్న అవసరం ఉన్నప్పుడు తప్పకుండా ఎన్నికలు పెట్టాలి. మీరు వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఇంతకుముందు ఎన్.టి. రామారావుగారు ఒకసారి ఎన్నికలు జరిపారు. గత 18 సంవత్సరాల నుండి హైదరాబాదు మునిసిపాలిటీకి ఎన్నికలు లేవు. ఈ మధ్య రామారావుగారి కాలంలోనూ, అంజయ్యగారి కాలంలోనూ జరిగాయి. అంజయ్యగారు అమాయకంగా జరిపారు. తరువాత రామారావుగారు జరిపారు. మిగిలిన వాళ్లకు ఎగ్గొట్టాలనే ఆలోచన తప్ప ఎన్నికలు నిర్వహించాలనే వట్టుదల లేదు. తెలంగాణా యూజిటీషన్ 1969 లో జరిగినప్పుడు హైదరాబాద్ మునిసిపాలిటీ రద్దయింది. తరువాత మరల 18 సంవత్సరాల లోపల ఒకసారి ఎన్నికలు జరిగాయి. మీరు వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. మరొక రెండు సంవత్సరాలలో మన టెరం ఐపోతుంది. ప్రతి సంవత్సరం ఒక ఏడాది ఈ ఎన్నికలు పొడిగించుకొంటూ పోతున్నాము. దీనిద్వారా మీరు ఎటువంటి అభివృద్ధి చేస్తారు ? ఎన్నికలు జరపకుండా మీకు అడ్డం వచ్చిన నమస్య ఏమిటి? నియోజక వర్గాల విభజన, ప్రక్క మునిసిపాలిటీలు కలవడం వంటివి అడ్డం వస్తే వాటిపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ఏదో కలం చేతుల్లో ఉంది. గవర్నరు సంతకం పెడతారు అని తప్ప ఎన్నికలు జరపాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు. ప్రజాస్వామ్యంలో మీకు గౌరవం లేదు. ముందు అధికారంలోకి వచ్చేవరకే ప్రజాస్వామ్యం. 5 ఏండ్లకు ఒక్కసారి ఎన్నికలు జరపాలనే రాజ్యాంగ నిబంధనకు పంగనామాలు పెట్టే పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాము. ఈ పద్ధతి ఉంటే ఈ బిల్లు బలవరచవలసిన అవసరం లేదు. ఈ బిల్లును బలపరిస్తే ఎన్ని నెలల్లో ఎన్నికలు పెడతారో క్యాబినెట్‌గా చెబుతారా?

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు : (2) 1996, హైదరాబాదు
నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

ఇదివరకు సంవత్సరంలోపల పెడతామని అన్నారు. సంవత్సరం ఐపోయింది. నేను కొత్తగా వచ్చాను కాబట్టి అది నాకు తెలియదని మంత్రులు అంటారా?

5.20 అందుకని వచ్చిన మంత్రుల్లా కొత్తయిపోతారు. అసలు ఎవ్వరు జరుగు
పా. తుంది, ఇప్పటికీ ఏమీ చేశారు, ఎన్నాళ్ళకు ఎన్నికలు జరుపుతారు అనేది
క్యాబినెట్‌గా చెబితే మేము ఈ బిల్లును పాస్ చేస్తాము లేకపోతే ఇచ్చితంగా
మేము వ్యతిరేకించడం తప్ప మరొక మార్గం లేదు అని చెప్పదలచుకున్నాను.
అర్థినెన్ను విధానాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాము, అట్లాగే ఈ బిల్లు విధానాన్ని కూడా
వ్యతిరేకిస్తున్నామని చెబుతూ నేను నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Speaker Sir, this Bill is intended to amend the Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955. The first reason given to us for bringing this Bill is to extend the term of the Special Officer for further one year time since the Hon'ble High Court has given interim orders. Sir, the interim orders were issued on 29-12-1994. Now it is July, 1997. I want to know why the Government woke up today only during the Assembly Session. If they had to do de-limitation work, which I agree had to be done on the basis of 1991 Census, then why was it taken up in January, 1995, July, 1995 or December, 1995? Sir, this is nothing but denying the people of having their own local representatives in the Municipal Corporation. Sir, all the people have a democratic right to elect their representatives and by not conducting the elections, their right is denied. Since two years various Bills have been brought on one excuse or the other to extend the term of the Commissioner. Speaker Sir, the intention of the Government can be seen in the abolition of 403 slums, not classifying them as slums. Now there is no one to say why the Collector, Hyderabad or the authorities of the Hyderabad Municipal Corporation have resorted to such a drastic measure. Now the irony of the situation is that the Government issued a G.O. to regularise the illegal constructions. In that G.O. it is mentioned that the people residing in slum area have to pay less amount of money. When people had gone to the Municipal officers for the regularisation of constructions, to their utter disappointment and surprise, they came to know that their area was no more classified as slum and it was deleted. I want to know on what grounds the Municipal authorities had deleted the slums. The area is still undeveloped. There is no drinking water; they do not have proper drainage facility; they lack in basic civic amenities. As it has already been pointed out by the Hon'ble Member for the Musheerabad Constituency, there are so many civic problems pending like the drinking water problems which is to be solved for the City. An assurance has been given to us by the then Minister for Municipal Administration that

he would solve this problem. The second Minister also gave a similar assurance. The third Minister also gave an assurance that he would solve the water problem. All of them said that they were having negotiations with private companies or agreements were being reached with British Company or Malasian Company. Sir, I want to know at what stage the problem is. Unless and until we have local elected representatives, these problems cannot be solved. Sir, this Government claims to be transparent and that it claims that it is committed to decentralisation. Why is it then the Government centralises power at one place? I want to know whether the Government would be ready to conduct the elections to the Municipal Corporation of Hyderabad when the Hon'ble Chief Minister is satisfied that he has toured every nook and corner of City and that the people are in this favour. Speaker Sir, people want elections to the Municipal Corporation of Hyderabad immediately. I want to know on what basis the delimitation work is being done and what is the criteria which the Government is following for that. What are the minimum voters which are going to be there in each Constituency and in each Municipal ward? What is the maximum number of voters which you are going to have? I can give an example for this. In the Old City, there are Municipal constituencies which are having voters in excess of 55000. There are nearly ten such constituencies where in Secunderabad there are Municipal constituencies having voters of only 19000 to 20000. Is the Government going the constituencies on uniform basis? Is there going to be division? There are important points, Sir. The people of Hyderabad do not want the term of the Commissioner to be extended. We want local representatives to be there. Sir, as far as my knowledge goes, if the Government does not conduct the Municipal elections by the next financial year, according to the Constitution Amendment, the Centre will not release its share of funds for the development of the City of Hyderabad. Sir, nowadays it is announced that such and such a Minister had gone to the particular place and sanctioned Rs. 1 crore and that the Hon'ble Chief Minister had gone there and sanctioned funds. Sir, all these sanctions are made from the Central share. I want to know why there is undevelopment inspite of so much of money collected and spent. I want to know what development is going on.

Sir, the basic example of the ambiguous nature of the Municipal Administration is that six months back fixing up of street lights was the responsibility of the Municipal Corporation and now it is transferred to the Electricity Department. When we go to the Electricity Department, unless and until M.C.H. purchases and gives the material, they cannot do anything. What kind of administration is going on in the Municipal Administration? One Organisation or Board purchase and the other

fixes up. Sir, all these problems can be solved if people are given the choice. The people should be given their democratic choice which the Constitution guarantees them to elect their own representatives. Sir, I am against this Bill and I will vote against it. Thank you.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- స్పీకర్ సర్, స్థానిక సంస్థలలో - పంచాయతీ సమితులు కాని, మండలాలు కాని లేకపోతే మునిసిపాలిటీలు కాని - మనం రాజ్యాంగాన్ని రచించుకున్నప్పుడు స్థానిక స్వపరిపాలన వుండాలని అన్ని రాజకీయ పక్షాలు ఆమోదించిన సంగతి నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాని కాలానుగుణంగా డెమాక్రసీ వచ్చిన తరువాత ఈ 50 సంవత్సరాలలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే కాదు - మేము అధికారంలో వుండగా కూడా నేను క్రిటిన్డేజీ చేస్తున్నానని కాదు దేశం మొత్తం మీద ఈ స్థానిక స్వపరిపాలనకు ఎల్లక్షన్లకు సంబంధించినంత వరకూ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇష్టం వచ్చినట్లు 5 సంవత్సరాలకే కాదు, 10 సంవత్సరాలకే కాదు, 15 సంవత్సరాలకే కాదు, ఎల్లక్షన్లు జరపకుండా సర్వాధికారాలనూ కేంద్రీకరించుకొని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో పెట్టుకోబట్టి రాజ్యాంగపు 72, 73 సవరణ ద్వారా మనం ఏమి తీసుకొచ్చామంటే, రాజీవ్ గాంధీ గారి హయాంలో ఎన్నికలు ఏ విధంగా అనెండ్లీకి, పార్లమెంటుకు జరుగుతున్నాయో, ఆ పద్ధతిలోనే మునిసిపాలిటీలకు కాని, పంచాయతీలకు కాని, మండలాలకు కాని ఎన్నికలు జరగాలని రాజ్యాంగ సవరణ తీసుకొచ్చారు. ఆ రాజ్యాంగ సవరణ ఆధారంగా చేసుకొని 1994లో ఈ మునిసిపాలిటీలు, మండల ప్రజా పరిషత్తుల బిల్స్, పంచాయతీ యాక్ట్లు పాస్ చేసుకున్నాము. అర్థి నెన్ను యాక్ట్ ఎగ్జిస్టెన్స్ లోకి వచ్చిన తరువాత వన్ యియర్ లోపల ఎల్లక్షన్స్ జరపాలనేది ప్రధానమైన అంశం. కాని ఎందుకు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు.... రాజమండ్రి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేశారు, కర్నూలు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేశారు, ఈ ఎల్లక్షన్లు ఎందుకు జరపలేదనే ప్రధానమైన ప్రశ్న ప్రజల మనోభావాలలో, ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం వున్న నాయకులలో కాని, పక్షాలలో కాని వుందనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవన్నీ కూడా విజిట్స్ చేస్తున్నారు. విజిట్స్ చేస్తే మంచిదే, మేము కాదనే వారం కాదు. ఆ సమస్యలు పరిష్కారమయ్యాయా లేదా అనే దాంట్లో ప్రతి పార్టీ అన్ని రాజకీయ పక్షాలు కూడా ఎల్లక్షన్లు జరపాలని ధృఢ సంకల్పంతో కోరుతున్నాయి కాని ఈ ప్రభుత్వం ఎల్లక్షన్లు ఎందుకు జరపడంలేదనేది అర్థం కావడంలేదు. కాని అబ్జెక్టివ్ అండ్ రీజన్స్ లో ఒకటి మెన్షన్ చేశారు. 1991లో కోర్టు ఇంటెరిమ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చింది, డివిజన్స్ చేయమని చెప్పింది అని చెప్పి తప్పించుకునే పద్ధతి మంచిది కాదు. That has gone. There is no effect of the order of 1991 after the new Act came into being in 1994.

5.30 1991 లో పోస్ట్ పోన్ చేయాలని హైకోర్టు చెప్పిందనడం నమంజనం సా. కాదు. ఎలక్షన్ కమిషన్ 1996 లో డిసైడ్ చేసిందని అంటున్నారు. 1994లో చట్టం పాస్ చేసి ఆర్డినెన్స్ తెస్తే, 1996 లో ఎలక్షన్ కమిషన్ నిర్ణయించింది అని చెప్పడం భావ్యం కాదు. This is under the purview of the Election Commission of the State. It is undemocratic act of the State Government which has been condemned by all the Sections of the people who have faith in the democracy. అనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్ని ఎమెండ్ మెంటు చేస్తారు. ఎన్ని రోజులు మునిసిపాలిటీలో స్పెషల్ ఆఫీసర్ పరిపాలన పెడతారు? దీనిపై మాపార్టీ తరపున డిజిప్రావల్ రిజల్యూషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకొక విషయం కూడా మనవిచేస్తున్నాను. మునిసిపాలిటీలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడయితే ఎన్నికలు జరిపిందో అక్కడ రిస్ శాతంవరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆధీనంలోకి వచ్చినదానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని హైదరాబాదు, రాజమండ్రి, కర్నూలు మొదలయిన మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లకు ఎన్నికలు జరపడం లేదు. మీ పార్టీ రాదనే భయంతో కూడా ఎన్నికలు జరపడం లేదు. ఈ సంవత్సరంలో, లేక 6 నెలల్లో మీరు ఎన్నికలు జరుపుతామని ఎన్యూరెన్స్ ఇస్తేనే మీకు ప్రజాస్వామ్యం పట్ల విశ్వాసం ఉందని నిర్ధారణ అవుతుందని మనవిచేస్తూ, ఎలక్షన్లు జరిపితే ఏ పార్టీవచ్చినా ప్రజా ప్రతినిధులకు తగిన గౌరవం లభించి ప్రజాస్వామ్యం పరిరక్షించబడుతుందని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. అంజనేయులు:- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది, ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవహించి చేసేవిధంగా ఈ బిల్డ్ ప్రవేశపెడుతున్నారని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎన్నికలు జరపకుండా ఉండడానికి మీకు ఏమి కష్టాలు వచ్చాయో చెప్పాలి. ఈ బిల్లులో రీజన్స్ చూపించడం లేదు. ఏదో పెద్ద కష్టాలు వచ్చినట్లు మరి ఎన్నికలు జరపడం లేదు. నిజంగా జరపాలని ఉంటే పెద్ద ఇబ్బంది ఏమీ లేదు. మాటిమాటికి ఇదే రకమయిన బిల్ తీసుకొనిరావడం దీనివలన ఒక్కొక్కసారి వ్యాలిడేషన్ పేరుతో జాడీషియల్ యాక్టివిజం వచ్చింది కాబట్టి మన ఎగ్జిక్యూటివ్ పాత్ర సక్రమంగా నిర్వహించనపుడు వారు డోక్యం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ఇదే సమస్యపై కోర్టువారు తీర్పు ఇచ్చి డైరెక్షన్ చేస్తారో ఆ రోజు ఎన్నికలు జరపవలసిన పరిస్థితి వస్తే అంతకంటే అవహేయం అవహేళన మనకు ఉండదు. మీరు ఎన్ని మాటలు చెప్పినా డెమోక్రాటిజేషన్ సంస్థల పట్ల మాకు చాలా గౌరవం ఉందని చెబుతుంటారు. ఈ రెండు స్థర సంవత్సరాల కాలంలో The Government is more relying on the bureaucracy not on the legislature or anybody. ఇక్కడ శాసనసభలో అధికార యంత్రాంగం మీద ఉండే విశ్వాసం ప్రజా ప్రతినిధుల మీద ఉన్నట్లు కనిపించడంలేదు. కేంద్రంలో పోట్లాడి రాష్ట్ర శాసనసభకు, రాష్ట్రానికి అధికారాలు

కావాలని అడుగుతున్నాము. స్థానికసంస్థల విషయానికి వస్తే ఆ ప్రజాప్రతినిధులను కనీసం గుర్తించడానికి కూడా నిరాకరిస్తూ, బ్యూరోక్రసీపై ఆధారపడిన వైఖరి ప్రభుత్వం అనుసరిస్తోంది. పైగా మనం చాలాసార్లు డీసెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ గురించి మాట్లాడుతూ, మనం చెప్పేదానికి, చేసేదానికి చాలా తేడా ఉంది. మంత్రివర్గ స్థాయిలో, అధికారుల స్థాయిలో సెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ ఎక్కువ అవుతోంది. డీసెంట్రలైజేషన్ కావాలంటూ, ఆచరణలో దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తున్నాము. బ్యూరోక్రసీకి ఎక్కువ అధికారాలు ఇస్తున్నాము. ప్రజా ప్రతినిధులను పక్కకు పెడుతూ, చెప్పేదానికి, చేసేదానికి పొంతన లేకుండా చేస్తున్నాము. ఇది లేకుండా ఉండాలంటే ఎన్నికలు జరగాలి. ఈ బిల్లు ప్రవేశపెడతారు కానీ మంత్రిగారు ఖచ్చితంగా ఏ నెలలో ఎన్నికలు జరుపుతారో ఖచ్చితమయిన హామీ ప్రకటించకపోతే ప్లార్లో చెప్పిన హామీ ఉల్లంఘించబడుతుంది. మీ మీద విశ్వాసం ఉంచి అంగీకరిస్తాము. ఏ నెలలో ఎన్నికలు జరుపుతారో చెబితే ఆ మోదించడానికి అవకాశం ఉంటుంది లేకపోతే ఈ బిల్లు ఆమోదించడం మంచిది కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అచంట):- అధ్యక్షా, నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రజల హక్కులను హరించే బిల్లు. పార్లమెంటు డెమొక్రసీ ప్రకారం తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికలు జరపకుండా కార్పొరేషన్ అధికారుల ద్వారా పరిపాలన చేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడింది. ప్రజా ప్రతినిధులు లేకుండా అధికారుల పదవీకాలం పొడిగించుకొంటూ ఉండడం వలన అభివృద్ధి పనులు కుంటుపడే అవకాశం ఉంది. ఎందుచేత మంత్రిగారు ఈ బిల్లు పెట్టారో రీజన్ చెప్పలేదు. కానీ వాస్తవంగా డివిజన్లు ఏర్పాటుచేయడం, ఇతర సాంకేతిక కారణాలు చెప్పినా ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి నష్టం కలిగించేదిగా, ప్రజల హక్కులను కాలరాచే విధంగా ప్రవేశపెట్టడం అన్యాయం. మంత్రిగారు ఎన్ని నెలల్లో ఎన్నికలు జరుపుతారో స్పష్టంగా చెప్పవలసి ఉంది. కనీసం 6 నెలల్లో జరుపుతారా, మూడు నెలల్లో జరుపుతారా, సంవత్సరంలో జరుపుతారా స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఆ విధంగా హామీ ఇచ్చిన తరువాతే ఆమోదించే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. వెద్దిరెడ్డి (హజారాబాదు) :- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు పురపాలక సంస్థ చట్టం 1958లో ఉన్న అంశాలలో, ఈనాడు ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులలో కొన్ని చట్టసవరణలు, పరిపాలనా సరమయిన ఇబ్బందుల వలన ప్రభుత్వం వెంటనే ఎన్నికలు జరిపించడానికి వీలులేని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో చట్టంలో సవరణ చేసే ఉద్దేశ్యంతో ప్రతిపాదించబడింది. దీనిని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను.

నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

గౌరవసభ్యులు ముఖ్యమూల్యం, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఆపహాసం చేయడానికి ఇటువంటి ఎమెండ్ మెంట్ ఉపకరిస్తుందనే భావం వ్యక్తం చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటినుండి ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఏ విధంగా గౌరవించిందో మనం ఒకసారి ఆలోచిస్తే, మండల ఎన్నికలు, గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు, కోవరేటివ్ ఎన్నికలు చివరకు సీటి వినియోగదారుల ఎన్నికలు కూడా అన్ని ప్రజాస్వామ్యయుతంగా, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించేవిధంగా ప్రజలతో ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులతోనే పరిపాలన అందించాలనే ఆలోచనతో ఎన్నికలు జరిపిన విషయం గౌరవసభ్యులకు ప్రజాసీకానికి తెలుసు. 1991 జనాభాలెక్కల ప్రకారం డివిజన్ల హద్దులు నిర్దేశించే నిర్దిష్టమయిన పరిపాలనకు అనువుగా భవిష్యత్తులో ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి వీలుగా ఉండేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన నూచన మేరకు హద్దులు పూర్తిస్థాయిలో ఏర్పడేవరకు ఎన్నికలు జరవవద్దనే అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తూ, ఎన్నికల కమిషన్ ఇచ్చిన నూచన బలపరుస్తూ, ప్రభుత్వం ఎమెండ్ మెంట్ తెచ్చింది. ప్రభుత్వానికి పూర్తిస్థాయిలో ప్రజాస్వామ్యం వైన సమ్మతం ఉంది. భాగ్యనగరాన్ని అత్యున్నతమయిన నగరంగా తీర్చిదిద్దే ఉద్దేశ్యంతో రోడ్ల వెడల్పు, చెట్లు నాటడం, మంచినీటి సరఫరా వంటి ఎన్నో పౌరస్థానాలు నగరానికి అందించాలనే విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకొని వీలయినంత త్వరలో హద్దులు నిర్ణయించిన తరువాత, అధికారుల వ్యవస్థ ద్వారా పరిపాలన సాగించడం కాకుండా ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికల ద్వారా నిర్దేశించిన పాలకవర్గం ద్వారా అభివృద్ధి చేసుకొనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఉండాలి. ఆ విధంగా వీలైనంత త్వరలోనే 5.40 అటువంటి నిర్ణయం తీసుకోవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని నూచిస్తున్నాను. సా. ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధిని మనం దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిపాలనా సామర్థ్యం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇంకా చర్చలోకి వెళ్లకుండా ఈ బిల్లుని బలపరచాలని నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. భాషిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇది ముఖ్యంగా మన లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ మంత్రి గారు వింటే మంచిది. ప్రజాస్వామ్యం గురించి, శాసనసభ గురించి, చట్టాల గురించి చాలా చదువుకొని ఆయన చెప్పతూ ఉండడం అలవాటైపోయింది. ఈ రోజు ప్రజాస్వామ్యం గురించి అందరం ముఖ్యమూల్యం ఉన్నాము. కానీ దాని గురించి చాలా తెలియనట్లుగా బ్రతుకుతున్నాము అనడానికి ఈ బిల్లు ఒక చక్కని ఉదాహరణ. అధ్యక్షా, 73, 74 సవరణ బిల్లు ప్రకారం మనము మిగతా శాసనసభల లాగా పార్లమెంట్ లాగా ఎలక్షన్స్ జరపాలన్న ఉద్దేశ్యముతో సవరణలు తీసుకువచ్చినా ఏ చట్టం అయినా చాలా గౌరవం ఉన్న శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖమంత్రి ఆ చట్టాలను ఏ రకంగా గౌరవిస్తారో తెలియదు. 1994 అంతకు ముందు సంవత్సరాలలో కూడా మనం ఎలక్షన్స్ జరపాలని

అనుకొన్నాము. అనుకొన్న తరువాత పంచాయతీ ఎలక్షన్స్, మునిసిపాలిటీలకు ఎలక్షన్స్ జరిపి గతంలో మేము జరిపాము, ఇప్పుడూ మేము జరిపామని ఎంతో గర్వంగా చెప్పకొనే వ్యక్తులు మునిసిపాలిటీ ఎలక్షన్స్ జరిపిన తరువాత తగిన రిజల్ట్స్ రాకపోవడం వల్ల ఈ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు ఆపారనే అనుమానం ఉంది. ఆరోపణ కాదు. మునిసిపల్ చైర్మన్లు నిన్న మొన్నటి వరకు నిరాహారదీక్ష చేశారు. మీరు వారికి అధికారాలు ఇవ్వకుండా చేశారు. మునిసిపల్ చైర్మన్లకు అధికారాలు ఇవ్వాలని చైర్మన్లు ఏ పార్టీ వారైనా స్టార్టింగ్లో నిరాహార దీక్షలో కూర్చోన్నారు. కానీ మీ తెలివి తేటలతో, చాకచక్యంతో నిరాహారదీక్షలో నుంచి సవరేట్ చేసుకొన్నారు. ఆ తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశం మేరకు మీరు (మంత్రి) వెళ్లి నిమ్మకాయ రసం ఇచ్చారు తప్ప వారికి ఏమి చేశారో ఇంత వరకు తెలియదు. ఇటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకొంటే చాలా బాధగా ఉంది. అందరూ డెమాక్రసీ గురించి మాట్లాడతారు. దమిట్టడీ పెట్టుబడి లేదు. ఇటీవల డ్రాట్ పై మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఆశోక్ గజపతి రాజు గారు ఎన్నో చట్టాలు గుర్తు చేశారు. ఈ బిల్లు విషయానికి వస్తే మీకు చిత్తశుద్ధి లేదు. చివర ఉన్న ఎం.ఎల్.ఎ. (ఇ. వెద్దిరెడ్డి గార్ని ఉద్దేశించి) పేరు డైరెక్టుగా చెప్పలేక పోతున్నాను. నుంచి సవృద్ధయం కలవారు, భవిష్యత్తులో బాగుపడే వారు వీరికి కూడా మీరు ట్రైనింగ్ ఇచ్చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే వారిని అలా పాడుచేస్తున్నారు. యంగ్, డైనమిక్, ఎం. ఎల్.ఎ. లను రాంగ్ రూట్లో పెడుతున్నారు.

మీరు స్లయి ఓవర్లని అవి ఇవి చాలా చేస్తున్నారు. అవన్నీ స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ఉంటేనే జరుగుతాయని అనుకొంటే ఈ ప్రజాస్వామ్యానికి అవ పూనం.దయచేసి... మేము అధికారులకు వ్యతిరేక అని అనుకోకండి. ఏది చేసినా శంఖంలో పోస్తే కానీ తీర్థం కాదన్న చందంగా, ఏ ముఖ్యమంత్రినా, మంత్రి అయినా, సెక్రటరీ ద్వారా ఆర్డర్ అయ్యే వరకు జరిగేది కాదు. కానీ ఎలక్షన్స్ అవుకొని ఆ రకముగా ఎక్స్టెండ్ చేసుకోవడం మనకు గౌరవం కాదు. మునిసిపల్ శాఖమంత్రి గార్ని అనను. ఆశోక్ గజపతి రాజు గార్ని అన్నీ తెలుసు. ఒకసారి ఇప్పటికైనా ఆలోచన చేయండి. నర్సింహారెడ్డి గారు ఎలక్షన్ పెడదామని అనుకొన్నారు. అప్పుడు కొన్ని అడ్డంకులు వచ్చాయి. అప్పుడు ఆశోక్ గజపతి రాజుగారు ఇటు ప్రక్కన (అపోజిషన్) కూర్చొని అన్వాయం అవ్వీ, అక్రమమవీ అనేవారు. నేడు వారు ఇక్కడ నుంచి అక్కడికి వెళ్లినాక నిర్మలంగా కూర్చొని బిల్లు పాస్ చేసుకొంటున్నారు. మేము ఎన్ని చెప్పినా బిల్లు పాస్ చేసుకొంటారు. ప్రజాస్వామ్యానికి వారు చాలా దూరం అవుతున్నారో ఏమో అని జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ హైదరాబాద్ సీటికి

నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

ఎంతో దగ్గరెపోయాడు. ఎలక్షన్ లో దగ్గరైన వాళ్లు దూరమైపోతారేమో అవి
టెన్ట్ చేసుకొంటున్నారని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ పెద్దలు శ్రీ బాపిరాజు గారి సామ్యత్వాన్ని, వారి చాకచక్యాన్ని, చాతుర్యాన్ని ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలుతున్నాను. వారిలాగానే చాకచక్యంగా మూట్లాడాలనే వద్దతిలోనే పోవాలనుకొన్నాను. ఇక్కడ చెప్పిన వాస్తవాలలో ఏదైనా అనత్యం ఉంటే, సత్య దూరం ఉంటే ఆ వర్తిక్యలర్స్ ఇస్తే బాగుండేది. అవి ప్రస్తావించలేదు. ఈ 15 సంవత్సరాల కాల వ్యవధి మినహా ఇస్తే ఈ రాష్ట్రంలో 35 సంవత్సరాల సుదీర్ఘమైన పరిపాలన అందించిన చరిత్ర కలిగిన పార్టీ నాయకులు వారు. ఎన్ని సార్లు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగాయో ఒకసారి రికార్డులు తిరగేసి చూస్తే తెలుస్తుంది. ఎప్పటికప్పుడు ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఉండి ఉండవచ్చు. ఎన్నికలకు ఎవరూ వ్యతిరేకం కాదు. ఎన్నికలు జరగాలి. ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఉన్నాయని మాత్రమే నేను చెప్పడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గవూర్:- అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం ఏమంటే గతంలో ఇటువంటి సవరణలు చేసినప్పుడు మేమంతా ప్రొటెస్ట్ చేశాము. అప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పిందంటే తొందరలోనే ఎన్నికలు కండక్ట్ చేస్తాము. ఇంకొకసారి ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చూస్తామని అన్నారు. మరలా ఈ సమస్య వచ్చేసరికి స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ కాలం పెంచుతున్నారు. ప్రజాతంత్ర వద్దతిలో ప్రజలు తమ స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని వారి ద్వారా ప్రజా పరిపాలన అటంకపరిచే అవరోధాన్ని కల్పించే ఈ బిల్లుని ఈ రోజు పాస్ చేయడానికి పోతున్నారు. దురదృష్టమేమంటే హైకోర్టుని అడ్డు పెట్టుకొని ఇటువంటి బిల్లు పాస్ చేసుకోవడం చాలా అన్యాయం. రిట్ పిటీషన్ 93లో 1994 లో డిక్లెర్డ్ వచ్చింది. ఈ రోజు 1997 మనం ఉన్నాము. 1994 లో వార్డ్స్ డివైడ్ చేయమని 1991 సెన్ సెన్ ప్రకారంగా చెప్పడం జరిగింది. కాని చేయలేదు. దానికి ఎంత టైమ్ కావాలి. మళ్ళీ మూడు సంవత్సరాల ఎక్స్టెన్షన్ కావాలని, హైకోర్టు పేరు చెప్పడం ఇది సమర్థవంతమైన, వేగవంతమైన పరిపాలన అందిస్తున్నామనే ఈ ప్రభుత్వానికి ఇది అవమానకరం. మూడు సంవత్సరాలైనా హైదరాబాద్ నగరాన్ని వార్డులుగా డివైడ్ చేయలేకపోయిన చేతకానితనం ఈ ప్రభుత్వందని చెప్పడానికి వేరే ఉదాహరణ అక్కరలేదనుకొంటాను. 1996లో స్టేట్ ఎలక్షన్ కమిషన్ కూడా వెట్టిందని ఎయిమ్స్ అండ్ అజ్జుక్టివ్ లో చెప్పారు. నేటికీ ఒక సంవత్సర కాలం అయిపోయింది. వార్డ్స్ డివిజన్ కి ఎవరు అడ్డు పడుతున్నారు? మన రాష్ట్రంలో ప్రళయం రాలేదు కదా. ప్రశాంతముగా పరిపాలన పాగుతున్నప్పుడు ఆఫ్ట్రాల్ హైదరాబాద్ లా వార్డ్స్

డిప్యూటీ చీఫ్ కమిషనరున్నామంటే ఉద్దేశ్యాన్ని శంకించవలసి వస్తోంది. బహుశా ఎన్నికలు జరుపకూడదనే ఉద్దేశ్యం ఉండి ఉండవచ్చు. అప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఇక్కడ ఈ ప్రభుత్వం పరిపాలన సాగిస్తున్నది. శాసనసభ ముందు ఇంకోసారి ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా ఇప్పుడూ ప్రకటించండి. ఆరు నెలల కాలంలో ఎన్నికలు హైదరాబాద్ నగరానికి జరుపుతామని చెప్పండి. వారు (కాంగ్రెస్) జరుపలేదని మీరు, మీరు జరుపలేదని వారు అంటూ హైదరాబాద్ నగరాన్ని ఎన్నికలు జరుపకుండా చివరకు ప్రజాస్వామ్యానికి గుండు సున్నా పెడుతున్నారు. హైదరాబాద్ నగరంలో స్పెషల్ ట్యాంక్ ఫోర్స్ ఏర్పాటు చేశారు. పుల్ పాత్ వారిని తొలగిస్తున్నారు. రోడ్డు వైడెన్ చేస్తున్నారు. దీని విషయమై ఈ సభలో చర్చ కూడా జరిగింది. ప్రజాప్రతినిధులే ఉంటే ఇటువంటి అరాచకాలు జరుగ కుండా కంట్రోల్ అధికారులపైన చేసేవారు. అధికారులు వారి ఇష్టారాజ్యాంగా చేస్తున్నారు. మీరు చిత్రశుద్ధితో ఆరు నెలల కాలంలో ఈ కార్పొరేషన్ కి ఎన్నికలు జరిగేట్లు చర్య తీసుకోవాలని నలహా ఇస్తున్నాను. ఈ విధంగా అప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో ఇటువంటి బిల్లు పాస్ చేయడానికి ప్రయత్నించడం న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

5.50

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- అధ్యక్షా, కార్పొరేషన్స్ ఎన్నికలపైన ఉ. ఎంత మమత పుందో సభ్యులకు, మాకు ప్రజాస్వామ్యం పైన కూడా అంత మమత పుంది. ఎన్నికలను సమర్థించింది, విజయాన్ని సాధించింది టి.డి.పి. పార్టీయే.

(అంతరాయం)

నేను వాస్తవాలను చెపుతున్నాను. ప్రజాస్వామ్యంపై నమ్మకం, రాజ్యాంగంపైన నమ్మకం వున్నది టి.డి.పి. మాత్రమే. అందువల్లనే మేము అధికారంలోకి వచ్చిన 3 మాసాలలో మునిసిపల్ ఎన్నికలు నిర్వహించాము. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు జరిపించలేకపోవడానికి కారణం దానిని గ్రేటర్ హైదరాబాదుగా మార్చాలనీ, దాని నరౌండిగ్స్ లో వున్న 9 మునిసిపాలిటీలను ఇందులో కలపాలన్న ఆలోచన వుండటంతో మాత్రమే. అందువలన ఆ ఎన్నికలను వాయిదా వేయడం జరిగింది. మిగిలిన అన్ని ప్రాంతాలలోనూ ఈ ఎన్నికలను జరిపించడం జరిగింది. ఇక్కడ కూడా ఎన్నికలు జరిపించక పోవడానికి కారణం ఒకవైపు గారు హైకోర్టులో పిటిషన్ వేయడం. ఇంతవరకూ ప్రజాభిప్రాయం మేరకే ఇక్కడ హైదరాబాద్ మరియు, 9 మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు లేకుండా కొనసాగించడం జరుగుతోంది. ఒకవైపు గారు కోర్టులో పిటిషన్ పెట్టారు. అందులో వార్డ్ డివిజనులో వచ్చిన తేడాలే కారణం. ఒక వార్డులో 10 వేల మంది జనాభా

పుంటే, మరొక వార్డులో 82 వేల మంది వున్నారు. అందువలన వారు హైకోర్టులో పిటిషను వేశారు. హైకోర్టు మాకు ఇంటిర్యూం స్టే యిస్తూ, హైదరాబాదును యూనివర్సల్ గా మునిసిపాలిటీలలో తలమానికంగా మార్చే విధంగా చేయాలని ఒక డైరెక్షన్ యిచ్చింది. అందులో భాగంగానే ఈనాడు దీనిని అభివృద్ధి పరచడం జరుగుతున్నది. 1970 నుంచి 1986 వరకూ యిక్కడ మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిగలేదు. అంటే 16 సంవత్సరాలు కాంగ్రెసు వారి ఫ్రాంట్ లో స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ద్వారానే పరిపాలన పాగించింది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిపించాము. ఆ తరువాత తిరిగి కాంగ్రెసు అధికారంలోకి రావడం జరిగినప్పటికీ మరల ఎన్నికలను నిర్వహించలేదు. మేము 1994లో అధికారంలోకి వచ్చాము. వెంటనే మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిపాము. కొన్నింటికి మాత్రం ఎన్నికలు జరవలేదు. కాంగ్రెసు పార్టీకి ఏ ఆలోచనా లేదు. అది మునిసిపాలిటీలకు, పంచాయతీలకు కూడా ఎన్నికలు నిర్వహించలేదు. మేము ఇప్పుడు వార్డు డివిజను చేయడం మొదలు పెట్టాము. అందులో ఒక స్టాయికి రావడం జరిగింది. ప్రాథమికంగా ఒక నోటిఫికేషనును జారీ చేయడం జరిగింది. కనుక మేము ఎందుకు ఎన్నికలు జరుపలేదన్న విషయాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. మాకు ప్రజాస్వామ్యం పై నమ్మకం వుంది. మేము ఒక వద్దతి ప్రకారం పోతున్నాము. 811 స్లమ్స్ ను డెవలప్ చేసేందుకు డిక్లర్ చేయడం జరిగింది. మళ్ళీ యిప్పుడు కొత్త నమ్మను టేకప్ డెవలప్ చేసేందుకుగాను జి.ఓ ను తీయడం జరిగింది. కలెక్టరు అధ్యక్షతన కమిషనరు, రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్, డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగ్, సిటీ ప్లానింగ్ అందరితో ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. వారి అధ్యక్ష్యంలో నోటిఫికేషన్ యివ్వడం జరిగింది. సుమారు 300 పై చిలుకు స్లమ్స్ ను వార్డ్ డివిజనులోకి తేవడం జరిగింది. మీకు ఇందులో అభ్యంతరాలు వుంటే మీటింగులో చెప్పండి. మేము మునిసిపాలిటీల వరల్డ్ ను పారిస్తున్నామని నభ్యులు అంటున్నారు. విషయాలన్నీ తమకూ తెలుసు. ముఖ్యమంత్రిగారు మేయర్స్ లో మీట్ అయి, స్లమ్స్ ను అభివృద్ధిపరచేందుకుగాను, అధికారులతో కలసి మాట్లాడడం జరుగుతోంది. మునిసిపల్ అధికారులకు, మేయర్స్ కు ఆయా ప్రాంతాల అభివృద్ధి నిమిత్తం కొన్ని అధికారాలను యివ్వడం జరిగింది. కాంగ్రెసు వాళ్లు మేము మునిసిపల్ చైర్మన్స్ అధికారాలను పారించామని అన్నారు. అదేం కాదు. మాకు ప్రజాస్వామ్యం అన్నా, ప్రజలన్నా గౌరవం, నమ్మకం వున్నాయి. మా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధవహించి కార్పొరేషన్స్ అభివృద్ధి కోసం కోట్లాది రూపాయలను అభివృద్ధి కార్యక్రమాల నిమిత్తం కేటాయించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఆయన వార్డు వార్డుకు వెళ్లి పరిస్థితులను పరిశీలించి

కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. అలాగే నగరానికి కృష్ణాజలాల సరఫరా గూర్చి చొరవ తీసుకుంటున్నారు. నగరంలో 12 ఫై ఒవర్స్ ను కట్టడం జరుగుతోంది. అధికార పూర్వకంగా ఎన్నికలు జరిపేందుకు మేము సిద్ధంగానే వున్నాము. ఎలక్టిరిసిటీ, వాటర్ వంటి నిత్యావసరాలను ప్రజలకు సక్రమంగా అందేవిధంగా తగు ప్రయత్నాలు మేము చేస్తున్నాము. అయితే మాకు వున్న కొన్ని యిబ్బందుల వల్ల ఈ ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తున్నాము తప్ప మరోటి కాదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ను వుంచాలనే వుద్దేశ్యం మాకు లేదు. అసవసరమైన అనవసరమైన అపోహలను మానుకొని తమరు మాకు ప్రజాస్వామ్యం పట్ల వున్న గౌరవాన్ని గుర్తించండి. త్వరలో హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు ఎన్నికలు జరుపుతాము. గౌరవ సభ్యులు ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అసలు నిర్దిష్టంగా చెప్పాలంటే మిమ్ములను ఈ ఎన్నికలు ఎందుకు వాయిదా వేశారు చెప్పమని అడిగితే, మీరు వారు 1000 రూపాయలు తిన్నారు, మేము 100 రూపాయలే కదా తిన్నది అన్నట్లుగా, వాళ్లు 16 సంవత్సరాలు ఎన్నికలు జరపలేదు, మేము వచ్చి రెండేళ్లే కదా అని అంటున్నారు. మీరు వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు, అంతకు ముందు ఒక సంవత్సరం శ్రీ రామారావుగారి పాలన జరిగింది. అన్ని మునిసిపాలిటీలకూ ఎన్నికలు జరిపి హైదరాబాదుకు మాత్రం ఎందుకు జరపలేదు? గ్రేటర్ హైదరాబాద్ అన్నారు. చిన్నా పెద్దా యిప్పుడు ఏమి చేశారు? రాజమండ్రి, కర్నూలు మునిసిపాలిటీల విషయం ఏమి చేశారు? అక్కడ ఏమి ఆటంకం వచ్చింది? అసలు ఒవైసీగారు ఎందుకు కోర్టుకు వెళ్లవలసి వచ్చింది? మీరు ఎందుకు ఇంటిరియం స్టే తీసుకోవలసి వచ్చింది? వార్డులను ఎందుకు చేశారు? ముఖ్యమంత్రిగారు వార్డు వార్డు తిరుగుతున్నారు అంటున్నారు మీరు ఎన్నికలు జరిపినట్లయితే అక్కడ ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధి నిత్యం తిరుగుతాడు కదా. ముఖ్యమంత్రిగారు తిరుగుతున్నారు నిజమే. వారు సంవత్సరానికి ఒకసారి మాత్రమే తిరుగుతారు. ఎన్నుకోబడిన వ్యక్తయితే దినం దినం వారి నమస్కలను తెలుసుకోవడానికి వీలు అవుతుంది. ఈ విషయాలను మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. మీ నియోజక వర్గం సమస్యలు మీరు తీర్చగలిగినట్లుగా అక్కడ కూడా ఒక వ్యక్తి వున్నట్లయితే అంతా అతనే చూసుకుంటారు. మరి అందుకు మీరు ఎందుకు వెనుకాడుతున్నారో తెలియడం లేదు. ఇకముందైనా ఎన్నికలు జరుపుతారా? సాధ్యమైనంత త్వరలో జరిపించండి. మాదాటి నరసింహారావుగారి టైములోనే నేను ఈ విషయంలో లబ్ధి లబ్ధి మొత్తుకున్నాను. అప్పుడు వారూ చేయలేదు. ఇప్పుడు మీరు చేయడంలేదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ నేను లబ్ధి లబ్ధి మొత్తుకుంటున్నాను. మీరూ యిదే పద్ధతిలో పోతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే గౌరవం, నమ్మకం

6.00 అంటున్నారు. ఆ విషయం మీరు ఏ విధంగా చూపుతున్నారో పా. అర్థం కావడం లేదు. మీరు దానిని మాకు అర్థం అయ్యేలా చెప్పాలి.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా ఈ బిల్లును కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యవస్థాపక వ్యతిరేకిస్తున్నాము. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ 9 కోట్ల రూపాయలు అభివృద్ధి కొరకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగేటటువంటి ఖర్చు ఏదయితే ఉందో అంత ఖర్చు దీని మీద ఖర్చు వెడితే హైదరాబాదు సీటీ నగం డెవలప్ అయ్యేది. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని ప్రాంతాలు తిరిగితే డెవలప్ అయిపోతుందని అనుకొంటే మనం శాసన సభ్యులం ఎందుకూ అవసరం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగితే రాష్ట్రం అంతా డెవలప్ అయిపోతుందని అనుకొంటే మనం ఈ ద్రుమలో ఉన్నట్లయితే ఈ రాష్ట్రం మనం అంతా ఇంకా వెనక్కి పోతూ వుంటాము. ఈ సమయంలో ఈ బిల్లు ఆదారాబాదరగా పాస్ చేసుకోవాలని చూసుకొంటే హైదరాబాదు ప్రజలు ఊరుకొంటూ చూసుకొంటూ కూర్చోరు. మీకు గుణపాఠం చెబుతారని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికైన మెంబరు లేనందువల్ల మనకు వచ్చేటటువంటి డ్యూన్ రావడం లేదు. దయచేసి మీరు తొందర పడకుండా ఈ బిల్లును ఆవండి, ఆలోచించండి, తొందరలోనే ఎన్నికలు పెట్టండి. కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఎన్నికలో గెలవలేరనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఎన్నికలు పెట్టలేదని గవూర్ గారు అన్నారు. ఈ రోజు మేము చాలెండి చేస్తున్నాము, ఎన్నికలు పెట్టమనండి కార్పొరేషన్ లో ఏ పార్టీకి ఎన్ని సీట్లు వస్తాయో నిరూపిస్తాము. హైదరాబాదు సీటీ గురించి తెలుసుకొండి, అవగాహనకు రండి, ఏదో నబ్బెక్టు మీద మాట్లాడాలని మాట్లాడితే కాదు. కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి జరగడం లేదుని, ఎందువల్ల డిలే అయినదని జంట నగరాల ప్రజలు వాచ్ చేస్తున్నారు. 'స్పెషల్ ఆఫీసరును పొడిగించుకొంటూ పోతూ వుంటే అధికారుల మీద ఎన్నో అభియోగాలు వస్తున్నాయి. ఎన్నో రిప్రజంటేషన్లు వస్తున్నాయి. అధికారులు, ఇచ్చినటువంటి డబ్బును దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి రావడం జరుగుతూ వుంది. వారి మీద సరైనటువంటి చెక్ లేనందువల్ల డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోంది. ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ప్రజా ప్రతినిధులు లేకపోతే ఇంకా డబ్బు దుర్వినియోగం అయి రాష్ట్ర ఖజానా ఖాళీ అయ్యేటటువంటి పరిస్థితి ఉంది. 1972 నుంచి 1977 వరకు ఎన్నికలు జరగలేదని చెప్పారు. ఆ లోటుపాతులకు పోవద్దు. గురుతరమైన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉన్నది. 6 మాసాలు లోపల ఎన్నికలు పెట్టండి, ఎవరు గెలుస్తారో ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. మీరు అంతా గాలిలో వచ్చిన వారు. ఎన్.టి.ఆర్. బొమ్మ పెట్టుకొని గెలిచిన వాళ్లు వీళ్లు. రేపు ఎన్నికలు పెట్టినప్పుడు తెలుస్తుంది ఏళ్లకి ఎవరు

విమిటి అనేది. ఈ బిల్లును పాస్ చేయవద్దు, దీనిని ఆపండి. తొందరల్లోనే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు జరపాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ. కె. రామకృష్ణ :- అధ్యక్షా తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాతనే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు, మున్సిపల్ ఎన్నికలు, సింగల్ విండ్ ఎన్నికలు ఇవి అన్నీ జరిపించారు. కాని హైదరాబాదు, తిరుపతి, మాజిల్లాలోని హిందూపురం మున్సిపాలిటీకి ఎన్నికలు ఇప్పటి వరకు జరపలేదు. ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనక్కు పోతోందో మాకు అర్థం కావడం లేదు. స్థానిక స్వపరిపాలనకు మనం అర్థం చెప్పేవాళ్లం. అందరం కూడా నమ్ముతున్న వాళ్లం. ఎన్నికలు జరపమన్నప్పుడల్లా త్వరలోనే జరుపుతామని చెబుతారు కాని స్పెసిఫిక్ గా డేటు చెప్పండి. ఈ పద్ధతి సరైనది కాదు. ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత ఎవరు గెలిచినా వాళ్లను మనం ఆమోదించ వలసిందే. ఏ పార్టీ గెలిచినా, వ్యక్తి గెలిచినా ప్రజాస్వామ్యంలో వారికి అధికారం ఇవ్వవలసిందే. ఇప్పుడు త్వరలోనే అని చెప్పేది మానుకొని ఫలానా తేదీలోనా ఎన్నికలు జరుపుతామని చెప్పండి. మేము వ్యతిరేకించినప్పటికీ వాళ్లకి మెజారిటీ వుంది కాబట్టి పాస్ అవుతుంది. లేదీ ఎనాన్సు చేస్తే ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఉంటుంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ. ఎం. రంగారెడ్డి (మల్కేపేట్) :- ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా పరిపాలన జరపాలని కోరుకొనేటటువంటి ఏకైక పార్టీ తెలుగుదేశం పార్టీ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మండల ఎన్నికలు, కాని పురపాలక సంఘాల ఎన్నికలు కాని, కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు కాని 1994 తరువాతనే జరిగాయి అనేటటువంటి విషయం. ప్రజానీకానికి అందరికీ తెలుసు. ఈ యొక్క కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు జరపాలనేటటువంటి కోరిక ఇప్పుడు మూల్కాడినటువంటి నాగేందర్ గారు చాలా బ్రహ్మాండంగా చెప్పారు. ఎన్నికలకు పోతే బయటపడుతామనే మాట వారు చెబుతువుంటే ఒకసారి వాళ్లు ఆలోచించుకుంటే ఈనాడు ఎవరు ఎన్నికలు పెట్టుకుండా భయపడ్డారో గుర్తు చేసుకోమని మీ ద్వారా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్నికల విషయంలో మేము చాలా క్లియర్ గా ఉన్నాము. మాకు కూడా ఎన్నికలు కావాలనే ఉంది. ఎన్నికలు జరపమనే మాట మేము ఎప్పుడు కూడా మూల్కాడలేదు. ఎన్నికలు కావాలనే దాంట్లో ప్రధానంగా కోరుకొనే వారిలో మేము కూడా ఉన్నాము. ఎన్నికలు పోస్టుపోస్ట్ చేసే మాట వాస్తవం కాదు. హైదరాబాదు నగరంలో ఉన్నటువంటి డివిజన్ లో మేము చాలా సార్లు డిస్కన్ చేసుకొన్నప్పుడు డివిజన్ లో వున్నటువంటి ఇబ్బందులు డివిజనుల యొక్క విభజనలో ఇబ్బందులున్నాయి. మేము చాలా సార్లు మంత్రిగారికి చెప్పాము. ఈనాడు ఎన్నికలు వెడితే డివిజన్ లో ఉన్నటువంటి ప్రాజెక్టు వెంటనే వస్తాయి.

మగవహత సంక్షేప (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

ఈ డివిజన్ను అప్పీ సరిగ్గా సక్రమంగా డివిజన్లు చేసిన తరువాతనే ఎన్నికలు జరపాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

6.10 శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు రంగారెడ్డిగారు పా. చెప్పినట్లు అప్పీ డివిజన్లలో కూడా సమన్యలు ఉన్నాయి. రాజమండ్రి నోట్స్ చేసిన తరువాత అవుతుంది. గౌరవసభ్యులకు అభ్యంతరాలు. సంపాదన వీలైనా ఉంటే వార్డ్ డివిజన్ ప్రెజురీ నోటిఫికేషన్లో తెల్పుమని కోరుతున్నాను. రామనరెడ్డిగారు ఎప్పటి నుండి స్టార్ట్ చేస్తారని అడిగారు, 1.3.97 నుండి వార్డ్ డివిజన్లు స్టార్ట్ చేశాము. త్వరలోనే పూర్తిచేసి వీలైనంత తొందరలో ఎన్నికలు జరుపుతాము. హైదరాబాదు కార్పొరేషన్, మిగిలిన 9 మున్సిపాలిటీలకు సవరేట్ గా ప్రాసెస్ జరుగుతుంది. ఈ ప్రాసెస్ అయిన తరువాత వార్డ్ డివిజన్లు, రిజర్వేషన్ మొదలైనవి నోట్స్ చేయాలి. అంతా పూర్తయిన తరువాత కమీషనరీలో మూల్గాడి డేట్ ఫైనలైజ్ చేయాలి. ఈ విధంగా కొంత టెక్నికల్ ప్రాసెస్ ఉన్నది. ఈ ప్రాసెస్ మొత్తం పూర్తి కాగానే హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్కు తెలుగుదేశం పార్టీ చంద్రబాబు నాయుడుగారి నాయకత్వాన వీలైనంత త్వరలో ఎన్నికలు జరుపుతామని తెలియపరుస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Now, the question is

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- నడన్ గా పాస్ చేస్తే ఎట్లా? మిత్ర పక్షాలే కాక అందరూ కోరుతున్నదేమంటే ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారో చెప్పమనే దానికి ఆరునెలలో, తొమ్మిది నెలలో చెప్పాలి కదా!

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- ప్రాసెస్ అవటానికి కొంత సమయం పడుతుంది. ఇప్పటికే ఇప్పుడే డేట్ చెప్పమంటే ఎట్లా? కాలిక్యులేషన్, రిజర్వేషన్ మొదలైన ప్రాసెస్ మొత్తం పూర్తి అయిన తరువాత తప్పకుండా డేట్ ఎనౌన్స్ చేస్తాము.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్స్ ఎమండ్మెంట్ బిల్ ఆర్టికల్ 243U/3 ప్రకారం కాన్స్టిట్యూషన్కు వ్యతిరేకం. అదరాబాదరా చేసి పొరపాటుగా, అసవసరంగా దీనిని పాస్ చేయించవద్దని మంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను. దీనిపై ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొని జంటనగరాం ప్రజలందరూ ఎదురుచూస్తున్నారు. దీంట్లో ఎన్నో సైనాన్వియల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఇన్వోల్వ్ అయ్యాయి. అశోకజనతీరాజుగారు ఏదో ఒకటి చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సైనాన్వి మినిష్టర్ గా మీపైన ఒక బాధ్యత ఉన్నది. సైనాన్వియల్ క్రెసిన్ ఏ స్టేట్ లో లేదు. దీనిపైన ఏదో చెప్పి దురదృష్టవశాత్తు ఏదో చేస్తున్నారు. జన్మభూమి,

ఇతర కార్యక్రమాల కొరకు ఒక వాహనం వెళితే దాని వెనుక 100 నుండి 200 కార్లు వెళుతున్నాయి. ఇది అంతా ప్రజల డబ్బు. ఇంత డబ్బు మిన్ యూజ్ చేస్తున్నారు. మంత్రిగారూ దయచేసి మీరూ ఆలోచించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కార్పొరేషన్ బిల్ గురించి చూట్టాడండి.

శ్రీ డి. నాగేంద్రరెడ్డి:- ప్రజల డబ్బు దురదృష్టవశాత్తు ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు. మీరు దయచేసి ఈ బిల్ ను విత్ డ్రా చేయండి.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ప్రొటెస్ట్ చేస్తున్నాము. దీనికి కారణాలేమంటే ఇందులో 1.10.96 నుండి స్పెషల్ ఆఫీసర్ కాలము పొడిగించాలి. 9 మాసాల తరువాత ఆ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ 9 మాసాలు ఆ స్పెషల్ ఆఫీసర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లో ఎంత అయితే డబ్బు ఖర్చు పెట్టాడో ఆ ఖర్చుకు మనమే బాధ్యత వహించాలి. అందులో అవకతవకలు జరిగినప్పటికీ కూడా మనమే బాధ్యత వహించాలి. 9 మాసాల తరువాత స్పెషల్ ఆఫీసర్ కు ఈ బిల్ ద్వారా ఎక్స్ టెన్షన్ ఇవ్వటంపై అభ్యంతరం తెలుపుతున్నాను. వీరు రెండు కారణాలు చెప్పారు. కొద్ది ఒక్కటి, వార్డులు సక్రమంగా లేవని మరొకటి చెప్పారు. వార్డులు ఎక్కువ, తక్కువగా ఉన్నాయని, వాటిని ఒక ఫార్ములా ప్రకారంగా పునర్వ్యవస్థీకరించాలని అందుకు సమయం కావాలని అంటున్నారు. 1994 లో వీరు అధికారంలోకి వస్తే గత మూడు సంవత్సరాలుగా వార్డులు పునర్వ్యవస్థీకరణ చేయకుండా ఎందుకు ఖాళీగా ఉన్నారో నాకు అర్థంకావటంలేదు. హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ గురించి మీరు గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. హైదరాబాదుకు చెందిన గౌరవ శాసనసభ్యులకు నేను మనవిచేసేదేమంటే ఈ రోజు కాన్స్టిట్యూయెన్సీ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ ను ఇచ్చి హైదరాబాదు నగరాన్ని డెవలప్ చేయమని చెప్పే పరిస్థితి కూడా లేదు. కాన్స్టిట్యూషన్ ఎమండ్ చేసిన తరువాత ఎట్టి పరిస్థితులలో ఈ ఎన్నికలు జావ్యం కావటానికి వీలులేదు. ఈ కాలాన్ని పొడిగించేందుకు మీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాలకు ఎరసనగా మేము నిష్కృతిమిస్తున్నాము.

(అనంతరం కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులందరూ వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ సి.పాల్. విఠల్ రెడ్డి:- న్యాయస్థానం తీర్పును కూడా మీరు ఉల్లంఘిస్తున్నారు. 1991 జనాభా ప్రకారం వార్డులు విభజించాలని, ఎన్నికలు జరిపించాలని, మొదలగు పన్నెత్తమైన అభిప్రాయాలను న్యాయస్థానం తెల్పటం జరిగింది. 1991 జనాభా లెక్కలు ఉన్నాయి. కాని వార్డులుగా విభజన చేయటంలో మాకు ఇంకా టైమ్ కావాలని మీరు అడుగుతున్నారు. ప్రత్యేక అధికారి కాలవరి మితిని ఇంకా 1 1/2 సంవత్సరములు ఈ బిల్లు ద్వారా పెంచబోతున్నారు.

ఇది ఈ బిల్లు సారాంశము. మీరు దీనిని కాదంటారా? కాదటానికి మీరు లేదు. ఎందుకంటే న్యాయస్థానాల అధిప్రాయాన్ని కూడా ఈ ప్రభుత్వం ధిక్కరిస్తోంది. మీరు అమలుపరచటంలేదు. కాలసరిమితిని మీరు చెప్పకుండా ఒకటిన్నర సంవత్సరములైతే బాటుంటుందని మీరు కోరుతున్నారు. బిల్ పాస్సై, గవర్నర్ సంతకమై, యాక్ట్ అయిన తరువాత ఒకటిన్నర సంవత్సరం పొడిగింపు కావాలని కోరుతున్నారు. ఇది బిల్లు యొక్క సారాంశం. దీనిని బట్టి చూస్తే ప్రజాస్వామ్యంపై మీకు విశ్వాసం లేదని అర్థమవుతోంది. ప్రజలకు మీరు అధికారం ఇవ్వనందున వారిపై కూడా మీకు విశ్వాసం లేదు, కాబట్టి ఈ బిల్లు ప్రజా వ్యతిరేక బిల్లు. మరలా న్యాయస్థానం ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ కూడా ధిక్కరిస్తూ మీరు ఆర్డినెన్స్ జారీచేశారు. నేను ప్రత్యేకంగా మీ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఇప్పటికైనా మీరు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడండి, ప్రజలకు అధికారాన్ని ఇవ్వండి, ప్రజలు పరిపాలిస్తారు, వారికి ఆ సమర్థత ఉన్నది, మీకు ఎటువంటి ఇబ్బంది కూడా ఉండదు. ఎందుకంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతి నాలుగు రోజులకు, 5 రోజులకు మున్సిపాలిటీలో తిరుగుతున్నారు కాబట్టి వారికి ఆ ఇబ్బంది కూడా ఉండదు. ఆయనకు చాలా పనులు ఉన్నాయి. రాష్ట్రాభివృద్ధి కొరకు పనిచేసేందుకు మంత్రిగారు మాత్రం తిరగటం లేదు. మున్సిపాలిటీలను దర్శించటం లేదు, ముఖ్యమంత్రిగారికి అప్పగించారు. ప్రజాస్వామ్యంపైన విశ్వాసం ఉంటే మీరు ఈ బిల్లును విరమించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

6.20 శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి గారు సా. మాట్లాడుతూ మునిసిపల్ మంత్రి గారు జంటనగరాలలోని మునిసిపాలిటీలలో తిరగలేదని చెప్పారు. అది నిజం కాదు. నేను పలుసార్లు తిరగాను. ఇకపోతే 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు వార్డుల విభజన చేయిస్తున్నాము.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సవరణ బిల్లును మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టారు. గౌరవ శాసనసభ్యులు చాలామంది చర్యలో పాల్గొంటూ కొన్ని సూచనలు చేశారు. అంతేకాకుండా నిర్దిష్టంగా కొన్ని విషయాలు అడిగారు. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారని అడిగారు. దానికి మంత్రి గారి వద్ద సరియైన సమాధానం లేదు. డివిజన్స్ డీలిమిటేషన్స్ సరిగా రాలేదనే వంకతో బిల్లుకు సవరణ తీసుకువస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజాస్వామ్యంలో నమ్మకమున్నట్లుంటే ఇప్పటికయినా ఎన్ని మాసాలలో ఎన్నికలు జరుపుతారో చెప్పమనండి. ఇక్కడున్న శాసనసభ్యులు

తమ నియోజక వర్గాలకు వెళ్ళినప్పుడు తప్ప ఎక్కడా రోజులు హైదరాబాదు నగరంలోనే ఉండడం జరుగుతుంది. హైదరాబాదు నగర పరిస్థితి చూసినట్లయితే, ఇప్పుడయితే వర్షాలు లేవు గాని, వర్షాలు పడితే చాల అధ్వాన్నంగా ఉంటుంది నగర పరిస్థితి. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా హైదరాబాదు నగరంలో చాలా వీధులు చాలా సార్లు తిరిగారని మనం పేషర్లలో కూడా చూశాము. మురికి కాలువలు సరిగా క్లీన్ చేయకపోవడం వల్ల రోడ్ల పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా ఉండడం వల్ల ప్రజలు ఎన్నో అవస్థలకు గురవుతున్నారు. ఈ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు జరిపకపోతే పరిస్థితి బాగునడదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తూ వదే వదే గౌరవ శాసనసభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలను స్వీకరించకుండా ఈ బిల్లును పాస్ చేయించాలనే ఆశ్చర్యంతో మంత్రిగారుండడం మంచిదికాదని, ఇప్పటికయినా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఎన్ని నెలలలో ఎన్నికలు జరుపుతారో ప్రకటించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెండు బిల్లులను ఒకసారి దయచేసి చూడమనండి. మొదటి బిల్లులో మార్చి, 1996 నుండి సంవత్సరపుర కాలం పాటు పొడిగించబడింది. 96 మార్చి నుండి 97 ఫిబ్రవరి వరకు సంవత్సరం. పోతే జూలై 97 వరకు ఐదు మాసాలు గడచిపోయింది. ఇంకా ఒక నెల గడువుంది. అంటే నెవ్టెంబర్, 97 ఎన్నికలు జరుపుతారా అనేది ఒక ప్రశ్న. రెండో బిల్లు ప్రకారం 1.10.96 నుండి మరొక సంవత్సర కాలం పొడిగించబడింది. అంటే ఈ సంవత్సరం వదో నెలలో ఎన్నికలు జరుపుతారా? ఇది కరెక్టేనా? మళ్ళీ పొడిగిస్తారా? మీరు చెప్పిన ప్రకారమే ఆగస్టులో కాని, అక్టోబరులో కాని, రాబోయే మూడు మాసాలలో హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు ఇంకొక ఆర్డినెన్స్ ఇవ్వకుండా ఈసారైనా జరుపుతారా?

శ్రీ అర్. దామోదర్ రెడ్డి:- కార్పొరేషన్ ఎన్నికలను ఇంతకంటే పొడిగించకుండా నకాలంలో జరిపితే బాగుంటుందని మరొకసారి మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

Sri Asaduddin Owaisi:- Mr. Deputy Speaker, I want to protest against the Bill. The people are being denied their democratic right to be elected the local representatives. The Chief Minister is touring the whole of the City. But the Chief Minister cannot discharge the duties of a Municipal Commissioner or Special Officer or Municipal Councillor. He cannot do each and every work. The Chief Minister held Darbars in the Quli Qutub Sha Urban Development Authority Office. He has sanctioned so many works. The Municipal Administration Minister was also there. He made so many promises. These promises remind me of

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు : (2) 1996, హైదరాబాదు.
సామాజిక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

28 జూలై, 1997

131

a story which I heard in my school days. Once upon a time there was a King. In his Darbar some people used to sing and the King used to announce something. One person started singing very well on one day. First the King announced ten Gold coins. When he sang further the King promised hundred Gold Coins. The singer continued to sing. After some time the King promised jagirs for the singer. At the end when the singer asked to give him jagirs as promised the King said: 'You have pleased me by your singing and I pleased your heart by announcing.' This is the same thing. Let there should be some accountability. What will happen after October? The census work cannot be completed after October. This sort of stalling the Elections to the Municipal Corporation of Hyderabad is not good.

I therefore, very much protest against this Bill.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That this House disapproves the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 1997 (A.P. Ordinance No. 9 of 1997) promulgated by the Governor on 9th May. 1997."

(Pause)

The motion was negatived and the Statutory Resolution was lost.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment)

Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 2. The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అక్టోబర్ నెల వరకు మీకు ఎన్నికలు జరిపే అవకాశముంది. అప్పటిలోపల ఎన్నికలు జరుపుతారా? మంత్రీగారు సమాధానం చెబితే మేము ప్రొటెస్ట్ చేయాలా, లేదా అనేది నిర్ణయించుకుంటాము.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. ఒక పద్ధతి ప్రకారం నెఱుఁతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మీరే ఆలోచించండి.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతమందిమీ మేము వదే వదే చెప్పాము. అయినా స్పందించడం లేదు. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు గడువు ఒక నెలతో పూర్తవుతుంది. మళ్ళీ ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావాలనివుంటుంది. ప్రభుత్వం కనీసం ఏ విషయం చెప్పడం లేదు. దానికి నిరసనగా మేము ప్రొటెస్ట్ చేస్తున్నాము. నేను, శ్రీ వై. కిష్టారెడ్డి, శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి, శ్రీ వై. కిష్టారెడ్డి మరియు

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు

సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అక్టోబర్ నెలలో ఎన్నికలు జరుపుతారా లేకపోతే మళ్ళీ ఆర్డినెన్స్ ఇస్తారా చెప్పండి?

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఆలోచించేది ఏమిటండీ? మళ్ళీ ఆర్డినెన్స్ ఇస్తారా లేక 6 నెలలకో, 10 నెలలకో ఎన్నికలు జరుపుతారా ఏదో ఒకటి ఖచ్చితంగా చెప్పండి. నేను చెప్పిందే నేదం అంటే ప్రజాస్వామ్యానికి హానికలుగుతుంది. మీరు ఢిల్లీకి వెళ్లినప్పుడు కేంద్రంలో మాకు ఆ పన్నుల్లో వాలూ రావాలి, ఈ పన్నుల్లో వాలూ రావాలి అంటే మేము బలవరుస్తున్నాము. కాని ఇక్కడికి వచ్చాక నా అధికారం ఇంకొకరికి ఇవ్వసని చెప్పడం బాగుండదు. ప్రజల అవసరాలు వారికే తెలుసు. వారి అధికారం వారికివ్వకుండా కేంద్రీకృత అధికారం మీకెందుకు? మీరు ఏదీ ఖచ్చితంగా చెప్పనందుకు నిరసనగా మా పార్టీ తరపున ప్రొటెస్ట్ చేస్తున్నాము.

CLAUSE 3

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:-

"(1) Clause 3 shall be renumbered as sub-clause (1) of Clause 3

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు : (2) 1996, హైదరాబాదు.
నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లుపై విశిష్ట సమితి
యొక్క గడువును పొడిగించుట గురించి.

28 జూలై, 1997

133

and after sub-clause (1) as so renumbered the following shall be added namely:

(2) Notwithstanding any judgement, decree or order of a Court, or any other authority, every action taken or thing done by the Special Officer in exercise of the powers conferred under Section 70-G of the principal Act shall not deemed to be invalid or ever to have become invalid by reason of the fact that such actions were taken or such things were done by such Special Officer, when the power in this behalf had not been entrusted to him under the provisions of the Principal Act and accordingly, any action taken or things done by such Special Officer shall, for all the purposes be deemed to be, and deemed to have always been, taken or done in accordance with the provisions of the Principal Act as amended by this Act."

Mr. Deputy Speaker:- Amendment moved. Now the question is:

"(1) Clause 3 shall be renumbered as sub-clause (1) of Clause 3 and after sub-clause (1) as so renumbered the following shall be added namely:

(2) Notwithstanding any judgement, decree or order of a Court, or any other authority, every action taken or thing done by the Special officer in exercise of the powers conferred under Section 70-G of the Principal Act shall not deemed to be invalid or ever to have become invalid by reason of the fact that such actions were taken or such things were done by such Special Officer, when the power in this behalf had not been entrusted to him under the provisions of the Principal Act and accordingly, any action taken or things done by such Special Officer shall, for all purposes, be deemed to be, and deemed to have always been, taken or done in accordance with the provisions of the Principal Act as amended by this Act."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was claimed.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause (3), as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause (3), as amended, was added to the Bill.

NEW CLAUSE 4

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

Repeal of Ordinance 9 of 1997:- "That add the following as new Clause 4 after Clause 3 and 4. The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Ordinance, 1997 is hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

Repeal of Ordinance 9 of 1997:- "That add the following as new Clause 4 after Clause 3 and 4. The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Ordinance, 1997 is hereby repealed."

(Pause)

The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That New Clause 4 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and New Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

The question is:

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad (Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక.
సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ.బిల్లు).

28 జూలై, 1997

135

The question is:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(అమోదించబడినది)

చట్టబద్ధ శీర్షానాం :

1997 జూన్ 20వ తేదీన గవర్నరుగారు జారీ చేసిన 1997,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పురపాలక సంఘాల (సవరణ)

(1997 సంవత్సరపు నెం. 11 ఆర్డినెన్సు)

ఆర్డినెన్సును విరూపక్షంగా వీగిపోయింది.

ప్రభుత్వబిల్లు

1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ. బిల్లు)

Sri M. Kondanda Reddy:- Sir, I beg to move :

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) ordinance, 1997 (A.P. Ordinance 11 of 1997) promulgated by the Governor on 20th June, 1997"

Mr. Speaker:- Motion moved.

Sri B. Stayanarayana Murthy:- Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు హైదరాబాదుకు చుట్టు ప్రక్కల పున్నటువంటి 9 మున్సిపాలిటీలను ఆరోజు కార్పొరేషన్ లో కలపాలనే ఉద్దేశ్యంతో, అలాగే తిరుపతిని బాలాజీ నగరంగా చేయాలని చెప్పి ఆరోజు ఎన్నికలు జరుపలేదు. అలాగే హిందూపూర్ కు సంబంధించి కొన్ని గ్రామాలు విలీనం చేయడం వల్ల కోర్టు స్టే యిచ్చింది. అదేవిధంగా రాజమండ్రికి సంబంధించి కొన్ని గ్రామాలు కలవడం వల్ల కొంతమంది కోర్టుకెళ్లి స్టే తీసుకొనడం వల్ల ఎన్నికలు జరుపలేదు. అవిధంగా ఎన్నికలు జరుగని కారణంగా ప్రత్యేక

అధికారుల కాలవరిమితిని పెంచేందుకు సభ్యులందరూ అనుమతించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక చట్టం 1965 బిల్ నెం. 29, 1997 దీనికి సవరణ విషయంలో 27.3.96 నాటికి హిందూపూర్, తిరువతి, రాజేంద్రనగర్, మల్కాజ్ గిరి, అదేవిధంగా 31-5-96 నాటికి కాప్రా, ఉప్పల్ కలాన్, కూకట్ పల్లి, ఎల్.బి.నగర్, కుతుబుల్లాపూర్, షేర్లింగంపల్లి మరియు అల్వాల్ ఈ 11 మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరుగలేదు. మంత్రిగారు అన్నారు అక్కడ కూడా న్యాయస్థానాల ముందు వారు విభజన గురించి గాని, గుర్తింపు కార్డుల విషయంలో గాని జాప్యం జరగడం వల్ల ఎన్నికలు జరుగలేదని అన్నారు. వైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ విషయంలో చర్చించేటప్పుడు, దానికి కూడా యిదేరకమయిన యిబ్బందులున్నాయని చెప్పారు. దాంట్లో యిది కూడా రాజ్యాంగ సవరణ చేసిన తర్వాత ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకొకసారి ఎన్నికలు జరిగేరకంగా దీనికి ప్రత్యేకంగా ఒక ఫైనాన్స్ కమిషన్ కూడా ఏర్పాటు చేయాలని రాజ్యాంగా సవరణలో వుంది. దీనివల్ల ఆయా మున్సిపాలిటీలలో ప్రజా అవసరాలు ఏమిటి ఏవిధంగా నిధులను సమకూర్చుకోవాలి, ప్రజా సమన్యలో దేనికి ప్రాధాన్యతను యివ్వాలి అన్న దానికి ఒక నిబంధనగా, ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మీద ఆధారపడకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు యిచ్చే గ్రాంట్ల మీద ఆధారపడకుండా, కేంద్రప్రభుత్వం యిచ్చే గ్రాంట్ల మీద ఆధారపడకుండా, స్వయంసమృద్ధితో, స్వయంగా అవకాశాలు పెంచుకొని ఆయా మున్సిపాలిటీలలో ప్రజా సమన్యల గురించి, సివిక్ ఎమినిటీ బాగు చేయడానికి తీసుకున్న రాజ్యాంగ సవరణ అది. దీంట్లో మొన్ననే మంత్రిగారు యిదే శాసనసభలో చైర్మన్స్ కు అధికారాలు కావాలన్నారు. అధికారాల విషయానికి వచ్చేసరికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మొరపెట్టుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని, మంత్రిగారిని కలిసారు. మేమందరమూ కూడా, ప్రతిషక్త పార్టీలు అన్నీ కలిసి యునానిమస్ గా మంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. అవిషయం ముందు ఫ్రంచడం జరిగింది. చాలా తర్జనభర్జనలు, చర్చలు జరిగిన తర్వాత ప్రభుత్వం దిగివచ్చి ఆమరణనిరాహార దీక్ష చేస్తున్న చైర్మన్స్ కు ఒక నమృతం కలిగించి ఆ దీక్షను ఉపసంహరించారు. కాని వారి సమన్యలు ఈరోజు వరకు సమన్యలుగానే మిగిలిపోయాయని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తు తున్నాను. వాళ్లు వివేకంగా అధికారాలు కోరుకోలేదు. వాళ్లు ఏమన్నారంటే పరిపాలన ఏవిధంగా వుండాలి, అదేవిధంగా యింట్ల నిర్మాణంలో, లే అవుట్ విషయంలో చైర్మన్లకు అధికారాలు వుండాలి అన్నారే తప్ప, అదేవిధంగా సివిక్ ఎమినిటీ బాగా మెరుగుపరచడానికి కూడా కొన్ని అధికారాలు కావాలన్నారు. అదేవిధంగా ఆర్థిక వనరులు పెంచుకోవడానికి కూడా అధికారాలు యివ్వాలి

న్నారు. యిందాకా చెప్పిన ఈ 11 మున్సిపాలిటీలలో ఎన్నికలు జరుగవందువల్ల ఎంత బాధ పడుతున్నారంటే, అక్కడ కూడా ఎవరికో అదనంగా బాధ్యతను యిచ్చారు. ఒకచోట ఆర్ డి టిగా పనిచేస్తూ మరొక చోట అదనంగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. దేవేందర్ గొడ్ గారు వున్నారు. వారికి సంబంధించిన జిల్లాలో 9 మున్సిపాలిటీలున్నాయి. చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. నేను ఈనందర్బంగా మనవి చేసేదేమంటే, రాజ్యాంగ సవరణ చేసిన తర్వాత, ప్రణాళిక చేయడానికి, వాళ్ళ అవసరాలు తీర్చడానికి యింతవరకు ఫైనాన్స్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయలేదు. ఆకోర్గజపతిరాజాగారు సభలో లేరు గాని మినిష్ట్రగారితో మనవి చేస్తున్నాను. ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఏమన్నది, ఏవిధంగా నిధులను సమకూర్చకోవాలి, వాళ్ళను ఏవిధంగా అదుకుంటారో, ప్రభుత్వం ఏమి గ్రాంట్లు యివ్వబోతోందో కేంద్రం ఏమి గ్రాంట్లు యివ్వబోతోందో స్పష్టంగా చెప్పకపోతే, వెను మార్పులు వచ్చిన తర్వాత, ఈ రోజు మహిళలకు 33 శాతం చట్టసభలో అవకాశాలు యివ్వాలని పార్లమెంట్ లో చర్చకు వచ్చిన తర్వాత, ఈరోజు పంచాయితీ దగ్గర నుంచి పార్లమెంట్ వరకు ప్రతి అయిదు సంవత్సరాల కొకసారి ఎన్నికలు జరగాలని అనుకొన్న తర్వాత, 11 మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరగకపోవడం చాలా అన్యాయం. యిప్పుడు పెద్దలు సత్యనారాయణగారు వున్నారు, మీరు చెప్పాలి. యిందాకా చాలా మంది పెద్దలు అన్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత అన్నింటికీ ఎన్నికలు జరిపాం, చివరికి సీటినంపూలకు కూడా ఎన్నికలు జరిపించామని చెప్పారు. జన్మభూమి కార్యక్రమం పేరుతో, శ్రమదానం పేరుతో మీరు ఎవరికి అధికారాలు యిచ్చారంటే, నోడల్ ఆఫీసర్స్ కు యిచ్చారు. ఒక సామాన్యమయిన అధికారి, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నుకోబడిన వైర్మన్ల మీద పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు. వాళ్ళు చెప్పిన మాట మీదే నడుస్తున్నారు. ఈ రకమయిన పద్ధతులు ఈ రాష్ట్రంలో వున్నాయి. మీ కార్యక్రమాల గురించి మేము వ్యతిరేకత చూపించడం లేదు. జన్మభూమి కార్యక్రమం అనండి, మరొకటి అనండి, ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం కావడానికి ఏదయిన మార్గాన్ని ఆలోచించి దాంట్లో డబ్బులు ఖర్చుచేయండి, ప్రణాళికలు పెట్టండి కాని ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వారిమీద మాత్రం ఈ నోడల్ ఆఫీసర్లు పెత్తనం మంచిది కాదనే మాట నేను ఈ నందర్బంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దిల్లును ఎమెండు

6.40 చేసేటప్పుడు, సభముందు వున్నది కాబట్టి చెప్పకతప్పడం లేదు. ఫైనాన్సు సా. కమిషన్ ఏషయంలో యీ రెండు రోజులు శాసనసభ జరిగే లోపల ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు గాని, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పలేదు. రెండవది. ఒకటి అగడ్త నుంచి జన్మభూమి కార్యక్రమాల్లో పోబోతున్నారు. చెట్లు నాటడం, పట్టాలు ఇస్తామంటున్నారు - మరొకటి

అంటున్నారు - ఐండాలు కూడా వారికి పెడుతున్నామని ప్రతికర్ణి వస్తున్నది. అట్టి పరిస్థితిలో న్యూడల్ ఆఫీసర్ పెత్తనం చెలాయించడానికి వీలు లేదని నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఎక్కడ అయినా, ఏది అయినా, మునిసిపాలిటీగాని, పంచాయతీగాని, కార్పొరేషన్ గాని, కార్పొరేషన్ స్థాయి నుంచి పంచాయతీ స్థాయి వరకు ఎప్పటికప్పుడు 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఎన్నికలు జరపాలిందే. మనం కాన్స్టిట్యూషన్ ను ఎమెండు చేసుకున్నాము. దానిని గౌరవించాలిందే. ఎవరి పెత్తనం చెలాయించకుండా యిక్కడ నుంచి నిధులు ఇవ్వడమే కాకుండా నిధులు సమకూర్చుకోవడానికి అవకాశంయ్యవాలి. కేబుల్ టి.వి. పైన వేసే పనులు ఇస్తామన్నారు; యీ సభలో చెప్పారు. యీ డబ్బు అంతా కూడా స్పెసిఫిక్ గా ఇస్తామని అన్నారు. కాని ఒక్క పైసా కూడా యివ్వలేదు. మునిసిపాలిటీ చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితుల్లో వున్నాయి. అందువల్ల నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని శ్రీవంగా మా పార్టీ వ్యతిరేకిస్తున్నమాట నేను మనవి చేస్తున్నాను: ఎందువల్ల జాప్యం చేస్తున్నారు? 11 మునిసిపాలిటీల్లో ఎన్నిక జరపడం లేదు చెప్పాల్సిన అవసరం వున్నది. తేదీని నిర్ణయించి ప్రకటించాలి. పైనాన్న కమీషన్ విషయం చెప్పాలి. న్యూడల్ ఆఫీసర్ వర్గతిని వెంటనే విరమించకున్నామని శాసనసభలో చెప్పాల్సిన బాధ్యత వున్నది. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎం. అంజనేయలు:- 11 మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరపడానికి మరి కొంత కాలం కావాలన్నారు దీంట్లో - వివరణవ్రతంలో. ఇండాక కూడా అదే సమస్య. మళ్ళీ చెప్పడం వారు వింటానికి బాధగానే వుంటుంది. వారు మళ్ళీ సమాధానం చెప్పేయడం వినడం మాకూ కష్టంగానే ఉంటుంది మళ్ళీ త్వరలోనే అనడం జరుగుతుంది; త్వరలోనే అంటే అర్థం ఏమిటో చెప్పకపోతే చాలా కష్టాలు ఉన్నాయి. ఎందుకంటే, త్వరలో అంటే, నా అభిప్రాయంలో 20 రోజులు కావచ్చు. 20 సంవత్సరాలు కావచ్చు. కాని మన మంత్రిగారికి రెండున్నర సంతకాలు కావచ్చు; కనీసం వారు మంత్రిగా వున్నంతకాలం అయినా ఆ లోపల అయినా జరుపుతారా? ఎవరు కూడా చెప్పరు. దానికి సమాధానం లేకపోతే ఎలా? కనీసం యీ శాసనసభ కాలంపూర్తి అయ్యేలోపల చెప్పకపోతే వారి ఉద్దేశాన్ని అనుమానించాల్సి వస్తుంది. అందుకని యీ అధికారులు పాల సీలను ఎగ్జిక్యూట్ చేయాలి. పాలసీలను ఫ్రేమ్ చేయాల్సిన వారు ఎత్తెడ్ బాడి. ఇప్పుడు ఆచరణలో ఏమి జరుగుతోందంటే, విధానాలు అధికారులు రూపొందిస్తున్నారు. అప్పుడప్పుడు కార్యక్రమాలను లెజిస్లేటర్స్ ఎగ్జిక్యూట్ చేయాల్సి వస్తున్నది. తలకింద పెట్టి నడచినట్లు వున్నది మన వని. అధికారులు పనిచేయకుండా విధానాలు రూపొందిస్తున్నారు. విధానాలను రూపొందించేవారు

ఎగ్జిక్యూటివ్ పనులు చేస్తున్నారు. అందుకని ఎవరి పనులు వారు చేయాలంటే విధానాలు రూపొందించి ప్రజాప్రతినిధులు విధానాలు రూపొందిస్తున్నారు. వారే అమలు జరపే పరిస్థితి వస్తే యీ ప్రజాప్రతినిధులు పుండవలసిన అవసరం లేదు. నేను బ్యూరాక్రసీని అనడం కాదు - వ్యతిరేకం కాదు. ఈ పరిస్థితుల వల్ల ప్రజాస్వామ్యం అవహాన్యం అవుతోంది. అవహాన్యం అనే మాటను వినలేకపోతున్నారు. ఆచరణలో అవహాన్యమే జరుగుతున్నది. హిందువూర్ లో వార్డు డివిజన్స్ తో ఆగిపోయింది అన్నారు. ఇప్పుడు ఏమి ఇబ్బందులు లేవు. హిందువూర్ లో ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారు? 10న కోర్టు కేసు వున్నదని, రాజమండ్రిని ఆ వంక యీ వంక పెట్టే రెండు సంవత్సరాల వరకు వాయిదా వేయడం జరిగింది. హిందువూర్ గురించి చెప్పండి? వార్డు డివిజన్ ప్రాజెక్టు లేదు. త్వరలో అంటే అర్థం ఏమిటి? మీ వివరణ పత్రంలో సమ్మోర్ టైమ్ అంటే అర్థం ఏమిటి? నిర్లుప్తమైన కాలాన్ని ప్రకటించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ బిల్లు కూడా దీనికి ముందు బిల్లు మాదిరిగానే, వున్నది. 11 మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరుపకుండా స్పెషల్ ఆఫీసర్లను ఉపయోగించడం జరుగుతున్నది. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ప్రజలకు దూరం అవుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఎందుచేతనంటే, ప్రజాప్రతినిధుల ద్వారా ఎలక్షెడ్ బాడీ వున్నట్లయితే అక్కడ అభివృద్ధి పనులుకాని, ప్రజాసమన్యలుగాని పరిష్కారం చేయబడతాయి. యీ బిల్లు వల్ల అనేక రకాలుగా ఇబ్బందులుగా ఉన్నాయి. ఒకమాటలో చెప్పాలంటే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్య భావంతో ప్రజాప్రతినిధులను అవహాన్యం చేసే విధంగా చేస్తున్నది. దీని వల్ల తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రజలకు దూరం అవుతున్న విషయం అర్థమవుతోంది. ఇప్పటికైనా సరే స్పెసిఫిక్ గా కార్పొరేషన్ మాదిరిగానే వీటిని కూడా ఎన్నికలు జరుపకుండా దాటవేసేస్తున్నారు. మళ్ళీ సంవత్సరం అయినా తరువాత ఇంకో బిల్లు పెట్టి ఎక్స్ టెండు చేసుకుంటూ పోతుంటే ప్రజలు సీరియస్ గా చూస్తున్నారు. వారు ఫీలవుతున్నారు. 11 మునిసిపాలిటీలకు మీరు ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారో స్పెసిఫిక్ గా చెప్పండి? సంవత్సరంలోవల జరిపించండి? మీరు ఆ విషయం స్పెసిఫిక్ గా చెప్పకుండా దాటవేస్తే కనుక ప్రజలు కూడా చాలా పరిశీలన చేస్తున్నారు. దీనికి మా పార్టీ నిరసన తెలియచేస్తున్నది. ఇప్పటికైనా 11 మునిసిపాలిటీలకు డేట్ ఎనౌన్సు చేయాల్సిందిగా కోరుచున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker Sir, this Bill has been brought to extend the time limit of the Special Officers of the said 11 municipalities. Out of these 11 municipalities, the Rajendranagar Municipality is one

of the worst municipalities in the state being neglected in all aspects. When the Hon'ble Chief Minister has toured that municipality some one and a half year ago ordered the concerned officials to lay water lanes, but so far it was not materialised. The Hon' ble Revenue Minister had also accompanied during the Chief Minister's city visits. Also when the Chief Minister visited Attapur and when he saw the unfiltered drinking water coming from Osman Sagar, though he had immediately directed the concerned officials to solve the problem, still it is unsolved, which shows the lack of responsibility and accountability on the part of the officials. There are various other problems in Rajendranagar Municipal area which require Government's immediate attention.

Secondly Sir, the Government has promised to solve the problems of Municipal Chairman when they have undergone a hunger strike last time in Hyderabad. They are worried about the extension of time limit of the Special Officers of various municipalities in the state. Though the Municipal Chairman are directly elected by the people, they were vested with no powers and they have become mere rubber stamps. This type of state-of-affairs is concerning everybody Sir. Therefore, I request the Government to look into the matter and see that the elected Municipal Chairman/Chair Persons are given their legitimate rights and powers.

శ్రీ ఎన్. స్వామి దాస్ (తిరువూర్):- అధ్యక్షా, మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు 1965, నెం. 29, 1997 ను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఈ ఎమెండుమెంటును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. మీకు తెలుసు - కొన్ని అనివార్యకారణాల వల్ల ఎలక్షన్స్ పెట్టుకుండా వుండడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్టీఎలక్షన్స్ - మొట్టమొదటగా స్థానిక సంస్థలకు పరిపుష్టత యివ్వాలని డిసెంబ్రలైజేషన్ ఆఫ్ వవర్స్ మండల వ్యవస్థలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ లోకల్ సంస్థలను పరిపుష్టం చేయాలని స్థానిక సంస్థలకు ఎక్కువగా వవర్స్ ఇవ్వాలని చెప్పి ప్రతిపాదించిన నంగతి మీకు తెలుసు. ఈ రకంగా ఎన్నికలు పోస్టుపోస్ట్ కావడం ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా చేసినవి కాదు. యివి అనివార్య కారణాలవల్ల జరుగుతూ వున్నది. కనుక దయచేసి సభ్యులు చాలామంది అన్నారు - కానీ, వారు గత చరిత్రను చూస్తే ఎవరు ఎవరు ఏమి చేశారో ఎందుకు పోస్టుపోస్ట్ అయ్యాయో గౌరవసభ్యులకు తెలుసు.

6.50 తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఎన్నికలు కండక్ట్ చేయాలని కోరుతూ, సా. చేస్తుందని తెలియచేస్తున్నాను. తప్పకుండా, అనుమానాలకు తావు లేకుండా, ఈ కార్యక్రమం విజయవంతం చేస్తుందని తెలియచేసుకుంటూ, నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, రెండు దిట్టలు కలిపి ఒకేసారి తీసుకుంటే బాగుండేది. టైం సేవ్ అయ్యేది. మీ ద్వారా కోరేది, మునిసిపల్ చైర్ మెన్ ఆ నాడు అందోళన చేసినప్పుడు. You can recall my initiative at that point of time. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది మంచిది కాదు. పట్టుదలకు పోవద్దు, వారితో మాట్లాడి, కాంప్రమైజ్ చేసి, దీక్ష నుండి లేవడం మంచిది అంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అందరం కలసి వెళ్లాము. అంతా అయిన తరువాత, నిమ్మకాయ రసమో, బల్తాయి రసమో త్రోగిన తరువాత, వారు ముఖ్యమంత్రిగారిని గౌరవించారు. కానీ ఆ తరువాత ఆ ఇమ్మూ మీద ఒక్క మాట రాలేదు. లేదా ఏదయినా చేసి ఉంటే చెప్పమనండి. సంతోషిస్తాము. మా దృష్టికి అయితే రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి అభినందనలు తప్ప వారికి ఏ రకంగానూ అధికారాలు ఇచ్చినట్లు లేదు. దీని వల్ల మీ మీద గౌరవం, స్మార్తి తగ్గుతుందని జ్ఞాపకం చేస్తూ, ఎలక్షన్స్ ను వాయిదా వేయడం మంచిది కాదని తెలియచేస్తున్నాను, గతంలో ఇచ్చిన మాటను నిలుపుకునే ప్రయత్నం చెయ్యండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని కోరేది ఒకటే. ఆ రోజున నేను కూడా వెళ్లాను. బాపిరాజుగారు వచ్చారు. అన్ని పార్టీల వారు వెళ్లారు. ప్రభుత్వం ఇవ్వని హామీని వారి తరపున మేము ఇచ్చాము. ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తుందని మా చేత కూడా చెప్పించారు. మాట్లాడారు. అన్నీ అయిన తరువాత ఆ ప్రామిస్ అట్లాగే ఉందా? విత్ డ్రా చేసుకున్నారా? ఈ సందర్భంగా చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. నా ఉద్దేశం ఏమంటే, మీ ఇంట్రిస్టుతో మా ఇంట్రిస్టుతో, ప్రజల ఇంట్రిస్టుతో చెప్పేది, చేసిన ప్రామిస్ లను అమలు చెయ్యడం చాలా ముఖ్యం. ఈ సందర్భంగా అయినా ఫలానా తేదీలోగా వారి డిమాండ్స్ ను ఆమోదించి, అమలు చేస్తామని ఒక ఎన్యూరెస్ ఇస్తే, ఈ దిట్టకు అనుకూలంగా వోట్ చేస్తాము.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- అధ్యక్షా, పైనాన్స్ కమిషన్ రిపోర్ట్ ను దేన్ చేసుకుని ఇవ్వాలని కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు. కమిషన్ రిపోర్ట్ ను ముఖ్యమంత్రి గారికి సబ్మిట్ చేశారు. గవర్నమెంట్ విగ్వామినేషన్ లో ఉంది. చైర్ మెన్ పవర్స్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా చర్చించారు. అర్థిక పరిపుష్టి కోసం ఖచ్చితంగా అధికారాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. రెండూ కలిపి ముఖ్యమంత్రిగారు చైర్ మెన్ మరియు కమిషనర్స్ తో చర్చించి పవర్స్ ఇచ్చే విషయం ఆలోచిస్తారు. ఆ రోజున ఇచ్చిన హామీని ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున అమలు చేస్తాము. వెనక్కి పోము. కమిషన్ రిపోర్టుతో కో ఆర్డినేషన్ చేస్తూ, పవర్స్ స్క్రింగైన్ చెయ్యాలని ఉందని, తప్పకుండా త్వరలో అధికారాలు ఇస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. ఎన్నికల గురించి ముందే చెప్పాను. కొన్ని వార్డ్స్

అవుతున్నాయి. అన్నీ కలిపి రాష్ట్రమంతా త్వరలోనే ఎన్నికలు నిర్వహిస్తామని చెబుతూ, ఈ దిల్లును ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- మునిసిపాలిటీల ఆర్థిక పరిస్థితి పటిష్టం చెయ్యడానికి స్టేట్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టు వస్తుందన్నారు. రెండు సంవత్సరాల నుంచి వస్తుంది అని అంటున్నారు. ఏ విధంగా చూసినా పాచ్చు మునిసిపాలిటీలలో జీతాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితి వచ్చింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో 74వ సవరణ ప్రకారం ఫైనాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టు వచ్చి, అయీ స్థానిక సంస్థలకు ఆయా రాష్ట్రప్రభుత్వాలు నిధులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అవి బాగా ఉన్నాయి. మనకు మూడు సంవత్సరాల నుంచి రిపోర్టు రాకపోవడం దురదృష్టం. రిపోర్టు ఇప్పుడు వచ్చి కూడా రెండు నెలలు అవుతోంది. అయినా కూడా చర్య తీసుకోకపోవడం మంచిది కాదు. వెంటనే చర్య తీసుకొని, మునిసిపాలిటీలకు ఆర్థిక పరిపుష్టిని కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ దిల్లు విషయంలో మాకు గల అభిప్రాయాలు స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ హౌస్ లోనే చైర్మన్ పర్సన్స్ విషయంలో, ఫైనాన్స్ కమిషన్ విషయంలో, ఎన్నికల విషయంలో చాలా విషయాలు చర్చించాము. త్వరలో పరిశీలిస్తామని మంత్రులు చెప్పారు. ఈ 74వ సవరణ చేసిన తరువాత, ఎన్నికలు సక్రమంగా టైములో జరవలేదు కనుక, రాజ్యాంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు కనుక పురపాలక సంస్థలలో స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ పరిపాలన వట్ల నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ, మా పార్టీ వాకవుట్ చేస్తోంది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు వాకవుట్ చేశారు).

STATUTORY RESOLUTION

Mr. Deputy Speaker:- The Question is :

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Ordinance, 1997 (A.P. Ordinance No. 11 of 1997) promulgated by the Governor on 20th June '97 is before the House".

(Pause)

The Resolution was lost.

*An asterisk before the name indicates conformation by the member.

ప్రభుత్వ బిల్లు : 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక.
సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ.బిల్లు).

28 జూలై, 1997 14

The Motion was adopted and the Bill was considered

CLAUSES 2 to 4

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 to 4 and they are before the House.

The Question is.

"That the Clauses 2 to 4 do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and the Clauses 2 to 4 were added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Mr. Deputy Speaker:- The Question is :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration".

(Pause)

The question is:

"That the Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and the Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997 be passed".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997 be passed".

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది)

(1) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవిన్యూ సమూహ

(సవరణ) బిల్లు (నెం. 8 ఎల్.ఎ. బిల్లు)

Sri T. Devender Goud (Minister for Revenue Relief & Rehabilitation):-
Speaker Sir, I beg to move.

"That the Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

Now the discussion:

Sri T. Devender Goud:- Speaker Sir, this is a small Bill.

రెవెన్యూ రికవరీ యాక్ట్ కి సవరణ తెచ్చాము. దాని ప్రకారం నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ ఏని ఉన్నాయో వాటికి ఈ యాక్ట్ క్రింద కొన్ని పవర్స్ ఇచ్చాము. బ్యాంకర్స్ మన రాష్ట్రంలో అనేక కార్యక్రమాలకు లోన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా వారు ఇచ్చే లోన్స్ కు రికవరీ చేసుకోలేక పోతున్నాము కనుక సఫీషియెంట్ గా ఇన్వలేకపోతున్నాము కనుక చాలా ఇబ్బందులు పాలు అవుతున్నాము. పవర్స్ ఇవ్వాలని వారు అడుగుతున్నాము. జెస్యూయిన్ డిమాండ్స్ కన్సిడర్ చేస్తూ, ఈ పవర్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తూ, ఈ బిల్లును పాస్ చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

7.00 శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి (పొద్దుటూరు):- అధ్యక్షా, ఈ 1864

డా. బిల్లును సవరించే దానిలో ప్రవేశ పెట్టిన ఈ ఎమెండ్ మెంట్ బిల్లు ప్రజా విద్రోహక చర్యకు సంబంధించిన సవరణ అవుతుంది. ఎందుకంటే ఈ 1864, 52(ఎ) సరిచ్చేదము అనే దాని మీద శిస్తు కట్టని పరిస్థితిలో ఎవరైతే శిస్తు కట్టరో వారి దగ్గర నుంచి జప్తు చేసే బొచ్చెలు, బోలెలు అవన్నీ బయట పేసే సమూహ చేసే దానికి సంబంధించిన 1864, 52 (ఎ) క్రింద ఈరోజు బ్యాంకులలో అవ్వ తీసుకునే విద్యార్థులు కాని, నన్న చిన్న కారు రైతులు కాని, క్రాఫ్ లోన్స్ కాని ఇంకా వివిధ రకాల లోన్స్ రోజ్ గార్. యోజనకు సంబంధించి కాని ప్రతి ఒక్కరు ఇందిరాగాంధీ గారు బ్యాంకులు జాతీయం చేసిన తరువాత అన్ని బ్యాంకుల నుంచి ప్రజలు లోన్స్ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ ద్వారానే ఈ ఆంధ్ర దేశం అన్నపూర్ణగా పిలుస్తున్నారు. ప్రజలకు ఇతోధికంగా సంక్రమించిన అవకాశం. రైతులకు సదుపాయం కలిగిన తరువాతనే ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. ఈ

పరిస్థితిలో ఎన్నో బ్యాంకుల ద్వారా అప్పు తీసుకొని కాలానుగుణంగా అప్పులు తీర్చుకునే ఆలోచనతో ప్రజలు ఉంటున్నారు. అయినప్పటికీ బ్యాంక్ సేబుంది, హరికి కావలసిన వెహికల్స్, ఫీల్డ్ ఆఫీసర్స్ ప్లాప్ అందరూ ఉన్నారు. వారం దరూ గ్రామాలకు పోయి వనూలు చేసే పరిస్థితిలో ఉన్నప్పటికీ కేవలం నన్న చిన్న కారు రైతులు 1864-52 (ఎ) క్రింద 1997 అనే దానికి సవరణ చేసే పరిస్థితిలో ఇది కేవలం ప్రజా కంటకమైన దిబ్బ అవి ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మాదిరిగా రెవిన్యూ చట్టం క్రిందకు తీసుకు వచ్చి బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు ఇచ్చిన డబ్బును వనూలు చేసే పరిస్థితి బ్యాంకులు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు రిఫర్ చేస్తే ఈ రిఫర్ చేసిన తరువాత గ్రామాలలో ఉన్న వి.ఎ.ఓలు, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లు వారందరూ కూడా గ్రామాలకు పోయి ఇట్లు జప్తు చేస్తారు. కాలానుగుణంగా వంటలు వండినా, వండకపోయినా మీరు వనూలు చేసే పరిస్థితిలో ఇది ప్రభుత్వం రైతులను, విద్యార్థులను అన్ని రకాల నోరు కొట్టే దిబ్బ అవుతుందని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితిలో మన ప్రభుత్వం రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకి బ్యాంకుల అప్పులు వనూలు చేయమనే వద్దతి కల్పిస్తుంటే చాలా నిర్మాణీకమైనది. రోజ్ గార్ కి సంబంధించి, అన్ని రకాల లోన్స్ కి సంబంధించి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ గ్రామాలకు పోయి వనూలు చేస్తే ఎంత దారుణంగా ఉంటుందో తమకు తెలుసు. ఈ పరిస్థితిలో ఈ దిబ్బను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వం ఎన్నో కోటాను కోట్ల రూపాయలు ఇండస్ట్రీలకు ఎన్నో రకాలుగా ఎలక్ట్రీసిటీ చార్జీలు మరెన్నో రాయితీలు ఇస్తున్నారు 3, 4 సంవత్సరాలు లాక్స్ కట్టకపోయినా కోటాను కోట్లు అప్పులు ఇచ్చి ఆ అప్పులు రద్దు చేసి, వారు ఇండస్ట్రీ ప్లాపింగుకున్న తరువాత నామినల్ లాక్స్ కడుతున్న పరిస్థితిలో ఎకరాకు రూ. 3, 4 వేలు అప్పలిచ్చి ఈ మాదిరిగా రెవిన్యూ యాక్ట్ క్రిందకు తీసుకువచ్చి అప్పులు వనూలు చేయాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం చాలా దారుణమైనది. ప్రజలకు చాలా కంటకమైనది. అంతే కాదు ఎన్నో రాజకీయాలకు సంబంధించి ఎన్నో రకాలైన పరిస్థితిలో కోటాను కోట్లు దుర్వినియోగం అయ్యే పరిస్థితిలో కేవలం రైతుకు ఊరికే అప్పు ఇవ్వడం లేదు. భూమి లాకట్టు పెట్టుకొని ఇస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం కాకపోతే ఇంకో సంవత్సరం తీర్చుకునే అవకాశం ఉంది. రైతుల మీద రెవిన్యూ వారివి ఉపి కొలిపితే వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో మీరు ఆలోచించండి. ఇక్కడ శాసన సభ్యులు కాని, మంత్రులు కాని చాలా మంది రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వారే ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితిలో ఈ దిబ్బను ఎమెండ్ మెంట్ చేయడం కోసం ప్రభుత్వం ఎందుకు సంకల్పించిందో మాకు తెలియడం లేదు. ఎట్టి పరిస్థితిలో

ఈ బిల్లు ఎమెండు చేయవలసిన అవసరం లేదు. మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కేవలం రైతు పరిస్థితి ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు పంటలు పండి పండకపోయినా, రెండు మూడు సంవత్సరాల్లోనూ అప్పులు తీర్చుకుంటాడు. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని, బ్యాంకర్స్ ని అడుగుతున్నాను. ఎవరైనా బ్యాంకుల వారు ప్రజలకు అప్పలిచ్చి వారు తీర్చక మునిగిపోయిన సందర్భాలున్నాయా? ఈరోజు కాకపోతే రేపు ఇంకో రకమైన పరిస్థితిలో బ్యాంకుల ద్వారా రైతులకు ఇచ్చే అప్పులు ఖచ్చితంగా వసూలు కాబడుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితిలో మేము ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాము. దీనిని ఉపసంహరించుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. అంజనేయులు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మా పార్టీ తరపున పూర్తిగా నమర్చిస్తున్నాను. బలవరచదానికి కారణం చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వారే చెప్పారు. అయితే మా అనుమానం అల్లా ఎఫెక్టివ్ ఇన్ ప్లిమెంటేషన్. ఎందుకంటే గతంలో ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ క్రింద చేశారు. ధనం దుర్వినియోగం చేయబడింది. అది పబ్లిక్ అంధర్ టేకింగ్ కమిటీ కాని, స్టాబ్యూలరీ కమిటీ నోలో వచ్చినప్పుడు ఆర్.ఆర్.యాక్ట్ క్రింద మనం చర్యలు మొదలు పెట్టి 10 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత కూడా అమలు జరిగిన ఘటనలు ఉపసంహరించడం లేదు. అందుకని ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ చాలా వరకు అయిందని చెప్పబడుతోంది. ఐ డోన్ట్ నో ది రీజన్. గవర్నమెంట్ సక్రమంగా అమలు జరపలేకపోయిందా? నాకిది ఇష్టం లేకపోయిందా? రాజకీయ పక్షపాత కారణాలా నాకు తెలియదు. ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ లో ఉన్న ప్రావిజన్స్ దుర్వినియోగం చేసిన సందర్భాలలో కూడా ఈవెన్ వైట్ కార్డ క్రెమ్స్ లో జరిగిన వాటిని కూడా సక్రమంగా ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ వర్తింప చేసి వసూలు చేసిన ఘటనలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. అందుకని బ్యాంక్ లోన్స్ ఇచ్చినప్పుడు వారి ప్రాసీజర్ లో పోవాలంటే అందులో నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులకు సివిల్ కోర్టుకు పోవాలి. ప్రాసీజర్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అదంగా జరగాలంటే అది వసూలు అయ్యే పరిస్థితి లేదు. అదే విధంగా ఎఫెక్టివ్ గా వసూలు చేయాలి. లోన్స్ తీసుకొని ఎగగొట్టమని చెప్పదలచుకోలేదు. వసూలు కావలసిందే. ఆ విధంగా లేకపోతే రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వాడుకుంటారు. ఏదో ఇండస్ట్రీ పెట్టబోతున్నామని లేకపోతే అనేక పథకాల గురించి, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసమని కొంతమంది పక్షపాతంతో ఇస్తున్నా కూడా ఇవి గ్రౌండ్ కాకుండానే ఇస్తున్న ఘటనలు ఉన్నాయి. వాటిని అన్నిటిని అప్పు చేయాలి, లోన్స్ రికవరీ చేయాలి. లోన్స్ తీసుకున్న వారి అక్రమముల కూడా దొరకడం లేదు. ఎట్లా ఇస్తున్నామో తెలియడం లేదు. లోన్స్ రికవరీ చేయకపోతే అసలు డిజిర్సింగ్ పీపుల్, ఎవరయితే బిల్డ్ పాస్టి 'లైన్ ఉంటారో వారికి

తగిన న్యాయం జరగదు. ఇళ్ల విషయం చూస్తున్నాము. అనేక విషయాలలో చూస్తున్నాము. లోన్స్ కనుక అలానే పోతుంటే, మనం చూస్తుంటే భవిష్యత్తులో అసలు అర్జులైన వారికి ఈ పథకాలు సక్రమంగా అమలు జరగాలి. అలాగే లోన్ రికవరీ జరగాలి. దానికి ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ గట్టిగా ఇంప్లీమెంట్ చేయాలి. తప్పనిసరిగా లోన్స్ రికవరీ చేయాలి. గతంలో ఆర్.ఆర్.యాక్ట్ ని సక్రమంగా అమలు చేసిన ఘటనలు లేవు ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ అనేక సందర్భాలలో సక్రమంగా వినియోగించబడలేదు. ఈ సందర్భంలో అలాంటి పని చేయకుండా ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ ఉపయోగించి ఆ లోన్స్ రికవరీ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్ రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ క్రింద ఎమెండ్ మెంట్ చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే చాలా మంది యువత నిరుద్యోగంతో బాధపడుతూ నిర్లక్ష్యం అయ్యే దశలో పి.ఎం. రోడ్ గార్ కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం తరపున వచ్చే లోన్స్ తీసుకోవడం కుర్రు. చాలా రికవరీ కూడా కావడం లేదన్నది కుర్రు. రికవరీ చేయమనే మా పార్టీ చెబుతున్నది. దానిలో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఈ పేరు మీద ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం విధానం వల్ల ప్రైవేటైజేషన్ పేరు మీద ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు మూసేయడం పేరు మీద యువకులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో మీరు తీసుకున్న యూనిట్స్ కూడా గ్రాండ్స్ కావడానికి వీలు లేదంటూ చిత్రహింసలు పెట్టే విధానంలో ఈ రికవరీ యాక్ట్ పనికివస్తుందా అన్నది మా ఆందోళన. బ్యాంకు సిబ్బంది 7.10 వున్నారు, మేనేజర్స్ వున్నారు. రికవరీ గురించి ఎప్పుడైనా ఫీల్డ్ ఆఫీసర్స్ రా. అడిగారా? వాళ్ల డ్యూటీ నరిగా ఫంక్షన్ చేయకుండా, సీరియస్ గా తీసుకోకుండా, యూనిట్ చెక్ చేయకుండా, నరిగా పరిశీలన చేయకుండా, వాళ్ల బాధ్యతను నరిగా నిర్లక్ష్యంపకుండా, బ్యాంకర్స్ కమిటీ రెకమెండ్ చేసింది కాబట్టి, సంప్రదించుట ద్వారా అడిగారు కాబట్టి లోన్లు యివ్వడం జరుగుతోంది. రికవరీ గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. యిందులో మీరు పరిశీలన చేయండి. బ్యాంకర్స్ ఎక్కడ అయితే లోన్లు యిచ్చారో అక్కడ చాలా నిర్లక్ష్యంగా వున్నారు. యూనిట్ కు సంబంధించి గ్రాండ్స్ ను చెక్ చేయడం లేదు. రికవరీ అగడం లేదు అవి మాత్రం వాస్తవం కొన్ని చోట్ల రికవరీ లేని మూల వాస్తవం. చాలా చోట్ల లోన్లు తీసుకున్న తర్వాత కట్టడం లేదు. తీసుకున్న లోన్లు రికవరీ అయితేనే కొత్తవారికి లోన్లు యివ్వడానికి వీలుకలుగుతుంది. ప్రభుత్వ స్కీముల గురించి ప్రావగాండా చేయకుండా బ్యాంకర్స్ అంగీకరిస్తేనే వాడికి లోను వస్తుంది, కమిటీ సెలెక్షన్ చేసిన తర్వాత కూడా బ్యాంకు అంగీకరిస్తేనే లోన్ గ్రాండ్ అవుతుంది. లేకపోతే పరోక్షంగా అది సర్దుబాటు అయిపోయి మరెవరయినా ఎల్లింగ్ వెన్ యిస్తే, వాడికి ఆ లోను యిస్తున్నారు. యిటువంటి విషయాలలో

బ్యాంకర్స్ ను ప్రభుత్వం కంట్రోలు చేయాలి. ఈనాడు వాస్తవం చెప్పాలంటే యిలాంటి లోస్టు అన్నీ కూడా బ్యాంకర్స్ డైరెక్షన్స్ మీద ఆధారపడి వున్నాయి. అంగీకరిస్తేనే లోస్టు గ్రాండు అవుతున్నాయి. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. బ్యాంకర్స్ అంగీకరించి విల్లింగ్ లెటర్ యిస్తేనే ఈనాడు లబ్ధిదారుల పేర్లు సెలెక్ట్ అవుతున్నాయి. అధ్యక్షా, మా పెన్స్ గోదావరి జిల్లాలో ఈనాడు యాక్ట్ లేకుండానే, కోఆపరేటివ్ ఎంప్లాయీస్ రికవరీ చేయాలని. ఉప్పలేరు అనే గ్రామంలో, రైతు పేరు తెలియదుగాని ఆ రైతును చిత్రహింసలు పెట్టడంతో అతను ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఒక వారం సమయం యివ్వమని కూడా అడిగాడు. ఈ విధంగా అధికారులు బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించడం వల్ల రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఈ యాక్ట్ క్రింద పోతే చాలా ప్రమాదకరమయిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి యిలాంటి యిబ్బందులు లేకుండా చూడవలసిన అవసరం వుంది. రికవరీ చేయడానికి ఈ యాక్ట్ ను సవరించనవసరం లేదు. లోసు తీసుకునేముందు నేను బైండ్ అవుతున్నాను, నా యూనిట్ గ్రాండ్ అవుతూనే లోన్ రికవరీ చేస్తానని సంతకం పెడుతున్నారు. అటువంటి హామీ వున్నప్పటికీ, ఈ యాక్ట్ ను తీసుకురావడానికి మీరు ఏదో బలవంతంగా, దౌర్జన్యంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా, అన్యాయంగా, అక్రమంగా వాళ్లను తలవంచి అవస్థపెట్టే పరిస్థితి ఈ యాక్ట్ లో కనిపిస్తోంది. అందుకని మా పార్టీ ఈ విషయంలో ఆందోళన చెందుతోంది. రికవరీ చేయాలనే కోరుతున్నాం కాని దీనికోసం అమెండ్ మెంట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే ఈనాడు యిలాంటి యిబ్బంది వుండడం వల్ల అనేకమంది అసమానాలతో బాధ పడుతున్నారు. ఆవిధంగా జరుగకుండా హామీ యివ్వగలరా? ల్యాండ్ రెవెన్యూ యాక్ట్ పెడుతున్నారు. యిలాంటి యూనిట్లమీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్న యువకులు, వారి కుటుంబాలు యిందు మూలంగా యిబ్బందులు ఎదుర్కొనే పరిస్థితి వుంది. ఆ విధంగా జరుగకుండా మీరేమయినా హామీ యివ్వగలరా? అందుకే మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిర్పూర్):- రాష్ట్రప్రభుత్వాలు యివ్వని గ్యారంటీ కూడా ఈ యాక్ట్ పరిస్థితులని రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు గ్యారంటీ యిచ్చిన వాటికి యింతవరకూ కూడా ఈ రెవెన్యూ యాక్ట్ పర్తించేది. కాని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు గ్యారంటీ యివ్వనికి కూడా ఈ బిల్లు వల్ల ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ ప్రకారం బ్యాంకర్స్ కు అధికారాలు సంక్రమిస్తాయి. అది ఎంతవరకు న్యాయమని అడుగుతున్నాను. అనలు ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? అతనికి ఏమయినా

అడుగుతున్నాను. అసలు ఆర్.ఆర్.యూక్ట్ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? అతనికి ఏమయినా ఆస్తి వుండి, డబ్బు చెల్లించని పరిస్థితి వుంటే, దానికి గతంలో ఆర్.ఆర్.యూక్ట్ ప్రకారం డబ్బు స్వాధీనం చేసుకోవడం వుండేది. లేకుంటే పనిష్మెంట్ క్రింద జైలుకు పంపించడం వుండేది. పిఎంఆర్ వై వంటి అనేక కార్యక్రమాలకు సంబంధించి యువకులందరికీ ఆస్తి వుంటే మీరు యిచ్చే గ్యారంటీ అవసరం లేదు. వాళ్లే గ్యారంటీ యిచ్చుకోవచ్చు. వాళ్ల దగ్గర ఆస్తి వున్నట్లయితే, వాళ్లే గ్యారంటీ తీసుకొని బ్యాంకు వాళ్లే యిస్తారు. వాళ్ల దగ్గర ఎలాంటి ఆస్తి లేనట్లయితే మన కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల గ్యారంటీ మీద బ్యాంక్స్ లోన్లు యివ్వడం జరుగుతోంది. దీన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని భవిష్యత్తులో నిరుద్యోగులైన యువకులను గాని, లోన్లు తీసుకున్న వాళ్లను గాని జైళ్లకు పంపించడం తప్ప రెవెన్యూ చట్టం ప్రకారం ఎంతమంది వద్ద కలెక్షన్స్ చేశాం, ఎంతమంది నుంచి రికవరీ చేశాం చరిత్ర చూస్తే మనకు తెలుస్తుంది. కాబట్టి బ్యాంక్స్ కు అధికారాలు యిస్తున్నటువంటి ఈ విషయం తెలిపిచేసిన వ్యవహారమో, తెలియక చేసిన వ్యవహారమో, యిటువంటి బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం అన్యాయం, అక్రమం, దీన్ని పూర్తిగా మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. మీరు ఏదో గ్యారంటీ యిచ్చామని, ఆర్.ఆర్. యూక్ట్ ప్రకారం యిది వర్తిస్తుందని చెబుతున్నారే, అది నిరుద్యోగులైనటువంటి యువకులను జైళ్లకు పంపించడమే తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి (జిన్నావాడ):- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖామూఖ్యులు ప్రవేశపెట్టిన రెవెన్యూ యూక్ట్ యిందులో ప్రత్యేకంగా నిరుద్యోగులైనటువంటి యువకులకు ఉపాధి కల్పించడానికి ఐఆర్ డిపి స్కీము క్రింద, పిఎంఆర్ వై క్రింద తదితర సంక్షేమ పథకాల కోసమై వచ్చిడిలు లభించిన తర్వాత, మిగతా డబ్బు లోను రూపంలో బ్యాంకులు సమకూర్చిన తర్వాత, ఆ సమకూర్చిన లోనును తిరిగి రాబట్టుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్రప్రభుత్వం హామీ యివ్వనటువంటి బ్యాంకులకు లోన్లు తిరిగి చెల్లించడానికి, బ్యాంకులకు అవకాశం కల్పించడానికి చట్టపరిధిలో కొన్ని మార్పులు తీసుకరావడానికి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. దానిని నేను కొన్ని సూచనలతో, సవరణలతో సమర్థిస్తూ, అధ్యక్షా, అప్పయివ్వడం, అప్పు తీసుకోవడం రెండూ అవసరమే. యిందులో వ్యక్తి గాని సంస్థ గాని అధివృద్ధి చెందాలంటే, తీసుకున్న లోనును సద్వినియోగం చేసుకొని, దానిని తిరిగి చెల్లించ వలసిన బాధ్యత ఆ వ్యక్తి వైన గాని, ఆ సంస్థ వైన గాని వుందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అయితే అధ్యక్షా, యిందులో ఈ బిల్లులో యిదివరకే వరదరాజులరెడ్డిగారు మూట్టాడినప్పుడు, యిది కేవలం, ఈ బిల్లు యొక్క సారాంశమును బట్టి చూస్తే, నిరుద్యోగిలయిన యువకులకు, చదువుకున్నవారికి ఉపాధి కల్పించడానికి పిఎంఆర్ వై, ఐఆర్ డిపి వంటి సంక్షేమ

తప్ప, రైతులకు యిచ్చినటువంటి లోన్లను నిర్బంధంగా వనూలు చేయాలనే ఆలోచన లేనటువంటి విషయం యిందులో స్పష్టం అవుతోంది. యిందులో ఐఆర్ డిపి, పిఎంఆర్ వై వంటి సంక్షేమ పథకాల క్రింద యిచ్చిన లోన్ల రికవరీ గురించి మాత్రమే మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. వివిధ పథకాల ద్వారా యిచ్చిన లోన్లను వనూలు చేయడానికి బ్యాంకర్లు ఏ విధంగా బాధపడుతున్నారో, అదేవిధంగా ఈ బ్యాంకర్లు లబ్ధిదారులకు అప్పు యిచ్చేటప్పుడు అవిధంగా బాధపెడుతున్నారు. ఒక లబ్ధిదారునికి వివిధ పథకాల ద్వారా, సంస్థల ద్వారా బ్యాంకులు లోన్లు యిచ్చిన తర్వాత విండ్ల తరబడి ప్రీస్టిజిల్ అమౌంట్ను బ్యాంకులో వుంచు కొని, ఈ డబ్బుకోసం చెప్పులు అరిగిపోయేంతవరకు తిరిగివా యివ్వకోవడం వల్ల, వనూలు విషయంలో కూడా బ్యాంకర్స్ అదేవిధంగా బాధ పడుతున్నారు. వాళ్లు తెచ్చుకున్నటువంటి యిబ్బందులే యివి. కొంతమంది లోన్లను మనస్ఫూరితంగా కడుతుంటారు. మరికొంతమంది ఏదో అయిదు శాతమో, పది శాతమో కడు తారు. బ్యాంకర్స్ తోబాటు గౌరవ మంత్రిగారికి ఈ దిల్లువైన కొన్ని నూచనలు చేస్తున్నాను. ఎవరయినా ఒక లబ్ధిదారుడు సంక్షేమ పథకాల క్రింద దరఖాస్తు పెట్టుకున్న తర్వాత, అతని యింటికెళ్లి, అయ్యా, సీపు పెట్టుకున్న దరఖాస్తుని స్ప్రీనింగ్ చేశాం, ఫిటర్ చేశాం, సీపు యిందుకు ఆర్బుడవే అని, ఏ కార్యక్రమం కోసం అయితే, ఏ ఉపాధి కోసం అయితే అడుగుతున్నాడో, ఆ లబ్ధిదారునికి సుఖంగా, సౌఖ్యంగా, సులభంగా అప్పు యిచ్చే పరిస్థితి కల్పించిన నాడే ఈ రికవరీ సులభతరం అవుతుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా,

7.20 ఎందుకంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మేము నిత్యం ఎదుర్కొంటున్న నమ
దా. న్యలు ఇవి. మీరు నబ్బిడీలు బ్యాంక్ లో వేస్తారు, అయితే నబ్బిడీలు
వాళ్ల దగ్గరే ఉంచుకొని మాకు డబ్బులు ఇవ్వడం లేదు. అవి విరుద్ధోగ
యువకులు అంటున్నారు. పి.ఎం.ఆర్.వై. క్రింద 7500 రూ.లు నబ్బిడీ
ఇస్తే, ఒక లక్ష రూ.ల యూనిట్ కు రూ. 92,500 లు ఇవ్వాలి. అయితే
ఆ యూనిట్ కు 40 వేల రూ.లు మాత్రమే ఇస్తాం, సరిపుచ్చుకోమని చెప్పితే
యూనిట్స్ ఎక్కడ గ్రౌండ్స్ అవుతాయి? ఒక యూనిట్ కు కావలసిన బుణ
సౌకర్యాన్ని ఇవ్వవలసిన బ్యాంక్ నగం ఇచ్చి సరిపుచ్చుకోమనడం ఏమి న్యాయం?
కాబట్టి తప్పనిసరిగా నబ్బిడీలు నమకూర్చిన తరువాత లోన్ అమౌంట్ మొత్తం
రిలీజ్ చేసేటట్లుగా కండిషన్ పెట్టి వారు దానిని అమలుచేసేటట్లుగా చర్యలు
తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఈనాడు సౌండ్ లోనింగ్ జరగడం లేదు. క్యాంటీ ఉంది గాని, క్వాలిటీ లేదు. బ్యాంక్ల అధికారులు, వివిధ సంస్థల అధికారులు యొక్క లంచ గొండితనం వల్ల లబ్ధిదారునికి ఇచ్చే సబ్సిడీలో నగం డబ్బు ఇవ్వడం వల్ల, సబ్సిడీ సరైనటువంటి వద్దతుల్లో లబ్ధిదారునికి చేరకపోవడం వల్ల ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. దాని వల్లే రికవరీలో ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఇది కూడ ఇక కారణమని వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

ఈ మధ్యనే సి.ఎం.ఇ.వై. ప్రవేశపెట్టారు. వేలాది మంది నిరుద్యోగ యువతకు ఉపాధి కల్పించడానికి మన ముఖ్యమంత్రిగారు మంచి పథకం ప్రవేశపెట్టారు. కాని దీంట్లో లక్ష రూపాయల యూనిట్కు బ్యాంకర్ల కన్వెంట్ అక్కర్లేదు. అయితే లక్ష రూపాయలు దాటి ఏ 15, 20 వేల రూ.లు ఎక్కువుగా అప్పు పొందాలంటే బ్యాంక్ వాళ్లు రుణం ఇవ్వడం లేదు. పోనీ దానికి తగ్గట్టుగా మీ దగ్గర డిపాజిట్ పెడతామని చెప్పిన కూడ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. బ్యాంకర్లు తమ మొండి వైఖరి వదలనంతవరకు ఏ స్కీమ్ కూడా గ్రాండ్ కాదు. రికవరీ బాగా ఉండాలంటే లబ్ధిదారులను ఇబ్బందులు పెట్టుకుండా, వాళ్ల చెప్పులు అరిగిపోకుండా ఉన్ననాడే లోన్స్ రికవరీ బాగా ఉంటుందనే వాస్తవాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. కాబట్టి బ్యాంకర్లకు ముందుగా లబ్ధిదారులను ఇబ్బందులు పెట్టుకుండా చూడాలని ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు ఇస్తే, ఈ అమెండ్మెంటు అవసరం ఉండదు. అయితే అమెండ్మెంట్ తీసుకొని వస్తున్నందున దానిని తప్పనిసరిగా అమలుజరిగేటట్లు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ, నేను ఈ బిల్ను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి. జుచ్చిమహేశ్వరరావు (ఎల్లనరం):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రెవెన్యూ మినిష్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి అమెండ్మెంట్ ను నమర్చిస్తూ, కొన్ని విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో టైమ్ అడిగాను.

బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలో చాల అవినీతి పెరిగిపోయి, లంచగొండితనం ఎక్కువ అవడం వల్ల పేద వర్గాలకు చెందిన యువతకు చేద్దామనుకున్న కార్యక్రమాలు కుంటిపడిపోతున్నాయన్న విషయాన్ని మీరు ఒకపారి గమనించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే డి.ఆర్.డి.ఎ. రోడ్ గార్ యోజన స్కీమ్ క్రింద శాంక్షన్ లెటర్స్ ఇచ్చి, సబ్సిడీ డిపాజిట్ చేసినప్పటికీ బ్యాంకుల అధికారులకు వర్సంటేజ్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఈ కార్యక్రమాన్ని గ్రాండ్ కావడం లేదు. ఇక్కలాది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగ యువత, రైతులు, చిన్న నన్నకారు రైతులు చాల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. మంత్రిగారు ఆర్.ఆర్.యూక్స్ ను అమెండ్మెంట్ చేయడం మంచిదే. అయితే ముందుగా

బ్యాంకుల్లో పనిచేసే ఉద్యోగస్తుల పనితీరును ఒకసారి రెవ్యూ చేయాలి. వారం దరూ సరైన విధానంతో ప్రవర్తించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే పేద వర్గాల వారు ఏదో అశవడి అటు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ నుండి ఇటు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ల నుండి సబ్సిడీ మనీ తెచ్చుకొని, లోన్ కొరకు బ్యాంకుల వద్దకు వస్తే, బ్యాంక్ సిబ్బందికి 5 శాతం ఇవ్వాలనే పరిస్థితి ఉండటం వల్ల, ఆ 5 శాతం డబ్బు ఇవ్వడానికి కూడ చేతుల్లో డబ్బు లేకపోవడంతో అప్పు చేసి వారికి ఇచ్చే పరిస్థితులు ప్రస్తుతం ఉన్నాయి. ఒక్కొక్కసారి పాలిటికల్ నాయకులు రికమెండ్ చేసిన మేము ఇవ్వమని మొహమాటం లేకుండా మాట్లాడే పరిస్థితి చాల ఏరియాల్లో జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం అశించిన విధంగా పేద వర్గాలకు చెందిన నిరుద్యోగులను వైకి తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశ్యం వెరవేరేలాగా బ్యాంకు అధికారులు కూడ కృషి చేయవలసిందిగా మన రెవెన్యూ మంత్రిగారు వారిని కోరాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్.సి.కార్పొరేషన్ వంటి సంస్థలు ధైర్యంగా 90 శాతం లోన్ ఇచ్చే పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ, రికవరీ చేసే పరిస్థితి లేదు. వారు డెనిఫిషర్ గ్రౌండ్ చేసిన యూనిట్ మీదే ఆధారపడవలసి ఉంది తప్ప వేరే రకంగా లేదు. అటువంటప్పుడు ఎస్.సి., ఎస్.టి. లకు సంబంధించిన లోన్ల రికవరీ విషయంలో ఈ అమెండ్ మెంట్ నుండి మినహాయింపు ఇవ్వాలని మీ ద్వారా కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- స్పీకర్ సార్, ఆర్.ఆర్. యాక్ట్ కు అమెండ్ మెంట్ తీసుకొని వస్తూ, ఈ చిల్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పుడు ఉన్న పవర్స్ తో రికవరీ చేస్తే సరిపోతుంది. ఎందుకంటే మన సివియల్ లిట్ ఎక్కువగా ఉండాలి, ఎస్.టి. లిట్ ఎక్కువగా ఉండాలి. ఉన్న అధికారాలను సవ్యంగా ఉపయోగించుకోవడానికి కావలసిన మెజర్స్ తీసుకొంటే సరిపోతుంది.

మొన్న కర్ణక విజ్ఞాన వేదికలు మా వెస్ట్ గోదావరిలోని ఉప్పాకపాడు గ్రామంలో జరిగిన ముందు రాత్రి కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ వాళ్లు ఆ గ్రామానికి వెళ్లి తమ వద్ద అప్పు తీసుకొన్న వ్యక్తి ఇంటికి వెళ్లి అతని ఇంటిని జప్తు చేస్తున్నాం అని అంటే, దయచేసి ఒక రోజు టైమ్ ఇవ్వండి అని బ్రతిమాలాడినా ఇవ్వం అని అంటే కనీసం ఒక గంట టైమ్ అయినా ఇవ్వండిని ప్రాధేయపడ్డాడు. ఆ అప్పు అతను చేసింది కూడ కాదు. అతని తండ్రి చేసింది. దానికి సంబంధించిన దస్తావేజులు కూడ బ్యాంకు వాళ్లు దగ్గర ఉన్నాయి. వాటిని తీసుకొని, భూమి ఏదో ఆక్షన్ పేసి రికవరీ చేసుకోవచ్చు. దానిని మానేసి, ఇతని దగ్గరకు వచ్చి దౌర్జన్యంగా అప్పటికప్పుడు కట్టుమంటే ఎంత

బాధాకరమండీ? ఒక గంట టైమ్ అయినా ఇవ్వకుండా ఇంట్లో చొరబడి మంచం మీద ఉన్న ఆరు మాసాల పిల్ల అక్కడ ఉంటే, ఆ పిల్లను ప్రక్కన వదేసి, ఆ మంచాన్ని బయట వదేసి, తలుపులు తోసేసి, టి.వి. వదేసి అల్లరి చేశారు. గ్రామస్థులందరూ కలిసి ఆ వ్యక్తి ఎక్స్‌ట్రాడ్రిసరీ క్వారంటైన్ ఉన్న మనిషి, తండ్రి చేసిన అవ్వను ఇతని దగ్గర నుండి ఇలా రికవరీ చేయడం తప్ప, మీ దగ్గర దస్తావేజులున్నాయి కాబట్టి మీరు ఆక్షన్ తీసుకోవడం చెప్పినా వివక్షపోతే, ఒక గంటలో ఆ గ్రామస్థులందరూ 10 వేల రూ.లు పోగు చేసి ఇచ్చారు. ఈ లోపల ఆ వ్యక్తి తాడేవల్లిగూడెం వెళ్లిపోయాడు... ఎందుకంటే అతను ఆత్మాభిమానం మెండుగా ఉన్నవాడు. మీలాగే.... ఫస్ట్ తెలుగుదేశం ఆవిర్భవించడమే ఆంధ్రుల ఆత్మాభిమానం పేరుతో వచ్చింది కాబట్టి, అతను మీలాగే బాగా ఆత్మాభిమానం ఉన్నవాడు అనుకుంటూ, తాడేవల్లిగూడెం వెళ్లి ఎండ్రీవ్ త్రాగి చనిపోయాడు. ఇటు డెడ్ బాడీని తెచ్చారు, అటు గ్రామస్థులు అప్పు తీర్చారు. ఈ విషయం ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే ఇప్పుడు మనకు ఉన్న యాక్ట్ చాలు. గతంలో ఎన్.టి. రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా కొంత మంది శాసనసభ్యులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీసుకు ఎక్స్‌ట్రాడర్ మెజిస్ట్రేరియల్ పవర్స్ ఇవ్వాలని అప్పట్లో మేము చెప్పాము అయ్యా ఇప్పటికే ఆర్.డి. తో తహసిల్దార్లకు ఉన్న మెజిస్ట్రేరియల్ పవర్స్ తోనే చచ్చిపోతున్నాం. మళ్ళీ ఎక్స్‌ట్రాడ్రిసరీ మెజిస్ట్రేరియల్ పవర్స్ ఇవ్వడం మంచిది కాదని” ఆపరేట్ చేయడం ఎలా తెలుసుకోవాలి గాని, ఎక్స్‌ట్రాడ్రిసరీ పవర్స్ కాదు. అందుకని దయ ఉంచి, ఇండాకే మహేశ్వరరావుగారు చెప్పారు, చాల చోట్ల లోనుగులున్నాయి. ఇచ్చిన అప్పుల్ని రికవరీ చేసుకోవడానికి ఏ విధమైన ఇబ్బందులున్నాయో, అప్పు ఇచ్చేటప్పుడు కూడ ఎన్ని ఇబ్బందులు పెడుతున్నాయో ఆలోచించుకోవాలి. ఏదైన అప్పు ఇచ్చినప్పుడు, అది పెద్ద ఇండస్ట్రీకి గాని, చిన్నది కాని, ఇచ్చిన అప్పులో నుండి డబ్బు చేతులు మారకుండా బెనిఫిషర్ కి అందడానికి గైడ్ లైన్స్ పెట్టాలి. ఎందుకంటే నేను. ఏదో తెలియక 1978 లో ఎం.ఎల్.సి. అయినప్పుడు నాకు తెలిసిన ఒక బెనిఫిషర్ నా దగ్గరకు వచ్చి ఎన్.బి.ఐ. నుండి టిగల్ ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం ప్రాసిక్యూట్ చేస్తామని నోటీసు వచ్చింది అని మొర పెట్టుకొంటే, నేను వెళ్లి “అయ్యా ఇతను పేదవాడు, ఏదో పొరపాటు జరిగిపోయింది, అయిన కట్టకపోతే నంద్యాలంలో నేను డబ్బు కడతాను, అనుభవం లేని ఎం.ఎల్. సి. ను కాబట్టి అని మాట ఇచ్చాను. ఆ సందర్భంగా అక్కడ ఉన్న అధికారిని చెప్పాడు - “బాసిరాజుగారు మీ బెనిఫిషర్, మా బ్రాంచ్ మేనేజర్ కలిసి చేసిన పని ఇది. అనలు సెట్ లేదు, ఫ్లాక్సరీ లేదు.... ఐ యామ్ గోయింగ్ ఆన్ రికార్డ్.... ఏలూరులో కూడ బిల్డింగ్ లేదు. నైట్ లేదు, అంతా బిమామి” అని చెప్పాడు.

7.30 లక్ష రూపాయలు అప్పు తీసుకున్నాడు. తర్వాత చెబితే, అప్పు తీర్చిం
తా చుకుంటాను, ఇస్తానంటున్నాడు, దయచేసి ప్రాసిక్యూట్ చేయవద్దని
అంటే మంచిదని అన్నాడు. ఒక సంవత్సరం అయ్యాక ఆయన కట్టాలి కనుక
ఎకంటు సెటిల్ చేయమని, నేను వే చేస్తానని అంటే, లెటర్ తీసుకొని
నన్ను ఆ స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా జి.ఎం. ఫిలిపించి, మా చేతిలో వున్న
యాక్టు చాలు, యిలా తొందరపడి ఎటువంటి ఎక్సూరెన్సులూ యివ్వవద్దని
చెప్పి, రాసిన కాగితం చింపేసి, నా చేతిలో పెట్టి, మా బ్యాంకులో లీగల్
నెట్ వుంది, మేము అతని విషయం చూసుకుంటాము, మరింకెప్పుడూ యిలా
ఎవరి రెన్యూకే రాకండని చెప్పాడు. కాబట్టి ఉన్న యాక్టు చాలు. ఎక్స్ ప్రెజిడెన్సీ
యాక్టు లొనుగులతో పెడితే చాలా ప్రమాదం. ఎవరికో బ్యాంకు వాళ్లకిచ్చేదానికి
ఎక్సూరెన్సు పెట్టుకొని, వాళ్ల కాన్ఫిడెన్సు గెయిన్ చేయడానికి కాదు. అప్పులు
యిచ్చే విధానంలో కూడా దయచేసి గైడులెన్సు పెడితే మంచిదేమో తప్ప
తొందరపడి దిల్లు పాన్ చేసుకొంటే దాని పరిణామాలు మాత్రం భయంకరంగా
వుంటాయి కాబట్టి ఒకసారి పునరాలోచించుకోవడం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, యిందులో ఒక మంచి వుంది, ఒక
చెడ్డా వుంది. ముఖ్యంగా యివ్వడు డి.ఆర్.డి.ఎ. గాని, రోజ్ గారి నిధులు గాని
లోన్సు విషయంలో రికవరీ చేయడానికి వవరు లేదు కాబట్టి వవరు తీసుకుంటు
న్నారు. బాగానే వుంది. అయితే నేను మనవి చేసేది, బ్యాంకులన్నీ కూడా
పరిశుద్ధంగా వున్నాయని, మనం రికమెండు చేస్తే చాలు యిచ్చేస్తాయని అనుకో
వడం సరికాదు. ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో ఖండవల్లిలో వైశాఖ్యాంకు
వుంది. ఔపిషియరీన్ డిసైడ్ చేసి రికమెండు చేస్తే ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ
మీరు డిసైడ్ చేసిన వారికి యివ్వమని, అందులో 1/3 వంతు నా యిష్టం
వచ్చినవారికి అయితేనే యిస్తామని ఆయన స్పష్టంగా చెప్పి, నిరాకరించాడు.
ఆ విషయాన్ని జిల్లా కలెక్టరు దృష్టికి తెచ్చాము. ఎం.డి.ఓ.లు వ్రాయడం
జరిగింది. అయినా ఆమన డిస్మించుకూర్చున్నారు. ఈ రకంగా బ్యాంకులు
మనం యిచ్చిన సబ్సిడీలను దుర్వినియోగం చేస్తున్నాయి. అందరూ కాదు కొన్ని
లోకల్ బ్యాంకుల వారు. ఈ మధ్య మా ఉభయగోదావరి జిల్లాలలో తీవ్రమైన
యిబ్బంది వచ్చింది. వస్తే ఒక స్కీము పెట్టారు. గ్రూపు బ్రాక్టరు స్కీము
అని పెట్టారు. ఇట్టే 20 వేల రూపాయల సబ్సిడీ పెట్టారు. బ్యాంకు వాళ్లు,
రికమెండు చేసినవాళ్లు ఇట్టే 20 వేలు గవర్నమెంటు ఊరికే యిస్తున్నారు
కనుక మాకు 50 శాతం యివ్వాలని చాలామంది అసఫీషియల్సు, అసఫీషియల్సు
కూడా ఇన్ వాల్యు ఆయి 50 శాతం కొట్టేశారు. ఈ రకంగా ప్రభుత్వం
ఏర్పాటు చేసిన అభివృద్ధి పథకాలు నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారానికి చేస్తున్నవి

దిట్ట).

ముఖ్యంగా డి.ఆర్.డి.ఎ., రోడ్ గార్లు కరెప్షన్ కు విపరీతంగా గురవుతున్నాయి. దీనిని అరికట్టడానికి ప్రైవేటు తీసుకోవాలి. ఉభయత్రా వున్నాయి. కేవలం నబ్బిడీ మీద గేదెలను యిస్తున్నాము. అసలు వాటిల్లో ఎన్ని బ్రతికి వున్నాయి? చనిపోయినట్లు ఎంతమంది ఆఫీసర్లు లంచాలు తీసి సర్టిఫికేట్లు యిస్తున్నారు? ఎంత మంది స్కీము అయినా అమలు చేయడంలో బ్యాంకు ఆఫీషియల్లు కొంతమంది, ఆఫీషియల్లు, నాన్ ఆఫీషియల్లు కొంతమంది ఇన్ వాల్యు అయి ఈ స్కీమును శాబుడైడ్ చేస్తున్నారు. అందుచేత బ్యాంకును కాపాడవలసిన అవసరం వుంది. రికవరీ వుంటేనే అవ్వలు యిస్తారు వాళ్లు. ఆ డబ్బు ప్రజల డబ్బు. ఉద్దేశ్యం మంచిదైనప్పటికీ ఆచరణలో డిఫిక్టీస్ వస్తున్నాయి. దీనిని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఆలోచించి తగిన చర్యలు తీసుకోకపోతే మనం యిచ్చే డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతుంది. రికవరీ కావడం లేదు. బ్యాంకులు ముందుకు రావడం లేదు. బ్యాంకులలో వున్న కరెప్షను, ఆఫీషియల్లలో వున్న కరెప్షనును ఎదుర్కోడానికి ఈ స్కీమును విజయవంతం చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం.ఎ. గవూర్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తన రాజ్యాధికారాన్ని తన రాష్ట్రంలో వుండే ప్రజలకు అనుకూలంగా ఉపయోగిస్తుందని వారు ఆశిస్తారు. దురదృష్టవశాత్తు ఈ రోజు ఈ శాసనాలు ద్వారా తమ సిద్ధాంతం పేద ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఈ ప్రభుత్వం ఈ శాసనసభలో పెట్టదలచుకున్నారు. ఎందుకంటే, బ్యాంకులు అడిగేరని మేము ఈ సవరణ తీసుకువస్తున్నామని అంటున్నారు. అంటే ప్రభుత్వం బ్యాంకుల విశ్వాసాన్ని పొందాలనుకొంటోందా, ప్రజల విశ్వాసం పొందాలనుకుంటోందా? బ్యాంకులు మన పరిధిలో లేవు. భారతదేశంలో బ్యాంకు వ్యవస్థ భారతప్రభుత్వ కంట్రోల్ లో వుంది. బ్యాంకులు దివాళా తీయడానికి ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారమే రూ. 50 వేల కోట్లు ఈ దేశంలో పెట్టుబడిదారుల ద్వారా కారణమని, వారు బ్యాంకులను ముంచి, ఖాయిలా పెట్టి రూ. 50 వేల కోట్లు బ్యాంకులు మునిగిపోయేలా చేశారు. ఉదాహరణకి హార్వర్డ్ మెహతా స్కాము, బ్యాంక్ స్కాము, ఇండియన్ బ్యాంకు స్కాముల వల్ల వేల కోట్ల ప్రజాధనం ఎట్లా దుర్వినియోగం అవుతున్నాయో గమనించాలి. పెట్టుబడుదారులు బోజనం చేస్తున్నారు అధికారులతో లాలూచీ పడి. బ్యాంకు వ్యవస్థను బాగు చేయడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యునైటెడ్ ఫ్రంటులో భాగస్వామి కనుక అక్కడే సవరణలు చేసి, పక్కబడిగా అక్కడే చేయాలి. ఈ రోజు ఐ.ఆర్.డి.పి. లోన్లు, పి.ఎం.ఆర్.వై లోన్లు, ఈ రెండూ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీము. ఈ రెండింటికీ ఆర్.బి.ఐ. గ్యారంటీ వుంది. ఒకవేళ ఐ.ఆర్.డి.పి. పి.ఎం. ఆర్.వై.లలో అనుకున్న పద్ధతులలో వసూలు కాకపోతే ఆర్.బి.ఐ. రీఫైనాన్సు

చేసే పెసిలిటీ వుంది. బ్యాంకులను జాతీయం చేసేటప్పుడు బలహీన వర్గాలకు, పేదప్రజలకు ఉపయోగపడాలి. రెవెన్యూ మినిష్టరు గారి లెక్కలు తీయండి, ఏదైతే పేదప్రజలకు వినియోగించాల్సిన వర్సంటేజీ వుందో అది వినియోగించబడటం లేదు. ఎక్కువ డబ్బు డబ్బు ఉన్నవాళ్ళకే ముడుతేంది తప్ప సంక్షేమ వర్గాలకు, పేదప్రజల ఉద్ధరణకు ఉపయోగపడకుండా సామాజిక పాత్ర నిర్వహించడం లేదు. వాటిని ఎట్లా నిర్వహించజేయాలో ఆలోచించండి. వాటికి మరింత అధికారాన్ని యిచ్చి పేదప్రజల మీద దౌడు చేయడానికి వాడవద్దు. సెలక్షన్ కమిటీలున్నాయి. ఐ.ఆర్.డి.సి.పి. లోన్ను వున్నాయి. ప్రభుత్వ అధికారులు లబ్ధికారులను సెలక్షన్ చేస్తారు. కావలసిన ఎమ్మార్వోను జిల్లా స్థాయిలో పెట్టండి. బ్యాంకులతో బాటు రికవరీ చేయడంలో సహకరిస్తారు. అట్లా ఆలోచించకుండా కేవలం చట్టాలు కల్పించి, మరిన్ని దుర్వినియోగం చేసే అధికారాలు బ్యాంకులకు యిచ్చేసి, యిప్పుడు వచ్చే సామాజిక ప్రయోజనాన్ని కూడా రాకుండా చేసేలా చేయవద్దు. మా జిల్లా వరకూ 1996-97 బార్గెట్ యంతవరకూ ఫుల్ ఫీల్ కాలేదు. 1996-97 సంగతి చెబుతున్నాను. ఏ బ్యాంకుకు పోయినా గాని ఐ.ఆర్.డి.సి. రెవెన్యూ రికవరీ మీద పట్టుబడుతున్నారు. 50 శాతం మంది లబ్ధికారులు దళితులు. వారిమీద సానుభూతి వుండాలా అక్కరలేదా? వారు సంవత్సరం పాటు బ్యాంకు చుట్టూ తిరిగినప్పటికీ వారికి అప్పదొరకడం లేదు. ఇప్పుడు పైగా నిర్బంధ శాసనాలు యింకా పెడుతున్నారు. బ్యాంకుల ఆకౌంటులిబిటీ గురించి చర్చించడం లేదు. సామాజిక బాధ్యత గురించి చర్చించడం లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో దళితులు, అర్ధికంగా బలహీనవర్గాల గురించి వారికి సహాయం చేయడం గురించి ఆలోచించి, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద ప్రెషర్ తీసుకురావచ్చు. అవసరమైతే పార్లమెంటులో సామాజిక బాధ్యత బ్యాంకులు నిర్వహించడం విషయంలో చర్యలు తీసుకోవచ్చు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దయచేసి మరొకపారి యిటువంటి చట్టాల విషయంలో రెవ్యూ చేయండి. లేకుంటే పేదప్రజలకు రాంగ్ సెగ్మెంట్ పోతాయి. మీ విశ్వసనీయత పోతుందని చెబుతున్నాను.

7.40 శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డా. రుణాలు నదిగా వనూలు కావడంకోసం ఈ చర్య తీసుకొంటున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఏదయినా సరే, పేద బలహీన వర్గాల వారికి రుణాలు ఇవ్వడం, వారి ఆర్థికస్థితి మెరుగుపరచడానికి దానిని తిరిగి వనూలు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నమాట కూడా మనకు తెలుసు. బలహీన వర్గాల గృహాలకు అనేక సంవత్సరాలుగా బ్యాంకులు ఇచ్చే రుణాలు, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం, రాజకీయ నాయకుల పోషి వలన వనూలు కాకుండా పోతుందనే విషయం మర్చిపోవద్దు. వనూలు కావలసిన అవసరం ఉందిగానీ 10 లక్షల మంది నిరుద్యోగ

పాలిక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ.

బిల్లు).

యువతకు పరిశ్రమలు, రోడ్ గార్ క్రింద ఇచ్చిన రుణాలు వసూలు కావడం కోసం బ్యాంకులు ఎంతవరకు సహకరిస్తున్నారు అనేది ఆలోచన చేస్తున్నారా? కేంద్రప్రభుత్వం నబ్బిడీ ఇచ్చిన తరువాత తప్పనిసరిగా రుణం ఇవ్వాలని అన్నారు. అక్కడ మరి పోమి ఇస్తేగానీ రుణం ఇవ్వడం లేదు. ఏజెన్సీలు ఇవన్నీ పైనలైజ్ చేసి పంపిన తరువాత ముడుపులు ఇస్తేగానీ రుణం విడుదల కావడం లేదు. దీనిపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? మనం రికమండ్ చేశామని అనుకొంటాము గానీ అక్కడ చేతులు తడిపితే గానీ, వదివేలలో కనీసం 4, 5 వేలు ఈ రూపంగా పోతుందనే విషయం మర్చిపోవద్దు. వచ్చిన వరకు తీసుకొని బయటకు వెళుతున్నారు. రుణం చెల్లించనవసరం లేదని వారి దృష్టిలో వుంది. కాబట్టి ముందు మీరు బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థతో మూల్గాడేవుడు దీనిని సరిచేయాల్సిన అవసరం వుంది. అప్లికేషన్ ఫారం దగ్గర నుండి కాస్ట్ నర్టిఫికేట్ వరకు దాదాపు మూడవవంతు మాముళ్లకు పోతున్న పరిస్థితిలో వారు చెల్లించడంలేదనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏదీని తనిఖీ చేసి బ్యాంకు మేనేజ్ మెంట్ తో మూల్గాడి ఇటువంటి లోపాలు లేకుండా చూడాలి. పారిశ్రామికవేత్తలు కోట్ల రూపాయలు ఎగదీస్తుంటే వారికి ఉదారంగా రాయితీలు ఇస్తూ, మోసేస్తూ, పేదవారి వద్దకు వచ్చేప్పటికీ చెంబు తప్పేలా జప్తుచేయడం నరైనది కాదు. కరువుకాలుకాలు వచ్చిన పరిస్థితిలో వసూలు చేయడం కూడా ఇబ్బందయిన విషయమే. ఇటువంటి సందర్భంలో మీరు ఏమి చేస్తున్నారనేది స్పష్టంగా చెప్పాలి. దీనిపై ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. గాంధీ (వేపంజేరి):- అధ్యక్షా, రెవిన్యూ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేయడానికి ముందుకు వచ్చాను. ఈ రోజు ఎస్.సి. యాక్షన్ ప్లాన్ క్రింద ఎస్.సి.లకు 6 వేలు రుణం ఇస్తే ఆందులో 3 వేలు నబ్బిడీ వస్తుంది. 1800 మార్జిన్ మనీ వస్తుంది. 1800. బ్యాంకులోన్ ఇస్తారు. ఏకర్ సెక్షన్లు ఎస్.సి.ఎస్. టి. లు రుణం కట్టలేదని రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ క్రింద ఇల్లు, సామాను, ఆవు వుంటే దానిని జప్తుచేస్తున్నారు. ఇది ఏకర్ సెక్షన్లకు మాత్రమే వర్తిస్తుందా? ఇందుకు సంబంధించి శాసనసభలో నేను ఒక ప్రశ్న కూడా ఇచ్చాను. మన రాష్ట్రంలో ఎక్స్ యుజ్ ఎరియర్స్ కొన్ని కోట్లు వసూలు కావలసి ఉంది. అటు వంటి పెద్దవారిపై చర్య తీసుకొని రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ ద్వారా వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. వారి వద్దనుండి ఇంతవరకు వదిలినటు కూడా ఈ ప్రభుత్వం వసూలు చేయలేదు. స్టేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు రుణం ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. లోన్ కట్టకుండా నబ్బిడీ తివేసి కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువచేసే ప్రాజెక్టులు సిక్ యూనిట్ గా అయిపోయాయి.

కాబట్టి రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్‌ను పెద్దలకు వర్తింపు జేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గ్రామోదయ లోను, పి.ఎం.ఆర్.వై. లోనుకు సంబంధించి బ్యాంకు బాండ్ పైన సంతకం పెడితే వారికి లోను ఇవ్వాలి. ఎన్.సి.ఎన్.టి.డి.సి. నిరుద్యోగులకు జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రం సెలక్ట్ చేసి బ్యాంకు ఎలాంటిచేసినా ఇంతవరకు ఒక్కవ్యక్తికి కూడా రుణం ఇవ్వడం జరగలేదు. బలహీనవర్గాలు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నారు. వారిని అభివృద్ధి చేయాలి. ప్రభుత్వం చేస్తున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలుచేయడానికి ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- చాలామంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. సభ్యుల అభిప్రాయాలు అన్నీ కామన్ గా వున్నాయి. ఈ బిల్ తీసుకొని రావడానికి ప్రధాన కారణం ఏమిటంటే, ఇందులో మీమీద బ్యాంకర్స్ కు పవర్ ఇవ్వడంలేదు. గవర్నమెంట్ స్పాన్సర్డ్ స్కీములు బ్యాంకర్లు ఖచ్చితంగా అమలుచేయాలనే ప్రెషర్ చేస్తున్నాము. స్టేట్ లెవిల్ బ్యాంకర్ల మీటింగులలో ఈ విషయాన్ని ఎన్నో సందర్భాలలో మేము చెప్పడం జరిగింది. రెగ్యులర్ గా మీటింగులు ఏర్పాటుచేసి ఏ స్కీములు ఏ విధంగా గ్రౌండ్ అవుతున్నాయో పరిశీలించి జిల్లా కలెక్టర్లు మాకు తెలియజేయడం జరుగుతోంది. బ్యాంకర్లు మమ్ములను రికవరీ చేయమని అడుగుతున్నారు. అందువలన ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దీనివలన వారు 10 శాతం ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. నోట్ పై చేసే అధికారం మాత్రం మనవద్దనే పెట్టుకొన్నాము. ఆర్.ఆర్.యూక్ట్ ఉపయోగించుకొని నోట్ పై చేసుకొనే హక్కు ప్రభుత్వం వద్దనే ఉందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ గ్యారంటీ గురించి పురుషోత్తమ రావుగారు, ఇతర పెద్దలు అడిగారు. గవర్నమెంట్ గ్యారంటీ ఇచ్చిన స్కీములకు ఇది వర్తించదు. రికవరీ చేసుకొనే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. హౌసింగ్ స్కీములకు సంబంధించి గవర్నమెంట్ గ్యారంటీ ఉంది కాబట్టి మనమే వనాలు చేసుకోవాలి. గవర్నమెంట్ గ్యారంటీ లేని స్కీములకు మాత్రం ఇది వర్తిస్తుందని క్లారిఫై చేస్తున్నాను. దీని అమలు, రికవరీ బాధ్యత ఎం.ఆర్.వోడే. బ్యాంకర్స్ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసే పరిస్థితి కాకుండా నోట్ పై చేసిన తరువాత వర్దిక్యులర్ స్కీము కోసం వర్దిక్యులర్ పవర్ ఇస్తాము. దీనిని ఎప్పటికప్పుడు చెక్ చేసి మిన్ యూజ్ అయిందని భావినై విత్ డ్రా చేస్తాము. బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ క్రెడిట్ వ్యవస్థ చక్కగా పనిచేయాలి. రికవరీ చక్కగా ఉంటే ఇంకా ఎక్కువగా స్కీములు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ అధికారం ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంతకంటే ఎలాంటి దురుద్దేశం లేదని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తూ, దీనిని పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- బ్యాంకు కోరింది కనుక వేదవారిని వారికి అప్పజెప్ప తున్నారు. ప్రపంచ బ్యాంకు కోరింది కనుక రాష్ట్రానికి వారికి అప్పజెప్పతున్నారు. ఇక మనం ఏమిచేద్దాము అనేది ప్రశ్న. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారికి మీరు అప్పులు ఇస్తున్నారు. మంత్రిగారికి తెలుసు. వేదవాడి దగ్గరకు అప్పు వసూలకు వెళ్లి జప్తు చేస్తే ఏ చట్టం ప్రకారం వసూలు చేస్తున్నారని అడగరు. దానికోసం కోర్టుకు వెళ్లినవాడు ఇంతవరకు లేడు. వ్యవసాయ కూలీలు అడగ లేదు. లిటిగెంట్స్ అడుగుతారు. వాళ్లను మనమే తయారు చేస్తాము. రాజకీయ వ్యవస్థ వారిని తయారుచేసింది. ఈ అప్పు ఇచ్చే వద్దతిలోనే దివాళా తీయించే విధానం ఉంది. గ్రామీణ పరపతి బ్యాంకులకు అటువంటి అలవాటు లేదు. అది నేరుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని నేను అభిప్రాయ వదుతున్నాను.

7.50

ఎందుకంటే గ్రామీణులకు అప్పు ఇచ్చి, పారిశ్రామిక వేత్తలకు వ్రాసి తో నట్లుగా లెటర్ వ్రాసేస్తారు. ఇలా లెటర్ వ్రాస్తే వీడికి 16 అప్పులు వుంటాయి. వీడికి వచ్చిన ఆదాయం కూడా అందులో ఒక అప్పుకు సరిపోతుంది. ఆ ఒక్క అప్పు ఇచ్చినవాడూ వెంటబడితే అది వాడికి పోతుంది. తరువాత వాడి దగ్గర అప్పు తెచ్చి వీడికి కట్టడం, వీడి దగ్గర అప్పు తెచ్చి వాడికి కట్టడం - మన సర్కారు వద్దతిలో అవుతుంది. మరి ఈ స్థితిలో వున్నవాడు, వాడికి ఆర్.ఆర్.యూక్ట్ క్రింద అప్పు మంజూరు చేస్తే వాడు ఎట్లా తీరుస్తాడు? వ్యవసాయదారునికి అప్పు ఇస్తే సీజన్ అయిపోయిన తరువాత ఇస్తాడు. తిప్పి, తిప్పి, మధ్య దళాల పాలై సీజన్ అయిపోయిన తరువాత పోతుంది. మీరు చెప్పే సి.ఎం.ఆర్.వై. కాని, సి.ఎం. ఆర్.వై. కాని వాడికి ఇవ్వడానికి ఎన్నాళ్లు తిప్పుతున్నారు చెప్పలు అరిగేలాగ, నా దగ్గర ఉదాహరణలు అనేకం వున్నాయి. అనలు వాడికి ఉపయోగపడే వేళకు ఇవ్వకుండా తరువాత ఎప్పుడో ఇస్తాడు. అటువంటి పరిస్థితులలో అది ఉపయోగపడదు. డబ్బు చేతలో వుందని ఖర్చు పెడతాడు. ఖర్చు పెట్టిన తరువాత ఇబ్బంది వస్తుంది. తరువాత మీరు వాడికి జప్తులు పెడితే ఈ యూక్ట్ వాడిని సరాభవించడానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప వాడికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడదు. నేను అడుగుతున్నాను, ఆయ్యా రెవిన్యూ మంత్రిగారూ, మీరు ఆర్థిక మంత్రిగారి నుండి లెక్కలు తెప్పించుకోండి. ఈ రాష్ట్రంలో బ్యాంకర్లు పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఎంతెంత అప్పులిచ్చారు, అందులో ఎంత శాతం వారి దగ్గర 'బాడ్ డెబ్ట్' గా వున్నాయి? గ్రామీణ జవాబా మీద ఎంత వుంది? అసలేవాడు దారిద్ర రేఖకు దిగువన వున్నాడంటే, వాడికి వున్న గుడిసె కూడా పోవడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది తప్ప మరొకదానికి ఉపయోగపడదు. గ్రామీణ పరపతి వద్దతిని అధ్యయనం చేయమనండి. వాడిని కళ్లలో వెంటబడితే తప్ప ఇవ్వడు. వాడికి వంట వచ్చినప్పుడు, ఆదాయం

వచ్చినప్పుడు వెంటబడితే ఇస్తాడు. ఈ అప్పులు ఎవరికి ఇస్తున్నాము? మన నాయకులు చెప్పిన వారికి ఇస్తున్నాము. ఆ నాయకుడు చెప్పినప్పుడు ఇస్తుంటే, ఆయన నగం నాకు, నగం నీకు అని తీసుకుంటాడు. అందుకని మనం ఈ పనిని మాన్పించి నిజమైన ఉద్దేశ్యం ప్రకారం సీజనల్ గా ఇచ్చే వద్దతి ఏర్పాటు చేస్తే ఉపయోగపడుతుంది. ఇది జనం మీద కత్తి క్రింద ఉపయోగపడుతుంది. ఈసారి నీ దగ్గరకు అప్పుకు రానే రాను అనే పద్ధతిలో ఉపయోగపడుతుంది. తెనాలి రామలింగడు పిల్లికి పాబు త్రాగిస్తూ మూతి కాలిన్లు ఉపయోగపడుతుంది తప్ప ఇది వారి అభివృద్ధికి ఉపయోగపడదని నేను చెబుతున్నాను.

*శ్రీ కె. సుబ్బారాజు:-అధ్యక్ష, ఈ రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ కు సంబంధించిన ఆలోచన మంచిదే కాని ఆచరణకు వచ్చేసరికి తీవ్రమైన పరిస్థితులు, దీనిని దుర్వినియోగం చేసే పరిస్థితులు ఎక్కువగా వుంటాయని నేను మనవి చేస్తున్నాను. పి.ఎం.ఆర్.వై. కు సంబంధించినంత వరకూ స్పెసిఫిక్ గైడ్ లైన్స్ ఉన్నప్పటికీ కూడా అనేక ప్రాంతాలలో వారికి గ్యారంటీ అనే పేరుతో ఎవరికి అప్లికేషన్లు కన్సిడర్ చేయడం లేదు. ఒక ప్రక్క దీనికి ఏ రకమైన గ్యారంటీ అవసరం లేదు. ఆ రకమైన స్కీము అని చెప్పినప్పటికీ పి.ఎం.ఆర్.వై. కు సంబంధించి తీవ్రమైన ఆంక్షలు పెడుతున్నారు. అందుచేత వీటిని ఏ ఉద్దేశ్యం కోసం అయితే దీనిని గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో పెడుతున్నారో, ఆ ఉద్దేశ్యాలకు అనుగుణంగా ఈ స్కీములు ఉపయోగపడుతున్నాయో లేదా, ఏ రకంగా దుర్వినియోగపడుతున్నాయి అనేది ఎక్కడికక్కడ జిల్లాల వారీగా టార్గెట్స్ పెట్టి రెవ్యూ చేసి సక్రమంగా బలహీన వర్గాలకు, పేద వర్గాలకు అందుతున్నాయో లేదా అనే దాని మీద మరింత కాన్సంట్రేషన్ అవసరమని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. రేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్ష, రాఫువరెడ్డి గారు, పెద్దలు బ్యాంకుల గురించి బ్యాంకింగు పద్ధతుల గురించి, వారు ఏ విధంగా లోనింగ్ ఇస్తున్నారు, దాంట్లో ప్రజలు పడుతున్న బాధల గురించి చెప్పారు. నేను వారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. ఒక్కటి మాత్రం స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. ఏ ఇన్ స్టిట్యూషన్ అయినా సరే, ఒకవేళ అది పూర్తిగా చెడిపోయినట్లయితే దానిని బాగు చేయడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు.

బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలో ఈనాడు కరెన్సీ ఫుండని కూడా చెబుతున్నారు. నేను అసలు కరెన్సీ లేదని చెప్పను. అలా చెప్పడానికి నా దగ్గర ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు. నేను అలా చెప్పదలచుకోలేదు కూడా. ఫుండవచ్చు గాక.

ఎందుకు ఈ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ చెడిపోతున్నాయనేది మనం ఆలోచించాలి. తీసుకున్నవాడు కట్టవలసిన అవసరం లేదనే అభిప్రాయం కలుగుతోంది. ఇచ్చే వాడు కూడా ఇది ఎలాగూ కట్టే పద్ధతి కాదు కనుక ఇందులోంచి నాకేమిస్తావు అనే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. మనం బ్యాంకులను చూశాము. 10, 15 సంవత్సరాల క్రితం ఏ విధంగా వుండేది? ఆనాడు బ్యాంకుల గురించి తక్కువగా వినే వాళ్లం. ఈనాడు చూస్తే అక్కడక్కడ కమీషన్లు అడుగుతున్నారు అనే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఒక తప్పు దారిలో వెళుతున్నాయి, వాటిని రక్షించవలసిన బాధ్యత మన మీద వుంది. బ్యాంకర్లకు మనం టోటల్ గా బ్లాంకెట్ పవర్స్ ఇవ్వడం లేదు. కొద్దిగా అడుగుతున్నాము. వారు కూడా వారి బాధలను వ్యక్తం చేశారు. కొన్ని వాస్తవమైన బాధలు కూడా వున్నాయి. ఈనాడు ఎం.ఆర్.ఓ.ల ద్వారానే రికవరీలు చేయించే పరిస్థితులు వున్నాయి. కనుక రేపు రికవరీ అడిగినపుడు మనం ఖచ్చితంగా అడగడానికి అవకాశం వుంది. లోనింగ్ లో డిఫెక్టు వున్నాయి. సరిదిద్దుకోవడానికి మనకు కూడా అవకాశాలు వుంటాయి. కనుకనే మనం ఈ చిన్న అవకాశాన్ని ఇస్తున్నాము కాబట్టి దయచేసి దీనిని పాస్ చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన వున్నవారి మెడ మీద ప్రభుత్వం కత్తి పెడుతోంది. ఆర్.బి.ఐ. వున్నవారు గ్యారంటీ ఇస్తేనే ఇస్తున్నారు. మిమ్మల్ని, మమ్మల్ని చూసి ఇవ్వడం లేదు. ఇది వాస్తవం. పారిశ్రామికవేత్తలకు ఇచ్చే అప్పులకు ఆర్.ఆర్.యాక్ట్ వర్తించదా? ఈ చిన్న నాడికి అప్పు ఇస్తే దానికి రెవిన్యూ రికవరీ యాక్ట్ వర్తిస్తుందా? ఇది వారి దగ్గర వున్న దానిని గుంజుకోడానికి ఉపయోగపడుతుంది. దీనివల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మంట కలుస్తాయి. మీరు పోయి అడిగితే నాకు చెప్పండి. అందుకని, ఇది పేదప్రజలకు ఉపయోగపడేది కాదు కనుక మేము దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాము. దీనికి నిరసన తెలుపుతూ మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఎం. పార్టీ సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- స్పీకర్ సర్, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా అన్యూరెన్సు మీదనే ఈ అప్పు రావడం జరుగుతుంది. ఇందిరాగాంధీగారు బ్యాంకులను నేషనలైజ్ చేసిన తరువాత మనకు ఈ ఆపర్చ్యునిటీ వచ్చింది.

ఇటువంటి కలెక్షన్స్ లో 0.4 శాతం డబ్బు రాకపోయినప్పటికీ భరించగలుగుతాము అనే భావనతో రిజర్వు బ్యాంకు వారున్నారు. ఇందిరా గాంధీగారు అనాడు బ్యాంకులను నేషనలైజ్ చేసినప్పుడు దరిద్ర నారాయణులకు అప్పలిస్తే ఈ బ్యాంకుల పరిస్థితి ఏమిటి, ఈ దేశం ఏమైపోతుందని అప్పటి పైనాన్స్ మినిష్టర్ మెరాజీదేశాయి గారు అడిగితే, ఇన్ని కోట్ల రూపాయల అప్పలను పెద్దవాళ్లు అనుభవించి కట్టుకుండా పోతుంటే లేనిది ఈ దరిద్ర నారాయణులకు సహాయం చేయకపోతే ఎట్లా, నేషనల్ బ్యాంకు అంటే పీపుల్స్ బ్యాంకుగా భావించాలి అని ఆ రీతిలో వెల్లెనపుడు, ఉదారంగా మన గవర్నమెంటు నిలబడి ఎఫ్ టెక్స్ గా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కెపాసిటీతో కలెక్షన్ చేయడం మానేసి వారి దగ్గర రికవరీని ఈ యాక్ట్ ద్వారా చేయడం అనేది దురదృష్టంగా భావించి దీనికి నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

Mr. Deputy Speaker:- The question is :

"That the Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clause - 2

Sri T. Devender Goud:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That for Clause 2(1) read as Clause 2.

After item (ii) of Clause to of the following shall be inserted as item (iii):

"(iii) in the explanation after sub-clause (d) the following shall be added:

(e) Any corresponding new Bank constituted under the Banking Companies (Acquisition and Transfer of undertakings) Act, 1980.

For tem (iii) read as item (b)."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That for Clause 2(1) read as Clause 2.

(వరుస దిల్లు : 1997, అంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక.
సంఘాల (వనరణ) దిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ.దిల్లు).

28 జూలై, 1997

163

After item (ii) of Clause 2 to the following shall be inserted as item (iii) :

"(iii) in the explanation after sub-clause(d) the following shall be added:

(e) Any corresponding new Bank constituted under the Banking Companies (Acquisition and Transfer of Undertakings) Act, 1920."

For item (iii) read as item (b)."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"Clause 2 as amended to stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 as amended was added to the Bill.

New Clause 3

Sri T. Devender Goud:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That add the following as new Clause 3 after Clause 2:"

"3. The Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Ordinance, 1997 is hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That add the following as new Clause 3 after Clause 2:"

"3. The Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Ordinance, 1997 is hereby repealed."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That new Clause 3 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the news Clause 3 was added to the Bill.

Clause 1

Sri T. Devender Goud:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That for sub-clause(2) of clause 1 substitute the following:"

"It shall be deemed to have come into force on the 19th June, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is :

"That for sub-clause(2) of Clause 1 substitute the following:-"

"It shall be deemed to have come into force on the 19th June, 1997."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That Clause 1 as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1 as amended was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

Sri T. Devender Goud:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Revenue Recovery (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆ మోడించబడినది.)

(2) 1997 ఆంధ్రప్రదేశ్ ర్యాగింగ్ నిషేధం బిల్లు

(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 10)

Dr. P.V. Rathnaiah (Minister for Technical Education):- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now discussion please.

8.00 డాక్టర్ పి.వి. రత్నయ్య:- వేధించడం, చిన్నబుచ్చడం ఇబ్బందిపెట్టడం లా. అలా చేసినవారికి 6 నెలల వరకు జైలు శిక్ష విధించడం లేదా రూ. 1,000/- జరిమానా విధించడం లేదా రెండూ ఇంపోజ్ చేయడం జరుగుతుంది.

అంతరాయం

అదే విధంగా దౌర్జన్యం చేయడం, బలప్రయోగం చేయడం ఇటువంటి చర్యలు చేసిన వారికి కూడా 1 సంవత్సరం జైలు శిక్ష లేదా రూ. 2,000/- ఫైన్ వేయడం జరుగుతుంది. లేదా రెండింటిని విధించడం జరుగుతుంది. అక్రమంగా నిర్బంధించడం మనస్తాపాన్ని కలిగించడం అలా చేసే వారికి 2 సంవత్సరాల జైలుశిక్ష లేదా రూ. 5,000/- జరిమానా (కాంగ్రెస్, సి.పి.ఐ., సి.పి.యం శాసనసభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి మూట్టడపాగురు.)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులకు తెలియనది కాదు. 11 అంశాల మీద చర్చ వివరంగా జరగాలని గౌరవసభ్యులు బి.వి.సిలో పట్టుపట్టారు. ఈ రోజు 7వ రోజు. మొదటి అంశం మీద నగం కూడా మూట్టాడలేకపోయాము. ఇంకా రెండు రోజులు మాత్రమే ఉంది. ఇంకా నాలుగు బిల్లులు ఉన్నాయి. ఈ బిల్లు మీద వెచ్చించిన సమయం చూస్తే మన హౌస్ విధాన సమయంలో 5వ వంతు కూడా వినియోగించుకోకపోతే కనీస ధర్మం కాదు. ప్రజలు ఈ సభను వినాడు క్షమించరని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. కొంత ఓపికపట్టి ఈ నాలుగు బిల్లులను పాస్ చేద్దాము. రేపు మిగతా అంశాల మీద సుదీర్ఘంగా చర్చిద్దామని తమ ద్వారా వారందరిని కోరుతూ, దీనికిగాను అందరూ సహకరించాలని, పట్టుపట్టకుండా సమయాన్ని వృధా చేయకుండా ఉండాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచాలని అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం పెట్టే బిల్లులను మేము పాస్ చేయాలని అభిప్రాయం

ఉంది. మాకు చేరే అభిప్రాయం లేదు. వ్యతిరేకించినా అయ్యేది కాదు. బండి నడుస్తుంది ఉదయమే వారు మూడ్ ఆఫ్ హౌస్ అని మాట్లాడారు. The mood of the House now is to adjourn and go home. We request the Hon'ble Minister through you to respect the mood of the House and agree for the adjournment. We will get all the Bills passed tomorrow evening, if necessary. ఆశోక గజపతిరాజుగారికి గవర్నమెంట్ బిల్స్ అంటే శ్రద్ధ ఉంది. అది వారి బాధ్యత కూడా. మేము కోఆపరేట్ చేస్తాము. మిత్ర పక్షాలు, వారు మేము అందరం కలిసి మాట్లాడుతున్నాము. మాకు డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపినియన్ లేదు. కన్సిడరేషన్ మెర్సీ కాదు. It is not a question of consideration or mercy. We request you to oblige at least in this respect in a sportive way and to adjourn the House to tomorrow. We will pass all the Bills tomorrow. That is our request, Sir.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- మా పార్టీ తరపున కూడా వాయిదా వేయమని కోరుతున్నాము. మూడ్ బాగా లేదు. అన్నీ కూడా సీరియస్ బిల్స్ ఉన్నాయి. మూడ్ బాగా లేనప్పుడు ఏమీ మాట్లాడుతాము. ఎలాగూ పాస్ అవుతాయి కదా. ఈ రోజు వాయిదా వేయండి. రేపు మధ్యాహ్నం పెట్టమనండి. రేపు 9 గంటల వరకూ కూర్చుంటాము. అభ్యంతరం లేదు. దయచేసి ఇప్పుడు వాయిదా వేయండి. ఎల్లండి సాయంత్రం పెట్టండి. మూడ్ బాగాలేనప్పుడు ఏమీ చర్చిస్తాము.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు ఏమి అంటున్నారంటే, పార్ట్ డిన్ కషన్ 304లు పోగొట్టుకున్నారు. ఇది చాలా కీలక సమస్య. తల్లి, పిల్ల కోట్లాది అల్లుళ్ళి ఇరగదొక్కినట్లు మమ్ములను ఇరగదొక్కారు వారు, వారు కొట్లాడి సమయాన్ని పోగొట్టారు. మీరిద్దరూ ఓపిక వ్రదర్కిస్తే అన్నీ వస్తాయి. అనలు మా లోపం లేదు. మేము ఉదయం వచ్చి రెండున్నర గంటల వరకూ కూర్చుంటాము. ఇప్పుడూ ఉంటాము. ఇటువంటి పరిస్థితి అయితే ఎలా? ఇందులో ఏమీ చేయగలిగింది లేదు. రేపు ఈ బిల్లు పాస్ చేద్దాము. నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ కెవ్నూట్ స్పీకర్:- చాలా బిల్లులు ఉన్నాయి. అర్డినెన్స్లు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి:- రేపు అర్డినెన్స్లు, బిల్లులు అవుతాయి. నా అభిప్రాయం మాత్రం తమరు కాస్త చెయిర్లో కూర్చొని రెగ్యులేట్ చేస్తే డేవి క్రమంలో అది బరుగుతుంది. ఇది టైమ్ పోయే ప్రశ్న కాదు. ఇది పోతే మేము తప్పకోవచ్చునని ఈ చర్చలోమండి తప్పకోవచ్చునని చిన్నదానిని పెద్దగా చేసి సమయం రాకుండా చేసే పద్ధతి ఉంది.

బిల్లు సీనియర్స్ జూనియర్స్ ని ర్యాగింగ్ చేయవద్దని పెట్టాము. ఇక్కడ సీనియర్స్ మాట్లాడనీయకుండా ర్యాగింగ్ చేస్తున్నారు. ప్రొద్దుటి నుంచి టైమ్ అంతా వృధా చేశారు. ఇప్పుడు ఈ ఉన్న సమయంలో అయినా మాట్లాడుకొండాము. ఈ బిల్లులన్నింటిపైనా చర్య జరగాలి.

శ్రీమతి కె. స్రతిభా భారతి:- పెంకురెడ్డి గారు మీకు అంత కోపము వద్దు. రేపు మాకు మీటింగ్ ఉన్నాయి. డిస్కషన్స్ లేకుండా అన్నీ బిల్లులు ఓ.కె. చేయండి సార్. ఇవన్నీ ముఖ్యమైన బిల్లులు. వీటిని ఈ రోజే ఆమోదిస్తే బాగుంటుంది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ర్యాగింగ్ బిల్లు అయిపోనియండి. ఆల్ రెడీ మూవ్ చేశారు. ఇప్పుడు సమయం 8.00 గంటలే అయ్యింది. ఈ ఒక్క బిల్లు అయి పోనియండి సార్.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ఈ బిల్లుపై చాలా డీటైల్డ్ గా చర్చించాల్సి ఉంది. రేపు రాత్రి పది గంటల తర్వాత కూర్చోని చర్చించుదాము. నేటికే సభని వాయిదా వేయండి. ఈరోజు బోనాల ఉత్సవం జరుగుతోంది. మేము వివిధ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనుటకు 6.00 గంటలకే వెళ్లాల్సి ఉంది. ఇప్పటి వరకూ ఇక్కడే కూర్చోని ఉన్నాము. మాధవరెడ్డి గారు అన్ని కార్యక్రమాలు చూసుకొని వచ్చారు. ఈ బిల్లులపై రేపు చర్చిద్దాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అశోక్ గజపతి రాజు గారు మీ అభిప్రాయం చెప్పండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- శాసన సభ్యులకు శాసనసభలో శాసనాలు చేసే కనీస బాధ్యత ఉంది. ఈ బాధ్యతను విస్మరించరాదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. బోనాలు పండగ ఒకరి కోసం కాదండి. మొత్తం అందరిది. We are willing to give it up. శాసనసభ బాధ్యతను నిర్వహించే ఆలోచన ఉన్న వ్యక్తులు ఎవరైనా ఉంటే శాసనాలు చేయవచ్చు కదా. ఎవరెవరి కాలు, చెయ్యి పట్టుకొని కట్టడం లేదు. 11 అంశాలపై చర్చించాలని వారు బి.ఎ.సి. లో పట్టుపట్టారు. మనం చిన్న పిల్లలం కాదు. We are all Members of this August House. Let us discharge our responsibility.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిని మేము రిక్వెస్ట్ చేశాము. శాసనసభ్యులు చట్టాలు చేయాలి. ఆ బాధ్యత మనందరి పైనా ఉంది. మేము కాదనడం లేదు. ఇలా ప్రొద్దుట నుంచి విరామం లేకుండా చేయడం కాదు. మేము ప్రొద్దుట నుంచి బయటకు వెళ్ళ లేదు. మేము

మీటింగ్ సమావేశాలు మధ్యాహ్నం విరామ సమయంలో పెట్టుకొన్నాము. ఒక్క రాసింగ్ కి సంబంధించిన బిల్లుపై చర్చిస్తామంటేనే మేము తప్పకొంటున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ గురించి నేను డిన్నర్ అరేంజ్ చేస్తాలేండి.
(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు:- ఈ రోజు మూడు గంటల సేపు సమయం వృధా చేశారు. అందులో 5వ వంతు సమయం వాడితే నాలుగు బిల్లులు అయిపోతాయి. మొత్తం నాలుగు బిల్లులను మనం టేకప్ చేద్దాం.

Sri K. Bapi Raju:- Provided the Legislative Affairs Minister does not further rag us.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రాసింగ్ బిల్లుపై మాట్లాడండి.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, the intention of the Government to bring this Bill is to curb ragging in the educational institutions, even though it is delayed. The system with which the junior students are intimidated is a matter of very serious concern for all of us. Ragging in the earlier days, probably when you and me were in the Colleges Sir, was different and the intention of it was different. The idea of ragging then was to enable the elders or the seniors getting to know the juniors or the juniors getting to acquaint in the new premises. When a junior student comes and meets his senior students, it is the responsibility of the seniors to see that the junior is well settled in the college. But over the years we have seen tremendous deterioration. Sir, the deterioration is not merely limited to these institutions alone. Deterioration is seen in the society and the deterioration in the society is reflected in the educational institutions also. Today we have reached a point where in some of the institutions junior students have committed suicide or they have left the institutions midway for the fear of being continuously ragged or would be ragged. At such a point the Government has come out with the Bill.

Sir, in one of the salient features of the Bill, it is said, "Whoever commits, participates, abets or propogates ragging in the educational institutions or outside the educational institutions..." The point is that you have fixed the responsibility on the Head of the Institution to punish the student or the person who does ragging or abets ragging. Sir, the Government is not very clear as to who is fixed responsibility of controlling or stopping or punishing the people who are ragging the

students outside the campus. The ragging is taking place both inside the campus and outside the campus. So, I would like to Minister to clarify this.

Sir, secondly by bringing in laws alone we cannot stop ragging. Ragging has been going on since many years. So many laws, faulted laws and laws and stricter laws have been framed, Though to some extent it has been curbed, it has not been totally eradicated. In our opinion just by merely making laws we cannot stop ragging, and for that some kind of awareness is to be created. One of the fundamental reasons for the ragging is the deteriorating or degrading social system. You see the movies and the television. The kind of projection coming out of these two media is one of the factors for the people or the students to come to such level of ragging. Sir, you have made the Head of the Institution as a person who has to impose punishment on the students who indulges in ragging. But in order to create a better atmosphere in the campus you should involve even senior students. When a complaint has been lodged with the Principal or Head of the Institution, the Head of the Institution before decides about the kind of punishment should also involve the senior students so that the senior students can also suggest to their colleagues not to indulge in such wrongful deeds. Of late, we have also seen that there is no coordination between the management and the students. Once the student enters the college or the campus he merely goes to his class room, listens to the lecture delivered by the Professor/Lecturer and goes back. But there are no other activities which coordinate or which get the management and students closer or the juniors and seniors closer so that a very good atmosphere can be created in the campus. You should work out on these happenings and such laws alone will eradicate this ragging business. Hence, I request through you the Government to consider these few points which will create an awareness among the students so that such things will not recur. Thank you, sir.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు కనీసం యిప్పటికైనా పచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. దీనిని నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. అయితే దీనిని బిల్లు రూపంలో రావాలని రెండు సంవత్సరాల క్రితమే నేను ఇక్కడ నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. అయితే మన లీగల్ డిపార్టుమెంటు వారు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఈ బిల్లును పాస్ చేసే అధికారం ఈ అసెంబ్లీకి లేదని, అందువల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆమోదనీక్షాని ఈ బిల్లును మనం చేయడానికి లేదని అన్నారు. అందుచేత రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఈ బిల్లు

చేయడానికి లేదని అన్నారు. అందుచేత రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఈ బిల్లు రాకుండా వాయిదా పడింది. నాన్ అఫిషియల్ బిల్లుగా నేను రాసి పంపించడం జరిగింది. మన దురదృష్టవశాత్తు ఈ బిల్లు రావడానికి రెండు సంవత్సరాల కాలం పట్టింది. ఈలోగా ఎన్నో సంఘటనలు, దుర్ఘటనలు జరిగాయి. మనం ఈ బిల్లును చేయలేదు కానీ, మద్రాసు, కర్ణాటక, తదితరులు ఈ బిల్లును పాస్ చేసుకున్నారు. ఇక్కడ ఈ సమస్య చాలా వికృత రూపం దాల్చింది. అల్టిమేట్ గా మద్రాసుకు చెందిన అన్నామలై యూనివర్సిటీకి చెందిన నవరస రెడ్డికి సంబంధించి ర్యాసింగ్ విషయం చూసినట్లయితే అక్కడ సీనియర్స్ ఆడమన్నట్లు అడలేదని, గంతులు వేయమన్నట్లు వేయలేదని అతనిని ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి వేశారు. ఇది రాక్షస, పాశవిక చర్య. ఆ విద్యార్థి మద్రాసు యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ కుమారుడు. మరి ఈ సంఘటనను వర్ణించడానికి మాటలు రావడంలేదు.

కర్ణాటకలో మరో ఘాతుక చర్య, అక్కడ ఒక అమ్మాయిని, అబ్బాయిని బట్టలు విప్పి ఒక గదిలో పెట్టి కొన్ని రోజుల పాటు బయటికి రానియ్యకుండా అతి దారుణంగా ర్యాంగ్ చేయడం జరిగింది. ప్రపంచం అంతా తలదించుకునే విధంగా అక్కడి సంఘటన జరిగింది. ఇంతటి పాశవిక చర్యలను అరికట్టడం, తిరిగి జరగకుండా చేయాలంటే కఠినమైన చర్యలను తప్పకుండా ప్రభుత్వం చేపట్టాలి.

పోతే మన హైదరాబాదు సిటీలో పద్మజకు జరిగిన అవమానంతో ఆ అమ్మాయి ఆత్మహత్య చేసుకుంది. గుంటూరులో రాధిక ఇంజనీరింగు కాలేజీలో జరిగిన ర్యాసింగ్ మూలంగా ఆత్మహత్య చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా మన సమాజంలో రోడిజం పెచ్చుమీరి, స్త్రీలపై దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయి. స్త్రీలకు వన్ బై శ్రీ శాతం రిజర్వేషన్లు యివ్వాలని చెప్పతూ ఈ విధంగా ర్యాంగ్ చేయడం జరుగుతూ వుంటే ర్యాసింగ్ చేసిన వారికి శిక్ష వేయడం అన్నది పోడ్ ఆఫ్ ది ఇన్ స్టిట్యూషన్ కు, ప్రిన్సిపాల్ కు, వైస్ చాన్సలర్ కు బాధ్యతగా పెట్టారు. వారు దీనిని కంట్రోలు చేయగలరా? ఈ విషయాలను ఒకసారి ఆలోచించండి. కాలేజ్ లేక యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ లో జరిగితే విద్యార్థులకు శిక్ష వేసే అధికారం వారికి వుంటుంది తప్ప వేరేగా ఏమీ చేయలేరు. మరో విషయం యిక్కడ ఏ నెక్స్టు ప్రకారం శిక్షను ఎవరు వేస్తారు? శిక్షను, జర్మానాను వేయాలి. ప్రిన్సిపాల్ ఏ రకంగా శిక్ష వేస్తారు చెప్పండి. కనుక ఏ ప్రొవిజన్లు ప్రకారం దీనిని చేయాలన్నది స్పష్టంగా వుండాలి. అంతేగాకుండా ఇందులో 1, 2, 3 ఆర్టిక్లులు చూసినట్లయితే శిక్షగానీ, లేక ఫైన్ గానీ అన్నారు. అంటే వేయి రూపాయలు జర్మానా కడితే సరిపోతుందా? కనుక 'అర్' కన్నా 'అండ్' అని వుంటే

బాగుంటుంది. నమాజానికి పునాదిరాళ్లుగా వుండబోయే నేటి విద్యార్థులు, ఈ ఇంజనీర్స్, డాక్టర్స్, యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు దేశ భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన, తమ భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన ఒక అవగాహనకు రావాలి. భవిష్యత్తులో దేశ పరిపాలకులు వారు. కనుక మనం ఈ విషయంలో స్పృహజంబుగా వుండాలి. కఠినమైన యాక్ష్మను తీసుకోవాలి. శిక్ష మరియు పైన్ వేయాలి. మద్రాసులో ఆ విధంగా వుంది.

శ్రీ పి. అశోక గజపతి రాజు:- మన బిల్లు యింకా అంతకన్నా స్పెంగైన్ గా వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- ఎక్కువ అంటే 'ఆర్' అన్నది వుండ కూడదు. 'అండ్' అని వుండాలి. ముఖ్యంగా ఈ ర్యాగింగ్ అన్నది గరల్ స్టూడెంట్స్ వై ఎక్కువ ప్రభావం చూపుతున్నది. వారు తమ తమ విద్యలను పూర్తిచేసుకో కుండానే చదువులు మానడాలుగానీ, పూర్తిగా జీవితాలనే చాలించడం వంటివి చేస్తున్నారు. కనుక వారిని ఆ స్థితినుంచి కాపాడాలి. ర్యాగింగ్ కు పాల్పడిన వారిని కఠినంగా శిక్షించి, నమాజంలో మార్పు వచ్చేలా చేయాలి. అసలీ ర్యాగింగ్ అన్నది ఇంగ్లండులో మొదలయినది. బ్రిటిష్ వారు మన దేశంలోకి తేవడం జరిగింది. వారు వెళ్లిపోయారు కానీ ఇది వదలలేదు. దీనిని తప్పనిసరిగా మనం అరికట్టాలి. అందుకోసం ఈ బిల్లులో 'ఆర్' కాకుండా, 'అండ్' అన్నది చేర్చవలసిందిగా కోరుతూ, బిల్లు పెట్టినందుకు అభినందిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- విద్యాశాఖా మంత్రిగారు చేసిన ఈ బిల్లును నేను మనస్ఫూర్తిగా అభినందించిస్తున్నాను. దీనిని చాలా కాలంగా రావాలని కోరినప్పటికీ కనీసం యిప్పటికైనా రావడం సంఘోషించదగిన విషయం. అయితే ఈలోగా చాలామంది విద్యార్థులు అవమానాలు పొందారు. ప్రాణాలు కోల్పోయారు. శ్రీ సురేష్ రెడ్డి చెప్పినట్లు విద్యార్థులలో స్నేహాన్ని నెలకొల్పడానికి, ప్రేమాన్ని వృద్ధిచేసేందుకు ఉపయోగించుకునే ఈ కార్యక్రమం ఈనాడు ఈ పాశవిక, వైశాచిక చర్యలకు పాల్పడేట్లుగా విద్యార్థులు మార్పుకున్నారు. దీనిమూలంగా కొత్తగా ప్రాపెషనల్ కోర్సులలో చేరబోయే విద్యార్థులు అడ్మిషన్లు దొరికినప్పటికీ భయపడి పారిపోవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఉన్న ఊరిలో అడ్మిషన్స్ దొరక నప్పుడు, వరాయి చోట్ల చదివేందుకు వెళ్లి అక్కడ ర్యాగింగుకు బలౌతున్నారు. అక్కడ ఈ విద్యార్థులను ఈ ర్యాగింగ్ నుండి కాపాడే, రక్షించే నాథుడు వుండడు. కాలేజీ వాస్టులు దొరకక బయట వుండే విద్యార్థిని, సీనియర్ విద్యార్థి రాత్రిపూట అతని రూముకు వెళ్లి విచిత్రవేషాలు వేయమనో, అవసరమైతే హిందీ

మూట్లాడమనీ, తెలుగుతే అరసం మూట్లాడమనీ చెప్పతూ వికృత చేష్టలు చేస్తూ బాధలు పెడుతున్నారు. మరి అలాంటి వారిని పాడ్ ఆఫ్ ది ఇన్స్టిట్యూషన్ చి విధంగా రక్షించగలుగుతాడు. కాలేజ్ ప్రీమిసెస్లో అయితే అతను విద్యార్థిని ఇక్సిచే బాధ్యత తను కలిగి వున్నాననీ, బయట జరిగిన వాటికి తన బాధ్యత లేదని చెప్పడం జరుగుతోంది. ఒకవేళ అతను ఇక్కడ చేయాలనుకున్నా విద్యార్థులు చ్చుకోవడం లేదు. పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళ్లి రిపోర్టు చేసే బాధ్యత 8.30 పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ పోలీసునైన బాధ్యత పెట్టకపోతే ా. కుర్రవాళ్లు పోలీసు స్టేషన్ చుట్టూ తిరుగుతారు. ఎందుకంటే రోకల్ గా ఉండే విద్యార్థులు సీనియర్లు ఎవరైనా వేరే ఊరి నుంచి వచ్చిన విద్యార్థిని బెదిరిస్తూ అతన్ని ఇన్ నెట్టు చేస్తూ అతనిలో రోకల్ గా స్థాన బలం ఉంటుంది కనుక అతను పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళ్లిగా కూడా పోలీస్ వాళ్లు రోకల్ గా ఉండే విద్యార్థుల ఇన్ ఫ్లూయెన్సుకు లోనై వాళ్ల కేసు నమోదు చేయకుండా పోయే అస్కారం ఏర్పడుతుంది. కనుక ఈ విషయంలో అక్కడ ఉండే ప్రెస్సిపాల్ కు ఖచ్చితంగా ఏర్పాటు చేయాలి. కాలేజి ప్రెమిసెస్లో జరిగినా, బయట జరిగినా కూడా ఆయన చర్య తీసుకొని పోలీసు వాళ్లకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. దీని పైన కొంత తప్పు చేసినా వాళ్లను దండించాలని అనుకుంటున్నాము. తప్పు చేయకున్నా కూడా అతని పైన ఒక వేళ దురాశతోనో, లేకపోతే చెడ్డ పేరుతోనో కంప్లయింటు చేస్తే దానిని ఎంక్వైరీ చేసే అధికారం ఎవరికి ఉందని? దీంట్లో ఇక్కడ మూత్రం పెట్టారు కాని అసీలు ఏమీటని అడుగుతున్నాను. ఒకవేళ ఎవరయినా, తప్పు చేయలేదు అని అనుకుంటే అతను అసీలు చేసుకోనే మార్గం మనం కల్పించాలి. లేకపోతే దీంట్లో ఇచ్చిన ప్రకారంగా ప్రెస్సిపాల్ ఇచ్చిన డిసిషన్ లేకపోతే కోర్టు ఇచ్చిన డిసిషన్ పైనల్ అయితే పిల్లలు వారి యొక్క జీవితం అనవసరంగా నాశనం అయిపోతుంది. మనం తప్పు చేయకుండా నివారించ వలసిన అవసరం ఉంది. ఒకవేళ చేయని తప్పుకు ఎవరికీ ఇక్కడ కూడా పడకుండా చేయవలసిన బాధ్యత కూడా మన పైన ఉంది. దాని కొరకు దీంట్లో అసీలు అనేది ఒక ప్రావిజన్ పెట్టాలి. అసీలు చేసుకొనే అధారిటీ కూడా పెట్టాలి. అన్నిటికంటే ముందు ఇక్కడ వేసేకన్నా ముందర ఒక పాడ్ ఆఫ్ ది డిసిషన్ కాకుండా ఒక ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ కూర్చోవాలి. ఆ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో ఇద్దరు, ముగ్గురు కూర్చోని బయోన్ మ్యానర్ కాకుండా ఆ ప్రెస్సిపాల్ గారు ఒకవేళ పాతంగా ఉంది అవి అనుకుంటే ఆయన తప్పు చేసినా చేయలేదని చెప్పవచ్చు. తప్పు చేయకున్నా విద్యార్థి కఠినంగా మూట్లాడితే వాళ్ల మీద తప్పు చేశామని ఇక్కడ వేయవచ్చు. దీనిని దూరం చేయడానికి అసీలుకు పోవాలనే విధానం పొందవలసిన అవసరం ఉంది.

Section 2 (e) states that " 'Ragging' means doing an act which causes or is likely to cause insult or annoyance of fear or apprehension or threat or intimidation or outrage of modesty or injury to a student." ఎందుకొరకు అంటే ఇతన్ని అతను బాధించడమే కాకుండా ఏమీ బాధించకుండానే ఊరితే కూర్చోని ఒక పాటపాడమని లేకపోతే గుడ్డలు విప్పుకోమంటాడు అంటే... "forced to do any act against his will." అది కూడా దీనికి యాడ్ చేస్తే బాగుంటుందని దీనిని చూడమని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకవేళ వేరే సెక్షన్ లో ఏదైనా కవర్ అయిందోమో లా సెక్రటరీ గారు ఒప్పుకోంటే ఫర్వాలేదు. నా దృష్టిలో మాత్రం కవర్ కాలేదని నేను అనుకుంటున్నాను. కనుక దీనిని "forced to do against the will of the people." సమగ్రవంతంగా ఇంప్లిమెంటేషన్ బాధ్యత కూడా సంబంధించిన వాళ్లపైన పెట్టవలసిన అవసరం ఉందని తెలియచేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:- అధ్యక్షా గౌరవనీయులైన టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ర్యాగింగ్ దిట్టను మనస్ఫూర్తిగా రెండు సూచనలు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. మంచి భవిష్యత్తును ఆలోచించి ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా, కాలేజీలో జాయిన్ అవుతారు. తల్లిదండ్రుల కోర్కెలు నెరవేర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో విద్యార్థులు కాలేజీలో జాయిన్ కావడం జరుగుతున్నది. అన్నేంపున్నేం ఎరుగని అమాయకులైన విద్యార్థినీవిద్యార్థులు కాలేజీలో కాని, ట్యూటోరియల్ కాలేజీలో కాని అనాథ శరణాలయాలలో, హాస్టల్స్ లో ఎన్నో సంస్థలలో జాయిన్ కావడం జరుగుతుంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి సీనియర్ విద్యార్థులు అవమానం, భయం, వేధింపు, భృతి, బెదిరింపు, లజ్జ, హాని, మానభంగం చేయడం బల త్కారంగా ఎత్తుకొని వెళ్లుట, అత్యుపాధ్యక్షులకు ప్రేరేపించడం ఇటువంటి చర్యలకు పాల్పడే విద్యార్థులపై ఖరీనమైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఒక్క ఖరీనమైన చర్య తీసుకోంటే సరిపాత్తు, జాల్మాన్ తోబాటు శిక్ష విధించడమే కాకుండా ఎవరైతే ర్యాగింగ్ ఎవరు చేస్తున్నారో వాళ్లు తెలియక చేయడం లేదు. చదువుకొన్న వాళ్లు, బుద్ధి జ్ఞానం ఉన్నవాళ్లు చేస్తున్నారు. వాళ్లను క్షమించవలసిన అవసరం లేదు. జాల్మాన్ తోబాటు భారత దేశంలో ఎక్కడ కూడా చదువుకొనే అవకాశం లేకుండా విద్యార్థిని కాలేజీ నుంచి తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే తెలిసి చేస్తున్న పాపపాటు. ఇది తెలియకచేసే పాపపాటు కాదు. మదం ఎక్కి, మత్తు ఎక్కి వాళ్ల ఎంజాయిమెంటు కొరకు చేస్తున్నారు. ఈ మూడు శిక్షలు వాళ్లకి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇటువంటి కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. చంద్రశేఖర్ గారు చెప్పినట్లు మనం చూస్తూ వుంటాము బెదిరింపుతోనో, భయంతోనో వాళ్లను పెట్టుకుపోతారు. ఇన్నో నెంటుస్ కూడా ర్యాగింగువల్ల పనిష్ మెంటు పొందే అవకాశం ఉంది కాబట్టి

అపీలు చేసుకొనేది చాలా అవసరం ఉంది. ఇన్నోనెంటు విద్యార్థుల జీవితాలు పాడు కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కూడా ఎన్నో పాఠపాట్లు చేస్తూ ఉంటాయి. వాళ్లు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోరు. మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Dr. G. Vijaya Rama Rao:- Mr. Deputy Speaker Sir, the Hon'ble Minister Dr. P.V. Ratnaiah has brought forward this Bill for prohibition of ragging in educational institutions. I am sure, this Bill will be appreciated, particularly, by the girl students, sincere, honest, hard working and innocent students. I on my behalf congratulate the Government for bringing this legislation. This ragging in educational institutions, particularly, in professional colleges viz., medical and engineering colleges and universities has become a custom and culture. For the past 20 years either the voluntary organisations or the left organisations or any individual could not break this custom. It is continuously going on every year and it is proving to be a havoc for the innocent pupils. I would like to submit that this ragging is being precipitated in various colleges in several ways.

Sir, here in this Bill it was provided that the victim has to make a complaint to the Principal / Head of the Institution. But in case the victim complains to the Principal the person who is actively involved in the ragging will definitely threaten the victim with dire consequences. So I would suggest that wherever the ragging is taking place the Principal must keep a vigilant eye on the students and whoever involves in the ragging activities the Principal or the Head of the Institution on his own make a case on the students and they must be punished. I once again appreciate and sincerely congratulate the Minister for bringing this legislation. Thank you.

8.40 శ్రీ ఎమ్. రంగారెడ్డి:- ఈ రోజు ఈ శాసనసభలో ఈ బిల్లును రా. ప్రవేశపెట్టడం అనేది విద్యాలయాలను దేవాలయాలగా మార్చటానికి ఉద్దేశించబడిన మంచి చట్టమని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. విద్యాలయాలను దేవాలయాలగా కొలిచే మన సంస్కృతికి అద్దం పట్టే విధంగా ఈ బిల్లును తీసుకురావటం వలన ఈ ప్రభుత్వమును ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి విద్యార్థులు అందరూ ఒక బెస్ట్ ప్రభుత్వంగా అభినందిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వేలాది ప్రభుత్వ కళాశాలలు, ప్రైవేటు కళాశాలలు ఉన్నాయి. వాటిలో చదువునేర్చుకుంటున్న వేలాదిమంది విద్యార్థులు ఈ రాగింగ్ వల్ల అత్యుపాత్య చేసుకున్న సందర్భములు చాలా ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 50 సంవత్సరముల తరువాత విద్యార్థులు

విధంగా ఈ బిల్లు తేవడం మనమందరం ఆనందించతగ్గ విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. అలన్యం అయినప్పటికీ ఒక బహ్మాండమైనటువంటి నిర్ణయాన్ని తీసుకున్న విద్యాశాఖా మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వమును అభినందిస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- గౌరవ మంత్రివర్యులు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును పృథుకపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. అయితే చిన్న క్లారిఫికేషన్స్ కోరవలసిన అవసరం ఉన్నది. గౌరవనర్యులు వంకా నత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు నాన్ - అఫీషియల్ బిల్ గా దీనిని ప్రవేశపెట్టిన సత్కరమే చర్య తీసుకుంటే మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ మంచి జరిగుండేది. నాన్-అఫీషియల్ బిల్ తరువాత 4 రాష్ట్రాలలో బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుటం జరిగింది. ర్యాగింగ్ ను విషనంస్కృతికి దర్పణంగా భావించాలి. దీనిని నివారించటానికి తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకున్నప్పటికీ ఒకటి, రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. విద్యార్థులు, చేసినటువంటి ర్యాగింగ్ కు సంబంధించి ప్రిన్సిపాల్ కు కంప్లెంట్ ఇస్తే వారు ఎంతటికీ చర్య తీసుకోకుంటే అటువంటి ప్రిన్సిపాల్ లపై చర్య తీసుకుంటామని ఇందులో పెట్టారు. ఇది మంచి నిర్ణయమే. ప్రిన్సిపాల్స్ కాకుండా ఇటీవలి క్లాస్ లో మేనేజ్ మెంట్ వారు కూడా దీనిని తీవ్రంగా తీసుకోవడం లేదు. అందులో మేనేజ్ మెంట్ అని కూడా ఉండాలి అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో వరకట్న నిషేధ బిల్లుగా కాకుండా ఎఫ్ టీవ్ గా అమలు జరిపేటువంటి బిల్లుగా ఇది ఉండాలి. ర్యాగింగ్ అంశాలతో కూడిన సినిమాల వల్ల కూడా నష్టం జరుగుతోంది. ప్రైవేట్ బిల్లు పెట్టిన తరువాత కూడా రాష్ట్రంలో ఏడు, ఏనిమిది ఇన్ సిడెంట్స్ జరిగాయి. ర్యాగింగ్ కు సంబంధించి సినిమాలలో ఉన్న సన్నివేశాలను సెన్సార్ బోర్డ్ వారు సెన్సార్ చేసేందుకు అవసరమైన నిబంధనలు దీనిలో అవసరం ఉన్నది.

శ్రీ జి. జుచ్చయ్య చౌదరి:- ర్యాగింగ్ ను నిరోధించటానికి ఒక మంచి బిల్లును తీసుకువచ్చారు. చాలా సంతోషం. వేలాదిమంది విద్యార్థుల భవిష్యత్తు నాశనం కాకుండా దీని ద్వారా కాపాడగలిగారు. దీని ద్వారా కళాశాలల్లో, పాఠశాలల్లో ర్యాగింగ్ జరుగుతుంటే చర్య తీసుకోవచ్చు. అదే యూనివర్సిటీలలో జరిగితే ఏమిటి? ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో గాని, అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలలో గాని, ఫైన్ ఆర్ట్స్ కాలేజీలలో గాని జరిగిన సంగతులు గుర్తుచేసుకోవాలి. రీసెర్చ్ స్కాలర్స్ మీద ప్రాఫెసర్స్, రీడర్స్ ఆజమాయిషి చెలాయిస్తూ వారి భవిష్యత్తుతో చెలగాటం అడుతున్నారు. వారి కేరకర్స్ కూడా నాశనం చేస్తున్నారు. కనుక ఇటువంటి విషయాలపై కూడా ఆలోచించి వారిపై చర్యలు తీసుకునే విధంగా అవసరమైన

అంశాలను ఇందులో పొందుపరిస్తే బాగుంటుంది. ఇంటర్నల్ మార్కులు, రీపెర్స్ డాక్యుమెంట్స్ నబ్ మిషన్ మొదలగు అంశాలు వారి పరిధిలో ఉంటాయి. ఈ నెపంతో రీడర్స్, ప్రొఫెసర్స్ మొదలగు వారు విద్యార్థులను బాధిస్తున్నారు. కనుక ఈ అంశమును కూడా బిల్లులో పొందుపరిచవలెనని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ పి. వెంకట రత్నయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ బిల్లు మీద గౌరవనభ్యులు సురేష్ రెడ్డిగారు, వంకా నత్యనారాయణగారు, చంద్రశేఖర్ గారు, గోవిందనాయక్ గారు, విజయరామారావుగారు, రంగారెడ్డిగారు సుబ్బరాజుగారు, బుచ్చయ్య చౌదరిగారు తదితరులందరూ మాట్లాడుతూ మంచి సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు. అందరి భావన కూడా ఒక్కటే. ఈనాడు కొన్ని వేలమంది విద్యార్థులుగాని, వారియొక్క తల్లిదండ్రులుగాని ప్రొఫెసర్స్ కాలేజీలో చేరింది మొదలుకొని దాదాపు ఆరు నెలల వరకూ ఆ విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు పడే ఆవేదనను, మానసిక హింసను దృష్టిలో పెట్టుకుని భవిష్యత్తులో ఇటువంటిది జరగకుండా ఉండేందుకు ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెడుతున్నాము. అందరూ దీనిని అభినందించినందుకు మీ ద్వారా అందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బిల్లుకు ఏ విధంగా చట్టాన్ని తీసుకువస్తారో ప్రత్యేకంగా చెప్పాలని వారు కోరారు. పోలీసువారు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ప్రకారం కేసు ఎంటర్ చేసి, విచారణ చేసి, ప్రొసీక్యూట్ చేస్తారని గౌరవనభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. మద్రాస్ చట్టం కంటే కూడా మన చట్టం మెరుగ్గా ఉంది. రెండు సంవత్సరాలు కరివ కారాగార శిక్ష కూడా ఇందులో ఉంది. ఒక విద్యార్థిని వేధించు లేక ఇబ్బంది పెట్టు లేక చిన్నలుచ్చు వారెవరైనా ఆరు నెలలు జైలు శిక్ష లేక ఒక వెయ్యి రూపాయలు దాకా ఉండగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడతారు. శిక్ష జడ్జిగారి అధిపత్యం ప్రకారం ఉంటుంది. ఒక విద్యార్థిపై దౌర్జన్యము, బలప్రయోగము, బడిపించు వారికి ఒక సంవత్సరము ఇమ్ప్రిజన్ మెంట్ లేక రూ. 2000 జరిమానా లేక రెండింతో శిక్షించవచ్చును. ఒక విద్యార్థిని అక్రమంగా అవరోధించినా, నిర్బంధించినా లేక మనస్తాపం కలిగించినా రెండు సంవత్సరములు జైలు శిక్ష లేక రూ. 5000 ఫైన్ లేక రెండింటితో శిక్షించవచ్చును. ఒక విద్యార్థికి తీవ్రమైన మనస్తాపం కలిగించుట, అవహించుట, బంత్కారంగా ఎత్తుకుపోవుట, మానభంగం చేయుట వంటి అసహజమైన అపరాధం చేయువారికి అయిదు సంవత్సరముల జైలు శిక్ష లేక రూ. 10,000 జరిమానా లేక రెండింటితో శిక్షించవచ్చును.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూ. 10,000 జరిమానా విధిస్తే శిక్ష ఉండదా అని గౌరవనభ్యులు అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ పి. వెంకట రత్నయ్య:- రెండింటిని విధించే దానికి అధికారం ఉంది. ప్రెస్సిపాల్, మేనేజ్మెంట్ మీద ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోవటానికి అవసరమైన నిబంధనలు పొందుపరచామని తెలియపరుస్తున్నాను. ఎన్నో నిబంధనలు పొందు పరిచాము. దయచేసి గౌరవసభ్యులు ఈ బిల్లును ఆమెదించి పాస్ చేయటానికి నహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య వాదరి :- రీసెర్చ్ స్కాలర్స్ విషయంలో ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- మంత్రిగారు ఆరు నెలలు జైలుశిక్ష లేక రూ. 1000 జరిమానా 'లేక' రెండూ అని చెప్పారు. ఆ రెండూ ఎలాగూ ఉన్నాయి కాబట్టి ఐదర్ దిన్ ఆర్ బోత్ ఎందుకు, రెండూ కలిపి పెట్టండి. అక్కడ 'ఆర్ ' కు బదులు 'అండ్' అని పెట్టండి. లేదంటే మనం తప్పించుకోవటానికి ఒక అవకాశం కల్పించినవారము అవుతాము. దేనినైనా మనం స్వీక్ట్ గా చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కనుక దీనిని తప్పనిసరిగా ఎమండ్ చేయాలి. ' ఆర్ ' తీసివేసి ' అండ్ ' పెట్టే విధంగా అఫీషియల్ ఎమండ్మెంట్ తీసుకురావలసిన బాధ్యత గౌరవనీయులైన మంత్రిగారిపైన ఉన్నది.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్ట్మెంట్ మీద రెస్పాన్సిబిలిటీ పెట్టారు. If ragging takes place outside the Campus who will take action? If it is within the premises the Head of the Department will take action. If it is outside what is the action? What type of protection will be given to the students if ragging takes place outside the Campus?

డాక్టర్ పి. వెంకట రత్నయ్య:- అవుట్ సైడ్, ఇన్ సైడ్ రెంటికి ఇది వర్తిస్తుంది.

8.50 శ్రీ ఎ.జె. బుచ్చిమహేశ్వరరావు:- శ్రీ సుబ్బరాజు గారు చెప్పినట్లు రా. దూరప్రాంతాల నుండి టౌన్ లకు చదువుకోడానికి వచ్చిన అమ్మాయిలు కాని, అబ్బాయిలు కాని ప్రైవేట్ ఇళ్లలో ఉంటున్న వారిని కావాలని ర్యాగింగ్ చేసిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి కాలేజీ క్యాంపస్ బయట జరిగే వాటి మీద కూడా మనం బాధ్యత తీసుకునే పరిస్థితి బిల్లులో ఉండాలని నేను మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా కొత్తగా చేరిన అమ్మాయిలను, అబ్బాయిలను విద్యార్థులే కాకుండా రీడర్స్, ప్రొఫెసర్స్ కూడా ఏడిపించే సంఘటనలు కూడా జరుగుతున్నాయి. అలాంటి వారి మీద కూడా తగినచర్యలు తీసుకునేలా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్యాంపస్ బయట జరిగే వాటి మీద చర్య ఏమిటని అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ పి.వి. రత్నయ్య:- అధ్యక్షా, క్యాంపస్ లో గాని, క్యాంపస్ బయట గాని, బయటివారు ఎవరు చేసినా కాని పోలీసులు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ క్రింద రిజిస్టర్ చేసి ప్రాసిక్యూట్ చేస్తారు.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వరరావు:- ఇంకొక చిన్న విషయం సార్. ఒక్కొక్కసారి చేయక పోయినా కక్ష కొద్దీ చేశారని కంప్లెయింట్ చేస్తే నిరవరాదులైన విద్యార్థులు బలయ్యే ప్రమాదముంది. అటువంటి సందర్భాలలో బాధ్యత ప్రిన్సిపాల్స్ మీద కాకుండా ఒక కమిటీకి నిర్ధారణ చేసే బాధ్యత అప్పగిస్తే సమంజసంగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ఒక సజెషన్. మంత్రులు చాల జాగ్రత్తతో వినాలి. ఇందులో ఏమి రాసుకున్నామంటే ఆన్ ది కంప్లెయింట్ ఆఫ్ ది స్టూడెంట్, ది పాడ్ ఆఫ్ ది ఇన్స్టిట్యూట్ టేక్ యాక్షన్ అని. నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే సూమోటో ఉండాలని, ఎందుకంటే కొత్త స్టూడెంట్ భయపడి కంప్లెయింట్ చేయలేకపోవచ్చు. రెక్టర్స్ కాని, ప్రిన్సిపల్స్ కాని ఇటువంటి సంఘటనను ఎవరు చేసినా వారి మీద తగిన చర్య తీసుకునేలా ఉంటే బాగుంటుంది. ఈ విధంగా ఈ నిబంధనను ఈ దిట్టకు చేర్చడంలో అభ్యంతరం ఉండక పోవచ్చు. కాబట్టి సుమోటో చేర్చండి.

Dr. G. Vijaya Rama Rao:- How the Principal will take action if ragging takes place outside the Campus?

Mrs. Della Godfrey:- Mr. Deputy Speaker, Sir, we have heard various suggestions from the Hon'ble Members here. I have noticed that we are not protecting the management of the institution. If it is outside the premises who will take action? In institutions where co-education is there and ragging and eve teasing are taking place and if it is within the premises the Head of the Institution will take action. What about institutions where boys and girls are there and ragging takes place on the roads i.e., outside the premises? I suggest in order to strengthen this Bill and to see that it is probably implemented we should have a tribunal also to assist the Heads of the Institutions to further enforce this because it may be difficult for the Head of the Institutions to take stringent action against the individual. We want to strengthen the institutions and to make it very serious matter we should form Tribunal to assist the Head of the Institution so that further investigations can be made before we take serious action.

శ్రీ జి. రామ్మోహన్ (గన్నవరం) :- అధ్యక్షా, ఈ రాగింగ్ నిరోధక బిల్లు పెట్టి ఇంత టైం వేస్ట్ చేయవలసిన అవసరం లేదని నేననుకుంటున్నాను. ముందుగా పెద్ద పెద్ద వారందరితో మాట్లాడించారు. మాలాంటి కుర్రాళ్లతో కూడా మాట్లాడించివుంటే బాగుండేది. రాగింగ్ నిరోధానికి ఇంత బిల్లు ప్రవేశపెట్టి ఇంత పెద్ద శిక్షలు వేయవలసిన పని లేదేమో అని నేననుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే న్యూడెంట్ లైఫ్ లో ఇది ఒక ఎంటర్టెయిన్మెంట్....

(అంతరాయం)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- గౌరవ సభ్యులు ఎల్ ద్రా చేసుకోవాలి.

శ్రీ వంశా సత్యనారాయణ:- నేను అబ్జెక్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రామ్మోహన్:- వికృతరూపం దాల్చినంతవరకు ... విద్యార్థులకు అదొక నరదగా ఉంటుంది. మేము కూడా రాగింగ్ చేయబడ్డాము, చేశాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దిస్ట్ నాట్ ఎంటర్టెయిన్మెంట్. దిస్ట్ రాగింగ్. మీ ఓపీనియన్ చెప్పండి.

శ్రీ జి. రామ్మోహన్:- ఈ బిల్లును మిన్యూజ్ చేస్తే విద్యార్థులలో పాలిటిక్స్ తీసుకువచ్చే అవకాశముంది. చేయని వారిని కూడా చేశారని కంప్లెయింట్ చేసే అవకాశముంది. కాబట్టి ఈ బిల్లు అనవసరమని నేను అనుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- No further discussion. The question is : "That the Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 to 9

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 to 9. The question is :

"That Clauses 2 to 9 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 9 were added to the Bill.

NEW CLAUSE 10

Dr. P.V. Ratnaiah:- Sir, I beg to move:

Repeal of Ordinance 12 of 1997 - The Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Ordinance, 1997 is hereby repealed."

Mr. Deputy Speaker:- Amendment moved. The question is:

"That add the following as New Clause 10 after Clause 9.

Repeal of Ordinance 12 of 1997 - The Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Ordinance, 1997 is hereby repealed."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the New Clause 10, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the New Clause 10, was added to the Bill.

CLAUSE 1

Dr. P.V. Rathnalah:- Sir, I beg to move:

"That for sub-clause (3) of Clause 1 substitute the following:

It shall be deemed to have come into force with effect from 4th July, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Amendment moved. The question is:

"It shall be deemed to have come into force with effect from 4th July, 1997."

PAUSE

The motion was adopted and the amendment for carried.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

Enacting Formula and Long Title

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Enacting Formula and Long Title. The question is :

"That the Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్. 28 జూలై, 1997 18
 ఎన్‌డముల నన్ను (నవరణ) బిల్లు
 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 26).

The motion was adopted and the Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Dr. P.V. Ratnalal:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Bill, 1977 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Prohibition of Ragging Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

(అమోదించబడినది)

(3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎన్‌డముల నన్ను (నవరణ) బిల్లు
 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 26)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move that the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997 be taken up.

(Interruptions)

We have a job to do it and we will do it.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- Tomorrow there are number of items.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Today we have lost three hours. Is there any courtesy for their behaviour. What can I do for it?

9.00 శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- స్పీకర్ సార్ తమరు చెప్పిన ప్రకారం బిల్లులను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. స్టూడెంట్స్ సంబంధించిన ఒక ముఖ్యమయిన బిల్లును కూడా ప్రవేశవెడితే మేము కూడా పార్టీసిపేట్ చేశాం. పైగా యిప్పటికే నమయం అయిపోయింది. ఎంటర్టెయిన్మెంట్ ట్యాక్స్ విషయంలో కూడా అపోజిషన్ లేకుండా పాస్ చేసుకోవడం మంచిది కాదు. సిపిఐ, సిపిఎం, బిజెపి వాళ్లు లేరు, ఎంచెం, ఎంబిటి వాళ్లు కూడా లేరు అంతా వెళ్లిపోయారు, మీ మిత్రపక్షం కూడా వెళ్లారు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I cannot do anything against law. The Members are welcome to participate. We are willing to work for

over time and we will finish it.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- 11 నెలలక్ష్మి మీద చర్చ జరగాలని అన్నారు. మేము తప్పకుండా పుంటాం. సార్, మా మాట వినండి సార్. నిన్న గ్రామీణ ప్రాంతాలలో లేట్ మాన్ మాన్ విషయం గురించి ప్రారంభం చేశాం. దానికి యిప్పటివరకు అదీగతీ లేదు, మీ దగ్గర నుంచి యిప్పటివరకు మాకు సమాధానం లేదు.

శ్రీ పి. ఆశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, యిప్పటికే సభా సమయంలో ఏవ వంతు సమయాన్ని వృధా చేయడం జరిగింది. సభా సమయమును సరిగా ఉపయోగించుకోలేకపోయాం.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు మా రెస్పూక్కు రావాలి. శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖామంత్రిగారు అవసరమయితే మా మీద ఆరోపణలు చేయడానికి ఫ్రీవేర్ అయ్యారు. బిల్లులను పాస్ చేయడానికి ప్రతిష్టల వాళ్లకు సమయం లేదని అంటున్నారని అన్నా అంటారు. మేము అలా అనడం లేదు. తప్పకుండా సమయం యిస్తాం. రేపు ఈవెనింగ్ సెషన్ పెట్టుకుంటాం. ఎంటర్టెన్మెంట్ ట్యాక్స్ విషయంలో గతంలో మున్సిపల్ యాక్ట్ సవరించినప్పుడు ఆశోకగజపతిరాజుగారు చెప్పారు. యివన్నీ కూడా వాటిపైన ట్యాక్స్ వేసి, కేబుల్ టీవీల పైన ట్యాక్స్ వేసి ఎవరికి యిస్తున్నారో, ఏ విధంగా యిస్తున్నారో, ప్రతిషక్షం లేకుండా మా యిష్టప్రకారం చేసుకుంటామంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. మా రిక్వెస్ట్ వినకపోతే ఎలా సార్?

Mr. Deputy Speaker:- Sri P. Ashoka Gajapathi Raju garu please move the Bill.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- (Deputing the Chief Minister) Speaker sir, I beg to move

"That the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now the discussion.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Speaker Sir, this is a very small Bill. In the past, we had amended the Entertainment Tax Act to get revenue for the local bodies, but there was a lot of difficulty in implementing it and after the discussions we have modified it a little bit. Now these amendments are necessarily to be required to implement it in an effective manner. We have already given Ordinances and they are under implementation and this Bill seeks to amend that Act. Sir, we have categorised . . .

వినోదముల పన్ను (పవరణ) బిల్లు

(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 26).

local bodies into (a), (b) (c) and (d). With these measures, the earlier proposals which were supposed to yield around Rs. 10.00 crores has come down to Rs. 5.00 crores to Rs. 6.00 crores. I request this august House to pass this Bill.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిప్పటికయినా ఒక ఒప్పందానికి వద్దాం. ఈ ఎంటర్టెయిన్మెంట్ అమెండ్ యాక్ట్ గురించి గతంలో ఒకసారి అశోకుజనతీరాజుగారు చెప్పారు. దీనివల్ల రూ. 10 కోట్లు వస్తాయని, రూ. 5 కోట్లకు తగ్గిస్తామని ఆయన యింతకుముందు అన్నారు. ఎ, బి, సి, డి, టేబిగిరిలో హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ దగ్గరనుంచి, చిన్న పంచాయతీ వరకు ఏ గ్రామాన్ని కూడా వదలిపెట్టకుండా, పేదలు నివసించే గుడిసెలను కూడా మీరు వదలిపెట్టలేదు. ఈ రకంగా రాష్ట్రంలో ఎవరినీ కూడా వదలిపెట్టకుండా, ఎంటర్టెయిన్మెంట్ ట్యాక్స్ ద్వారా, ఈ టేబుల్ టీపీలను ఎవరయితే చూస్తారో, వాడుకుంటారో, వాళ్ల పైన రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు క్రింద గాని, మంత్రి ఛార్జెస్ క్రింద గాని పన్నులు వేయడం ద్వారా బాడీస్కు దాదాపు రూ. 5 కోట్లు వస్తాయని చెప్పారు. యిప్పుడే కేంద్రప్రభుత్వం యిచ్చిన నిధులను అక్కడక్కడ డైవర్ట్ చేస్తున్నారు. మీరు ఈ పచ్చే ఆదాయానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం నుంచి ఎంత కలుపుతున్నారు?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, out of this amount 90% will go to the local bodies, 7% will go to the Film Development Corporation and 3% of the amount will go to the Government. All the Cable T.V. Operators should have to pay this tax. Earlier also it was same method.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- దీనికంటే ముందు 'మాట్లాడుతూ' అన్నారు. రాజ్యాంగ సవరణ తర్వాత ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఏమన్నది? ఫైనాన్స్ కమిషన్ రూపకల్పన ఏమిటి? వాళ్ల పనరులను పెంచుకోవడానికి మీరు ఏ విధంగా అధికారాలు యిచ్చారు? ఎవరు పరిపాలన చేస్తారు, ప్రజలపైన ఏ విధమయిన పన్నులు వేయాలి, దేనికి ప్రాధాన్యత యివ్వాలి, రోడ్ల నిర్మాణం, మంచినీటి సౌకర్యం, స్కూలు భవనాలు నిర్మించుకోవడానికి నిధులు చేయకుండా మీరే అన్ని అధికారాలు తీసేసుకుంటున్నారు. పన్నులు వేసే అధికారాలు కూడా తీసుకుంటున్నారు. జన్మభూమి కార్యక్రమంలో నోడ్ ల్ ఆఫీసర్లను పెట్టి చైర్మన్ల తలపైన అధికారులను పెడుతున్నారు. ఈ రకమయిన పాలన మంచిది కాదు. ఈ రకంగా పన్నుల భారం వేయడాన్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఎంటర్టెయిన్మెంట్ ట్యాక్స్ గురించి మీకు తెలియదని కాదు గాని, టేబుల్ టీపీల ద్వారా కొంతమంది పేదవాళ్లు గుంపులుగుంపులుగా కూర్చోని దేశంలో ఏమి జరుగుతున్నదో చూస్తున్నారు. దేశంలో జరుగబోతున్న మార్పుల గురించి,

విజ్ఞాన విషయాల గురించి, తెలియని విషయాల గురించి తెలుసుకోవడానికి ఈ రకంగా పీటని ఉపయోగించుకోవడం జరుగుతోంది. వేదవాక్యకు యిటువంటి సాధనాలు దగ్గరలో వుండాలని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. వాళ్లు నేర్చుకునే పరిస్థితుల్లో వుండాలి, చూసే పరిస్థితుల్లో వుండాలని కేంద్రం ప్రయత్నిస్తోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు కంప్యూటర్ల గురించే చాలా ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ మధ్యనే సింగపూర్‌కో ఎటో వెళ్లివచ్చారు. ఈ కేబుల్ టీవీలు పెట్టి వాటికి ఉచితంగా అవకాశాలు కల్పించవలసింది పోయి వాటిమీద పన్నులు వేయడం అంతమంచి వద్దతి కాదు. మంచి అలోచన వుంటే, మంచి సిస్టం పెట్టి పంచాయతీలకు రాజ్యాంగ సవరణ చేసిన తర్వాత వాటికి అధికారాలు యివ్వడం ద్వారా వారి పాలన వారే చేసుకునేవిధంగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆర్థిక సహాయం యిచ్చేటట్లు, అవసరమయితే కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఫండ్స్‌ను రాబట్టి గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీలు బాగుపడేటట్లు చేసేది పోయి ఈ విధంగా పన్నులు వేయడం మంచి వద్దతి కాదు. మీరేదో యింత శాతం యిస్తామని చెప్పారే, దానిమీద మీకు భరోసా, నమ్మకం లేదు. మీరు కేవలం దీన్ని వినోదం అని అంటున్నారు. కేబుల్ టీవీలు చూడడం వినోదం మాత్రమే కాదు, విజ్ఞానం కూడా వస్తుంది. విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి అనేక సాధనాలున్నాయి. అవసరమయితే వీటికొరకు డబ్బు ఖర్చు చేయండి. అంతేగాని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే ప్రజలమీద, మున్సిపాలిటీల మీద పన్నులు వేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మేము అనాడూ వ్యతిరేకించాము.

9.10 ఈ రోజు కూడా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఈ విషయంలో మళ్ళీ ఒక రా. సారి పునరాలోచన చేయండని, దీనిని విరమించుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- ఫైనాన్సు కమిషన్ గురించి మాట్లాడారు. ఫైనాన్సు గురించి చర్చ జరిగినపుడు దానికి సమాధానం చెబుతాను. Speaker Sir, it is the discretion of the local bodies as to how to spend that money and we need not educate them. Out of total entertainment tax, 90% will go to the local bodies, 7% to the Film Development Corporation and the balance 3% will go to the Government. Development is the choice of the local bodies and as you all know it is one of the growing resources. Day-in-and-day-out, you might have noticed that new methods are coming in. Education does not mean getting rid of entertainment tax, similarly entertainment of educational values and since no one can afford the entertainment tax, the concerned people who supply the entertainment are liable to pay this tax. The Government is also thinking about existing entertainment tax on theatres and the master cable T.Vs are now being

ప్రభుత్వ దిట్టలు : (3) 1997, అంద్రప్రదేశ్.

28 జూలై, 1997

185

వివోదముల పన్ను (పవరణ) దిట్ట
(ఎల్.ఎ.దిట్ట వెం. 26).

brought into that fold and the Government is also thinking of introducing security deposit system on these Master Cable T.Vs so that there will not be any misuse. Similarly, these deposits will also go to the local bodies. Charges from Rs. 1/- to Rs. 8/- to the connection is fully depending upon the nature of the area - urban or rural. I don't know, whether the Hon'ble Members will agree with it.

Sri P. Chandrasekhar:- Speaker Sir, in municipalities, the entertainment tax is being collected by the Commercial Tax Department and in turn they are giving it to the municipalities. The problem here is, sometimes, the collected amount is not being paid to the municipalities. It is happening everywhere in Andhra Pradesh. Now, the question is that who has to collect this tax? The Government should entrust this job to a specific authority and it should strictly be collected every year. Otherwise, the efforts of the Government may become futile.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- చంద్రశేఖర్ గారు ఎవ్వర్ మంత్ సినిమా థియేటర్ల నుండి కమర్షియల్ టాక్సెస్ నుంచి మునిసిపాలిటీలకు పోతుంది. 80 పర్సెంటు మునిసిపాలిటీలకు పోతుంది. మూడు పర్సెంటు కమర్షియల్ టాక్సెస్ కు పోతుంది.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- ప్రతిరోజూ స్థానిక సంస్థలకు చెల్లించడం కాదు. Every three months, the Commercial Tax Department adjusts into the accounts of local bodies. This practice is there, right from decades, onwards irrespective of party in Government. If there is any way to improve this system and if the Members give any suggestions, the Government will apply its mind as its doors are always opened.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- మునిసిపాలిటీల్లో, గ్రామాలోగాని కట్టే థియేటర్లు 5-10 వరకు వుంటాయి. దీనిపై, ఆవరేటర్ల దగ్గరికి ఆథరైజేషన్ చేసినవారు పోతారు. మీ దగ్గర ఎన్ని కనెక్షన్లు వున్నాయి అంటే 300 వుంటే 100 అని చెప్పతారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- స్లాబ్ సిస్టమ్ పెట్టారండి. కనెక్షన్స్ వున్నా లేకున్నా కూడా కట్టాల్సిందే. అవునండి. మినిష్టరుగారు చెప్పతారు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Earlier, the incidence was on the Operator. Now, there is a working difficulty in it. ఇప్పుడు ఎవరో హలిడేస్ వున్నాయని పిల్లలు శ్రీకైలం వెళ్తారు. విశాఖపట్నం వెళ్తారు. సరెండరు చేయరు. ఎలా ఛార్జి చేయాలి? ఇలాంటి వర్కింగు డిఫిక్ల्टీస్ చాలా వచ్చాయి.

Now the mode of incidence is changed. Though we are getting lesser revenue about half of it, earlier, we thought of about Rs. 10.00 crores as it has come down to Rs. 5.00 crores to Rs. 6.00 crores. The source of income will help protect all the local bodies in the state. The Commercial Tax Department collects this tax once in a week from theatres and it pass on to the concerned municipalities once in a quarter.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Speaker Sir, the fundamental doubt here is that how the Government will identify each Cable Operator as to how many connections he is having and what is mechanism he is evolving, the number of sets etc.? Secondly Sir, the Government has come forward through Co-operative Banks to offer loans to the poor and middle class people to purchase the T.Vs who do not treat them merely as an entertainment but also as an educative. I would like to know whether the Government gives exemption to these people who were having black & white T.Vs as they do not fall under the category of entertainment. Sir, again the Government has not mentioned about another source of revenue i.e. there are so many people who are having their own satellite receivers and getting sky channels even without cable links. I think the Government does not like to collect any entertainment tax from these people, but instead intends to charge the poorer people. I request that atleast the people who are purchasing T.V. sets through Co- operative Banks should be exempted from paying this tax.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Speaker Sir, there is a fundamental difference in understanding. One is commercial activity and the other is non-commercial activity. Sir, this tax is a commercial activity. We have also not spared the people who had private theatres sitting in their homes with their families and viewing different channels and we have charged these people. Some people are wealthy who can afford to have dish antennas while some others cannot afford for the same. Ordinary T.Vs whether they are Colour or Black & White, they need not pay this tax unless they have an access to cable. Again there are Master Operators who have to file their returns and if they don't do that, action will be taken as per the law.

Sri G. Butchiah Chowdary:- Speaker Sir....
 (Interruptions)

Sri K.R. Suresh Reddy:- How will you identify the number of such Master Cable Operators in the state?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- A Cable Operator will file a return.

(ప్రభుత్వ బిల్లులు : (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్. 28 జూలై, 1997 187
 ఎన్‌డెముల వన్ను (సవరణ) బిల్లు
 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 26).

Mr. Deputy Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pauses)

The motion was adopted and the Bill was considered.

(Clauses)

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to clauses 2 to 4, clause 1, Enacting Formula and Long Title. Now the question is:

"That clauses 2 to 4, clause 1, Enacting Formula and Long title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2 to 4, clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- Now I request the Minister for Finance to move the motion for passing the Bill.

(Interruption by Sri G. Butchaiah Chowdary)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- For every local body, the entertainment tax is adjusted every quarter. If there is any particular local body where it is not adjusted, if it is brought to our notice, we will look into it.

Sri G. Butchaiah Chowdary:- For Rajahmundry, there is no adjustment at all last year and this year also.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I will get it enquired. If it is not done for Rajahmundry, I will personally look into it and inform him.

Mr. Deputy Speaker:- I request the Minister to move the motion.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed).

(ఆమోదించబడినది)

ప్రభుత్వ బిల్లు : (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ పరీక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల నివారణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 28).

ప్రభుత్వ బిల్లు : (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ పరీక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల నివారణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 28).

Sri G.M.C. Balayogi:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Malpractices and Unfair means) Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

శ్రీ జి. ఎం.పి. బాలయోగి:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా క్లుప్తంగా చెబుతాను. ఎందువల్లనంటే ఈ బాధను అందరమూ అనుభవించిన వాళ్ళమే. రెండు నెలలు ఇంటర్మీడియట్ బోర్డు, ప్రభుత్వం అలాగే ప్రైవేట్‌సిరులు, 7.50 లక్షల మంది విద్యార్థులు అలాగే వారి తల్లిదండ్రులు ఎంతో బాధను అనుభవించారు. ప్రత్యేకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఢిల్లీలో ఉన్నా నేషనల్ పాలిటిక్స్ అక్కడ జరుగుతున్నా ఇక్కడ పబ్లిక్ ఎక్జామినేషన్స్ లో జరిగిన విషయాలు తెలుసుకొని ఎంతో మనస్తాపం చెంది లీగల్ ఎక్స్‌పర్ట్‌తో, విద్యావేత్తలందరితో మూట్లాడి లీకేజీలు మరియు మూల్ ప్రాక్టీస్ కారణంగా ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులెంతో మానసిక వ్యధలకు లోనయ్యారు. అంటే కాకుండా పరీక్షల వ్యవస్థ విచ్ఛిన్నం అవుతోంది. దాని వల్ల విదాయా సంవత్సరం అకాడమిక్ షెడ్యూలుకు ఆటకం అవుతుంది. అదే విధంగా పబ్లిక్ పరీక్షలలో జరిగే లీకేజీలను నియంత్రించడానికి అక్రమ పద్ధతులను సమర్థవంతంగా నిర్మూలించడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగ పడుతుంది. విద్యా వ్యవస్థకు సంబంధించి ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో ఉన్న శాసనాలు అసంపూర్తిగా ఉన్నాయన్న ఉద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లును అర్జి నెన్ను స్థానంలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు మనస్ఫూర్తిగా యునాసిమన్‌గా డివి పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Mr. Deputy Speaker, Sir, Today, in this late hour, the Government has moved this Public Examinations (Prevention of Malpractices and Unfair Means) Bill. It could be seen from various Bills that the Government has moved this evening including this Bill, they all empower the Government with more powers. This ultimately creates an impression amongst all of us that the Government today has no guts to continue with the present law and they need some more powers.

This Bill pertains to education and the examinations. I treat any Bill connected with education as holy. This is holy Bill which the Government has brought in. If we look into the thinking of the Government is bringing about this legislation we can understand that this Bill is basically

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ సబ్జిక్ట్.

28 జూలై, 1997

189

పరీక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల

నివారణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 28).

intended to take action after the act has been committed. Today, to have a better examination system or to conduct the examinations without malpractices, the only important aspect which the Government should take care of, is to curb corruption. If you can control corruption.....

Sri E. Pratap Reddy:- Sir, the Government is not serious.

Sri G.M.C. Balayogi:- We are serious.

Sri K.R. Suresh Reddy:- How can we be convinced that the Government is serious? In the last three Bills, they have not taken a single suggestion.

Mr. Deputy Speaker:- I understand your seriousness. I request the Minister.

Sri G.M.C. Balayogi:- We are also serious about the Bill.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Today, the fundamental issue before the Government and before the society is corruption. If you can eradicate corruption, half of the job is done. It is only because of corruption or the corrupt officials that today such malpractices are going on. This Bill is being introduced hastily without much of a discussion outside.

As we see, in the Bill there are many aspects which need to be considered by the Government. We are seeing that lot of private institutions have cropped up now a days. All these private institutions, when they apply for examination centres, they are asking the Government or the Department for a specific examination centre, which is a dummy centre. It is dummy because it is the same institution with a different name and they want that institution to be the examination centre for this institution. Today, the Government has to have a look into this and see that examination centres are allotted through random and not according to the choice of the institutions. The Government should consider this aspect. We also see that the students who go for the examinations are sent in groups. The students of X school go to Y school and Y school students go to X school. That should not be the pattern. Let all the students be clubbed together and let them be allotted individual examination centres. All the students should be mixed together and examination centres allotted at random as you do for EAMCET. If this is done, the institutions will not be in a position to influence the officials for allotting a particular examination centre. Another aspect which I would like to emphasise is that some of the students apply for change of centre on medical grounds. On this pretext, we have seen lot of students

changing the examination centres to the home town. Once they go to the home town, there is scope for committing some kind of malpractices. That has to be stopped. The Government should consider that aspect also. The custodians, who are the departmental officials deputed to the examination centres, go to the police station along with the Principal one hour or half an hour before the examination and get the examination paper and that paper is leaked. In most of the cases, custodians are hand in glove with the principals in leaking the paper just before half an hour or one hour before the examination is conducted. There were also instances that the answer sheets written by the students are being changed. Instances have been reported that the students who have influence or the management have been indulging in such malpractices and replacing the answer sheets written by the students with the answer sheets written by the professors so as to secure more marks. The numbering pattern of answersheets needs to be changed and a better system has to be evolved so as to see that such activities are not continued.

We have also seen how coding and decoding is done and how it is manipulated. There are some people who are well versed in this method of decoding. Once the examinations are completed, evaluation is being done. I was told that previously 30 papers was the target for each evaluator. Today, This Government has increased it 60. Instead of correcting 30 papers, you are asking him to correct 60 papers. The lives, the marks or whatever is written by the students are at the mercy of that evaluator. proper justice may not be done if so much burden is put on the evaluator. At the same time, I would like to suggest that the examination papers written by the students at least at the Intermediate level should be evaluated by two persons so that proper justice can be done to the students. We can also ensure quality in evaluation if two persons evaluate one paper. Let the Government consider it.

An Hon. Member:- If there is difference of opinion.

Sri K.R. Suresh Reddy:- If there is difference of opinion to the extent of 5 to 10 percent, average of it can be taken otherwise third examiner should be there. The invigilators are also liable for imprisonment and punishment if any student is caught copying. The invigilator is a teacher.

చీఫర్ గురువు. ఆ గురువుని తీసుకు వెళ్లి జైలులో వేయాలనుకుంటున్నారు.

Instead of that, you have to see what is humanly possible. If you give hundred students in a class, will it be possible for an invigilator?

Have you consulted the teaching federation or the teaching unions to find out what is the maximum limit to make fool proof invigilation? If you have not done, there is very much necessity to do it. The same principle applies to the students. ఈ రోజు విద్యార్థులను If they indulge in malpractices, you are calling them criminals. మీరు తమకు పెట్టి చైలుతో పేస్తాము అంటున్నారు. It is a student instinct. If I am a student and if I get an opportunity to peep to that side or this side, definitely I will do it. It is a human instinct. For such an issue, we are making him a criminal. There was an instance in Medak district. At Kohir, in the Government Junior College, a student who was caught copying was put behind the bars by the Superintendent of Police. What kind of impression would it create on the students? You are making him a criminal. Government should think in terms of controlling. It is not that we encourage malpractice. It is not that we encourage students to copy, but the kind of punishment you are proposing is severe and it will have a very bad effect on the students' career. Government should consider this aspect also.

Finally, you have to see how your system is functioning. Today, when you start education with class-1, till class 10, there is no seriousness. 7th class is just a formality. In case they fail, you give them an opportunity to write again. In 10th class you put a big speed breaker. There are invigilators, flying squads, etc. You have done nothing in the previous years. I would like to suggest that you should hold an examination in class 5, in class 6, in class 8 and class 9. Examinations are being held. But, did the Board officials or the Government officials ever visit any of the schools and checked up the results in non-Government examinations? This is one aspect where you have to prepare the students and filter the students right from 1st class onwards so that some kind of discipline comes into the students and his quality, his efficiency and his sincerity will improve. You have the facility of instant examinations to Intermediate students, to the 7th class students, but you have forgotten the 10th class students. The 10th class students also participated in Janmabhoomi. There are 10th class students who have failed in one subject by two or three marks. Government should consider and give them the facility of instant examination so that they can avoid loss of one academic year.

Sir, we would have appreciated that the Government is sincere in curbing the malpractices, in creating a healthy atmosphere and also competitiveness had the Government taken this subject for discussion before coming in the form of Bill. We would have appreciated if the Government had consultations with the students, parents and teachers to ascertain the practical problems and take their suggestions as

ప్రభుత్వ బిల్లు : (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ సబ్జెక్ట్ సర్కిల్ (దురాచరణలు మరియు అనుచిత వర్తనల నివారణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 28).

to how best we can do it before coming up with this Bill. Today, we have seen instances where so many institutions have been caught for malpractices, but nothing has been done so far. You have done nothing even after the Ordinance was brought in till today. What is the confidence you give that you are going to take action? An awareness needs to be created in the society. This awareness can be created only through discussion. This discussion is very essential because it involves the lives of many students. In such a situation, the Congress Legislature Party feels that this Bill needs to be referred to a Select Committee. The Select Committee definitely has to meet the representatives of students before the House passes the Bill.

Sir, we have seen instances of leakage of examination papers. It is an yearly feature. Earlier, we used to see the Ministers resigning whenever an examination paper has leaked. Today, nobody is surprised. Even the newspapers are publishing it in the third or fourth page. Such is the magnitude. There are known centres where there is leakage of examination papers every year. It is appearing in the newspapers also.

Before concluding, I reiterate once again that we in the Congress Legislature Party feel that this Bill was brought in very hastily. We did not understand the intention of the Government. Then, we will take it 9.40 it up for discussion. Examinations are over. You have one more year to go before examinations come in. You send the bill for Select Committee.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్: అధ్యక్షా, నాకు సమయం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. సురేష్ రెడ్డిగారు సెలెక్ట్ కమిటీ అడిగారు. సరే, నేను ట్రైబి టెంచ్ లో ఉన్నాను కనుక సపోర్టు చేయడానికి ఆస్కారం లేదు. కాకపోతే My feeling is it needs through discussion. దీంట్లో పాయింట్ బై పాయింట్ వస్తున్నాను. క్లాజ్ - 1, సబ్ క్లాజ్ (2) లో it is stated: 'It extends to the whole of the State of Andhra Pradesh.' మనకు ఈ బిల్లు రాష్ట్రానికి కారణం ఏమిటి? మొన్న సర్కిల్లో పేవర్ లీకు అయింది. లీకేజీ ఎక్కడ జరిగింది? వెస్ట్ బెంగాల్ లో జరిగింది. ఈ యాక్ట్ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగే అపెల్స్ కు మూత్రమే లోబడి ఉంటే, నేను వెస్ట్ బెంగాలులో తప్పు చేసి తప్పించుకోవడానికి దీనివల్ల ఆస్కారం ఉంది. కాబట్టి దీనిని నిరోధించేందుకు ఏమి మార్గం చూస్తారనేది నా మనవి.

అలాగే క్లాజ్ నెం 4(ఎ) లో Procure of attempt to procure or possess' అని అన్నారు. అధ్యక్షా, కలిగియుండడం నేరమని అంటున్నారు. మనకు

పబ్లిక్ (దురాచరణలు మరియు అనుచిత వ్యవహారాలు)

నివారణ) దిల్లు (ఎల్.ఎ.దిల్లు వెం. 28).

లీకేజ్ అయిన విషయం ఎలా తెలుస్తుంది, డెయిలీ పేపర్స్ పబ్లిష్ అయిన తర్వాత మనకు తెలుస్తుంది. అప్పటివరకు తెలియదు. ఈ సెక్షన్ ప్రకారం, కలిగియుండడం నేరమయితే, మొన్న ఎవరయితే పేపర్లలో పబ్లిష్ చేశారో, ఆ పేపర్ల వాళ్లందరూ పోతారు. రామోజీరావుగారు, జగదీష్ చంద్రప్రసాదు, గిరిష్ సంగు మొత్తం అంతా పోతారు. వాళ్లు వ్రాయకపోతే లీకేజ్ బ్రహ్మాండంగా జరుగుతుంది, మనం ఏమీ వచ్చించుకోం. కనుక యిందులో మినహాయింపు యివ్వాలి. పేపరు వాళ్లకు mala fide intention వుండదు. అన్యాయం జరిగిందని చెప్పడానికి వాళ్లు పబ్లిష్ చేస్తారు. ఒక స్పెసిఫిక్ ఎగ్జాంపులు చెబుతాను. మొన్న నంద్యాల పార్లమెంట్ ఎన్నికలలో ఒక వార్తపత్రిక విలేకరికి బ్యాలెట్ పేపర్ బయట దొరికిందని పేపర్స్ రాస్తే బ్యాలెట్ పేపర్ కలిగియుండడం నేరమని లోకల్ పోలీసులు కేసు పెట్టారు. ఈ విషయం హైకోర్టు దాకా వెళ్లినప్పుడు కేసు పెట్టిన పోలీసు వాళ్లను సీఫ్ జస్టిస్ మందలించారు. మాలపైడ్ యిన్ టెన్షన్ లేకుండా, లోపలికి వెళ్లి తీసుకరాకుండా, దొరికిందని చెప్పిన వారిమీద కేసు పెడితే ఎలా అవి అడిగారు. కనుక దీని ప్రకారం రేపు ఎవరయినా ఆసీనరు ఎమోషనల్ గా వుంటే, వాళ్ల మీద కూడా కేసు పెట్టడానికి అవకాశం వుంది. అందుకని ఈ యాక్ట్ ను సమగ్రంగా వుండేట్లు చూడాలి. లీకేజ్ జరిగిన విషయం మనకు తెలియదు కాబట్టి ఈ విషయంలో క్లియర్ గా వుండవలసిన అవసరం వుంది.

లీకేజ్ ను అరికట్టడానికి మూడు రకాల పేపర్లను తయారు చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఎక్కడయినా అన్యాయం జరిగిందని తెలిస్తే వెంటనే రెండవ పేపర్, మూడవ పేపర్ యిస్తామని చెప్పారు. ఎగ్జామినేషన్ పేపర్ అంటే ఏమిటి? ఎగ్జామినేషన్ హాల్ లో విద్యార్థికి అందించబడేది ఎగ్జామినేషన్ పేపర్. ఎగ్జామినేషన్ హాల్ లోకి పోక ముందు లీకేజ్ అయిన తర్వాత ఎగ్జామినేషన్ హాల్ లో వేరే పేపర్ యిస్తే, ఈ అపెన్స్ దానికి వర్తించదు. యిక్కడ అపెన్స్ ఎగిరిపోతుంది. ఎందుకంటే ఎగ్జామినేషన్ లో విద్యార్థి రాసే పేపరు లీక్ చేయలేదని కనుక అపెన్స్ కాదని అంటారు. కనుక ఏ పేపర్ అయినా, పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషన్ అయినా, హాల్ లో యిచ్చిన పేపర్ గాని ఆ పేపర్ లీక్ అయితే, వాళ్ల మీద చర్యలు తీసుకోవడానికి యిందులో అవకాశం కల్పించాలి. ఎగ్జామినేషన్ నుంచి ఆ విద్యార్థి బయటకు వెళ్లడానికి పర్మిషన్ యివ్వనంతవరకు ఎవరయినా పేపర్ ను లీకేజ్ చేస్తే, అవి యిందులో వుంది. కనుక పేపర్ యివ్వకముందు లీకేజ్ అయిన విషయంలో ఖచ్చితంగా మూడు రకాల, నాలుగు రకాల సెల్లలో ఏ సెల్ కు చెందిన పేపర్ అయిన లీకయితే శిక్ష విధించడానికి యిందులో మెన్షన్ చేయకపోతే దిల్లు సమగ్రంగా వుండదు.

క్లాజ్ - 5లో పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషన్ లో తప్పచేసిన వాళ్ళకు శిక్ష వేయడానికి చూస్తున్నాం. డిపార్ట్ మెంట్ పబ్లిక్ లో కూడా రకరకాల లీకేజీలు జరుగుతున్నాయి. దీనికి సంబంధించి యాక్షన్ పుంటుందో లేదో అది వేరే సంగతి. యు.పి.ఎస్.సి, ఎ.పి.పి.ఎస్.సి., యివన్నీ పబ్లికేషన్ క్రిందకు రావు. అది సెపరేట్ గా పోతుంది. పీటన్నిటినీ కూడా ఈ దిల్లు పరిధిలోకి తీసుకవచ్చే అధికారం పుండా లేదా అన్నది మనం ఆలోచించాలి.

యికపోతే క్లాజ్-6లో యిన్ క్లూడ్ ఆన్సర్ అని వుంది. ఆన్సర్ స్క్రిప్ట్ అంటే జవాబు వ్రాసిన వ్రతము కాని సురేష్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, విద్యార్థి జవాబు వ్రాయక ముందు, అతని పైన లెక్చరర్ కు గాని, వేరే వాళ్ళకు ఎవరికయినా గాని ప్రేమ వుంటే, ఒక సెపరేట్ ఆన్సర్ షీట్ బయటకు పోతుంది, వీడు యిక్కడ కూర్చోని వుంటాడు, ఏమీ వ్రాయడు, బయట ఆన్సర్ చేసి తీసుకవస్తారు. ఆ విధంగా వ్రాసి తీసుకవచ్చిన వారిని శిక్షించడానికి మాలా ప్రాక్టీస్ బోర్డు వేరే వుంది. కాని ఈ చట్టంలో అస్కారం లేదు. ఆన్సర్ స్క్రిప్ట్ కు, ఆన్సర్ షీట్ కు భేదం వుంది కాబట్టి యిందులో ఆన్సర్ షీట్ అనే పదం పెట్టవలసిన అవసరం వుంది.

క్లాజ్-7 లో యిండ్యూన్ మెంబర్ గురించి చెప్పారు. యిండ్యూన్ మెంబర్ అంటే మా కాలేజీలో చేరితే ఫస్ట్ క్లాసులో పాసు అవుతారు, యింతకు ముందు చాలా మంది మా కాలేజీలో చేరినవాళ్లు ఎంసెల్ లో ర్యాంకులు సంపాదించి డాక్టర్లు, యింజనీర్లు అయ్యారని చెప్పడం. ఎప్పుడైతే మినిష్టర్ గారు ఈ విషయానికి సంబంధించి ఆర్డర్లు యిస్తారో, అప్పుడు వెంటనే ప్రైవేటు కాలేజీ వాళ్లు, మా కాలేజీ నుంచి వందల మంది స్టూడెంట్స్ కు ఫస్ట్ క్లాసు వచ్చింది, మా స్టూడెంట్స్ కు అందరికీ ధన్యవాదాలు అని చెబుతూ, పేపరు సిండా వారి పేర్లను యిస్తున్నారు. ఏదో ఒక రకమయిన యిండ్యూన్ మెంబర్. ఒక కాలేజీలో యింతమంది ఫస్ట్ క్లాసులో వచ్చారనే విషయం తెలిసినప్పుడు టెంప్టేషన్ కు గురై ఆ కాలేజీలో జాయిన్ అవడానికి ట్రై చేస్తారు. ఈ విధంగా మా దగ్గరి కోచింగ్ బ్రహ్మాండంగా వుంది, యిన్ని వందల మంది పాస్ అవుతున్నారని చెప్పడం యిండ్యూన్ మెంబర్ క్రిందకు వస్తుంది కాబట్టి దాన్ని ఈ యాక్ట్ లో పొందుపరచాలి. అభినందన తెలిపే రూపకంగా వచ్చిన స్టేట్ మెంబర్ కూడా యిండ్యూన్ మెంబర్ క్రింద యాడ్ చేయకపోతే, యిప్పటికే ప్రైవేటు కాలేజీ వాళ్లు దీన్ని వయిలేట్ చేశారు, ఈ విధంగా చేయకపోతే వాళ్లు మళ్ళీ వయిలేట్ చేసే అవకాశం వుంది. మనం ఈ విషయాన్ని యాక్ట్ లో చేర్చకపోతే లాభం లేకుండా పోతుంది.

పరీక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల నివారణ) దిట్ట (ఎల్.ఎ.దిట్ట వెం. 28).

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిందులో 17 క్లాజులున్నాయి. క్లాజు వారీగా వారు వివరిస్తున్నారు. అందువల్ల వారి అభిప్రాయం, మా అభిప్రాయం ఒకటే కాబట్టి సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించండి. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది. చంద్రశేఖర్ గారు నుంచి సలహాలే యిస్తున్నారు, మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. అయితే ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం ఏమిటి?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- క్లాజు - 8 లో పెనాల్టీ గురించి వుంది. ఏ కోర్టు వరిది క్రిందకు వస్తుంది, ఏ కోర్టులో కేసు పెట్టాలి, ఇక్కడ వదిలే ఏ కోర్టుకు వెళ్లాలి, అప్పీలు పీరియడ్ మొదలైన అంశాలు యిందులో మెన్షన్ చేయలేదు. ఇక్కడ వదిలే అక్కడితో పైసల్ అనుకుంటాం. కాని దీనిపైన అప్పీలు ప్రోవిజన్, కోర్టు జూరిస్డిక్షన్ మొదలైన అంశాల గురించి చెప్పవలసిన అవసరం వుంది.

క్లాజు - 9 లో పెనాల్టీ ఫర్ అఫెన్స్ గురించి చెప్పారు. యిది అంతా ఐ.పి.సి. ని ఒవర్ రైటింగ్ చేసి వ్రాసినదే. ఐ.పి.సి. అన్నది కేంద్ర చట్టం, మనం చేస్తున్నది రాష్ట్ర చట్టం. 1985 లో మన రాష్ట్రం నుంచి ఒక సీనియర్ ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్ ఒకరు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని లా కాలేజీలో ఎగ్జాము వ్రాయడానికి పోయి కాపీ కొడుతూ పట్టుబడడం జరిగింది. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు గారు ఆయనను నస్పెండ్ చేశారు. అయితే వెంటనే కేంద్రం నుంచి ఒక లెటర్ వచ్చింది మీరు నస్పెండ్ చేసిన వ్యక్తి మా ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసరు, మీరు ఆయనను నస్పెండ్ చేయడానికి పీలు లేదు, మీకు అటువంటి అధికారం లేదు, వెంటనే పోస్టింగ్ యివ్వడని కేంద్రం నుంచి ఆదేశం రావడంతో ఆయనకు తిరిగి పోస్టింగ్ యివ్వడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వ ఉద్యోగులు తప్పులు చేస్తే, మన రాష్ట్రం చర్యలు తీసుకోకపోతే ఈ యాక్ట్ చేసి ఏమి లాభం? Even if he is a Central Government employee he is also liable for punishment. ఈ విషయాన్ని యిందులో పొందుపరచకపోతే మనం దింట్లో తప్పు చేసిన వాళ్లం అవుతాం.

యికపోతే క్లాజు-10లో ఎవరయినా ఉద్యోగికి డ్యూటీ వేస్తే, ఆయన పెళ్ల కపోతే వనిష్మెంట్ అని చెప్పడం జరిగింది. ఎవరయినా దీన్ని మిస్యూజ్ చేయడానికి ఆస్కారం వుంది. ఒక టెలిగ్రాం కొట్టి, మీకు డ్యూటీ వుంది, పెళ్లిపోవాలి అంటే, అతను పెళ్లకపోతే ఇక్కడ వడదానికి ఆస్కారం వుంది.

(అంతరాయం)

రేపు హైకోర్టులో చట్టం నిలబడకపోతే మన గవర్నమెంట్ కు చెడ్డపేరు వస్తే, ఓర్పుకుంటామంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. నాకు రెండు నెలల క్రింద ఈ

ఆర్డినెన్స్ కాపీ వస్తే, దాన్ని పూర్తిగా చదివి నమగ్రమయిన అవగాహన ఏర్పరచుకున్నాను. ఆ సెక్షన్లలో మార్పులు లేకపోతే నేను దాన్ని చదువుకోని ఏమి లాభం? చట్టాలు నమగ్రంగా వుండాలంటే యివన్నీ మనం మూట్లాడుకోవాలి. 9.50 అట్లాగే నోన్ టు పేవ్ అని పెట్టకపోతే ఉద్యోగి మీద చర్య తీసుకోవడానికి పిలువడం. డ్యూటీ అని తెలిసి చేయకపోతే పనిష్మెంట్ చేయవచ్చు. మనకు అల్ రైడ్ సబార్డినేట్ సర్వీస్ రూల్స్ ఉన్నాయి. దాని ప్రకారం ఏ ఉద్యోగి అయినా ఒక చోటకు వెళ్లమని చెప్పితే, వెళ్లకపోతే పనిష్మెంట్ చేయవచ్చు. కాబట్టి మళ్ళీ ఇందులో స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కాబట్టి వీలైతే క్లాజ్ 10 మొత్తం తీసేసినట్లయితే సవ్వం ఏమి రాదు.

అట్లాగే క్లాజ్ 12లో ఎవరైన తప్పు చేస్తే ఆయన ప్రొఫెస్టన్ సీట్ చేయడానికి అవకాశం పెట్టారు. కాని నా మనవి ఏమిటంటే, జనరల్ గా తప్పుచేస్తే, తప్పు చేసిన వాడి పేరు మీద ఉన్న ప్రొఫెస్టన్ సీట్ చేస్తాం. అయితే అతని భార్య పేరు మీద, కొడుకు పేరు మీద ఉన్న ప్రొఫెస్టన్ సీట్ చేయడానికి ఇక్కడ అస్కారం లేనప్పుడు, అంటే దినామీ ప్రొఫెస్టన్ సీట్ చేయడానికి అస్కారం లేకపోతే గవర్నమెంట్ పర్సన్ నర్వ్ అవుతుందా. కనుక దీంట్లో దినామీ అస్తులు ఉన్నా కూడ వాటిన్నింటిని సీట్ చేయడానికి అవకాశం పెట్టకపోతే ఇబ్బంది ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి దానిని కూడ బిల్ లో పెట్టాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే ఇంకొక మనవి ఏమిటంటే సేవర్ లీక్ అయిన తరువాత సాధారణంగా రాష్ట్ర మొత్తం మీద ఎగ్జామ్స్ క్యాన్సిల్ చేస్తున్నాం. అట్లా కాకుండా వీలైతే ప్రతి యూనివర్సిటీకి సేవర్ లీక్ ఎగ్జామ్స్ పెడితే, ఏ యూనివర్సిటీ పరిధిలో అయితే లీక్ అవుతుందో, ఆ యూనివర్సిటీ ఏరియాలోనే ఎగ్జామ్స్ క్యాన్సిల్ చేసి మళ్ళీ పెడితే బాగుంటుంది. మొత్తం అంతా చేస్తే కొన్ని లక్షల మంది విద్యార్థుల జీవితాలతో ఆడుకున్నట్లు అవుతుంది. కాబట్టి అటువంటి వాటికి అస్కారం లేకుండా బిల్ లో మార్పులు తీసుకొని రావలసిందిగా మనవి చేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిష్టర్ గారు, మీరు ఏమైనా అమెండ్మెంట్స్ తెస్తున్నారా?

శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి:- తెవడం లేదు అధ్యక్ష.

Mr. Deputy Speaker:- The question is :

"That the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Mal practices and Unfair Means) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (5) 1997, అంధ్రప్రదేశ్.

28 జూలై, 1997

197

సర్టిఫైడ్ పబ్లికేషన్ నియమానుకూలంగా రిజిస్ట్రేషన్

ప్రకటనబడిన బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

CLAUSES 2 to 17, CLAUSE 1. ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is :

"That Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 17, Clauses 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, We have to protest. Sir, this is a Bill which has almost 17 Clauses. That means it is a very comprehensive Bill. We have felt and we have told this Government that this Bill needed to be debated further before you came to any conclusion because it involved the lives of lakhs of students. As we are in no way nearer to the examinations it is not necessary to take it up immediately. You can always allow for discussion and come out some more points that can be added to the Bill so that the students will be benefitted. Sir, at the same time, mal-practices are taking place. Inspite of our plea and inspite of our request whcih is very genuine and as some of the Ruling Party Members also agreed for a thorough discussion the rigid stand of the Government force us to protest. So, as a protest we are walking out.

(At this stage the Hon'ble Members belonging to Congress-I staged a walk- out.)

Sri G.M.C. Baiyogi:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Mal-practices and Unfair Means) Bill, 1998 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is :

"That the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Mal-practices and Unfair Means) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(అమోదించబడినది)

Sri K. Srihari:- Sir, I beg to move:

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (5) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
వర్దిక్ నర్సిమలకు నియమావళిలో రిజర్వేషన్
క్రమబద్ధీకరణ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

That the Andhra Pradesh Regulation of Reservations for Appointments to Public Services Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

Sri K. Srihari:- Sir, it is an important Bill, Let some discussion take place.

Mr. Deputy Speaker:- Not necessary.

Sri K. Srihari:- This Bill has got its own importance. It needs some time for discussion.

శ్రీ ఎన్. స్వామిదాస్:- స్పీకర్ సార్, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటు వంటి బిల్ నంబర్ 15/97 ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పును తీసుకొని వచ్చే బిల్లు. నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వదలి బాధ్యతలు చేపట్టినప్పటి నుండి షెడ్యూల్లు కాస్ట్. సంక్షేమ కార్యక్రమాల్లోనూ ఉపాధి. విద్యా అవకాశాలు కల్పించడంలోనూ చూపిస్తున్న శ్రద్ధ చాల అమోఘమైనది. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ కు సంబంధించిన ఈ బిల్ గురించి చెప్పవలసివస్తే ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోని వివిధ సంస్థలు. కార్పొరేషన్ లలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఇంప్లిమెంట్ చేయకపోతే వారి పైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ బిల్ ద్వారా వీలు కలుగుతుంది. స్వాతంత్ర్యం సాధించి 50 సంవత్సరాలు అవుతున్నప్పటికీ ఇంకా షెడ్యూల్లు కులాల వారు అనేక మంది సంచార జాతులుగానే ఉన్నటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. చాల చోట్ల రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలుపరచబడటం లేదు. దీనిని ఇంప్లిమెంట్ చేయకపోతే ఎన్ని చట్టాలు తీసుకొని వచ్చినా లాభం లేదు. బ్యాకలాగ్ పోస్టులు చాల పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు కూడ ప్రత్యక్ష శ్రద్ధ వహించి ఈ కార్యక్రమాలన్నింటిని ముందుకు తీసుకొనిపోతున్నారు. అయితే ఈ బిల్ విషయమై నేను ఒక చిన్న సూచన చేయదలచుకున్నాను. ఈ బిల్ లో 9వ విభాగంలోని మూడవ పేరాలో ఇలా వ్రాసి ఉంది.

రిక్రూట్ మెంట్ కొరకు అనుసూచిత కులములు లేక అనుసూచిత జన జాతులు లేక వెనుకబడిన తరగతులు లేక సందర్భానుసారం, మహిళలలో నుండి రిజర్వు చేయబడిన వదవిలో రిక్రూట్ మెంట్ కొరకు కావలసిన విద్యార్హత కలిగి, అరుదైన వ్యక్తి ఎవరూ లభ్యం కాని యెడల, అట్టి వదవులను ఖాళీగా ఉంచవలెను....

వర్జీక్ పర్మిసులకు వియామకములలో రిజర్వేషన్

ప్రజాబద్ధీకరణ దిల్లు (ఎల్.ఎ.దిల్లు వెం. 15).

తగిన విద్యార్హత కలిగి అర్హుడైన వ్యక్తి ఎవరూ లభ్యం కానిచో, రిజర్వేషన్ నియమము అమలు నుండి ఏదేని పదవిని మినహాయించి విహితరీతిలో వివరేని ఇతర వ్యక్తిని నియమించుటకై ప్రభుత్వమునకు సమర్థత వుండును" అన్నారు. ఈ విషయంలో నేను చిన్న సవరణను చేయదలచుకొన్నాను. నై వేరా వల్ల చిన్న లొసుగు పెట్టారు. దీని వల్ల అర్హత లేని అభ్యర్థి ఎన్.సి.ల నుండి దొరకకపోతే, వేరే అభ్యర్థి ద్వారా భర్తీ చేయవచ్చునని చిన్న లొసుగు పెట్టారు. దీనిని పూర్తిగా తీసివేసి, సవరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎన్.సి., ఎన్.టి., బి.సి., మహిళలకు కేటాయించిన పోస్టులను తగిన అర్హతలు గల అభ్యర్థులు దొరికే వరకు ఇట్లాగే ఉంచవలసిందిగా కోరుతూ, ఆ మేరకు పరిశీలించి, సవరణ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మహిళలకు ప్రభుత్వం యిస్తున్న ప్రాధాన్యతను 10.00 బట్టి ప్రభుత్వాన్ని అభినందించక తప్పదు. విప్లవాత్మకమైన మార్పులు రా. ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్నది. అందుకు అభినందించక తప్పదు. మహిళలందరూ మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నారు.

శ్రీ పి. మల్లయ్య (వలసవేరు):- అధ్యక్షా, ఉద్యోగ వియామకాలలో రిజర్వేషన్లు పాటించడంలో వకదృష్టిగా చర్యలు చేపట్టాలని ఈ దిల్లు లేవడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి, మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. మరో పాయింటుమిటుంటే, ఉద్యోగాలలోనే కాకుండా కొన్ని విద్యాసంస్థలలో, కొన్ని ముఖ్యమైన టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూషన్లలో ఎన్.సి., ఎన్.టి. కాండిడేట్లకు మినిమమ్ మార్కుల నెపంతో వారికి వచ్చే సీట్లు రాకుండా చేస్తున్నారు. ఎన్.సి., ఎన్.టి. లకు సంబంధించిన సీట్లు మినిమం మార్కులు రాలేదన్న నెపంతో పెట్టకుండా, వారి సీట్లు వారికి వచ్చేలాగా ఈ యాక్టులో నిబంధన పెడతారా? లేక ప్రత్యేకమైన చట్టం తెస్తారా?

శ్రీ ఎ.జె.వి. జుచ్చి మహేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఉద్యోగాలలో ఏదైనా ఖాళీ వస్తే తగిన అభ్యర్థులు రాలేదని అధికార్లు వారి యిష్టం వచ్చిన అభ్యర్థులను వేసుకుంటున్నారు. వేలాది పోస్టులు యితర కులాలవారితో భర్తీ చేస్తున్నారు. ఇలా కాకుండా ఎన్.సి.ఎన్.టి., బి.సి.లకు ఎవరికి కేటాయించిన సీట్లు వారికి యివ్వాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- అధ్యక్షా, ఈ దిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారికి పూదయ పూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. రాష్ట్రంలోని ఎన్.సి., ఎన్.టి., బి.సి. మహిళ తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ దిల్లు ఎప్పుడో తీసుకురావాల్సింది. యూనివర్సిటీలో గాని, సెక్రటేరియట్లో

గాని, గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులో గాని ఎక్కడ చూసినా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను సక్రమంగా అమలు కావడం లేదు. బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు యివ్వాలని ఫైట్ చేశాము. కాని నియంతృత్వ ధోరణితో, ముఖ్యంగా వద్దావతీ మహిళా విశ్వవిద్యాలయం, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్రా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలు నియమావళిని కూడా దొంగ వెళ్ళితో, యిష్టారాజ్యంగా వ్యవహరించి భర్తీ చేశారు. మనకు లెజిస్లేచర్ కమిటీలున్నాయి. గౌ. ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ఈ అంశాన్ని పరిశీలించాలి. ఎక్కడ చూసినా బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు చాలా వరకు ఎన్.సి. ఎన్.టి., బి.సి. లకు రావాల్సినవి యితరులతో భర్తీ చేసినవి చాలా వున్నాయి. 1984లో మహిళా రిజర్వేషను తెచ్చి 33 శాతం యిస్తే అర్హత కలిగిన అభ్యర్థులు లేరన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 33 1/3 శాతం రిజర్వేషను పాటించి ఏ మహిళలకైతే సీట్లు కేటాయిస్తున్నామో వారి చేతనే ఈ పోస్టులు భర్తీ చేయాలని అందులో పొందుపరచినప్పటికీ ఈ 10 సంవత్సరాలలో చాలా అన్యాయాలు జరిగాయి. ఈ పోస్టులు అన్యాయంతో అయినాయి. కాబట్టి ప్రస్తుతం తెస్తున్న బిల్లు చాలా మంచిది. ఇది అమలు చేయనివారికి వనిష్కెంటు యిచ్చేలా చూడాలి. సెక్రటేరియట్, అసెంబ్లీలో కోర్టులలో యివి అమలు కావడం లేదు. కోర్టులంటే నాకు అపారమైన గౌరవం వుంది. కోర్టులలో రిజర్వేషను చేస్తున్నారో లేదో లెజిస్లేచర్ కమిటీలు వెళ్లి పరిశీలించే అవకాశం వుందో లేదో, గతంలో వెళ్లారో లేదో నాకు తెలియదు. వెళ్లారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రకంగా బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు ఎన్.సి., ఎన్.టి. లకు గాని మహిళలకు గాని కేటాయించినవారికి ఈ చట్టం వల్ల తప్పకుండా న్యాయం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గౌ. స్పీకర్ గారు చెప్పినట్లు బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు వారికే కేటాయించబడాలి. మహిళలపై ఆదరం చూపించాలి. ఈ బ్యాక్ లాగ్ పోస్టుల విషయంలో మహిళలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. అర్హులైన అభ్యర్థులు వచ్చేవరకూ వారికే అట్టిపెట్టేలా చూడాలని గౌ. మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును పూర్తిగా బలపరుస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. గాంధీ:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ రూల్ రిజర్వేషనును చిన్న చిన్న ఉద్యోగులకు మాత్రమే చాలా గట్టిగా యింట్లోమెంటు చేస్తోంది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 13 యూనివర్సిటీలున్నాయి. ఈ 13 యూనివర్సిటీలలో ఎన్.సి., ఎన్.టి. లకు చెందిన వారు ఒక్కరు కూడా వి.సి. కాలేదు. ఈ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను ద్వారా వి.సి.ని నియమించడానికి చర్యలు తీసుకోవల్సిందిగా డిమాండు చేయడం జరిగింది. దీని మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. ఈ

వర్జీక్ నర్సీనులకు నియామకములలో రిజర్వేషన్

ప్రముఖతరణ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషనును వి.సి. ల విషయంలో కూడా పెట్టించాలి. తర్వాత ఎన్.సి., ఎన్.టి. ఉద్యోగులు వున్నారు. ఇది రిక్రూట్ మెంటులోనే అమలు చేస్తున్నారు తప్ప ప్రమోషన్లు విషయంలో పెట్టడం లేదు. కాబట్టి దీనిని ప్రమోషన్లుకు కూడా తప్పనిసరిగా అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాఫెసర్లు ఎన్.సి., ఎన్.టి. లు కాలేదు. కాబట్టి వీరికి ప్రాఫెసర్లుగా ప్రమోట్ కావడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. వై వేటు ఇన్స్టిట్యూషన్లలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషనును తప్పనిసరిగా పాటించేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎన్.సి., ఎన్.టి.లకు చెందిన పోస్టులలో నాన్ ఎవయిలబిలిటీ ఆఫ్ క్యాండిడేట్స్ వల్ల జిల్లాలో పోస్టులు భర్తీ కావడం లేదు. ఒక జిల్లాలో ఎన్.సి.ఎన్.టి.లు లేకపోతే యితర జిల్లాలోని అభ్యర్థులను తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri K. Srihari:- Sir, I beg to move:

That the Andhra Pradesh Regulation of Reservations for Appointments to Public Services Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is ...

Sri K. Srihari:- Sir, it is an important Bill, Let some discussion take place.

Mr. Deputy Speaker:- Not necessary.

Sri K. Srihari:- This Bill has got its own importance. It needs some time for discussion.

శ్రీ ఎన్. స్వామిదాస్:- స్పీకర్ పార్, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటు వంటి బిల్ నంబర్ 15/97 ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పును తీసుకొని వచ్చే బిల్లు. నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టినప్పటి నుండి షెడ్యూల్లు కాస్ట్. సంక్షేమ కార్యక్రమాల్లోనూ ఉపాధి. విద్యా అవకాశాలు కల్పించడంలోనూ చూపిస్తున్న శ్రద్ధ చాల అమోఘమైనది. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ కు సంబంధించిన ఈ బిల్ గురించి చెప్పవలసివస్తే ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోని వివిధ సంస్థలు. కార్పొరేషన్ లలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఇంప్లెమెంట్ చేయకపోతే వారి పైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ బిల్ ద్వారా పీలు కలుగుతుంది. స్వాతంత్ర్యం సాధించి 50 సంవత్సరాలు అపుతున్నప్పటికీ ఇంకా షెడ్యూల్లు కులాల వారు అనేక మంది సంచార జాతులుగానే ఉన్నటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. చాల చోట్ల రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలుపరచబడటం లేదు. దీనిని ఇంప్లెమెంట్ చేయకపోతే ఎన్ని చట్టాలు తీసుకొని వచ్చినా లాభం లేదు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (5) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
సబ్జిక్ట్ సర్వీసులకు నియమామకములలో రిజర్వేషన్
క్రమబద్ధీకరణ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

బ్యాంక్ లాగ్ పోస్టులు చాల పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు కూడ ప్రత్యక్ష కేంద్ర పరిపాలన ఈ కార్యక్రమాలన్నింటిని ముందుకు తీసుకొనిపోతున్నారు. అయితే ఈ బిల్ విషయమై నేను ఒక చిన్న సూచన చేయదలచుకున్నాను. ఈ బిల్ లో 9వ విభాగంలోని మూడవ పేరాలో ఇలా వ్రాసి ఉంది.

రిక్రూట్ మెంట్ కొరకు అనుసూచిత కులములు లేక అనుసూచిత జన జాతులు లేక వెనుకబడిన తరగతులు లేక సందర్భానుసారం, మహిళలలో నుండి రిజర్వు చేయబడిన పదవిలో రిక్రూట్ మెంట్ కొరకు కావలసిన విద్యార్హత కలిగి, అర్హుడైన వ్యక్తి ఎవరూ లభ్యం కాని యెడల, అట్టి పదవులను ఖాళీగా ఉంచవలెను....

....తగిన విద్యార్హత కలిగి అర్హుడైన వ్యక్తి ఎవరూ లభ్యం కానిచో, రిజర్వేషన్ నియమము అమలు నుండి ఏదేని పదవిని మినహాయించి విహితరీతిలో ఎవరేని ఇతర వ్యక్తిని నియమించుటకై ప్రభుత్వమునకు సమర్థత వుండును అన్నారు. ఈ విషయంలో నేను చిన్న సవరణను చేయదలచుకొన్నాను. పె పేరా వల్ల చిన్న లోసుగు పెట్టారు. దీని వల్ల అర్హత లేని అభ్యర్థి ఎన్.సి.ల నుండి దొరకపోతే, వేరే అభ్యర్థి ద్వారా భర్తీ చేయవచ్చునని చిన్న లోసుగు పెట్టారు. దీనిని పూర్తిగా తీసివేసి, సవరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎన్.సి., ఎన్.టి., బి.సి., మహిళలకు కేటాయించిన పోస్టులను తగిన అర్హతలు గల అభ్యర్థులు దొరికే వరకు ఇట్లాగే ఉంచవలసిందిగా కోరుతూ, ఆ మేరకు పరిశీలించి, సవరణ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మహిళలకు ప్రభుత్వం యిస్తున్న ప్రాధాన్యతను బట్టి ప్రభుత్వాన్ని అభినందించక తప్పదు. విప్లవాత్మకమైన మార్పులు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్నది. అందుకు అభినందించక తప్పదు. మహిళలందరూ మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నారు.

శ్రీ పి. మల్లయ్య:- (వలమనేరు) అధ్యక్షా, ఉద్యోగ నియమామకాలలో రిజర్వేషన్ పాటించడంలో పక్కదబ్బందీగా చర్యలు చేపట్టాలని ఈ బిల్లు తేవడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి, మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. మరో పాయింట్ మిటంట్, ఉద్యోగాలలోనే కాకుండా కొన్ని విద్యాసంస్థలలో, కొన్ని ముఖ్యమైన టెక్నికల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ లో ఎన్.సి., ఎన్.టి. కాండిడేట్స్ కు మినమమ్ మార్కుల నెపంతో వారికి వచ్చే సీట్లు రాకుండా చేస్తున్నారు. ఎన్.టి., ఎన్.టి. లకు సంబంధించిన సీట్లు మినమం మార్కులు రాలేదన్న నెపంతో పెట్టుకుండా, వారి సీట్లు వారికి వచ్చేలాగా ఈ యాక్టులో నిబంధన పెడతారా? లేక ప్రత్యేకమైన చట్టం తెస్తారా?

వల్లిక సర్వీసులకు నియామకములలో రిజర్వేషన్

(కమిటీకరణ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చి మహేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఉద్యోగాలలో ఏదైనా ఖాళీ వస్తే తగిన అభ్యర్థులు రాలేదని అధికార్లు వారి యిష్టం వచ్చిన అభ్యర్థులను నేనుకుంటున్నారు. వేలాది పోస్టులు యితర కులాలవారితో భర్తీ చేస్తున్నారు. ఇలా కాకుండా ఎన్.సి.ఎన్.టి., బి.సి.లకు ఎవరికీ కేటాయించిన సీట్లు వారికి యివ్వాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాబారతి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారికి హృదయ పూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. రాష్ట్రంలోని ఎన్.సి., ఎన్.టి., బి.సి. మహిళ తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ బిల్లు ఎన్నడో తీసు కురావాల్సింది. యూనివర్సిటీలో గాని, నెక్రటిరియట్ లో గాని, గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులో గాని ఎక్కడ చూసినా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లు సక్రమంగా అమలు కావడం లేదు. బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు యివ్వాలని పైల్ చేశాము. కావి నియంతృత్వ దోరణితో, ముఖ్యంగా పద్మావతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయం, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్రా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలు వియామకాలన్నీ కూడా దొంగ వెళ్లితో, యిష్టారాజ్యంగా వ్యవహరించి భర్తీ చేశారు. మనకు లెజిస్లేచర్ కమిటీలున్నాయి. గా. ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ఈ అంశాన్ని పరిశీలించాలి. ఎక్కడ చూసినా బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు చాలా వరకు ఎన్.సి.ఎన్.టి., బి.సి. లకు రావాల్సివని యితరులతో భర్తీ చేసినవి చాలా వున్నాయి. 1984లో మహిళా రిజర్వేషన్లు తెచ్చి 33 శాతం యిస్తే అర్హత కలిగిన అభ్యర్థులు లేరన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 33 1/3 శాతం రిజర్వేషన్లు పాటించి ఏ మహిళల కైతే సీట్లు కేటాయిస్తున్నామో వారి చేతనే ఈ పోస్టులు భర్తీ చేయాలని అందులో పొందుపరచినప్పటికీ ఈ 10 సంవత్సరాలలో చాలా అన్యాయాలు జరిగాయి. ఈ పోస్టులు అన్యాయక్రంతం అయినాయి. కాబట్టి ప్రస్తుతం తెస్తున్న బిల్లు చాలా మంచిది. ఇది అమలు చేయనివారికి వనిష్మెంటు యిచ్చేలా చూడాలి. నెక్రటిరియట్, అసెంబ్లీలో కోర్టులలో యివి అమలు కావడం లేదు. కోర్టులంటే నాకు అపారమైన గౌరవం వుంది. కోర్టులలో రిజర్వేషన్లు చేస్తున్నారో లేదో లెజిస్లేచర్ కమిటీలు వెళ్లి పరిశీలించే అవకాశం వుందో లేదో, గతంలో వెళ్లారో లేదో నాకు తెలియదు. వెళ్లారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రకంగా బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు ఎన్.సి. ఎన్.టి. లకు గాని మహిళలకు గాని కేటాయించినవారికి ఈ చట్టం పల్ల తప్పకుండా వ్యాయం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గా. స్వామిదాస్ గారు చెప్పినట్లు బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు వారికే కేటాయించబడాలి. మహిళలపై ఆదరం చూపించాలి. ఈ

ప్రభుత్వ దిబ్బలు : (5) 1997, అంబ్రప్రదేక్
నల్లిక్ సర్వీసులకు నియమానుకూలంలో రిజర్వేషన్ల
క్రమబద్ధీకరణ దిబ్బ (ఎల్.ఎ.దిబ్బ వెం. 15).

బ్యాంక్ లాగ్ పోస్టుల విషయంలో మహిళలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. అర్హులైన అభ్యర్థులు వచ్చేవరకూ వారికే అట్టిపెట్టేలా చూడాలని గౌ. మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ దిబ్బను పూర్తిగా బలపరుస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. గాంధీ:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ రూల్ రిజర్వేషనును చిన్న చిన్న ఉద్యోగులకు మాత్రమే చాలా గట్టిగా యింట్లిమెంటు చేస్తోంది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 13 యూనివర్సిటీలున్నాయి. ఈ 13 యూనివర్సిటీలలో ఎన్.సి., ఎన్.టి. లకు చెందిన వారు ఒక్కరు కూడా వి.సి. కాలేదు. ఈ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను ద్వారా వి.సి.సి. నియమించడానికి చర్యలు తీసుకోవల్సిందిగా డిమాండు చేయడం జరిగింది. దీని మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. ఈ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషనును వి.సి. ల విషయంలో కూడా పెట్టించాలి. తర్వాత ఎన్.సి., ఎన్.టి. ఉద్యోగులు పున్నారు. ఇది రిక్రూట్ మెంటులోనే అమలు చేస్తున్నారు తప్ప ప్రమోషన్లు విషయంలో పెట్టడం లేదు. కాబట్టి దీనిని ప్రమోషన్లుకు కూడా తప్పనిసరిగా అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రొఫెషర్లు ఎన్.సి., ఎన్.టి. లు కాలేదు. కాబట్టి వీరికి ప్రొఫెషర్లుగా ప్రమోట్ కావడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. వై వేటు ఇనిస్టిట్యూషన్లలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషనును తప్పనిసరిగా పాటించేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎన్.సి., ఎన్.టి.లకు చెందిన పోస్టులలో నాన్ ఎవయిలబిలిటీ ఆఫ్ క్యాండీడేట్స్ వల్ల జిల్లాలలో పోస్టులు భర్తీ కావడం లేదు. ఒక జిల్లాలో ఎన్.సి.ఎన్.టి.లు లేకపోతే యితర జిల్లాలలోని అభ్యర్థులను తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

10.10

శ్రీ ఎ. గోవిందనాచుక్:- అధ్యక్షా, ఈ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వంలో పాంఘిక రా. సంక్షేమ శాఖామంత్రులు ఈ దిబ్బను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ముఖ్యంగా హరిజన, గిరిజన, మహిళలకు ఎంతో ఉపయోగం. ఇంత వగడ్బంధీగా ఈ దిబ్బను ప్రవేశపెట్టినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత వగడ్బంధీగా దిబ్బను పెట్టినప్పటికీ ఇంట్లిమెంటేషన్ లో అవాంతరాలు ఏర్పడి అపారమయిన అన్యాయం జరుగుతోంది. బ్యాంక్ లాగ్ వెకెస్సన్ భర్తీ చేసేటప్పుడు ఎలిజిబుల్ అభ్యర్థులు లేరని హరిజన, గిరిజన విద్యార్థులు ఉన్నప్పటికీ కటాఫ్ మార్క్స్ పెట్టి రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ భర్తీ చేయకుండా ఆ పోస్టులను ఇతరులతో భర్తీ చేయడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి రూల్స్ ఉన్నప్పటికీ అపాయింట్ మెంట్ చేసిన వారిపై ఎటువంటి చర్య తీసుకోకపోవడం దురదృష్టకరం. అది మాత్రం ఇందులో పెట్టలేదు. ఇంత వగడ్బందిగా ఇతరులతో భర్తీ చేయవద్దని ఉత్తర్వులు ఉన్నప్పటికీ ఇతరులతో భర్తీ చేస్తున్నారు. హరిజన గిరిజనులకు కటాఫ్ మార్క్స్

నభుత్వ బిల్లులు : (5) 1997, అంధ్రప్రదేశ్. 28 జూలై, 1997 205

నల్లిక్ నర్సయ్యకు విద్యామంత్రిగా నియోజనం

క్రమబద్ధీకరణ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 15).

లేకుండా వారికి ఎగ్జంప్షన్ ఇస్తే తప్ప భర్తీ చేసే అవకాశాలు లేవు. కాబట్టి చిన్న చిన్న నవరణలు చేసి మా పారిజన, గిరిజన అభ్యర్థులతో ఆ బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు భర్తీ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఆ పోస్టులలో ఇతరులను భర్తీ చేసినట్లయితే అటువంటి వారిపై పనిష్మెంట్ ఇచ్చేలా తప్పకుండా ఆలోచించి నవరింపు చేయాలని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- గౌరవ శాసనసభ్యులు ఈ బిల్లుకు ఆమోదం తెలుపుతున్నందుకు అందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అందుకుగాను సభవారందరికీ ఈ బిల్లును పాస్ చేయాలనిపించిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Regulation of Reservations for Appointments to the Public Services Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to clauses 2 to 16, clause 1, Enacting Formula and Long Title which are the House. The question is :

"That Clauses 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do sand part of the Bill."

Pause

The motion was adopted and Clauses 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- I shall now request the Minister for Social Welfare to move the motion for passing the Bill.

Sri K. Srihari:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Regulation of Reservatoin for Appointments to Public Services Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Regulation of Reservatoin for Appointments to Public Services Bill, 1997 be passed."

(Pause)

28 જા.સ, 1997

ప్రభుత్వ చిట్టలు : (5) 1997, అంద్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ సర్వీసులకు నియామకములలో రికార్డేషన్
క్రమబద్ధీకరణ చిట్ట (ఎల్.ఎ.చిట్ట నెం. 15).

The motion was adopted and the Bill was passed.

అమోఘచింతనది.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 9.00 a. m. tomorrow, i.e., 29th July, 1997.

(The House then adjourned at 10.13 p.m. to meet again at 9.00 a.m. on Tuesday, the 29th July, 1997).

Printed by the Commissioner of Printing, Government
of Andhra Pradesh at Government Central Press, Hyd.

8. చట్టబద్ధ తీర్మానము : 109

1997 మే 9వ తేదీన గవర్నరుగారు
జారీచేసిన 1997 హైద్రాబాదు నగరపాలక
సంస్థల (సవరణ) ఆర్డినెన్సును (1997 నెం.9)
విరాకరిస్తూ

(వీగిపోయింది)

9. ప్రభుత్వ బిల్లు : 135

1997, హైద్రాబాదు నగరపాలక సంస్థల
(సవరణ) బిల్లు (నెం. 19 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(ఆమోదించబడినది)

చట్టబద్ధ తీర్మానము : 135

1997 జూన్ 20వ తేదీన గవర్నరుగారు
జారీచేసిన 1997 ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక
సంఘాల సవరణ ఆర్డినెన్సును
(1997 సంవత్సరపు నెం. 11 ఆర్డినెన్సు)
విరాకరిస్తూ.

(వీగిపోయింది)

11. ప్రభుత్వ బిల్లు : 135

1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సంఘాల
(సవరణ) బిల్లు (నెం. 29 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(ఆమోదించబడినది)

12. ప్రభుత్వ బిల్లులు : 144

(1) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవిన్యూ వసూలు
(సవరణ) బిల్లు (నెం. 8 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(2) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాగింగు విషేధము బిల్లు
నెం. 10 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ వినోదముల పన్ను
(సవరణ) బిల్లు (నెం. 26 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ పరీక్షల
(దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల
నివారణ) బిల్లు (నెం. 28 ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(5) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసులకు
నియామకములలో రిజర్వేషనుల
క్రమబద్ధీకరణ బిల్లు
(నెం. 15 ఎల్.ఎ. బిల్లు)

(ఆమోదించబడినవి)

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."